

Børger-Vennen

for 1865.

Udgivet af

Understøttelses-Selskabet.

77de Margang.

Kjøbenhavn.

Trykt hos J. H. Schultz.

05.6
Bo 66

1865
Aug. 77

17561

Indhold.

Borgervennens 77de Aargang har været redigeret af Skrifftcomiteen, der bestaaer af Litteratus J. H. Halvorsen, Skoleinspecteur, Kammerassessor Th. Olivarius, Etatsraad, Dr. J. B. Mansa og Overlærer C. P. J. Krebs, der er vedblevet at fungere som Comiteens Formand.

I. Meddelelser fra Skrifftcomiteen.

	Side.
Fjælkanten eller den amerikanske Kiste (af Auerbach) ved Mansa.....	1—8, 14—54.
Den gamle Gartners Breve (af Runeberg) ved Samme... 54—56, 58—60, 62—68, 70—76, 78—83.	83—84.
Hvad søger Du? (af Auerbach) ved Samme.....	85—92.
Brudstykke af Miss Wynns Dagbøger ved Samme. Et Forord af Olivarius.....	93—95.
Petersborg og Czar Peter ved Samme.....	95—116.
En Printsetour til Skåralie ved Samme.. 117—124,	157—184,
	187—205.
Kirkegaarden i Neapel (indsendt) ved Samme.....	205—207.
Et Mellemord af Olivarius.....	209—212.
Blyantskizzer (af Joh. R.) ved Samme.....	212— 32.
Nat Phin ved Samme.....	235—251.
Nogle Smaafortællinger ved Samme ... 251—255, 305—308.	
Uncas ved Samme 257—268, 270—276, 280—284, 286—291,	
	294—300, 302—304.
Han var for smuk til at blive til Noget, ved Samme	309—320.
Juvelerne ved Samme.....	321—323.
De to Venner ved Samme.....	323.
Slutningsord af Olivarius	323—324.
Skibscaptainen (af Gerstäcker) ved Krebs.. 325—368, 371—379.	
Om zoologiske Haver (efter Dr. Brehm) ved Samme	380—384,
	386—390.

Polske Anekdoter ved Samme.....	391—392.
Væverlærlingen Osborne (af Brechvogel) ved Samme	394—400,
	402—421.
Det nye Observatorium ved Samme.....	421.
Den polske Kronprætendent ved Samme	423.
Cambyses og Preraspes ved Samme.....	423.
En barbarisk Dom.....	424.

II. Digte.

En lille Sang af Olivarius	185.
Barnets Masyn (indsendt) ved Samme	207.
Troen (indsendt af Hugin og Munin) ved Samme..	233.
Den Doendes Tilbageblik (af G. Venzen) ved Samme 278.	
Adam Dehleßschläger (af Ludv. Vogel) ved Krebs...	319.

III. Bekjendtgjørelser fra Administrationen.

Repræsentantsforsamlingen den 15de December 1864.	9.
Tilsigelse til Repræsentantsforsamling.....	57, 61, 69, 77.
Extract af 4de Kvartals Regnskab for 1864 findes i Nr. 8.	
Forhandlingerne ved Repræsentantsforsamlingen den 23de Marts 1865 tilligemed Oversigt over Regnskabet for 1864	125—156.
Extract af 1ste Kvartals Regnskab for 1865 findes i Nr. 19.	
Extract af 2det Kvartals Regnskab for 1865 findes i Nr. 32.	
Bekjendtgjørelse angaaende Ansøgninger om Læan o. s. v.	269, 277, 285, 293, 301.
Extract af 3die Kvartals Regnskab for 1865 findes i Nr. 45.	
Tilsigelse til Repræsentantsforsamling	385, 293, 401.

IV. Correspondence findes S. 124, 256, 292 og 376.

V. Forslag om nye Medlemmers Optagelse findes næsten i hvert enkelt Nummer af Aargangen.

Borger-Vennen.

Syv og halvfjerd sindstyrrende Aargang.

Nr. 1.

Løverdagen den 7^e Januar 1865.

Udgivet af Understøttelses-Selskabet.

Trykt hos Universitetsbogtrykker J. H. Schulz.

Fjirkanten eller den amerikanske Kiste.

(Af B. Auerbach.)

(Fortsat.)

Med en paafaldende Uabenhjertighed sagde hun
paa denne Bandring:

„Du kan tænke Dig, at det ikke flettes mig paa
Friere; men jeg vil ikke have nogen af dem alle; jeg
vil ikke have nogen, som gaaer i Stykker i Haanden
paa mig. Jeg vil nu tilstaae Dig det, Dig tor jeg
sige det, jeg er en Smule hidsig og ubetænksom i
mine Ord, men ogsaa snart god igjen, og derfor vil
jeg just have en Mand, der vil være Mester, som er
en rigtig Mand og ikke bukker under. For en Kone
passer det sig, at hun er underdanig, og det kan jeg

kan ligeoversfor En, for hvem jeg har Respect, der staaer fast".

Disse i forskjellige Bendinger halvt leende halvt flagende frembragte Selvbeskyldninger, som dog atter vare fulde af Noes, gjorde Xaveri ganske svimmel; hans Svar, som han dog engang imellem maatte indskyde, bestode i en uforstaaelig Brummen og Murren, som lige saa godt funde udtrykke Mismod som Velbehag og i Gjerningen udtrykte begge Dele.

Men trods venlig Tiltale vendte dog Xaveri fra Stalden ikke mere tilbage til Stuen. Han forlod pludselig Huset og lob de første Skridt hurtigt ligesom flygtende derfra. Det var blevet Nat, og paa hjemveien lovede han sig selv, at han aldrig mere vilde lade sig forlede til en saadan Fortrolighed med Kræmmerksen; det var skeet engang, det skulde aldrig ske ostere. Han var Bonden Xaveri, der ikke burde bortgive sig til en aflegs Enke, som ikke engang vidste, hvorfra hun var. Og just den Omstændighed, at Kræmmerksen roste hans store Familieskab og viste Lust til at indtræde i samme, vakte atter hans hele stolte Bevidsthed. Men nu for første Gang randt ham ogsaa i Hu, at han derovre i Amerika ikke mere var Bonden Xaveri; der gjaldt hans Familieanselje ikke mere. Men dette lod sig nu ikke mere forandre.

Men der maatte dog foregaae noget Ejendommeligt i Xaveri, da han om Aftenen og den hele folgende Dag intet sagde derom til sin Moder, at han havde affsluttet Contract om Oversarten, og at han idag havde

betalt. Først af Kæmmerstken erfarede hun det seent om Aftenen. Hun var kommen for at bringe hende frisk Bagværk, og vidste at sige meget om, at Xaveri gjerne blev tilbage, han vidste allerede, hvor han strax funde finde et Hjem; det kom kun an paa at bringe ham derhen, at han, uden at udsette sig for Folks Spot, vendte om; man maatte mage det saa, at man ligesom twang ham til at blive hjemme; det var det, han vilde, men ikke funde sige.

Moderen, som just ikke yndede Svigerdatteren, var dog lykkelig over, at hun skulde beholde sin Xaveri, og længe førend denne faldt i Sovn, var det afgjort mellem begge Konuerne, at han maatte blive.

Xaveri havde imidlertid denne Dag været for det samlede Menighedsraad og havde meldt sin Udtreden af Menigheden. Fogden, en Fætter til Xaveri, raadede ham, at han slet ikke skulde opgive sin Indfodsret; han funde simpelthen tage et Pas, og, naar han ikke fandt sig tilfreds i Amerika, atter vende tilbage, eller selv paa Beien fatte en anden Beslutning. Xaveri lo haanligt til denne Opfordring og trængte nu saa meget heftigere paa at løsne sin Forbindelse med Landsbyen og Hjemmet.

„Nu da,“ raabte tilsidst Fogden, „naar det saa maa være, ville vi strax udfærdige Documentet; men jeg raader Dig, betenk Dig endnu engang.“

„Jeg har betenk mig, bort gaaer jeg,“ sagde Xaveri trodsig.

Taalmodig svarede Fogden endnu engang: „Xaveri, jeg mener Du forbinder Dig den urette Hinger“.

„Jeg ved selv, hvor min Skade stikker, og I er ei heller nogen Doctor. Gud bevares“! sagde Xaveri til sidst og gik deraf.

„Det gaaer her, som Ordsproget siger: Naar Bukken har det for godt paa Pladsen, saa skraber den med Hodderne“, sagde en Menighedsraad bagved ham, og Fogden tilfoiede: „Det er nu engang det egensindige skirkantede Hoved“. — Men han havde dog Uret; netop fordi Xaveri i sit Indre folte en Ubestemthed, gjorde han sig i det Ydre saa meget mere trodsig og uboelig. Forst den næste Morgen lykkedes det Moderen at gjøre ham sit Forsslag angaaende Kræmmerksen; men Xaveri viste sig ogsaa her uvillig og svarede: „Hvorledes kan I gjøre mig et saadant Forsslag? Kan jeg tage en Saadan? Hendes Lige finder man endnu, naar Markedet forlængst er forbi“.

Det var nu en felsom Gjentagelse af de skjulte Meninger i den nedre Aftægtsstue: Moderen roste Kræmmerksen overordenligt og havde dog ingen rigtig Hengivenhed for hende, og Xaveri lod, som om han slet ikke vilde høre noget derom, og hemmeligt var det ham dog fjært, at man besværede ham dermed. Men Moderen erindrede sig vel, at Kræmmerksen havde meddeelt hende, at Xaveri vilde, at man skulde twinge ham, for at han ikke skulde slamme sig for Folk over, at han afstod fra sin Beslutning om at udvandre. Hun var netop ved at komme frem med alle mulige

Benner og Grunde og førte allerede Haanden til Dinenne, for at astorre de Taarer, som skulde komme, da Fætter Fogden traadte ind. Han overbragte Xaveri de forlangte Papirer og sagde spottende, at han nu hilstede ham som Fremmed i Byen; han havde ikke Hjem her. Moderen udstodt et Skrig, og Taarerne indfandt sig nu uventet. Men Xaveri greb med skjælvende Hænder Papirerne og stirrede paa det store røde Segl. Trudpert, der just vilde kjøre ud paa Marken, kom ogsaa ind i Stuen til Moderen; han saae snart, hvad der gik for sig, og støttede stille den knyttede Haand paa den blaa Kiste, som stod paa Bænken. En Stund taug alle Fire, som vare forsamlede i Stuen; kun Moderen sukkede høit frem for sig. Men nu da Fogden vilde gaae bort, holdt hun ham tilbage og med en mægtig Beltalenhed skildrede hun nu, hvilken Lykke Xaveri kunde gjøre i Byen, hvis Lige sikkert ikke vilde være at finde over Havet, og hvorledes han ovenifjobet kunde sige, at han ikke bragte sin gamle Moder for Tiden i Graven. Da hun endelig nævnede Kræmmerskens Navn, saae Trudpert sig ligesom forskrækket omkring, men han taug Xaveri saae ned mod Jorden, og Fogden stod Moderen ivrigt bi eg hjalp hende med at rose om ikke Kræmmerksen saa dog den smukke Medgift, hun kunde bringe. Moderen talte sig mere og mere ivrig, og hvad der forhen fun var en voldsom udvendig fra fremkaldt Barme, blev nu til en, der kom indvendig fra; thi af en saa egen Beskaffenhed er det menneske-

lige Hjerte, at det snart ikke mere veed og ikke mere vil vide, hvad der er givet det, og hvad der er kommet fra det. Moderen prisede sig og den hele Familie lykkelig, som vidste en af Sine ved Siden af en saadan Kone og i et saadant Huesvæsen. Xaveri saae ved disse Ord i Beiret, og hans Blik udtalte, at han nærede Twivl til sig og sine Tanker: Var da et Giftermaal med Kraemmersken i Gjerningen en saadan Lykke? Men Moderens overdrevne Lovpriisninger havde næsten forstyrret Alle, naar ikke Fogden med betenkdom Roslighed havde taget enhver Ting i tilbørlig Betragtning, saa at endelig ogsaa Trudpert nikkede, og tilsidst steeg der ligesom et Lysglimt op i Xaveris Ansigt, da Fogden bevisste, at Xaveri jo nu forstod Horretingen ved Udvandrernes Befordring ligesaa godt som Barten i „Ploven“, og at han, naar han giftede Kraemmersken, med sin ubundne Formue funde tage Sagen saaledes i sin Haand, at Plov værten maatte pakke ind. Det syntes at gjøre et maegtigt Indtryk paa Xaveri, men han taug endnu bestandig, indtil endelig Trudpert, læggende Haanden paa Broderens Skulder, sagde: „Saa tal dog ogsaa, vi ville ikke tvinge Dig“.

„Nei, vi ville tvinge ham, jeg giver Dig ikke Haanden, jeg taler intet Ord med Dig, jeg veed ikke, hvad jeg gjor. Din Hader under Jorden vil ikke tilgive mig det, at jeg har skjult for ham, at Du som Barn vilde have løbet bort med Snedkeren Jochem. Han vilde have svoret en Ged, at han forbander Dig, naar Du nogensinde gaaer bort. Skal jeg nu gjøre

det for ham? Skal jeg? Jeg maa det. Jeg har mit hele Liv ikke funnet tvinge Dig, fra lille Barn ikke; nu gjør jeg det ikke anderledes, jeg tvinger Dig; nu tvinger jeg Dig; det skeer til Din Lykke. Lyd mig denne ene Gang. En Moder veed bedst, hvad der er godt for hendes Barn, jeg har baaret Dig under mit Hjerte, jeg kjender Dig dog bedst, jeg veed Dine Tanker, Du lyder mig, jeg er Din Moder, Du gjør Din Moder til Behag, og Du gjør det gjerne, og det vil være Din Lykke i denne og hin Verden." Saaledes talte Moderen med snaksom Tunge og holdt Xaveri's Haand mellem begge sine; han smilte som vaagnende af en Drøm, men talte endnu slet ikke.

"Saa siig dog et Ord," sagde endelig Fogden paatrængende, og Xaveri udbredt: "Jeg har min Afskedigelse, jeg har min Oversartscontract, jeg kan ikke mere blive hjemme."

"Har Du allerede betalt Pengene for Overfarten?" spurgte Trudpert først.

"Ja paa Hvid og Skilling," svarede Xaveri.

Fremfor Alt henvendte Fogdens og Trudperts Tænkning sig nu paa, hvorledes man atter skulde faae Pengene ud af Plovværtten. Xaveri blandede sig ikke deri, og Moderen, som ikke mere slap sin yngste Sons Haand, sagde:

"Det har intet at siige, og om de ogsaa ere tabte, er det dog bedre, end om et Barn var tabt."

"Det forstaer Fruentimmer sig ikke paa; man kan ikke smide Penge paa Gaden," raabte Trudpert

og Fogden som med een Mund; men den Sidste tilfoiede endnu: „Lad mig fun raade, jeg skal nok faae største Delen ud af ham, han har mig ofte nødig; men det er nu forhexet, Xaveri! Havde Du blot fulgt mit Raad igaar og ikke opgivet Din Indsødsret; nu maa Du, min Sjel, etter lade Dig optage i Menigheden; nu, de kunne ikke negte Dig det, men det hele Hegeri og Arbeide havde ikke været nødvendigt.“

„Om jeg ogsaa burde blive,“ sagde endelig Xaveri, „for at føie Eder kjære Moder, og Eder, Fætter Foged og ogsaa Dig Trudpert, om jeg ogsaa burde, jeg kan ikke, jeg har lovet de Andre at gaae med, og fort og godt, jeg lader mig ikke binde, jeg er ikke den, som staaer, hvor man sætter ham hen.“

(Fortsættes.)

F. B. Mansa.

Bekjendtgjørelse.

Til Optagelse som Medlemmer i Selskabet ere foreslaaede:

— Hr. Havnemester H. Petersen Ronne.

— Skibsfører N. M. Michelsen.

— Snedker J. Therkelsen.

Borger-Vennen.

Syv og halvfjerdssindsthyvende Aargang.

Nr. 2.

Løverdagen den 14de Januar 1865.

Udgivet af Understøttelses-Selskabet.

Trykt hos Universitetsbogtrykker J. H. Schulz.

Bekjendtgjørelse.

Torsdagen den 15de December 1864 afholdtes en Generalforsamling i Selskabet, ved hvilken 31 Repræsentanter vare tilstede, og hvori blev foretaget og forhandlet Følgende:

1. Administrator, Hr. Pastor Rothe, hvis Functions-tid udloøb med Aaret 1864, gjenvalgtes til Administrator for de tre følgende Aar og har modtaget Valget.
2. Til i Forening med Hr. Raadmand Petersen at revidere Regnskabet for 1864 gjenvalgtes Hr. Vinhandler Monster, som ogsaa modtog Valget.
3. Til at foretage det efter Lovenes § 48 bestemte aarlige Eftersyn af Selskabets Kasse- og Penge-

effecter m. m. gjenvalgtes dhr. Generalmajor Paludan, Commandeur Garde og Overfrikscommissair Aagesen, der samtlige have modtaget Balget.

4. Ifolge Revisionens Skrivelse af 14de December 1864 fandtes Regnskabet for 1863 rigtigt, hvorefter Førsamlingen meddelte Qvittering for samme. (En manglende Paategning paa en Qvittering er berigttiget og foreviist Administrationen og Revisionen).
5. Ifolge Skrivelse fra Skrifstcommiteens Formand, Hr. Overlærer Krebs, er bemeldte Commitee villig til at fortsætte sin Virksamhed, og vil Ugebladet saaledes for det kommende Åar, uden at noget nyt Medlem behoves at vælges, ikke savne den fornødne Understøttelse.
6. Fremlagdes Ansøgninger fra Enkerne efter 2de af Selskabets Pensionister, der ere dode i indeværende Åar, om at maatte beholde den deres respective Mænd tillagte Pension, nemlig fra:
Guldsmed Jørgensens Enke i Hillerød, 86 Åar,
Manden var tillagt Caroline-Legatet fra 1858 med 50 Rd. aarlig,
og fra Coffardicaptain Floors Enke, 64 Åar,
Manden var tillagt 25 Rd. aarlig Pension.
Førsamlingen vedtog, at ovennævnte 2de Enker, der foreløbigen til Udgangeu af dette Åar er udbetalt den deres respective Mænd tillagte Pension, ogsaa fremdeles maatte nyde samme.

7. De uerholdelige Contingenter hos 15 Medlemmer, hvoraf 9 ere døde, ialt med et Beløb af 53 Rd. 48 ƒ., vedtoges at udgaae af Regnskabet og de paagjeldende Levende udslettes af Selskabet.
8. Sluttelig optoges følgende 90 Medlemmer, hvis Navne, i Henhold til Generalforsamlingens Beslutning af 19de Marts 1860 forinden have været anførte i de respective Ugeblade i den bestemte Tid, nemlig:
  1. Brændeviinsbrænder Olsens Datter D. D.
  2. Informator Herz's Datter J.
  3. Kammerassessor Taagerup.
  4. Skomagermester G. A. Omberg.
  5. Smedemester Franzen's Datter A. M.
  6. Handelsbetjent C. F. Schou.
  7. Brillemager Hessens Enke G. C.
  8. Cand. phil. D. M. Langfjær.
  9. Meelhandler Lund.
  10. Bodkermester Andersens Enke E.
  11. Snedker Heiligs Datter E. N. F.
  12. Slagter J. Jorgensen.
  13. Cigarsfabrikør D. Hartvig.
  14. Værerinde A. Rasmussen.
  15. Landmand Wilsons Enke A. K.
  16. Bliffenslager P. J. L. Haastrup.
  17. Skomager N. J. Bonnesen.
  18. Grosserer A. Borgen.
  19. Chorsanger G. Smith.
  20. Portraitmaler Nielsens Datter A. C.

21. Garver C. J. Sandberg.
22. Kongelig Stafet Nielsens Datter A. G.
23. Skomager J. A. Auener.
24. Slagter Walloe's Datter H. G.
25. Toldassistent C. J. Thorbrygger.
26. Grosserer H. L. Mohr.
27. Bolteslager i Marinen F. Johnstad.
28. Major Hastings Datter M. J.
29. Skrädder Lunds Datter C. M. W.
30. Uhrmager C. Wildschioß.
31. Bogholder Morcks Datter F. A.
32. Skibscapitain P. M. Moberg.
33. Huusjomfru C. W. Ferslev.
34. Slagtermester Beuschel.
35. Traadhandler L. Jorgensen.
36. Veterinairelev J. F. L. Jorgensen.
37. Chateket L. J. Dorschewus.
38. Lieutenant Brion's Enke N.
39. Maskinmester C. P. Hansen.
40. Deconom H. J. Bachmann.
41. Höker Albrechtsens Datter C. A.
42. Forhv. Höker Albrechtsens Enke.
43. Gjortermester J. C. Bredahl.
44. Fuldmægtig D. A. Kringelbach.
45. Tobaksfabrikør Bohlmanns Enke G.
46. Handskemager N. P. Soderstrom.
47. Boghandler F. N. Thomsen.
48. Malermester J. C. Dahlberg.
49. Byfoged Hydtmanns Datter A. J.

50. Skomager P. J. Johannsen.
51. Contoirchef J. Brusendorff (overordentlig Medlem).
52. Bogholder J. C. Rasmussen.
53. Bud L. Jensen.
54. Lygteinspekteur W. Knippel.
55. Porcellainshandler Nielsens Datter M.
56. Dameskædderinde A. M. Petersen.
57. Baadsmand F. F. Poulsen.
58. Bankassistent Meinigs Datter A. M.
59. Urtekrammer F. W. J. Helsted.
60. Contoirist J. P. Jacobsen.
61. Skædder Andersens Datter C.
62. Landmand Jørgensens Datter C. M.
63. Bogumand Petersens Datter L. W.
64. Bodkeimester C. L. Madsen.
65. Lithograph C. F. Arnholz.
66. Guldsmed A. A. Møller.
67. Kleinsmed A. A. Sponholdt.
68. Muursvend C. A. Møller.
69. Detailhandler C. A. S. Müller.
70. Skibsfører Due's Datter A.
71. Slagter H. Hansen.
72. Toimagermester C. P. Jensen.
73. Tømmermester J. M. Wildau.
74. Fabrikant H. P. L. Hansen.
75. Cigarmager J. Kämpfner.
76. Hattemager A. H. L. Vogel.
77. Blikkenslager P. C. Elsstrøm.

78. Gjordemoder A. Lund.
79. Læge Byrstings Datter Th.
80. Handelsbetjent T. W. Schmidt.
81. Skomager N. C. Agerbeck.
82. Parfykmager C. F. C. Sundberg.
83. Bud Petersens Datter M. K.
84. Maler Scheüermanns Datter A. F.
85. Snedker O. C. Borup.
86. Bliffenstager H. D. Lamprecht.
87. Bogbinder J. L. Carlenius.
88. Baertshuusholder Olsens Datter Q.
89. Capitain Meinckes Datter O.
90. Muurmester J. P. Kofoed.

Administrationen for det forenede Understøttelses-Selskab,
den 3die Januar 1865.

J. C. Bondrop. C. N. Lautrup. C. Nothe.

C. Winge.

Fjirkanten eller den amerikanske Kiste.

(Af B. Auerbach.)

(Fortsat.)

Nu erklærede Hogden i Spot og Brede, at i Verden havde Enhver at sørge for sig selv, og Xaveri

skulde nu blot engang læse Brevene fra Folk i Amerika; der gaaer det saaledes til, at man holder sammen, saa længe man har Fordeel deraf, men ikke en Minut længere; man funde ikke love Nogen, at man vilde indestaae for hans Lykke.

Xaveri saae ved denne Fremstilling Fogden stivt i Ansigtet, og denne funde ikke ane, i hvor hoi Grad det traf, da han endnu tilfoiede: i Amerika gjaldt Bonden Xaveri ikke mere end enhver anden forløben Karl. Det var jo det samme, hvad han selv hiin Aften, da han gif fra Kræmmersten, med Smerte havde tænkt.

„Jeg maa alligevel bort og jeg gaaer ogsaa,“ sagde han atter med halv Stemme og heftede Blifket paa den blaae Kiste. Nu syntes hun endnu den Tanke at beherske ham, at han engang havde sagt Landsbyen Farvel, og at det ogsaa maatte blive der ved. Moderen anede dette, hun hviskede Trudpert noget i Øret, hvorpaa denne gif bort, og med et forunderligt muntert Sind spottede hun nu over, hvor lystigt det var at have havt hele Byen til Nar; blandt Efterkommerne af hiin gamle Bondekone, som havde sagt: „Jeg troer ikke paa Amerika“, gif Ingen derhen; de havde det ikke nødigt, og idet hun nu med en selsom Dygtighed udforte, hvad Denne eller hiin vilde sige til Xaveris Hjemmebliven, brod hun med Klogskab Braaden af den skarpe Bagtalelse, som denne visseligen frygtede.

Trudpert kom snart tilbage, men udenfor Doren

hørte man En sige til ham: „Gaae Du kun foran“. Han, der egentlig saae skjevt dertil og ikke var den nye Svigerinde god, anstillede sig dog ærbodig mod hende, og den nye Svigerinde var ingen anden end Kremmersken, som med opreist Hoved bød Xaveri Haanden. Moderen, som havde holdt Xaveri's Haand, lagde denne ikke uden en følelig Modstræben i den fremrakte og sagde: „Gud skee Lov og Tak, at det saa smukt er kommet i stand.“ Ogsaa Fogden og Trudpert bragte nu deres Lykønsninger til Forlovelsen. Xaveri nikkede taus.

Saaledes var altsaa Xaveri Brudgom og blev hjemme.

(Fortsettes.)

F. B. Mansa.

Bekjendtgjørelse.

Til Optagelse som Medlemmer i Selskabet ere foreslaade:

Hr. Brygger N. J. Halkjær.

— Instrumentmager J. C. Gottfried.

Borger-Vennen.

Syv og halvfjerdssindsthyvende Aargang.

Nr. 3.

Løverdagen den 21de Januar 1865.

Udgivet af Understøttelses-Selskabet.

Trykt hos Universitetsbogtrykker J. H. Schultz.

Fjirkanten eller den amerikanske Kiste.

(Af B. Auerbach.)

(Fortsat.)

Hogden gif paa Raadhuset, Trudpert paa Marken og Xaveri blev endnu længe med sin Brud hos Moderen; han vilde først lade denne felsomme Efterretning udbrede sig i Byen og undergaae fornoden Dmtale, inden han viste sig med sin Brud. For saaledes offensligt at stille sig tilskue var han overhovedet meget bange, fun hans Moders glædestraalende Ansigt opmunstrede ham, og han sagde sig selv for første Gang i sit Liv, at han egenlig var en god Son. Han fistede forlibte Diekast til sin Brud, men foiede hende dog ikke i nu at ledsage hende til hendes Hjem.

Kræmmerksen gif ene. Den hele Dag forlod Xaveri ikke Stuen, han sad næsten bestandig stille og inde-sluttet i sig selv paa den blaae Kiste; han læste gjen-tagne Gange Contracten om sin Overfart, og derpaa læste han den ikke mere og stirrede hen paa Papiret, paa den afbildede Broderhaand, paa de trykte Linier, hvorimellem hans Navn var indskrevet, og da saae han intet mere, og Alt svommede i en Taage for hans Dine. Først i Mørkningen stod han paa Moderens Tiltale op for at besøge sin Brud; han blev standset af alle de Modende, og haanende bed man ham vel-kommen fra Amerika. Og lige saa haanende klang Lykønskningerne til hans Forlovelse.

Moderen sad stille hjemme og bad bestandigt; det laae hende tungt paa Hjertet, at hun maaskee dog havde tvunget sit Barn ind i Glendighed; Xaveri saae slet ikke ud som en Brudgom; men hun trostede sig efter, at det var den forhindrede Udvandring, ikke den modbydelige Forlovelse, som bragte Bekymringen i hans Ansigt.

Kræmmerksen var stødt over, at hendes Brudgom først nu viste sig, og denne maatte, for at forsoner hende, være venligere, end han havde i Sinde. Da han i Samtalens Løb yttrede, at han vilde drive Plovverdens Haandtering, sagde Kræmmerksen strax: „Det gaaer ikke, detlider jeg ikke; min Mand maa blive hjemme og ikke ude drive, jeg veed ikke hvad.“

Xaveri reiste sig ved disse Ord og betragtede hende med Brede; da tilseiede hun hurtigt, for at gjøre

ham god igjen: „Nu, vi kunne jo tale mere derom; Alt behover jo ikke at afgjøres i Dag.“ Da Xaveri til sidst endnu tog en lille Pafke Knaster til 6 ø. med sig og paa ingen Maade vilde lade sig det betage at betale den, gav hans Brud ham endnu en anden Pafke Tobak og sagde: „Prov engang denne, den koste kun det halve, prov den kun, og den vil ogsaa smage Dig lige saa godt som den dyre; den skal jo kun ryges.“

„Du er huuslig,“ sagde Xaveri med en spottende Røes, men Kæmmerksen tog den for gode Varer.

Det Eneste, som Xaveri flagede over, da han kom hjem til sin Moder, var denne Historie med Tobakken, men Moderen beroligede ham: „Hun har været en fattig Pige, som maa sætte Priis paa en Skilling, og har siden havt den Gnier til Mand. Koner sætte nok overstyr, vær Du glad, at Du har en huuslig, og hun vil nok vænne sig til, hvad der er Brug hos En, der kommer fra et retskaffent Bondehuus.“

Xaveri fandt sig deri, at han maatte give sig tilfreds i Livet saa godt det kunde ske, og forunderligt! denne bløde, resignede Stemning, som den unge trodsige Mand for første Gang i sit Liv kjendte, gjorde ham mindre omtaalig mod de Drillerier, som han paa mange Sider havde at udstaae, fordi han forblev i Hjemmet. Folk vare næsten vrede paa ham, fordi han havde bedraget dem for deres Deeltagelse i Anledning af hans Bortreise; de havde offret ham denne, og han skyldte dem nu ogsaa at gaae sin Bei. Næsten

et staaende Spørgsmaal, som man rettede til ham, var, hvorledes det saae ud i Amerika, og om han havde været sósyg. Til hans Forlovelse lykonskede man ham for den største Deel oprigtigt, og netop fordi Xaveri paa Grund af denne var nedtrykt, folte han Spydighederne i Anledning af sin Forbliven i Hjemmet næsten slet ikke.

Plovværtens havde samtykket i at tilbagebetale Oversartspengene, men fastsat den Betingelse, at man som billig Gjengjæld nu også skalde feire Brylluppet i hans Huus. Var denne hele Høitid en egenlig paatvungen, saa var Stedet for Festen det også. Brud og Brudgom havde ingen ret Glæde af hinanden, og Værtens og hans Folk, som viiste sig venlige og ærbedige mod dem, folte i Grunden Intet ved denne Stillen til Skue.

Otte Dage før hans Bryllup udvandrede de unge Karle og Piger, med hvem Xaveri vilde have draget bort. Han saae med et bedrevet Blik efter dem, men han rystede Alt af sig og sagde til sig selv, at han hjemme havde gjort en Lykke, maaskee større end den, der var blevet ham tildeel i Amerika, og derhos vedblev han at være Bonden Xaveri.

Natten før sit Bryllup bragte Xaveri sin blaae Kiste, hvori hele hans Udrustning for hans Udvandring var, i sin Bruds Huus. Kæmmerksen vilde strax borikradse Paaskriften og anvende Kisten i Boutikken, men Xaveri forlangte med Hestighed, at Kisten maatte forblive som den var, og at alle hans Klædnings-

stykker opbevaredes deri. Han satte Kisten i Sovekammeret foran Sengen og sagde spøgende: „Jeg stiger over Amerika i Sengen.“

En vel anbragt Spog har altid noget Forsonende. Denne Aften gif Xaveri for sidste Gang til sin Møder for at sove, og for første Gang var han i sin Sjel egenlig ret glad, han vidste ikke hvorfor og vilde ei heller vide det.

Bed Brylluppet gif det lystigt til; fun var Kræmersken fortrydelig over, at Xaveri havde dandset mere end nødvendigt med Lisbeth, som fra Deimerstetten var kommen herover, og med hendes yngre Søster Agathe. Xaveri forsonede hende snart, og da hans Kone dandseede med hans Broder Trudpert, steg han op til Musikanterne og blæste den amerikanske Marsch, som han saa ofte havde spillet op for Udvandrerne paa Vognen, som en lystig Hopsa, og hostede stor Røs deraf. Xaveri bar saa at sige Amerika stedse paa Kroppen, thi han gif i den udenlandske Klædning, som han havde anskaffet for den nye Verden; men han bar ogsaa endnu bestandig Amerika i Hjertet, og det var langt farligere. I den første Tid efter sit Gistermaal turde Xaveri endnu tillade sig at gjøre halvt Arbeide; men da han paa sin Kones indtrængende Opfordring vilde paatage sig noget mere, visste det sig, at han nu var dobbelt slap. Tanken om Udvandring havde lammet ham, han havde vænnet sig til slet ikke mere at betragte Landsbyen som Kredsen for sin Virksomhed, han havde, saa at sige, haabet paa en ny Livsmandalag,

paa hvilken han vilde legge sig skarpt i Toiet; nu skulde han midt i den gamle Uge tage dobbelt fat paa den gamle Maade; dertil kom, at, ligesom Landsbyen og Alt, hvad der foregik i den, ikke mere gjorde ham nogen Glæde — fordi han havde vænnet sig til kun af et ganske andet Liv og ganske andre Forhold at love sig Opmuntring, og at betragte Alt, hvad der gif for sig omkring ham, med Ligegyldighed — saaledes var ogsaa den tilgistede Tilværelse ham gammel og raadden, den tilbed ham intet nyt og forfriskende Liv, som han havde udmalet sig saa tillokkende; han var ligesom hensat i en enkemandsagtig Tilværelse; den hele Verden, den hele tilvante Omgivelse havde for ham noget Enkemandsagtigt. Han kunde ikke gjøre sig det tydeligt, men han følte det ikke desto mindre. Gjerne gav han efter for sin Kone i det Stykke, at han ikke greb Plovværten ind i Næringen; det var ham ikke ubehageligt, at han ikke havde noget Særligt at gjøre, som udfordrede, at han tog sig sammen og anstrengte sig paa en særegen Maade; han levede gjerne saaledes den ene Dag efter den anden, og det var ham allerede for meget, at han skulde have at gjøre med at anskaffe nye Kreaturer, thi de gamle vare afbrugte, at han maatte anskaffe de nye Markredskaber, da de gamle slet ikke mere funde benyttes. Kremmerskens Forsatning og Husets Rigdom vare ikke heller af den Betydenhed, som de havde haft Udseende af. Forraadene i Boutiken vare tagne paa Bog, og Xaveri, som vilde satte sin Formue paa Rente, maatte

anbringe mere end Halvdelen i Huset og turde ikke lade sig mærke med noget derom, for ikke foruden Skaden at paadrage sig Spot. Dertil kom, at han angaaende de ubetydelige Foranstaltninger, som han foretog i Huset, havde skarpe Klammerier med sin Kone. Hun havde engang ønsket at faae en Mand, hvem hun var undergiven, og det Mindste, som denne nu selvstændigt vilde udføre, fremkaldte de hestigste Modsigelser fra hende. Xaveri, der engang havde hersket over hele Landsbyen og langt ud over samme, saae, at det ikke vilde lykkes ham, at faae sin egen Kone i sin Magt. Han kæmpede med hende om Overherredommen, og da det manglede paa den Kjærlighed mellem dem, som ikke skænder, var Herredommen hendes eneste Maal. Naar den Enne mærkede, at den Anden forstod dette eller hiint bedre, herskede ikke Glæde eller Anerkjendelse derover, men Misundelse og Lust til at ned sætte. Xaveri havde, uden i Forveien at sige et Ord derom, forandret hele Drægbesætningen i Huset, og fordi han, tildeels ikke uden egen Skyld, havde været uheldig dermed og endnu engang med Tab maatte forandre den, funde det ikke være anderledes, end at Konen øste og med Skadefrohed gjentog dette for ham og sagde ham, at han Intet forstod, og at han lod sig bedrage af Enhver. Under saadanne Erfaringer og Jagttagelser var Xaveri vel vred paa sin Kone, men endnu mere paa sin Moder, sin Broder og alle sine Paarørende; han saae i Alt fun sin Udelighed for den gamle Verden, man skulde have ladet

ham drage bort, han var blevet en ganske anden Mand i Amerika, det var hans stadige Tanke. Med Hestighed fordrede han ofte Tjenesteydninger og Bi- stand af sine Paarørende; de burde, som han troede, ikke negte ham noget, de skyldte ham det, da han for deres Skyld var blevet hjemme. Naar man ved saa- danne Anmodninger henviste ham til egen Kraft og Virksomhed, og Enhver ubekymret om Andres passede sit eget Dagverk, indaad han sin Forbitrelse; der var jo skeet ham en himmelraabende Uret, han var blevet hjemme, for at have Beslagtede, beredte til hans Hjælp, og der gaves jo intet Sammenhold mere; han stod ene, henviist til sig selv, som om han var i en Ørken.

(Forlæstes.)

F. B. Mansa.

Bekjendtgjørelse.

Til Optagelse som Medlemmer i Selskabet ere foreslaade:

— Snedker P. Lorenzen Lovgreen.

— Basskriver C. A. Black.

Ida Magdelene Christensen	}	Døtre af afdøde Caroline Albertine Christensen
Johanne Eleneira Christensen		Modelsnedker Christensen.
Jacobine Josephine Hansen, Datter af Maskin- mester Hansen.		

Marie Hatting, Tømfru i Kjøkkenet paa Frederiks Hospital.

Borger-Vennen.

Syv og halvfjerdssindsthyvende Aargang.

Nr. 4.

Løverdagen den 28de Januar 1865.

Udgivet af Understøttelses-Selskabet.

Trykt hos Universitetsbogtrykker J. H. Schultz.

Fjirkanten eller den amerikanske Kiste.

(Af B. Auerbaeh.)

(Fortsat.)

Familiebaandet er ogsaa en Løgn, som Alt i Verden. I Dage, i Uger bekymrede Ingen sig om ham, og dog havde de anstillet sig, som om de ikke kunde leve, naar han ikke var der. Hvor venstabelig og hengiven harde ikke hele Byen og især hans Familie været den Gang, da han vilde gaae bort, og nu visste de ikke en Hundrededeel af hin Hjertelighed. Plovværtten syntes nu endog at være den braveste, han havde dog altid været den samme Skaf. — Med Overlæg fjernede nu Xaveri sig fra Sine og spottede over dem. Især mod sin Broder Trudpert fattede

han en dyb Uwillie; han var stedse saa rolig og stille, passede uafladelig sine Forretninger og havde ikke engang et godt Ord for en Andens Anliggender, ikke at tale om Bistand. Han var kjort ud paa Marken med Plogen, da Xaveri gif til Markedet for at infjøbe nye Kreaturer, han havde knap onsket ham Lykke paa Veien. Burde han ikke som den aeldre og mere erfarne Broder frivilligt være gaaet med og frelst Xaveri for det Uhed, hvori han overladt ene til sig selv var kommen?

Men meest var dog Xaveri ogsaa vred paa sig selv, og det saa naturligt, fordi han havde ladet sig narre til at give efter for sine Paarørendes Bonner og Hammerklager og at blive hjemme.

Midt i al denne Grunden og Grublen var det næsten vidunderligt, og Xaveri rystede ofte selv med Hovedet derover, at han nu maatte tænke saa meget over Menneskene og over sig selv. Det syntes, som han indtil nu havde tilbragt alle sine Aar drømmende, og nu paa engang gif Livet saa forvirret og mørkt op for ham.

Enhver Menneskeaand, saa slov den end maa synes og saa solberøvet endog dens Plads, har dog sin kortere eller længere varende Blomstringstid. Var det Bæger, som her aabnede sig, en Tidsel eller vel endog en Giftpante? Den Næring i det mindste, som Xaveri tog til sig, var en i Bredes og Riv forgiftet. Han havde en uovervindelig Afsky mod ethvert Kar, som stammede fra Kræmmeren og den gamle Kræm-

merske, og naar han sagde dette til sin Kone, at han altid hørte den Gamle hoste, udlo hun ham med Haan, og sogte endnu mere at forøge hans Bæmme-lighed. Han søgte at overvinde sig, men — saa felsomt det end maa synes, saa forholdt det sig dog saa — en Hovedaarsag til hans mange Forstemninger var den, at Kræmmersken selv tillavede Maden, og at Xaveri derhos næsten ikke funde nyde den. I Begyndelsen hjalp han sig dermed, at han først ligesom for Spog, men senere for bitter Alvor, lod den Spise, han behøvede, tilberede af sin Møder og fortærede den hos hende; han undsaae sig for at vise Folk, hvorledes det gik ham.

Hvor besynderlig var Xaveri tilmode? Ellers gik han næt ud af Huset, og nu gik han hungrig ud af det for at spise i Værtshuset. Han skammede sig over at bestille Noget, og dog var Alt ham saa øde og saa bittert. Han lod sig ofte hemmeligt give Noget i Kjøkkenet og spiste det bagved Huset. Men snart bestilte han sig allerede ofte Dagen forud, hvad han vilde have imorgen, og spiste aabenlyst for Alle i Værtshuset. Og naar han kom hjem, læste hans Kone, som stedse allerede havde erfaret det, Bordbonnen for ham; hun gjorde nu, for at drille ham, Maden endnu slettere, og spiste selv i Forveien i al Hemmelighed.

Xaveri havde aldrig spillet Kort, men nu sad han ofte til langt ud paa Natten i Værtshuset og spillede. Han vilde forglemme sig selv, Intet vide om sig og

sin Glendighed, og han spurgte sig ikke mere, hvori egenlig hans Glendighed bestod, og hvorledes den skulde tages og forandres. Han sagde kun til sig selv, at han var ulykkelig; det var en afgjort Sag, og han vilde være træt og afkraeftet for ikke at kunne tænke mere, naar han sildig kom hjem og lagde sig for at sove. I Begyndelsen vandt han i Spil, men han brød sig ikke om Gevinsten; han vilde lægge dette til Skue og blev stedse en større Bovehals. Naturligvis spillede man ikke med torre Halse, og ophidsede af Spil og Drik kom Spillebrodrene ofte i Klammeri; men de forsonedes snart igjen; thi Spillekammerater ere mærkeligt fredsommelige, og trods al Strid tænkte de dog stedse etter paa, ikke at undvære den Fornuiselse og Gevinst, som de vente. Nu tabte Xaveri i lang Tid, thi han havde ikke sine Tanker ved Spillet; ved ethvert Kort, som han kastede ligesom Hugget med en Øje paa Bordet, tænkte han ofte og idelig paa sin Kone, at hun twang ham til at være uordenlig og til at spille. Men han vilde ikke mere lade sig twinge, hørte en Tidlang op at spille og saae kun til, at de Andre spillede; senere troede han at have lært det bedre og begyndte paany at spille med, men ogsaa nu tabte han ubegribeligt næsten altid. Han slog en Latter op og spottede over sit Tab, men indvendigt tog han en fast Beslutning og rorte siden aldrig Kortene.

Xaveri, der uagtet al sin Bildskab dog endnu stedse havde en vis Grefrygt for Huuslighed, som han

paa en saa smuk Maade havde lært at kjende hos sine Forældre, bevægede sin Moder til at legge sig forsonende imellem, og det lykkedes hende at tilveiebringe et temmeligt fredeligt Forhold. Begge Egtefolkene syntes atter en Tidlang at leve i en smuk Enighed med hinanden. Xaveri tog sig sammen og blev ordenligere og flittigere, men saasnart kun den mindste Twist udbredt, saasnart kun den mindste Gjenvordighed viste sig, var det stedse hans første Tanke: „O, var jeg dog der, hvor min Kiste viser mig hen!“ Han havde engang uttalt dette mod sin Kone; hun hentede Øjen og vilde hugge Kisten i Stykker og forbandede Amerika og enhver Tanke derpaa. Kun ved den største Mildhed og Høielighed og ved endelig at foreholde hende, at Kisten var fem Gylden værd, og at han ved første Leilighed vilde selge den til en Udvandrer, lykkedes det ham at redde den; men naar derefter en Tanke om den nye Verden opsteg hos Xaveri, gjemte han den hos sig selv; mangen Gang kunde han i flere Minuter sidde i Kammeret paa Kisten og stirre hen for sig, og hans Tanker svævede langt bort fra Alt, hvad der omgav ham.

Naar Xaveri om Aftenen sad i Plovværtshuset, saae han ofte gjennem Tobaksskyerne hen til det Maleri, hvorpaa Skibet svommede, og hvor der med rod Skrift stod at læse: „Til Amerika!“ Naar han kom hjem, gjorde han hiin Talemaade til Sandhed, at han over Amerika gik i sin Seng.

I Føraaret var der et muntret Bryllup i Lands-

byen, men som havde sine sorgelige Følger. Schackle var vendt tilbage og giftede en Kjøbmandsdatter fra en nærliggende Stad; han oprettede en stor Krambod med lange ned til Gulvet rækende vinduer, saadanne som man endnu aldrig havde seet i Landsbyen. Kræmmerksen, som, støttende sig paa sin nuværende Familiesforbindelse med Hogden og Menighedsraadet, havde villet forhindre Tilladelsen til en saadan Concurrens, udrettede intet, og hun, som engang i saa hoi Grad havde rost Xaveri's Familie, funde nu ikke finde Skjældsord nok til den, og Xaveri kaldte hun næsten aldrig andet end „Sletintet“, fordi han engang havde sagt: „Jeg bekymrer mig slet intet om Sagen!“ og var bleven denne Beslutning tro. Kræmmerksen sogte nu at ophidse Xaveri til, at han til Gjengjeld skulde fordærve Udvandringsforretningen for Plov værten; men Xaveri var ikke mere oplagt dertil; desuagtet negtede han sig ikke den Skadesryd at foreholde hende, at hun havde forhindret ham deri, da det endnu var Tid, og nu opfordrede ham dertil, da det var for sildigt. Nu vilde hun, at han i det mindste ikke skulde gaae til Schackle's Bryllup, men ogsaa heri føiede Xaveri hende ikke; han havde jo været Schackle's gamle Beskytter og sagde tilsidst om denne Opsordring: „Jeg er ingen Kræmmer!“

Xaveri fløjede lystigt, da han gif til Schackle's Bryllupsgilde og hørte ikke paa sin Kones lydelige Skjælden; han tog sin bedste amerikanske Klædedragt paa og skjulte under samme sit Baldhorn. Han for-

strækkedes næsten, da han saae paa sin Kone; hvor frugteligt havde hun ikke forandret sig! Hendes hele Udvortes var saa over al Maade forsømt, at han næsten ikke vilde troe, at det var hans Kone. Kræmmerksen vidste, at hendes Mand endnu fra Soldaterlivet satte megen Priis paa et propert Udseende, og næsten til hans Ergrelse forsømte hun det mere og mere, og lo, naar han kaldte hende en Hugleskræmsel.

„Du kan klæde Dig paa og komme senere i Aften; jeg vil nu engang spise godt,” sagde Xaveri og gif til Plovværtshuset. Baldhornet tonede om Aftenen op i hele Landsbyen; det kunde ikke være nogen Anden end Xaveri, der blæste saa smukt. Kræmmerksen sad hjemme i Brede og bittert Had, og hun vidste til sidst ikke at gjøre andet, hvorved hun kunde ørgre sin Mand, end at slaae hans Kiste i Stykker. Han bevogtede Kisten som et Klenodie, han havde bedt sin Kone, ja strengt befalet hende, aldrig at røre ved den; dersor skulde den nu ødelægges. Kræmmerksen befindede sig imidlertid igjen, at hun ødelagde en Gjenstand af en bestemt Værdi, og skaffede nu sin Brede Lust derved, at hun udtradsede Xaveri's Navn og begge Baldhornene. Hun gif udenfor Huset, og nu fortalte en velvillig Nabokone hende, at Xaveri dandsede som en ung Knøs. Hurtig ilede hun hen til Værtshuset og styrtede aandelos op ad Trapperne. Hjist dandsede netop Xaveri med Plovværtens Agathe og jublede og sang; hurtig ilede hun igjennem de

dandsende Par og stod foran Xaveri. „Hvad gjør Du der?“ skreg hun.

„Hun her er endeel smukkere end Du!“ svarede Xaveri. Bandende med et stingrende Skrig, saa at Musiken derover holdt inde, udskjældte Kræmmersken nu Agathe, som imidlertid roligt svarede: „Hvorfor skjælder Du saa? Jeg vil ikke have ham; naar jeg havde villet det, havde Du ikke faaet ham!“

„Du seer jo ud som en Fugleskræmst!“ raabte Xaveri, og i overmodig Lune begyndte han at syuge Bisen:

Jeg seer ingen Ravn, jeg seer ingen Fugl —
See Fugleskræmsten, see Skrämslen der!

(Fortsættes.)

F. B. Mansa.

Bekjendtgjørelse.

Til Optagelse som Medlem i Selskabet er foreslaaet:

Hr. Bogbindermester F. A. Brede.

Børger-Vennen.

Syv og halvfjerdssindsthyvende Aargang.

Nr. 5.

Lørdagen den 4de Februar 1865.

Udgivet af Understøttelses-Selskabet.

Trykt hos Universitetsbogtrykker J. H. Schulz.

Fjirkanten eller den amerikanske Kiste.

(Af B. Auerbach.)

(Fortsat.)

Musiken begyndte at spille Advarslen, og Alle jublede høit og dandsede og trykfede Kræmmeren ud af Stuen. Denne ilede til Xaveri's Moder og til Trudpert. Snart saae man Sidstnævnte paa Dandseboden, og Xaveri forsvandt strax efter ham.

I Moderens Aftægtsstue kom det nu til heftige Undersøgelser, der ofte afsbrodes af Graad og Skrig. Moderen havde hurtig lukket Skodderne, for at ingen Lyd skulde trænge udenfor. Xaveri, der desuden kun havde været lystig af Fortvivelse, erkendte vel snart sin Uret, men han var atter trodsig og vilde ikke til-

staae det, indtil endelig Trudpert, der i sit hele Liv havde været godmodig og eftergivende mod ham, tog fat i ham og svor, at han vilde quæle ham, naar han ikke ~~wilde~~ gaae i sig selv og forbedre sig. Moderen græd og værgede af saa meget hun formaede, og efter den eiendommelige Fruentimmermaneer talte hendes Klager ikke noget om, hvor ynkverdig denne Broderstrid i sig selv var; hun gjentog blot stedse: „Hvilken Skam er det ikke for Folk, at I have et saadan Klammeri med hinanden! For Guds Skyld! Hele Byen løber jo sammen! Udenfor staar en heel Skare og lytter til!“

Kræmmersken sad paa Bænken og holdt taus Hænderne i hinanden. Xaveri fastede kun engang et vildt Blik paa hende; som en Lynild gjennemfoer den Tanke ham, hvor skammeligt det var af hans Kone, at hun ikke stod ham bi og værgede ham mod hans Broder, der var i Færd med at dreie Halsen om paa ham. „Slip, Du har Ret,“ raabte han stakaandet. „Du maa have Ret, siden Du kan være saaledes mod mig. Det havde jeg aldrig troet!“

„Jeg havde ligeledes aldrig troet det!“ sagde Trudpert, slap ham, og hans Hænder skjålvede.

Xaveri lovede oprigtigt, at han vilde forbedre sig, og da han gif hjem med sin Kone, saae Moderen efter ham ud af det lille vindue og bad paa de Bortgaaendes natlige Bei endnu længe inderlige Bonner.

Den Strid, Xaveri havde foranlediget, og den

Offenlighed, den havde erholdt, smertede ham meget; men vi maae sige, ikke saa meget paa Grund af den tabte Lykke, som af den priisgivne Gre. Førend det blev Dag, gif han i Marken med Plogen eller i Skoven for at følde Træer, og vendte først om Aftenen tilbage. I Bærtshuus saae man ham i lang Tid ikke. Man fortalte, at han havde faaet Rister i Ansigtet, han kunde ikke lade sig see, man havde engang om Natten hørt ham udraabe dette; det var ikke Tilfældet, hans Kone havde fun, da han var borte, skrabet hans Navn af Risten, og saa ofte han saae dette, fogte Forbitrelsen i hans Sjel; han talte vel fun engang derom, men stedse maatte han tænke paa, hvor ganske anderledes det havde staaret til, naar han med sit ubeskadigede Navn var draget bort over Havet. I Huset blev der fun talt meget lidt; der var hverken Fred eller Strid. Kun engang blusseede dennè op paany, da Kræmmersken havde solgt Risten, og da Xaveri netop kom til, som man vilde afhente den. Han holdt den tilbage, idet han bemærkede, at ingen Anden turde sælge hans Ejendom end han selv.

Kræmmersken, hvis Boutik ganske var lagt øde, lavede næsten slet ikke mere Mad til sin Mand, og han maatte atter saae den hos sin Moder.

Høsten kom. Xaveri gif allerede før Daggry ud i Marken ved Siden af Kirkegaarden. Denne Vandring i den fjolige Morgentaage, da et graat Lys lægger sig paa Græs og Buske, denne Glæde over den friske

Gang ud fra Slovhed og Hornedrelse til Arbeide, der nu endog vinker som Lyst, de Modendes Hilsen, der brøde op til en lignende Gjerning og styrkede hinanden i det sikkre Haab om en klar Dag. Alt dette gjorde Xaveri pludselig glad i hans Inde; han tænkte neppe mere paa sit forvirrede Liv, og det syntes ham let at udjevne; i det mindste vilde han gjøre Alt, for at det kunde blive smukt og muntert. Xaveri var trods Alt dog Bonde nok til at glæde sig over den skjenne Ager, som han nu kunde falde sin egen; han smilede, da han maatte tænke: det er dog godt, at Eng og Ager ikke bekymre sig om Klammerierne hjemme og ikke løbe bort paa Grund af Usreden; de voxe stille, og hvor prægtigt staer ikke Kornet her! Ære dog lykkelige Mennesker, og Gud er god, at han ikke lader Eder undgjælde for Usreden.

Det første Skaar, man gjor ved Meiningen af en Ager, har stedse noget Høitideligt, især for den ensomt Arbeidende; Xaveri's Fader havde stedse bedt en Bon, førend han begyndte; Xaveri gjorde det vel nu ikke, men idet han endnu engang hvæssede Leen, hvæssede han ligesom endnu engang sine Tanker, og de vare: at han fremdeles vilde være arbeidsom og fredsommelig. Marken gav et godt Udbytte; de meiede Halme laae saa nær paa hinanden, at man ikke saae Stubbene, og det er det glædeligste Tegn paa en rig Host. Solen var stejen op, Lærkerne sang i den blaae Luft, men Xaveri lyttede ikke derefter og saae ikke i Veiret; hans Tanker vare ovre i Amerika: „Hvor

anderledes vilde det ikke have været, naar Du der for første Gang hostede paa en forhen udyrket Jord! Her toner Morgenklokkens — der hører man ingen Lyd; fra Nabomarken her hører man Menneskestemmer — der fornemmer man Intet. Det er dog bedre at blive paa den Jordbund, som Forfædrene allerede have dyrket, og som har næret Slægt efter Slægt; og hvo veed, om Du der endnu levede. .... Xaveri reiste sig hulkende i Veiret og saae hen til Kirkegaarden. — „Der ligger Din Fader og der Din Bedstemoder, fra hvem Talemaaden stammer: jeg troer ikke paa Amerika.“ For første Gang i sit Liv folte han, hvad det vil sige at forlade den Jordbund, hvori Paarørendes Been hvile; men denne Tanke berørte ham kun flygtig, og ved igjen at tage sat paa Arbeidet tenkte han: Dgsaa Du skal engang ligge der. Dette Liv har Du nu engang, og Du vil saaledes tilbringe det i Had og Ophidselse? Begynd det paany, saalænge det endnu ikke er tabt; Din Kone vil nok blive god; hun maa blive det, naar hun seer, at Du er god. Vi have vort rigelige Udkomme, hvorfor skulle Vi da ikke kunne komme godt ud af det med hinanden? Jeg vil ikke mere tanke paa Amerika. Det maa gaae os godt her, og vi have det bedre end tusinde Andre, og om nu den gamle Kræmmer lige havde taget Skeen ud af Munden, saa vilde jeg spise med den og lade det smage mig. Naar hun nu kun snart vilde bringe mig noget at spise.“ .... Det var denne sidste Tanke, hvorved Xaveri længst maatte dvæle, thi han sporedes

en Maner hos sig, og ogsaa udvendigt fra blev han erindret derom. Fra de tilstodende Marker hørte man en indbyrdes Talen og ofte lydelig Latter. Kloffen var sex, man havde bragt Høstfolkene Mad, og overalt, saavidt man funde see, gif Køner og Børn med Kurve og Potter. „Tænker din Kone ene ikke paa dig, og troer hun, at du ikke ogsaa bliver sulten, og høster du da ene for dig selv?“ Saaledes udtalte Xaveri sig, og den ved Sulten dobbelt let opflammende Brede vilde atter stige op i ham og overvælde Alt, men endnu blev han Herre over sig selv og sagde sig, at hans Kone funde have forsinket sig, eller var bleven opholdt i Boutiken. Han fortsatte ene Arbeidet, medens Alle omkring ham hvilede og gjorde sig tilgode; men det besluttede han, at det skulde gjælde som et Tegn paa Fred, om hans Kone bragte ham Mad eller ikke. Det var allerede over Kloffen syv, rundt omkring havde Alle styrket sig til nyt Arbeide, og Xaveri, der vedklev at meie, følte en dyb Medlidenhed med sig selv, at han var nær ved at græde; han var mere forladt, end om han var i den nye Verden. Øste kastede han Bliffet mod Byen, men stedse funde han endnu ikke opdage sin Kone. Han vilde forlade Marken, men i et Slags heltemodig Selvfordærvelse vilde han uophorlig arbeide videre, indtil han sank ned af Udmattelse, og Naboeerne saae, hvorledes det gif ham. Endelig, da Kloffen slog otte, saae han sin Kone komme ned ad Bjerget; hun havde hverken Kurv eller Kruske med sig. Ogsaa dette vilde Xaveri

forvinde; hun funde jo vende om igjen. Men da hun kom nærmere og saa ligegyldig ud i den meest skjødesløse Paaklædning med Seglen i Haanden, funde han ikke afholde sig fra halvspøgende at udraabe: „Du seer jo atter ud som en fugleskremsel. See, der er ikke nogen fugl vidt og bredt, der synger ingen Lærke, hvor Du er, Du er nu engang en fugleskremsel.“ Kræmmersten stod stille og lo haanligt. Da raabte Xaveri paany: „Har Du Intet at give mig at spise?“ „Der voxer jo godt Brød, spiis deraf,“ svarede Kræmmersten, „det er min Ager, som jeg har bragt i Medgift; men spiis fun, saa meget Du vil, jeg skjænker Dig det.“ „Men Dig er Intet skjænket,“ skreg Xaveri og huggede der, hvor han stod, sin Segl ned i Jorden, og stampede den dybere ned med sin Fod; derpaa forlod han Marken. Konen skjældte og smeldte efter ham; men han dreiede sig ikke mere om, gik ind i Huset, skrabede Alt, hvad han selv besad, sammen i sin Kiste og ilede hjem til sin Moder. Denne fortalte han Alt, hvad der om Morgenens ved Arbeidet paa Marken var foregaaet i ham, og hvor fredsmælig han havde været mod sin Kone og fun for Spog havde drillet hende. Moderen maatte hundrede Gange forklare ham, at Konen jo ikke funde vide dette, at man først da atter turde spøge med hinanden, naar man allerede i lang Tid havde levet i Fred sammen; Xaveri forstod vel noget deraf, thi han svarede ikke derpaa, han gjentog fun, at det maatte blive ved hans Ged; han havde hos sig selv, da han

traadte Seglen i Jorden, svoret, at han aldrig mere vilde tage en saadan i Haanden her i Landet, og derved skulde det blive; ingen Magt i Himlen eller paa Jorden skulde bringe ham derfra. En uboelig Trods mod hele Verden, som let forvandler sig til Selvodelæggelse, satte sig fast hos Xaveri. Midt i den travle Høsttid, da, saa at sige, enhver finger i Landsbyen, som kunde røre sig, var i Virksomhed, sad Xaveri ude i Skovkanten og bleste i sit Baldhorn. Ved denne Opførsel tabte Xaveri hele Fordelen og den ham almindeligt tilkjendte Ret mod sin Kone. En saadan Lediggang var uhørt og oprørende.

(Fortsættes.)

F. B. Mansa.

Bekjendtgjørelse.

Til Optagelse som Medlemmer i Selskabet ere foreslaaede:

Hr. Snedker F. B. A. Andersen.

— Høker A. A. Weidemann.

— Skomager L. G. Suhr.

Borger-Vennen.

Syv og halvfjerdssindsthyvende Aargang.

Nr. 6.

Løverdagen den 11te Februar 1865.

Udgivet af Understøttelses-Selskabet.

Trykt hos Universitetsbogtrykker J. H. Schultz.

Fjirkanten eller den amerikanske Kiste.

(Af B. Auerbach.)

(Fortsat.)

Man ansaae Xaveri i Begyndelsen for ikke rigtig klog, men derpaa vendte den hele Landsbyes Had og Foragt sig imod ham. Selv Trudpert bragtes til at utale sig i hestige Ord mod sin Broder, ja han truede med at berove Moderen det Underhold, han havde forpligtet sig til, naar hun endnu fremdeles fødede Xaveri dermed; han vilde lade Sagen komme for Retten. Med længe tilbageholdt Forbitrelse svarede Xaveri, at han billigede det, og at han nu vilde bevise for Retten, hvorledes han ved Arvens Deling var bedragen af Trudpert.

I Virkeligheden forsøgte ogsaa Xaveri paa at fremkalde en Retsstrid derom, gif ofte til Staden og afhandlede sit Anliggende i Bærtshuset med allesslags fremmede Mennesker og indhente Raad hos en Sagfører, der imidlertid stedse forlangte flere egenlige Bilag af ham. Xaveri stod i den Indbildung, at han kunde skaffe dem tilveie.

Der gives for et Menneske, der lever i Uenighed med sig selv og i Lediggang, intet bequemmere end en Retsstrid. Da har man stedse den Tale paa rede Haand: „naar først denne Sag er afgjort, da gaaer atter Alt i sin Orden“, og midlertidigen undskylder man for sig selv sin Lediggang. Saaledes gif det ogsaa Xaveri, som endnu ovenikjøbet nærede en hemmelig Stolthed. Han kunde ikke skjule for sig selv, at der var noget Umandigt i hele hans Gjøren og Laden. Han maatte ofte i Stilhed tilstaae for sig selv, at han ikke ret kunde gjælde for en egenlig Mand. I Stadens Bærtshuse, i Sagforererens Forværelse og inde i den lille Stue hos sig selv, der var han dog en Mand. Hvo kan vel bestride, at En, der fører en Retsstrid, lader udfærdige Protokoller og Afskrifter, hvor hans Navn staaer skrevet med store Fracturbogstaver, og der udfylder Acter, sammenheftede med Snorer i Landets Farver — hvo kan bestride, at det maa være en Mand, der foranlediger Sligt?

Imidlertid viste det sig snart, at Retsstriden ikke førte til noget Maal, og ligesaa let som Xaveri havde

optaget den, ligesaa let lod han den, paa sin Sag-førers Raad, atter falde.

Trudpert og Xaveri talte fremdeles intet Ord mere med hinanden, og blandt alle Mennesker i Landsbyen nærede ene og alene Moderen endnu Godhed for Xaveri. Hun gif til Enhver og talte godt om sin Xaveri, hun vilde i det Enkelte tilbagevinde, hvad han paa engang havde tabt hos Alle, og hun ene haabede endnu stedse, at Alt atter vilde jevne sig; men forgjeves. Ene til Moderen fortalte Xaveri, hvad der gif for sig hos ham; forovrigt vandrede han gjennem Byen, hilste Ingen, sænkede Blifket stedse mod Jorden, thi han forbandede i sit Hjerte, at han ikke kunde komme bort, ikke paa engang reise til en ganske anden Verden, at han stedse atter maatte hjem for at spise. Denne naturlige Tilsfredsstillelse af en Livsfornødenhed var ham en Qval. Derude ved Skovkanten laa han da hele Dage og skuede ud over Markerne, hvor Menneskene gif frem og tilbage. Hans ellers saa skarpe Øie syntes nu pludselig ikke ret mere at funne adskille Gjenstandene. Skjondt han ofte saae en Mandshat at bevæge sig frem imellem Kornmarkerne, vilde han dog troe, og troede det ogsaa, ja, idet han reiste sig halvt i Beiret, var det ham ganske tydeligt — at han saae et Fruentimmer og endog sin egen Kone, som vinkede ad ham, at hun kom og hentede ham; men Skikkelsen forsvandt atter, og han blev ene. Den graae Milepæl ved Beien, som han dog noie kjendte, den holdt han hver Gang, ved at kaste

Blikket frem for sig, for et Menneske, der saae ud efter ham. Var det Skuffelse eller Selvbedrag? Hvo kan domme i et saadant Tilfælde? Selsomt var og blev det, at det indtraf hver Gang, saa ofte han ogsaa forudsagde sig det. Hørte han et Fodtrin nærme sig den Plads, hvorpaa han laa, kom en Mand, en Kone eller et Barn, saa blinkede han med Dinene og rettede sig lidt i Veiret; det var vist En, som hans Kone sendte efter ham; og naar den Komende gik forbi uden at ville betragte ham, hostede han, for at være vis paa, at han var bleven bemærket og ikke forseilet. Derpaa fastede han sig atter ned paa sit Ansigt, som om han vilde bore sig ind i den hjemlige Jord og begrave sig deri. Endnu ligger du paa den fædrene Jord og snart maa du forlade den! sagde han ofte hen for sig, og medens han stangede sine Tænder med et Græsstraa, sang han da atter og atter:

Og den, som en stenet Alger har,
En sløvgjort Plov derhos
Og hjemme en Qvinde ond,
Den har at file nok.

Verset kom ham aldrig ud af Sindet, som om det var de eneste Ord, han endnu funde og slet ingen andre.

Ja hvad tænker et Menneske ikke, som er forvirret og forsømt, og som forvirrer og forsømmer sig endnu mere!

Xaveri var som en Febersyg, der ligger i Sengen,

og der i de simple Linier paa Bæggen, i Visterne og Sømmene seer allehaande Billeder og Tegn; Tuden og Hanken paa Vandkrukken bliver til Munden og Pukkelen paa en pudsig lille Mand, og Skabe, Stole og Borde, Alt forvandler sig til angstvækkende Uhyrer.

Naar Xaveri gif fin Bei derhen og saae sin Skygge, kom det ham ofte for, som om han selv endnu kun var en Skygge; han legede med sit Skyggebillede og gjorde allehaande Spring og Stillinger som et Barn. Folk holdt ham for at være forstyrret.

Men hvad er da et Menneske, der ikke forstaer saaledes at fatte og ordne de ham givne Forhold, at, om ikke Lykke, saa dog Ro og Fred maa voxe frem deraf?

De Forsøg paa at bringe en Forsoning tilveie imellem Xaveri og hans Kone, som gjentagne Gange anstilleses for Præsten, for Kirkeconventet og Amtet, blev frugtesløse. Xaveri var fast bestemt paa, at han aldrig mere vilde vende tilbage til sin Kone. Afgjørelsen drog længe ud; men endelig i Høst blev de skilte fra hinanden. Mere end en Trediepart af den Formue, som Xaveri havde sat i Huusvæsenet, var tabt; der visste sig ved Opgjørelsen en paafaldende Tilbagegang i Ejendommen; men endnu blev der saa meget tilbage for Xaveri, at han kunde søge sin Lykke i det Fjerne. Endnu engang blev Kisten opmalet paany, endnu engang blev Navnet skrevet derpaa, og en ny Oversartscontract affluttet med Plov værten.

Bonden Philip fra Deimerstetten og Lisbeth med deres talrige Familie udvandrede samtidig med Xaveri.

Det var en anden Afskedstagen end for et Aar siden. Dengang var Xaveri stolt og i fuld Bevidsthed om sin Betydning, Enhver maatte beklage, at han gif bort; nu rakte man ham neppe Haanden og talte neppe halve Ord, og Xaveri troede at funne see paa den Ene og den Ander, at man onskede ham borte, og han besluttede nu som den eneste og sidste Hævn, at han ikke mere vilde sige Nogen Farvel. Kun paa Moderens indtrængende Opfordring gif han til Trudpert og rakte ham Haanden til Afsked: „Jeg tilgiver Dig,” sagde Trudpert. „Og jeg tilgiver Dig,” sagde Xaveri med Trods og gif sin Vei. Brødrene, som engang havde levet saa eendragtig med hinanden, skiltes nu ad med indgroet Nag; Enhver af dem troede sig dybt krænket af den Ander, og Enhver af dem udtalte Ord, som udtrykte noget ganske Andet, end hvad de egenlig sagde.

Xaveri holdt sit Valdhorn i Haanden, da han, staaende paa Vognen ved Siden af sin blaae Kiste, fjørte gjennem Byen; han vilde have blæst lyftigt, men han var ikke i stand dertil; Veiret gif fra ham. Han saae sig om efter de sædvanlige Mennesker; der læssede En Møg paa og nikkede til ham, medens han vedblev sin Dont, hist spændte en Ander sine Ører for, og holdende Aaget i Haanden tilraabte han ham et Levvel. Tærskere kom fra de dunkle Loer, nikkede og tilraabte ham endnu et „Gud være med Dig!” og

neppe var han forbi, førend han hørte Pleielens Taktslag. Midt i Byen stod Kræmmerksen ved Beien „Du der, læg Dig foran Hjulet, at jeg kan fjøre hen over Dig,” tilskreg Xaveri hende. Konen saae vildt omkring sig, tog en vældig Steen og kastede den efter Xaveri. Stenen ramte Kisten og ødelagde endnu engang Navnet. Xaveri aabnede uden at sige et Ord Kisten og lagde Stenen deri i de Forsamledes Paasyn. Nu faldt Kræmmerksen paa Knæ og skreg: „Bliv her! Tilgivelse, jeg beder med oprakte Hænder, Tilgivelse. Jeg seer, hvad jeg har gjort; bliv her. Du er min Mand, lad mig gjøre det godt igjen.” Xaveri var blevet liigbleg, men han rystede med Hovedet og fjørte bort. Kræmmerksen vankede hjem og sad længe grædende paa Dørtærskelen, indtil der kom Folk og bragte hende ind i Huset. Xaveri var imidlertid med Hatten trykket dybt ned over Dinene fjört ud af Landsbyen. Udensor, ikke langt fra Kirkegaarden, løftede han Hatten i Beiret; da reiste en Fruentimmerskikkelse sig, som sad ved Beien. Xaveri saae nu, at det var hans Moder, fra hvem han allerede havde taget Afsked; han sprang ud af Bognen, og Moderen omfavnede ham og sagde: „Xaveri, vær god og bliv her, bliv hos mig ene, naar Du vil, men endnu bedre gaae til din Kone! Om Du ogsaa maa lide noget, saa tænk, at Du ogsaa har megen Skyld! See, hist lægger man mig snart i Jorden! Bend endnu engang om, alle Mennesker paa Jorden og Englene i Himlen ville

gjengjælde Dig, hvad Du gjør for din Moder; det vil vist gaae Dig godt!"

Før første Gang i sit Liv saae Moderen Xaveri bitterlig at græde, og han sagde med oploftede Hænder:
 „Moder, det sværger jeg her under aaben Himmel, jeg vilde vende om for din Skyld, naar jeg funde! Jeg havde for længe siden gjort det af med mig, naar J ikke havde været. Jeg slaaer nu her, jeg har i den hele vide Verden ingen uden Eder! Jeg vilde slaae Steen paa Landeveien hele mit Liv, naar jeg blot funde blive hos Eder! Moder, jeg skulde ikke sige Eder det, det gjør Eder fun saa meget tungere om Hjertet! Moder jeg maa bort, jeg maa! Gud bevare Eder! Gud bevare Eder! Moder!"

(Fortsættes.)

F. B. Mansa.

Bekjendtgjørelse.

Til Optagelse som Medlemmer i Selskabet ere foreslaaede:

Hr. Overpolitibetjent F. G. Schröder.

— Guide i Generalstabens C. L. Hansen.

— Brygger N. A. Hansen.

— Blytækkermester H. C. Jeppesen.

— Skomagermester C. Berg.

Caroline Frederikke Frise, Datter af afdøde Læge Frise.

Hr. Cand. juris L. D. B. Fog, Copist i Skifteretten.

Borger-Vennen.

Syv og halvfjerdsindstyrrende Aargang.

Nr. 7.

Lørdagen den 18de Februar 1865.

Udgivet af Understøttelses-Selskabet.

Trykt hos Universitetsbogtrykker J. H. Schultz.

Fjirkanten eller den amerikanske Kiste.

(Af B. Auerbach.)

(Sluttet.)

Han sprang op paa Vognen og fjørte raskt bort.
Nede fra Dalen hørte man ham endnu længe blæse
paa Valdhornet; Folkene paa Marken, som hørte dette,
skjeldte paa Xaveri's Haardhjertethed, men Moderen
vidste, at han endnu vilde give hende et Tegn; hun
lyttede efter — indtil hun Intet mere fornåd; da
vendte hun tilbage til Landsbyen.

Valdhornets Toner vare for længe siden forstum-
mede, og Navnet Xaveri blev neppe mere nævnet i
Landsbyen; thi Mennestene kunne ikke give sig af med,
altid at beholde det Forsvundne i Grindring, og det

har ogsaa sit Gode. Kun tre Mennesker nævnedes endnu ofte Xaveri's Navn og to af dem næsten kun for at trække los imod ham, det var Kremmersken og Trudpert. Men at de stedse paany talte om Xaveri og det kun til Moderen og gjerne hørte til, hvorledes denne forsvarede den fortabte Son, deri laa dog efter et Beviis for, at de dybt i deres Hjerter vare bundne til Xaveri. Men Moderen sagde stedse: „Ingen kender min Xaveri uden jeg. Han har i Grunden det bedste Hjerte af Verden, kun har han en falsk Stolthed. Havde jeg forstaaet det, eller havde en Anden funnet bringe ham dertil, at han anbragte sin haarde Billie paa noget Godt, saa havde han udført det lige saa fast som nu det Forkeerte. At han havde sat sig det Amerika i Hovedet, det har forvirret ham; det var jo som om det var skrevet ham paa Panden, og nu er han ustadic og flygtig, og mit Hjerte figer mig det, han tænker paa os som vi paa ham, og naar Tanker, som rykke i et Menneske, kunde trænge ham bort, de vare da stærkere end alle Dampvogne og bragte os etter tilsammen.

Som sagt, ogsaa Kremmersken hørte gjerne, at der taltes saaledes; thi hun syntes at være gaaet i sig selv; hun levede stille og arbeidsom og var især kjærlig og ørbødig mod Svigermoderen, hvem hun ikke opherte at bonfalde, indtil hun tog i Huset hos hende, og Alt, hvad hun udviste mod hende, syntes at være hende en dobbelt Trost, som om hun dermed viste den fjerne Fortabte noget Godt.

Man spottede i Begyndelsen meget over denne noie Forbindelse mellem den gamle Bondekone og Kræmmersten, men Menneskene lade til sidst ogsaa det Gode skee uden Spot.

Tre Aar vare forløbne, uden at man havde hørt noget om Xaveri; da vandrede en Løverdag Aften sildigt paa Sommeren en Mand med et Bæretøi paa Ryggen op fra Dalen; han hævede ofte Hovedet rask, derpaa sænkede han det atten mod Jorden og skred med sagte Mumlen fremad. Ved Kirkegaarden løftede han Bæretøiet fra Ryggen og stirrede længe paa en blaa Kiste, som var bunden fast overst paa Bæretøiet; om ogsaa meget afgnavede saaes dog tydeligt paa Laaget Ordene: „Xaver Boger i Newjork.“ Ja, det var Xaveri, som atten vendte hjem; endnu saae han bred og kraftfuld ud, men hans Kinder vare indfaldne, og da han nu, med Hagen støttet paa Haanden, kastede Blifket over Landsbyen, hvor Aftenkloffen nu lod, og hvor Aftenrøden som tusinde og atten tusinde Lys straalede tilbage fra alle Binduerne, da drog ogsaa en Glædesstraale over den Fortryktes Ansigt. Da satte han sig ved Beigrøften og skulte sit Ansigt mod Kisten, hvori det rumlede paa en selsom Maade.

Seent paa Aftenen blev der banket paa Kræmerskens Dor, og fra Trappen hørte man et gjennemtrængende Skrig.....

I Stuen sadde endnu længe efter Midnat Xaveri og hans Kone, og Ingen uden Maanen, hvis Straaler

faldt straat ind i Kammeret, har hørt, hvad de sagde til hinanden.

„Hvor længe er det siden, at jeg første Gang sad der,” sagde endelig Xaveri, pegende paa den afflidte Lænestol.

„Ja, og i den udhviler nu din gode Moder!” sagde Konen. „O, hun har altid troet paa Dig. Det er godt, at hun sover; vi maae i Morgen tidlig forsigtigt bibringe hende det. O, hun vil leve op paany.

„Jeg vil nu kun see hende i Sovnen,” sagde Xaveri.

„Nei,” svarede Konen, idet hun holdt ham tilbage, „Du kunde dermed dræbe hende, naar hun vaagnede. Vær taalmodig, betving Dig.”

„Ja, jeg har betvunget mig, og det vil jeg vise,” sagde Xaveri. „Jeg har ganske omvendt mig.”

Og endnu engang aabnede Huusdøren sig, og Mand og Kone traadte ud og vandrede stille gjennem de sovende Gader. Xaveri bar noget i begge Hænder.

„Lad mig bære det,” bad Konen, „jeg er den Skyldige, jeg har begaaet Synden.”

„Saa tag det,” sagde Xaveri, „jeg har foresat mig, hvorledes Du end var, at bære Alt med Taalmodighed; men jeg seer, at Du kan være god, og Du skal vedblive at være det. O, jeg har med den der baaret min hele Elendighed gjennem den hele Verden, gjennem den gamle og gjennem den nye. — Ingen af os to har villet boie sig; derfor maatte det bryde.

Hvor velsignet havde vi ikke funnet leve, da Vre og Formue endnu tilhørte os! Det første kunne vi ikke vinde tilbage, og det Andet maa vi lære at undvære."

"Og nu," sagde Konen, da de stode ved Dammen ved Xaveri's færdrene Hus, og hun løftede Stenen op, som Xaveri havde medbragt, "og nu nedskænke vi med den der al Elendighed og alt det Forbigangne i det dybe Vand."

Stenen pladsede lydeligt i Vandet, og i Maanestinnet dannede der sig Sølvringe derover.

*

*

*

Man kan tænke sig, hvilken Opsigt Xaveri's Hjemkomst vakte i Landsbyen, men han var enhver Spot og al Medlidenhed taalmodigt, og hver Dag udtalte han sin Tilfredshed over, at han med Glæde kunde gjengjælde Alle, som han havde foraarsaget Kummer, især dog sin Moder.

Xaveri, der nu hørte til de Fattigere i Landsbyen, arbeidede ogsaa hos sin Broder som Karl, og hvor der ellers var noget Besværligt at gjøre, var han ved Haanden, og snart hed det: "Xaveri kan bestille noget som en Amerikaner."

Da den gruelige Kat døde, blev Xaveri Politibetjent. Han holdt god Orden, thi han kjendte alle Smuthuller.

Om sit amerikanske Liv fortæller han kun til Sine. Men maaskee kunne vi dog engang berette den Fiirkantedes Begivenheder. Naar Nogen i Byen

erindrer ham om hans Udvandring, pleier han at sige:
 „Min Bedstemoder har sagt: Jeg troer ikke paa Amerika. Men jeg har maattet troe derpaa, og er nu omvendt.“

Den gamle Gartners Breve.

(Af J. L. Nuneberg.)

Første Brev.

Den 20de Juni — 36.

Medens min gamle Tjener vander Blomsterbedene og piller Ormene af Frugttræerne, benytter jeg den smukke Aftentime, for efter min Herres Døske og gammel Vane at tilskrive Dem nogle Linier med Hilsner fra os og Haven. Jeg siger endnu engang, hvad jeg tidligere har sagt, at jeg ikke fatter, hvorfor min Herre saa ofte retter det Døske til mig at faae Svar, da alt, hvad jeg har at berette, dreier sig om en lille Plet, som jeg med Sveed og Kjærlighed har opdyrket, og om tre, fire assondrede Personer, hvis Liv henrinder mellem dem selv uden store Forandringer og Omvejlinger, som kunde vække Interesse. Dog har jeg fattet Tillid til Dem, min Herre, lige fra Deres forte Besog hos mig, da jeg i Deres Dine ofte saae, at mine Blomster vare Dem kjære, og jeg er vis paa, at der er et Baand, som knytter os

sammen. Jeg vil da atter begynde, uden videre Be-tænkelighed, og skal kun bede Dem undskynde, om min Glæde over enhver ubetydelig Gjenstand indenfor min Verden løffer mig til at blive for vidtløftig og træt-tende.

Gud skee Lov, i tyve Aar, eller lige siden Aaret, førend jeg blev min egen, har jeg ei oplevet en smuk-kere Sommer end denne. April var vel storm- og regnfuld, og Mai begyndte med Kulde, saa at jeg nu og da var nødt til at dække Mistbænkene midt om Dagen; men saa forandredes Verret atter mod Slut-ningen af Maanedens, og det er vidunderligt at see, hvor alt nu trives og vører.

Nu var det Tid for Dem, som elsker Foraaret og det, som er i sin Fremvært, at besøge os. Nu staae mine Smaaskove og alle Holmene og Bredderne om-kring Søen gronne. Tulipanerne have for længe siden afblomstret, ligesom ogsaa Hyazinterne. Æble- og Pærertræerne hvidne af Blomster, og omkring alt dette snoer sig ligesom et blaat Belte af Syrenhækkerne. Hvorfor skulde jeg ikke ynde Syrenerne? De tage for megen Plads, siger De, og give ingen Frugt! Det ligger for Dagen, at det var længere hen paa Som-meren, da De sidst var her. Kom nu, og De vil tale paa en anden Maade. For min Deel elsker jeg dem fra min Barndom. Deres Friskhed henriver mig og deres Skønhed, Blomstringstiden, er en Frugt af min Sjel. Men lad vore afgivende Tanker staae ved deres Bœrd. Jeg vil nu hellere sige et Par Ord om

de Anordninger, jeg har gjort, siden De var her, tildeels efter Deres Raad og Udkast. Jeg er vel ikke meget stemt for Forandringer, men deels har jeg villet gjøre Dem en Hørnøielse, deels have Omstændigheder, som jeg længere hen skal antyde, tvunget mig til at afvige fra mine Baner.

Beed De vel, at Deres Udkast til det lille Tempel paa Kirsebærholmen tager sig fortræffeligt ud, efterat det er udført, især fra Rosa's vindue, hvorfra man, gjennem hele Længden af Poppelalleen, seer det hæve sig som en stor Aakande fra Søen.

(Fortsættes.)

F. B. Mansa.

Bekjendtgjørelse.

Til Optagelse som Medlemmer i Selskabet ere foreslaaede:

Hr. Commissionair C. P. H. Kämpfer.

Nina Wilhelmine Baché, Datter af Krigsraad Baché.

Borger-Vennen.

Syv og halvfjerdssindsthyvende Aargang.

Nr. 8.

Løverdagen den 25de Februar 1865.

Udgivet af Understøttelses-Selskabet.

Trykt hos Universitetsbogtrykker J. H. Schultz.

Bekjendtgjørelse.

I Slutningen af Marts Maaned dette Aar vil en Repræsentantforsamling blive afholdt i Selskabet, for ifolge Lovenes § 34, c, blandt andet at vælge nye Repræsentanter. Dagen vil nærmere blive bekjendtgjort. I denne Anledning opfordres herved Selskabets samtlige Medlemmer til, i Henhold til Lovenes § 34, a, at indkomme med Forslag til nye Repræsentanter, hvilke bedes afgivne inden 4 Uger fra Dato til Selskabets Bogholder, Rosengaarden Nr. 13, 3die Sal. Administrationen for det forenede Understøttelses-Selskab, den 14de Februar 1865.

J. C. Bondrop. C. N. Lautrup. C. Nothe.

C. Winge.

Den gamle Gartners Breve.

(Af J. L. Runeberg.)

(Fortsat.)

Jeg blev mere og mere tilfreds med Dem, jo længere Arbeidet skred frem. En smuk Begyndelse er gjort med at udvide Pladsen for Kjøkkenurter, saa at jeg nu til Plantning af Frugttræer har funnet indtage hele Stykket fra den gamle Kirsebærskov til Søen. Bodningerne love godt, naar jeg blot formaaer at holde Ormene borte. Min gamle Anders har i de sidste Dage faaet denne Bestilling. Endnu viser sig blot her og der et ødelagt Blad eller et sammenruslet Lovknippe, men jeg mindes med Gru de Aar, da Ødelæggelsen kom midt i Blomstringens og Hyldens Tid og tilintetgjorde den gronne Farve og Glandsen, overdrog de afklædte Kviste med et hvidt Svob og lod Træerne bortsøve deres skjonneste Dage og ligesom stive Vinterspogelser kyse al Glæde bort fra Sommeren. Jeg dvæler ugerne ved Mindet herom, thi af Alt i Naturen er intet mig saa forsærdeligt som Synet af levende, uskyldige Væsners langsomme Hensvinden og for tidlige Død for den tærende Tand af en Orm, som de selv uden deres Medvidende beskytte og nære. Af hvad var vel Livet uden Kjærlighed til sit Stov, hvad er vel Planten, om den ikke let og glad bærer sine forsøngelige Blomster og Blade?

Den tætte Lovsal af Elletræer, som De anlagde

ved Stranden der, hvorhen jeg nu har udstrakt Frugttræplantningen — jeg har glemt at sige Dem det — har jeg ei hjerte til at rydde. Den staaer endnu midt iblandt Æble- og Pæreræcer, som et kjært Minde om Dem. Rosa syer undertiden derinde og beundrer Synet af de høie Bakker og af Kirken paa den anden Side af Søen. For min Deel synes jeg mindre om dette Sted formedelst den besværlige Steengrund udenfor og det evindelige Skrig af Maager, som altid ere vante til at opholde sig der. Det er forunderligt hvor let jeg forstyrres af den mindste Mislyd. Maaskee kommer denne min Utaalmodighed deraf, at jeg lever hele min Tid blandt disse fromme og tause Bæsner, hvis høieste Stoi er en sagte Hvisken, naar Binden berører deres svigtende Grene og Blade.

Beed De, min Herre, at af de Ubehageligheder, for hvilke ikke engang vi her ere frie, modte os for nogle Dage siden en sædeles mærkelig. Det havde været klart hele Morgen'en og Beiret var smukt med Undtagelse af, at Lusten var usædvanlig kvalm. Længere hen paa Formiddagen begyndte Skyer at samle sig og Torden at høres. Snart formørkedes Himlen heelt og holdent, den ene Styrterregn fulgte paa den anden, den ene Lynild paa den anden, og det paa en virkelig usædvanlig Maade. Vi sadde just og spiste vor Frokost, jeg og Rosa, da den gamle Tjener kom ind. Jeg glemmer aldrig hans forstyrrede Udseende. Han havde, som jeg siden hørte, holdt længe ud med at dække Melonbænkene, og, da Regnen blev vold-

sommere, sagt Ly under et af de største Rønnebærtreær ved Odden. Hvilken Beskyttelse skulde dog dette kunne give mod et saadant Uveir? Hans gamle Straahat hængte som en vaad Klud i hans Haand, da han kom ind; Sommerstrakken sluttede sig som et Kaalblad til hans Lemmer, Haaret laae spredt og drøppende omkring Ansigtet, og hans Hilsen bestod i en Rusten uden Ord. De første Dieblifke kunde jeg ikke bare mig for at lee, men dette fortørnede ham, saa at han fik sin Tunge løs.

„Ja, ja,” sagde han, „det er let at lee, men nu er det forbi!”

„Nu, min Ven,” sagde jeg og holdt mig alvorlig, tag blot torre Klæder paa Dig, saa kommer Du vel i Skik igjen.”

(Fortsættes.)

F. B. Mansa.

Bekjendtgjørelse.

Til Optagelse som Medlemmer i Selskabet ere foreslaade:

Hr. Glarmester Peter Andersen.

Luise Augusta Gillespie, Enke efter Capitain Gillespie.

M. Dahlin, Huusbestyrerinde.

Gratuit

af

fjerde Quartals Regnskab 1864,

for

det forenede Understøttelses-Selskab.

Sundør.

Udgrift.

	Sk.	Pr.		Sk.	Pr.
A. Strøflebeholdningen fra 3de Qvartal d. M.	2327	71	1. Pensioner: uaffordbare fra 3de Qvartal.	26 Sk. 24 Pr.	
B. Igentilige <u>Øbdegt</u> for Skabet „Borgerebenens“ 7de Margang. M. 40—53.....	1228	76	ambisje for 4de Qvartal	1,260 — 24 -	
C. Contingenter: Øflancer fra forrige Qvartal. 412 Sk. 4 Pr. ambisje for dette Qvartal					1,286 Sk. 48 Pr.
Røngens Øbdrag.....			hedi afgaer for modtagende 2de afbøde		
Øflancer ult. December 1864			Pensioner.....	13 Sk. 72 Pr.	
D. Gaans Øffrag: Øflancer fra forrige Qvartal. 1,153 Sk. 29 Pr. anvisse for dette Qvartal	2046	36	udbetalt i Qvartalet...1,259 — " -		
Øflancer ult. December 1864			1,272 — 72 -		
Øflancer ult. December 1864			uaffordbare ved Qvartalets Slutning... 13 Sk. 72 Pr.		
E. Øflancer: til £ 7,000 3 pGt. banteng. Dbi. for 1½ Quart.	1826	"	2. Uaffordbare rentefrie Gaan fra forrige Qv. 150 Sk. " Pr.		
af 100,000 Sk. i Statsgjældsbevillt			anført af modtagende til Øbdegt.... 150 — " -		
for 1½ Quart.			150 " -		
af 400 Sk. i Commune-Qbi. ligefleds 8 — "			3. Et 3 Maaneders Gaans Øffrag som er indkommen føres		
af 200 Sk., Debmantlig Øgget..			til Udgift.....		
F. Øffelhusssøgat for 1½ Quart til rentefrie Blaan 500 Sk. " Pr. til Undervottelser.....	2945	94	4. Øndehed Obligation til Elsfabets Skonb £ 100 af bet		
G. Øgtske Øpenkøn til 2de Øfret. som ere bøde.....	550	"	bundt engelte 3 pGt. Gaan (78½ à 9 Sk.).	703	93
H. Øt uaffordret tilfølget Gaan tages til Øbdegt.....	150	"	5. Contingent.	505	"
			6. Generelle Ømflossninger.....	146	68
			7. Øfjøng for Contingent.....	53	48
			8. Ugebladets Frifring.....	189	84
			Øflebeholdning den 31de December 1864	8042	80
			hvoraf indsat i Ørbatbanten 7,000 Sk. 4 pGt. rente.		
			bærende pr. 1fe Øpril 1865.		
			Sk.	11088	61

Sjøenhavn, den 31te December 1864.

D. Borgen,
Elsfabets Råsider.

Overensstemmende med Råsider-Controllen.

J. C. Sundrop.

C. H. Laurup.

C. Rothé.

C. Winge.

Skønhaber.

Borger-Vennen.

Syv og halvfjerdstindstyvende Aargang.

Nr. 9.

Løverdagen den 4de Marts 1865.

Udgivet af Understøttelses-Selskabet.

Trykt hos Universitetsbogtrykker J. H. Schulz.

Bekjendtgjørelse.

Torsdagen den 23de Marts dette Aar, Efter-middag Kl. 6, afholdes i Selskabet en Repræsentant-forsamling, paa hvilken de i forrige Aar indkomne Ansøgninger om Laan og anden Understøttelse ville blive foredragne i Henhold til Lovenes § 18; tillige vil der blive foretaget Balg paa nye Repræsentanter overeensstemmende med Lovenes § 34 c, m. m. Til dette Møde, der afholdes i Efterslægtssejkskabets Gaard, Østergade Nr. 54, indbydes herved Øhrr. Repræsen-tanter.

Administrationen for det forenede Understøttelses-Selskab,
den 28de Februar 1865.

J. C. Bondrop. C. N. Lautrup. C. Nothe.

C. Winge.

Den gamle Gartners Breve.

(Af J. L. Runeberg.)

(Fortsat.)

„Hvem bryder sig om mig,” faldt han mig i Talen med stigende Fortrydelse; „jeg siger, at det er forbi med Jomfru Rosa, Gud hjælpe mig gamle Mand! Ja, der sidder hun nu ung og red, men næste Aar er det vel anderledes.“

„Hvad er det for en Spaadom, Anders,” sagde jeg og reiste mig, „hvad flettes Dig?“

Og nu kom han endelig frem med Sagen. Lyn-ilden havde slaaet ned i Rosas Alm, det smukke Træ, som De husker stod just ved Hjørnet af Bygningen til Venstre, naar man kommer fra Landsiden, havde sondersplitret Grenene og brækket Stammen ved Roden. De kan forestille Dem min Bedrøvelse. Der var virkelig noget Usædvanligt ved dette Træ. Saa ungt endnu og dog saa yppigt! Stammen saa lige og hei, og Kronen da — erindrer De, at vi just bemærkede, hvor regelmaessigt den fyldte sig? Anders har jeg søgt at troste, saa godt jeg har funnet. Han synes sandelig at være mere bekymret for Rosa end for Træet. Rosa selv skjæmter ofte med ham over hans lystige Forskrækkelse; men den gamle Mand ryster endnu altid betenkomsmt paa Hovedet, saa ofte Talen falder derpaa. Det er Skade, at han har sat en saa

lang Tid for sin Spaadom; thi nu kommer han vel til at blive i sin Bildfarelse til ind i næste Sommer.

Men endnu en Ubehagelighed. Jeg seer snart ingen anden Udvei end at flytte Plankeværket, som skiller min lille Halvs fra den øvrige Verden, længere ind mod Øsiden af Næsset, eftersom den store Bei, som nu løber tæt forbi det paa Landsiden, plager mig med sit Stov og sin bestandige Uro. Jeg veed ikke, men det forekommer mig, at de Reisendes Antal forsøges Aar for Aar. Hver Morgen er jeg nødt til at affstove og pudse Planterne i Nærheden af Stakket, og faaer Lov til at opholde mig paa dette Sted længere end paa noget andet i Haven. Øste hænder det da, at en Ubekjendt standser Hestene, naar han bliver mig vaer, og beder om Tilladelse til at gaae ind og besee mine Anlæg; og skjøndt jeg gjerne under Enhver den ringe Fornøjelse, han kan have deraf, ere disse Besøg mig dog ikke sjeldent ubeleilige. Dette er alligevel ikke det, som meest besværer mig. Langt mere forstyrrende er Synet mig af nogle blandt mine Naboer, som daglig, just i Morgentimerne, gjøre deres Spadseretur her forbi. Jeg er fristet til at troe, at de samme Orme, som i de senere Aar have skaanet Frugtræerne, ere flyttede over paa Menneskene. De maa vide, min Herre, at her lever en Sect af gudelige, tauze, uhyggelige Mennesker, som ansee det som en Seir for sig at forkaste Jordelivets Glæder, og som have betalt, hvad de betragte som deres høiere Skat, med Kindernes Farve og Dinenes Ild. Hvilken For-

andring fra mine friske, muntre Blomster at see ud paa dem! Fra saadanne Moder kommer jeg stedse med en Nedslagenhed, en trykkende Følelse, som følger mig hele Dagen, og uvilkaarligt lægger jeg mig til Hvile med Tanken om den Bekymring, jeg skulde føle, om jeg var disse Menneskeblomsters høiere Broder og havde dem under min Varetægt, som jeg har Blomsterne i min Have.

Og nu slutter jeg mit lange Brev med de varmeste Hilsner fra Rosa. Hun beder at spørge, hvorledes Blomsterløgene, som hun sidst sendte til Deres Datter, trives og voxe. Til Efteraaret lover hun et Parti af andre. Maaskee gjør hun dem da Selskab, hvis De tillader det. Hun trænger til at see sig lidt om i Verden; hun er allerede sexten Aar. O, min Herre, hun var kun et Barn, da De var her; nu er hun fuldvojen, og hvorfors skulde jeg tage i Betenkning med Glæde at sige, hvor smuk hun er? Hvad har jeg dog selv funnet udrette til hendes Dannelse, jeg her i mit støvede Forklæde, med Hænderne sorte af Jord og Hovedet fuldt af Bekymring for mine Urter og Træer. Hendes Moder har længe hvilet i Graven, og jeg har blot funnet see hendes Udvifling og glædes derover. Selv er hun vojet op uden Ledning af en menneskelig Haand, med den blaa Himmel til Fader og Hjemmets rolige Blomsterverden til Moder. Jeg veed ikke, hvorfors jeg nu med en saadan Kjærlighed dvæler ved Tanken paa hende. Maaskee forsøger Savnet min Svaghed for hende, thi for Tiden er hun

i nogle Dage borte hjemmefra. Hun maa nu uafbrudt opholde sig hos en Slægtning, indtil hun er blevet forberedt til sin første Altermgang. Efter tre Uger venter jeg hende tilbage.

Teg kan ikke uden Undseelse gjennemlaese mit lange Brev, som indeholder saa lidet. Tilgiv Deres gamle Ven, min Herre, han giver saa godt, som han har, og undskylder sig dermed, at han opfylder Deres eget Forlangende. Jeg forbliver o. s. v.

Andet Brev.

Den 16de August —36.

Teg har seet dem, seet dem med Bekymring, maaskee med en sorgmodig Anelse. Teg har seet dem, disse mørke Skikkeler med farveløse Kinder og halvt-udslukkede Dine. O, min Herre, tause Tordenskyer ere længe dragne forbi Randen af mit Fristed; nu er en Lynstraale brudt frem af dem, og mit Livs bedste Lykke er truffen og er brudt. Maaskee for stedse? — Jeg — haaber endnu.

Det var en Morgen. Rosa var kommen hjem Dagen forud. Morgenstunden er min Glæde. Teg var oppe med Solen, Arbeidet gik raff og mit Sind bar, ligesom Blomsterne, endnu sin Morgendug. Har De lagt Mærke til, hvorledes man er tilmode, min Herre, naar Hjertet, ligesom Bien, kun drager Honning af Alt?

Teg havde slaaret nogle Bodeqviste af og kom ned til Ellehækken ved Stranden; da sad Rosa der.

„Rosa, see Rosa!“ sagde jeg. Hun reiste sig og hilsede god Morgen. Jeg vilde glæde hende med en Sysselsættelse. „Kom Rosa,“ sagde jeg, „vi skulle vande Blomsterbedene; det seer ud til at blive en varm Dag.“ Jeg vilde i det samme gaae, men jeg bemærkede, at Rosa dvælede. Da jeg vendte mig om, mødte mit Øie hendes. En uudsigelig Ømhed laa der i hendes Blik, skyet, ængstende, smertefuldt; thi det mildnedes nu ikke af Glæde. Men vore Dine dvælede længe paa hinanden, og jeg saae, gyste og taug. Da begyndte hendes at kæmpe med Graad; Taarerne seirede og brøde ud over deres Dæmninger, og hun faldt mig om Halsen, og jeg hørte hende sække: „O, min Fader, min Fader, at Du skal være saa fortapt!“

En Lynstraale af Angst gjennemfoer mig, men jeg overvandt mig selv og forsøgte at være rolig. „Du er syg, mit gode Barn,“ sagde jeg, „kom, jeg vil ledsage Dig til Dit Sovekammer.“

Men Rosa gjorde et Skridt tilbage. „Syg?“ sagde hun med en Tone imellem Stolthed og Sorg, „jeg har været syg, men er nu efter frisk. Jeg har, som Du, begravet mit bedre Liv i noget Jordisk, som funkler idag og forsvinder imorgen; nu har jeg lært at leve et Liv, som ikke kjender noget Skifte. Men Fader, har Du nogensinde tænkt paa Gud?“

Jeg saae, hvad jeg havde tabt, min Sjel for-mørkedes, og jeg blev vred. „Skjul Dig for Dagens Lys, ormstukne Blomst,“ sagde jeg, „Din Ande bringer

Smitte over mine uskyldige Børn og stræmmer Morgenens Engle fra Haven. Jeg naaede ikke at blive blid igjen, forend Nosa adlod og gif. Men da hun skred forbi, saae jeg hende grieve mig med et Blik, som om hun vilde trække mig ind i sit Hjerte. Hun gif sagte ned ad den lange Gang og forsvandt bagved Poppelhæfferne. Da knælede jeg, begjærede mit Barn tilbage af Gud og græd. Min Herre, Freden og Sagtmadigheden kom igjen og jeg fulgte Nosas Spor. Da jeg havde naaet Døren til hendes Kammer, hørte jeg hendes Stemme. Det var Stemmen af en Bedende, men den var lav og et Bindpust fistede i Almens Krone ved Tuppen. En Tid gif hen, Binden holdt sit Pust tilbage, og jeg hørte Ord: „Han, han kan blive et Nedskab for Dig; jeg er kun en svag Dvinde. Tag ham op i Dit Lys, om Du ogsaa skal kaste mig tilbage i min Nat.“

Mit Hjerte var nær ved at breste af Kjærlighed og Sorg. Jeg aabnede Døren stille, meget stille, og gif ind. Nosa havde mærket det, og hun kom mig imode, smilende som en Engel. „Jeg har bedt for Dig, min Fader,“ vare hendes Ord, „og jeg er blevet bonhert, thi Du kommer ind til mig og er mild.“ Jeg omfavnede hende og kyssede hendes Hænde. Men jeg vilde ikke forurolige os med Ord, men taug og gif atter ud til mit Arbeide for at søge Trost.

Om Middagen mødtes vi som sædvanligt. Ved Bordet blev ikke et Ord yttret om Morgenoptrinet. Jeg vilde undvige og glemme. Nosa talte meget om

sin Slægtning og om Opholdet hos hende: med hvilken Omhed man kom hende imøde, hvor meget hun havde lært af hende og de ødle Mennesker, som hun havde seet og lært at kjende hos hende, hvor vigtigt det var ogsaa for mig — her taug hun og fuldførte ikke sin Mening. Bee, vee mig, min Herre, at jeg har seet saa lidet udenfor min Blomstergaard og saa lidet har lært Menneskene og Verden at kjende! De forstaaer Alt. Jeg sendte min Blomst bort for at opelstkes i Lys, og man har plantet hende i Ild. Jeg lod mig dog ikke henrive af Boldsomhed, jeg betvang mig, og Rosas Ord fik ingen Udtydning. Hele den øvrige Tid var hun mere stille og viste et Smil, som mindede mig om før. Men midt iblandt de lyse Omvejlinger i hendes Ansigt saae jeg nu for første Gang et Træk, som kun undertiden blandedes med andre, men som aldrig forsvandt, et Træk af Lidelse og Henvisnen, ligt den første Skygge, som pletter Liliens hvide Blad, og som ei engang i Skinnet af Solstraalerne ophører at forraade, at Blomstringen er sin Slutning nær.

(Fortsættes.)

F. B. Mansa.

Borger-Vennen.

Syv og halvfjerdssindstyrrende Aargang.

Nr. 10.

Lørdagen den 11te Marts 1865.

Udgivet af Understøttelses-Selskabet.

Trykt hos Universitetsbogtrykker J. H. Schulz.

Bekjendtgjørelse.

Torsdagen den 23de Marts dette Aar, Efter-middag Kl. 6, afholdes i Selskabet en Repræsentant-forsamling, paa hvilken de i forrige Aar indkomne Ansøgninger om Laan og anden Understøttelse ville blive foredragne i Henhold til Lovenes § 18; tillige vil der blive foretaget Balg paa nye Repræsentanter overeensstemmende med Lovenes § 34 c, m. m. Til dette Møde, der afholdes i Efterslægtssejlskabets Gaard, Østergade Nr. 54, indbydes herved Øhrr. Repræsen-tanter.

Administrationen for det forenede Understøttelses-Selskab,
den 28de Februar 1865.

J. C. Boudrop. C. N. Lautrup. C. Rothe.

C. Winge.

Den gamle Gartners Breve.

(Af J. L. Runeberg.)

(Fortsat.)

Om Eftermiddagen saae jeg ikke Rosa, men henimod Aften lod jeg hende falde ned i Haven. Hun kom, jeg tog hende under Armen, og vi spadserede i Alleerne, for det meste tause. Vel var det min Hensigt at tale, men Aftenen var for smuk og mit Hjerte for fuldt. Endelig kom vi ned til Stranden. For et Aar siden havde jeg en lignende Aften staaet med Rosa paa samme Sted. Alt var ligesom da; blot hun ikke — men jeg saae ligeledes nu paa hendes Ansigt et Glimt af Glæde, da hun kom ud fra den skumle Gang, og den store klare Sø, med dens Bredder og Holme, den dalende Sol og den gyldne Himmelhvælvningaabnede sig for hendes Syn. „Det var her,” sagde jeg til Rosa, „Du engang gjorde mig et Spørgsmaal, som endnu glæder mig, skjondt Meget har forandret sig.“

„Hvorom spurgte jeg da?“ sagde hun og saae paa mig med Forundring.

„Om lidet, meget lidet“; det var neppe et Spørgsmaal, det var et Suk, en fort Bon. Men Du hviledede her, efter hele Dagen at have syslet med Blomsterne i Haven. Selv stod jeg i Din Nærhed og saae snart paa Omegnen og snart paa Dig, thi I lignede da mere hinanden end nu, og Ligheden

gjorde mig lykkelig. Da saa hvert vindpust havde lagt sig, og Søen afspeiledede Jorden og Skyerne, og Skyerne, som et Speil, tilbagefastede alle Jordens Blomstersfarver, og Solen i Havnens af sit Lys omstillede alt dette, da smilede Du og spurgte mig, hvad er smukkest, Jorden eller Himmelnen? Det var Dit himmelske og uskyldige Spørgsmaal, mit Barn, og jeg erindrer det endnu." Jeg var rort og troede at have truffet Rosas Hjerte, men hun tog min Haand og sagde roligt: „det var mine Ord i Sovne, min Fader, glem dem, efterat jeg er vaagnet."

Endnu engang afbrød jeg Tausheden og vedblev: „Ikke Ord i Sovne, Rosa, en Lovsang var det, en saadan som Engle synge den, thi Engles Gudstjeneste er en Glæde over noget Ejmont og Sandt. Da funde Din Hørelse endnu fatte Skjonheden, og Sandheden laa klart for Dine Dine, thi den straalede Dig imode fra Skaberens hele Verden, og Jorden var Dig da kær ligesom Himmelnen. Hvad eier Du nu i Stedet for, hvad Du har tabt og bortskudt?"

Men mit Barn svarede mig med det bitre Spørgsmaal: „For Skjonheden af en falden Jord og for Sandheden af et forgængeligt Grus?" —

„For Freden i Din Sjel," fortsatte jeg uden Hestighed, „for Uskyldigheden i Dit Hjerte og for Kjærligheden til en mild Natur?"

„Sorgen," sagde hun, „over hvad jeg da var og Haabet om dog ikke at fortabes."

„Siig," vedblev jeg, idet jeg flammede op, „Skin-

billedet af en Afgud, som Din egen Tanke har kostret, som har nedtraadt Din Ungdoms Blomstring og som et Spøgelse viser hen paa Din Fremtid, som paa en Grav; en Afgud, som peger paa den Eviges lyse Verden, hans grønklædte Jord, hans milde Himmel, paa alt, hvad der er helligt og dyrebart, Dit eget blomstrende Legeme, Dit hjertes Fred og Din Faders graa Isse, og siger truende og kold: see, alt dette er intet, fornægt, forkast, foragt det, hvis Du vil tilhøre mig, mig, for hvem det, som gløder, elsker, aander, lever, er en Gru, og hvis Rige er den evige Tomhed, hvor intet Væsen opliver sit jordiske Udspring, ingen Kraft jubler i Seir, ingen Svaghed græder i Kjærligheds Naade."

Jeg talte med Ild, thi Sandheden tændte sig til Lue i min Sjel, og mit Barn gif vild i Matten og skulde lyses tilbage. O, min Kjære, hvad skulde jeg gjøre? Rosa græd og bad Barmhjertighedens Herre ikke at høre mine Ord. —

* Aldrig har det kostet mig mere at beseire mig selv, end det da kostede mig. Kjærligheden stod mig bi og jeg vandt Seir. Jeg betvang min Brede — nei ikke min Brede — min Fortvivlelse, og Sandhedens Klarhed kom fredeligt tilbage i min Sjel.

Bed Hoden af det Træ, i hvis Skygge vi stode, voxede i sin Uskyldighed en smuk, spæd, hvid Villie, nys udslyttet af sit Drivhuus, for at ammes af den friske Sommervarme og i Frihed at gjennembromstre sit Liv. Kun en Dag havde den smukke Blomst skuet

frem af sin Knop, og over sit Ansigt bar den endnu dette Skjær, som synes at være i Tvivl om det skal tilhøre Jorden eller Himlen, og som gjor det umuligt for Diet at bestemme, hvor Bladet ophører, og hvor Farven, Duggen, Lusten, Lyset begynder. Jeg offrede den for mit Barn, rykkede den op af Jorden og Skyggen, blæste Muldet bort fra dens Hod og fæstede den paa en Kvist af Træet, med den spæde Krone vendt mod Solens brændende Straaler. Jeg tog Rosas Arm, vi gjorde tause en Vandring om i Haven og kom tilbage til vort forrige Sted.

Blomsten var allerede begyndt at gulnes; borte var den smukke Glands fra dens Farve, og Bladene hang visne i Solens Lys. „See,” sagde jeg til Rosa, „nys voxede denne Blomst lavt og strakte sin Rod ned i Jorden. Og Skyggen beskyttede dens Liv, og Stovet nærede dens Stov; men bar den ei mere af Himmelten i sit Væsen da, end den nu bærer, og var den ikke min Glæde da, i Stedet for at den nu er min Sorg? Om den nu med egen Magt havde revet sig løs fra den Blads, som min Kjærlighed anviste den, og, for snart at renses til lutter Skærhed havde skilt sig fra Gruset og løftet sig op i Solens Ild, skulde jeg derfor elske den? Skulde jeg ikke sige: dø, taabelige Blomst, thi du kan ikke leve saaledes!“

„At døe,” sagde Rosa smilende, „er det et Onde at døe?“

„At døe,” sagde jeg, „er at fødes til Liv, at døe er ogsaa at fødes til Tilintetgjørelse. O, min Rosa,

at døe som denne Lillie i Gaar døde Knoplivets Død, for i Dag at udfolde sin solvhvide Krone, det er at døe for at leve i en rigere Skønhed og glædes i en lysere Verden. En saadan Død døde Lillien, da den brød sit Hængsel, og den døde den ikke derfor, at den visnede i sin Knop, men derfor, at den i sit dunkle Hjem frisk og trofast pleiede sine Blade, indtil Naturen fandt dem modne til at møde Dagen. Saaledes dør den, som dører for at leve. Han styrter ikke hovedkulds ud af sin Knop, men han sylder den med Skønhed og Liv, og siden bortkaster han ikke sine Blade, men han breder dem ud i Glæde og Lys."

Saaledes talede jeg. En Tid hengik i Taushed. Alt var roligt, høitideligt, forventningsfuldt. Jeg haabede. -- Det er forfærdeligt, min Herre, og jeg gruer for at nævne det. Mit Barn besvor mit Faderhjerte ikke at forføre hendes svage, værgeløse Sjel.

Dage, Uger ere forløbne siden dette Oprin. Rosa visner. Mere og mere klar bliver mig nu den Lære, hvis Gift hun har inddrucket, dette varme Hjertes dræbende Forvildelse, at forsmaae Sagtmoddighedens Fred, og at opbrænde sig selv, for ikke mere at kunne banke i Svaghed. Er det da ikke i Svaghed og Stov, at al Herlighed forklares og lever, lige som Solen lever med tusinde Farver i Planternes forgængelige Aft? Hvorfør da forstyrre en Bolig, hvor Herligheden kan leve i Glands og Fred? Det er Udsodelighedens Liv de søger, og de falde deres jordiske Liv en Død. O, min Herre, naar har De

ventet Blomstring af en Vært, som visnede i sit Frø? De troer paa en Uddelighed! Er det dersor, at Jorden er saa mørk, og Livet her et Intet! Nei, nei, dersor venter jeg en himmelst Verden, et høiere Liv, fordi denne Jord er saa smuk, dette Liv, uagtet sine Sorger, saa helligt og fjært.

Jeg slutter nu. Hvad skal jeg haabe for mit Barn? Har De et Raad at give, saa dvæl ikke. Høsten kommer, og Frugterne modnes, har jeg seet i Forbigaaende. Send mig en Bog, hvori man har tænkt med Fred over en eller anden lille Deel af det vidunderlige Liv. Farvel.

Tredie Brev.

Den 20de Juni —37.

Min Herre! jeg sender Dem hermed en Dagbog, som er ført under Rosas Sygdom. Et og andet Brudstykke af mine Autegnelser turde lade Dem ane de Begivenheder, som have fundet Sted, og som jeg nu ikke vil gjentage.

— — Den 1ste Januar —37. Halske, blinde Lære at fordømme Uskyldighedens jordiske Glæde! Hvad er da denne Glæde andet end Nydelsen af det Himmelstke, som gjennemstrommer Alt? Gif! Naar suger Bien Gif? —

Giv mit Die Lys, at jeg maa kunne betragte Menneskeheden, ligesom jeg betragter et Ansigt, og vise mig et eneste Træk, som ikke kues af Uskyldens Bælde og forøger dens levende Ýnde. O, talende

Billeder af det Store, med Eders Farver og Skygger,
o, mine foragtede Blomster, af Eder har jeg dog lært,
at Livet skaber sin Skønhed af Mørke og Lys. —

Fuldkommenhed. Forgjeves siger man: det Fuldkomne skal vorde. Fuldkommenhed findes i eihvert Tidspunkt, og til denne Fuldkommenhed hører selv det usfuldkomne Die, som ikke seer den.

(Fortsættes.)

J. B. Mansa.

Bekjendtgjørelse.

Til Optagelse som Medlemmer i Selskabet ere foreslaade:

Hr. Skomager C. Frobøse.

— Skibsører C. H. Kæhler.

Borger-Vennen.

Syv og halvfjerdssindsthyvende Aargang.

Nr. 11.

Løverdagen den 18de Marts 1865.

Udgivet af Understøttelses-Selskabet.

Trykt hos Universitetsbogtrykker J. H. Schultz.

Bekjendtgjørelse.

Torsdagen den 23de Marts dette Aar, Efter-middag Kl. 6, afholdes i Selskabet en Repræsentant-forsamling, paa hvilken de i forrige Aar indkomne Ansøgninger om Laan og anden Understøttelse ville blive foredragne i Henhold til Lovenes § 18; tillige vil der blive foretaget Valg paa nye Repræsentanter overensstemmende med Lovenes § 34 c, m. m. Til dette Møde, der afholdes i Efterslægtssejlskabets Gaard, Østergade Nr. 54, indbydes herved Dhrr. Repræsentanter.

Administrationen for det forenede Understøttelses-Selskab,
den 28de Februar 1865.

J. C. Bondrop. G. N. Lautrup. C. Nothe.

C. Winge.

Den gamle Gartners Breve.

(Af J. L. Runeberg.)

(Sluttet.)

Den 7de Februari. Midnat. Rosa er vaagen. Paa den hvide Sneedrive seer jeg Skinnet af Lys fra hendes vindue. Selv har jeg taendt min Lampe af Mangel paa Sovn. O, Straaler paa Sneedriven, Bidner om en Lyskilde, hvorfra I ere udgaade, i Eder har jeg under Nattens Lob elsket at see Billeder af Menneskeheden, denne hellige Straaleflod fra Gud. Rosa, mit forvildede Barn, dadl ikie Straalen, fordi den gaaer saa langt bort fra Lyset; jo klarere den er, jo længere naer den, og jo længere den naer, et desto klarere Udspring rober den. Lad os straale her af Kjærlighed og Tro, saa skal Natten omkring os blive Dag, lad os ikke bævende kaste os tilbage til vor Kilde, det er at benegte, at den eier Straaler, at den er Lys.

Den 17de Marts. Første Foraarsdag. Solen tager sin Bælde tilbage. Lusten er gjennemaandet af Liv, den er vaagnet af sin mørke Vintersøvn, og snart vil Jorden vaagne. Rosa har forladt sit Værelse for første Gang i lang Tid. Hun har siddet en Stund paa Trappen, hørt Spurvene quiddre og seet de glindsende Draaber falde fra Taget. Jeg saae hendes Blik straale, jeg hørte hende aande med dybe, trostende Drag og jeg troer, at hun en Minut søgte Gud

endog i hans morgenglade Verden. O, selve Glæden som løfter Andres Sind mod Himmelens, er for tung for hendes, det mindste Tryk af Naturens Sundhedsbæger oploser hendes Væsen. Mat, næsten afmægtig er hun blevet bragt tilbage i sit Kammer. Hvorledes skal alt dette ende?

Den 17de April. Allerede Blomster! Et Glas med Anemoner staaer paa Rosas Bord. Forunderligt, jo mere hun visner selv, desto mere synes hun at begynde at elske Friheden og Livet. Er det Afskedstimen, som nærmer sig og gjør det Forsmaade dyrebart igen?

Den 25de April. Hjorden er aaben, ISEN borte. I Solnedgangen sees en Flok Svaner at skinne paa den klare Sø. De have allerede løstet deres Vinger og ere i Begreb med at trække bort*). Det Smukkeste bliver ikke vor Hverdagsgjæst, det Smukkeste er en Reisende, som blot aflægger Besøg.

Den 1ste Mai. .... Hun vil bort, hun vil skilles fra os. Hvad søger hun? Hvorhen skal hun flye? Under Jordens, over Skyerne, over Verdener Verden, hvad skal hun finde Andet, end hvad hun har forsøkt her: en Skabelse og en Gud? Besad jeg Kunstens Gave, skulde jeg sidde ved en Sygeseng og tolke for den Doende glade Grindringer. Jeg skulde vise ham Jordens i dens Helgenglands, jeg

*) Man erindre, at Begivenheden er foregaaet i Finland.

skulde lade Aarets vejlende Tider fredse i Skjønhed forbi hans Dine, jeg skulde tilbagekalde i hans Indbildung hans Barndoms, hans Ungdoms, hans Manddoms Glæder, alle de Blikke af Kjærlighed, som han har modt, alle de Seire, han har seet det Gode vinde og saaledes slabe omkring ham en Sommerverden af Ord. I den skulde han slumre ind, ligesom man sover en skyfri Sommeraften, fornøjet over den Dag, der gik til Ende, og haabende en Morgen med Sol og Glæde.

Den 28de Mai. Ut komme hid, at trænge sig til hendes Seng, for at troste! Bort, bort, mørke Spogelser; jeg kjender Eders Trost! — Det Wedleste, Sandeste, Helligste er i Forførerens Haand Midlet. Ikke gjennem det Onde, gjennem det Bedste besnæres Hjertet. Jeg vil tegne en af Beiene; de ere tusinde: i Hytten bevæger sig blandt Forældre og Godskende den uskyldige Pige og tænker under glade Syssel-sættelser ene paa dem. Saaledes forsvinder Dagen og Aftenen kommer, og over den stille Egn gaae Stjernerne op i Glands. En ny Verden, fuld af Andagt og Fred, fuldbyrdes derude. Da nærmer Forføreren sig. Kom, Uskyldige, siger han, at Du ikke skal begraves i Dine smaae Omsorgers Stov, men lære at leve et høiere Liv. Og hun adlyder, og naar hun træder ud af Hytten, hæver Maanen sig over Bjergene og gjor hendes Bygd dobbelt skjøn. Hendes Sandser stemmes, hendes hjerte udvider sig af Glæde. See, siger hendes Ledsgager, er dette ikke værd at

bestue? Og hun seer, at han taler Sandhed. Da gjør han sin Stemme dybere og bebreider hende hendes forrige Kulde, at hun har forsømt sin Andagt, at hun ikke ofte har søgt en Stund, herlig som den hun skuer nu. Hun skrämmes, thi hendes Hjerte er fuldt af Henrykelse. Og det Liv Du nu lever, hvilker Forføreren, og de Hølelser, af hvilke Du gjennemstrømmes, hvo deler dem? Hæv Dit Øje og see, om der blandt tusinde Væsner, som omgive os, er et eneste, der løfter sig op af Hverdagsslivet for at leve som vi. Seer Du noget eneste ved vor Side? Og hun skuer om sig og seer intet. Da bliver Jorden mørk for hende, og Menneskeheden bliver for hende et bølgende Ocean uden Sjel, og hun kaster sig i Forførerens Favn og siger: vi staae paa en Klippe i Havet, forlad mig ikke, jeg staaer alene, naar jeg ikke har Dig! — Daare! hvorfor sagde Du ikke: ja, den Verden, Du har aabnet for mig, er hellig og skøn, men min Hytte er ogsaa en hellig Verden, mine Sødkendes Dine ere ogsaa klare, lyse Stjerner, og i mine Forældres Favn lever jeg rigt som her; lær mig at elske, ikke at foragte! — —

Den 1ste Juni. Hele Dagen blot om sin Moder! Med straalende Dine, gjennemskuelig, næsten forklaret blot om sin Moder! Hun var dog et Barn, et spædt Barn, da hun mistede den Dyrebare, og dog mindes hun alt. „Bar hun ikke saaledes? Gif hun ikke fredsommelig og rolig blandt Dine Blomster, passede dem og passede Dig og mig?“ Spørgsmaal paa Spørgs-

maal! o, hun mindes med Kjærlighed sin Moder, og hun glædes over at hun har levet, som hun levede. Hun er reddet! Tør jeg vove at troe, at hun — — Jeg faldes ind til hende. —

Taalmud, Førsagelse, Haab! Vi mødes jo atter!

G. Sk. Tilstanden her seer De af medfølgende Bekjendtgjorelse, som jeg beder Dem have den Godhed at lade indfore i en Tidende.

Hun hviler nu paa den anden Side af Søen. Den klare Hjord, som før var min Glæde, er nu en sort, skummel Grav, over hvilken mit Die sjeldent vover at sende et Blif.

Dagene ere lange og eensformige. Paa Skumringen faaer jeg at vente næsten fra Midnat til Midnat, det er Aarstidens Skyld, og med Skumringen kommer ikke altid Sovnen.

Siden et Aar har jeg mere og mere mørket, at jeg bliver gammel og med Aarene aftage Kræfterne, min Herre, og med Kræfterne Humeuret, det er saaledes Naturens Gang.

Min gamle Ejener øldes ligesom jeg. For et Par Dage siden kom jeg i Haven. Han vandede Bedene, men uden Omhyggelighed, uagtsomt, vrantent, saa at han nu og da bestladigede Blomsterne med Randen. Jeg bebreidede ham det. „Nu vel,” sagde han, „for hvem pleie vi dem?” Den gamle Mand

begyndte at græde bitterlig, og jeg lod ham ene og gik bort.

Kjender De en eller anden god, værgeløs Pige paa sytten Aar, som vilde have en Fader? Ligheden! I Ungdommen ligner Menneskene hinanden; den ene Pige har altid noget af den Andens Sjel.

Tilgiv, min Herre, at mit Brev bliver fort. Det kostet mig meget at holde Tankerne sammen. — Endnu engang: for Deres deltagende Hjerte lader jeg min Dagbog medfølge, hvori jeg har optegnet et og andet fra den seneste Tid. Naar den sendes mig tilbage, venter jeg et velkommen Brev. Farvel!

Hvad søger Du?

(Af B. Auerbach.)

En Mand var, som det saa ofte skeer, vred paa sin Kone, fordi hun snakkede med om Alt; fort og godt Manden flamredes med hende og besluttede en Tid lang ikke at tale et eneste Ord med hende. Han holdt det ogsaa i et Par Dage meget strengt. En Aften ligger han i Sengen og vil sove; han trækker Nathuen ned over Ørerne, og Konen maa nu sige hvad hun vil, han hører det ikke. Nu tager Konen Lyset og lyser dermed i alle Hjørner og Kroge, hun flytter Stole og Skabe til side og søger efter Noget; Manden reiser sig op i Sengen og seer spørgende

omkring, han mener, at denne Rumstering dog engang maa faae en Ende. Men han tog høielig feil. Konen bliver ufortrødent ved: Nu taber Manden Taalmodigheden, og han spørger: „men hvad søger Du da?“ „Din Mund,“ svarede hun, „og den har jeg nu fundet; men siig mig nu, hvorfor er Du da vred?“ — Og de bleve atter gode Venner.

Moral. Denne Historie har ogsaa en dybere Betydning: Konen er Tidenden, eller hvad man ellers falder den, Pressen, fort Folkets Stemme; Manden — Regeringen, som selv ikke vil erklære, hvorfor dette eller huint skeer, og som overhovedet ikke vil, at man snakker med, men blot, at man adlyder. Nu suurmuler den og taler slet ikke. Saa kommer Tidenden med sit Lys og lyser op i alle Kroge, indtil Regeringen spørger: „Hvad søger Du vel?“ Da tager det ene Ord det andet, og det er smukt, naar man saa kommer til Enighed.

F. B. Mansa.

Bekjendtgjørelse.

Til Optagelse som Medlemmer i Selstabet ere foreslaade:

- Hr. Høker J. H. Reinbacher.
- Barbeer C. G. W. Terkelsen.
- Instrumentmager W. Thorsen.
- Bærtshuusholder P. Nielsen.
- Antonette Wilhelmine Rasmussen, Datter af Skomagermeister O. Rasmussen.

Borgers-Vennen.

Syv og halvfjerdssindstyrrende Aargang.

Nr. 12.

Løverdagen den 25de Marts 1865.

Udgivet af Understøttelses-Selskabet.

Trykt hos Universitetsbogtrykker S. H. Schulz.

Brudstykker af Miss Wynn's*) Dagbøger.

1.

Pitt, Fox og Wellington.

Teg har ofte, bemærker Forfatterinden, ved at læse Lord Orfords „Erindringer“, tænkt, at næsten Enhver, ved at nedskrive sine, maatte være i stand til at forfatte en Bog, som i det mindste kunde være vis paa at skaffe Nedskriveren en Underholdning, naar Erindringen om Optegnelserne var blevne mindre

---

*) Miss Wynn, Søster til Henry Wynn, i sin Tid engelsk Minister i København.

levende. Det er Anledningen til at jeg skriver. Først og fremmest er det min Agt at optegne de Fremtoninger, som længst ere forsvundne, og som aldrig paany kunne møde mit Øje. Uden nogensinde at have læst Lavater eller nogen Ander, som har skrevet en Physiognomi, finder jeg en Hornsielse, ligesom sandsynligvis de Fleste, at tegne Charakteren efter Ansigtstrækene, og derfor er der faa Grindringer, som jeg holder mere af, end dem om store Mænds Ansigtstræk, hvilke jeg i forskjellige Perioder af mit Liv har seet. Jeg kan nu smile ved at erindre mig min overvættet Skuffelse i Anledning af den første store Mand, som jeg mindes at have seet, — i Selskabslivet i det mindste. Jeg var omkring sexten eller sytten Aar, da William Pitt (den beromte britiske Statsmand) kom til Dropmore, hvor jeg var med Lord og Lady Grenville, for at aflagge et Besøg paa to Dage. Først skuffedes mine Forventninger ved den opadstaaende Næse, ved de Ansigtstræk, hvori man umuligt funde opdage noget Tegn til Aand, og ved Personligheden, der saa ganske manglede Værdighed, at han neppe havde Udseendet af en Mand af Stand. Efter denne første Skuffelse anstrengte jeg alle mine Evner for at lytte efter, hvad han sagde. Om ikke Drakelsprog ventede jeg dog Viisdomsord hver Gang, han aabnede sin Mund. Efter hvad jeg da hørte og saae, skulde jeg sige, at hans Mund kun var skabt for at spise; hvad han talte, var meget lidet, og dette

Lidet interesserede mig aldeles ikke, og jeg troer, at det vilde have været tilfældet med Enhver. Jeg var vistnok ikke i stand til at følde en meget noiagtig Dom, men jeg var tilvisse meget mere tilbeielig til at overvurdere end undervurdere, hvad der kom fra en stor Mand, og ganske sikkert paa, at hvad jeg ikke forstod maatte være overmaade høit.

Den anden Dag kom Lord Wellesley (senere Wellington), som syntes mig meget behagelig; tildeles, som jeg troede, paa Grund af hans yderst belevne Væsen og endnu mere, fordi han lejlighedsvis talte et Par Ord til mig og bragte mig saaledes til at føle, at jeg blev behandlet som en fornuftig Skabning. Efterat vi havde trukket os tilbage for at gaae i Seng, hørte jeg fra Bibliotheket, som var under mit Bærelse, den meest usædvanlige Sto i af Bjæffen, Mjauen, Viben, Hylen, blandet med hoie Udbrud af Latter. Jeg beroligede mig med, at Tjenestefolkene vare komne ind i Bærelset, havde drukket sig fulde og vare komne i Strid med hinanden; og jeg gik i min Seng, da Allarmen var ophört. Aldrig kan jeg glemme min Skræk (det var mere end Forbauselse), da jeg den følgende Dag, ved Frokosten, hørte, at min vise Onkel og hans to vise Gjæster, som vi havde forladt talende, som jeg troede, om Europas Skjebne, havde opdaget en lille Fugl i Bærelset; de vilde ikke, at den skulde lukkes inde der hele Natten; efter derfor at have aabnet alle vinduerne, forsøgte disse store og vise Mænd

ethvert Slags Allarm, som funde bortkyse den stakkels Fugl.

Senere — i Aaret 1805 — befandt jeg mig næsten en Uge i Stowe med Ch. J. Fox (en anden berømt engelsk Statsmand), men da der opholdt sig over halvhundrede Personer i Huset, med Prindsregenten i Epidsen, var der en formelig Trængsel, og jeg funde blot næiere betragte den Mands Ansigtstræk, som jeg helst vilde have ønsket at høre tale. Bistnok hørtes han i dette blandede Selskab næsten aldrig at tale, men lejlighedsvis saae man ham at indlade sig med en eller anden Personlighed i en livlig hvissende Samtale, og det var mærkeligt at iagttagte det pludelige Liv i hans Ansigt, som, naar han taug, syntes mig at have et tungfindigt og vrantent Udseende. Hvor meget det allerede da maatte være blevet forandret ved Sygdom, kan jeg ikke bedømme; men jeg veed, at da jeg næste Gang, ikke sex Maaneder derefter, saae Fox ved Lord Melville's Proces, syntes jeg aldrig at have seet en Sygdoms ødelæggende Virkninger skarpere udtalte i noget Menskes Ansigt. Alt dets Liv var forsvundet; de slove Dine tabte sig næsten ganske under de tunge Dienbryn; ogsaa dette syntes at medvirke til den overordentlige Forandring, som hans Farve havde undergaaet; hans blege eller rettere jordagtige Ansigtssfarve antog et mørkere Anstryg af Sortebruunt, og hele

Ansigtet havde faaet et dorfst Udtryk. Han levede neppe tre Maaneder efter den Tid.

2.

Exempel paa djævelst Had.

I en stor Landsby Skole fandt en Sammensværgelse Sted blandt Drengene. Skolemesteren, som det laa meget paa Hjertet at erfare Navnet paa Stifteren af Oprøret, bragte tilfids enten ved Trudsler eller ved Bestikkelse, eller ved begge Midler, en af Drengene til at robe Navnet paa en Meddiscipel, som hed Davison. Denne blev naturligvis alvorlig straffet og jaget ud af Skolen; idet han medtog Folelsen af et dodeligt Had istedetsfor den Hengivenhed, han for havde næret for sin Skolekammerat. Mange Aar laae imellem, i hvilke de ikke havde mødt hinanden. Den unge Mand, som havde sladdret af Skole, var gaaet til Østindien. Han vendte tilbage og landede paa Kysten af Devonshire. Da han bedede for at spise til Middag i en lille Kro, spurgte han Opvarteren, om hvilke Mænd af Stand der boede i Nabologet; og da han hørte, at Herremanden i Sognet var en Herr Davison, slog Navnet ham; det faldt ham i Tanke, at hans forrige Skolekammerat pleiede at fortælle om

sit Hjem i Devonshire, og han besluttede efter Maaltidet at gaae til Herremandens Gaard. En Tjenestepige aabnede Døren for ham; han bad hende sige Herr Davison, at hvis han var bleven opdraget i den og den Skole, vilde han erindre det. Han blev indladt og paa den hjerteligste Maade modtaget af sin Skolekammerat, som han fandt syg af et Anfall af Podagra, og blev nødet til at spise til Middag paa Gaarden med mange Undskyldninger for daarlig Kost o. s. v., da Herr Davison uheldigvis havde givet alle sine Tjenestefolk Tilladelse til at gaae til Nabobyen og kun havde beholdt det Fruentimmer hjemme, som var hans Sygevogterske.

Herr Davison syntes saa fornøjet over at funne tale om gamle Begivenheder med sin Ven, og trængte saa stærkt ind paa ham med Bon om at være saa elskværdig at tilbringe den næste Dag hos ham, at han tilsidst samtykkede deri. Den følgende Morgen blev den ulykkelige Gjæst fundet med overskaaren Hals fra Dre til Dre. Selvfølgelig blev Tjenestepigen mistænkt for at have været Morderstken, og da det syntes umuligt, at Saaret, ifølge dets Beskaffenhed, kunde være tilføjet af den Dræbte selv, og da hun var den eneste Skabning i Huset med Undtagelse af hendes Herre, der ikke var i stand til at bevæge sig, syntes ingen Twivl at kunne tilstedes. Det blev til en Netsag. Davison fremtraadte som Sagsøger; Lord Rosslyn var hans Advocat. Til Trods for den

stakkels Piges Paastand om sin Uskyldighed, syntes Sagen næsten afgjort, da Davison sendte en Billet til sin Advocat, hvori han opfordrede ham til at spørge Pigen, om hun havde hørt nogen Stoi om Natten. Lord Rosslyn misbilligede det, men hans Client var paastaaelig. Dette synes at have været en af de selsomme Forstandsforvildelser, hvorved Brøden indvies til at røbe sig selv, naar alle de Kunstgreb, som have ledsgaget den, ere dyssede i Sovn. Hvad der kunde have været Hensigten med dette Spørgsmaal syntes ikke at fremgaae, men dets Virkning var skjæbnesvanger. Pigen svarede, at hun mindedes at have hørt en Stoi langs Gangen, som havde vaagnet hende, men da hun havde været meget træt af Dagens Anstrengelser, var hun for sovnig til at staae op for at undersøge Aarsagen dertil, flere Spørgsmaal gjordes, Stoen og andre Omstændigheder beskreves; der opstod Mistanke mod Davison, og Sagen endtes dermed, at han tilstod selv at være Morderen. Han sagde, at fra det Dieblik af, da han først saae sin gamle Skolefammerats Ansigtstræk, havde han fattet den Beslutning at ville hævne sin gamle Trætte med Forærmerens Dod. Han var frøbet paa Hænder og Knæer fra sit eget til sin ulykkelige Gjæsts Bærelse, og da han ikke var i stand til at løfte sig selv uden Brugen af Hænderne, havde han havt stor Vanseklighed med ataabne Døren, men ved Hjælp af Tænderne var det endelig lykkedes ham; han naaede

hen til Sengen og fuldførte den rædsomme Daad. Han var derpaa frobet tilbage og havde fundet Midler til at befrie sig fra alle Blodstænk, forend han gik i sin Seng. Det var den usædvanlige Stoī, som forårsagedes ved hans Kryben henad Gangen, som havde forstyrret Tjenestepigen, og som tilsidst ledede til Misgjerningens Opdagelse.

F. B. Mansa.

Bekjendtgjørelse.

Til Optagelse som Medlemmer i Selskabet ere foreslaaede:

Hr. Fyrboder i Sætaten J. Christensen.

— Snedker N. J. Møller.

— Glarmester T. Warschou.

— Uhrmager P. J. Borck.

Traadhandlerske Bolette Heller.

Borger-Vennen.

Syv og halvfjerdstidsindstyrrende Aargang.

Nr. 13.

Løverdagen den 1re April 1865.

Udgivet af Understøttelses-Selskabet.

Trykt hos Universitetsbogtrykker J. H. Schulz.

Et Forord.

„Forord bryder ingen Trætte;“ — maa jeg nok med disse Ord anmeldte mig selv som et virkende Medlem af „Borger-Vennens“ Skriftecommittee, og som den, der — idetmindste i nogle Nummere — skal besørge Bladet fyldt; og tor jeg ogsaa nok benytte et Par Sider af Ugebladet for at udtales min Mening om, hvad dette lille, meget simple Halvark har til Hensigt. — Ja, det tor jeg jo nok!?

Det lille beskedne Blad er vistnok først og fremmest Bindemidlet mellem Selskabets Medlemmer; — det meddeler dem alle de mere eller mindre interessante Oplysninger om Afgang og Tilgang, Repræsentantforhandlinger, Bestyrelsesmøder,

Generalforsamlinger — og disses Beslutninger om Anvendelsen af Selskabets Understøttelsessfonds, o. s. v. o. s. v., o. s. v.

Alt dette hører sig naturligvis til, — det er, saa at sige, det daglige Brød, skjøndt det maa ikke er lidt tørt; — men nu, kjæreste Læser og Læserinde! (det vil da sige, hvis det lille Blad har Læsere eller Læserinder) nu kommer Svinestegen! — Svinesteg er, — saavidt jeg veed, et teknisk Udtryk hos Øhrr. Bog- og Bladtrykkere for det Aantal Sider eller Linier paa Siden, som de fritages for at sætte, naar der ikke er tilstrækkeligt Stof. At disse Svinesteg ikke blive altsor fede, det er egentlig det, som Skriftdisseetee skal sørge for. Jeg skal gjøre mit Bedste; men maa dog forlodt bede Øhrr. Sætttere og Arbeidere i det Schulziske Officin at optage dette „Forord“ i den bedste Mening, som om jeg skulde misunde dem en lille Steg; — det tørre Brød, som den ærede Administration tilstiller dem, har jeg Intet med at skaffe, saavidt jeg veed; — jeg sættes kun i Arbeide for, at Svinestegene ikke skulle blive altsor fede, hvilket i nærværende Trichinetid ikke skal være sundt.

Paa den Plads, der i „Borger-Bennen“ skal fyldes af et af Skriftdisseetees Medlemmer — i nærværende Tilfælde Undertegnede — mener jeg at byde Medlemmerne nu og da et lille Digt af et Par ubekjendte Forfattere, der ellers i Reglen putte deres Smaafostre i Pulten, og lade dem længes efter Dagens

Lys, indtil de omsider døe der, og endeligen lidt Prosa, enten i Oversættelse af Smaating, som jeg efter mit Skjon har fundet værd at læse, eller ogsaa smaae originale Skildringer og deslige.

Før ikke at gjøre formegen Allarm for en farvelig Eggelages Skyld, skal jeg her stoppe med mine Be- tragtninger og begynde min Gjerning med stor Tillid til Medlemmernes venlige Overbærelse.

Ærb.

Th. Olivarius.

Petersborg og Czar Peter.

(Efter det Engelske.)

Det var ligesom at komme ind i en ny Verden, da jeg (E. L. Bulwer) havde den fjolige Fornoiselse at komme ind i Rusland. Jeg havde ventet at finde en vidunderlig By i Petersborg, og jeg blev skuffet; det var en vidunderlig Begyndelse til en By, og det var Alt, hvad jeg burde have ventet. Men jeg troer aldrig, at der har været et Sted, som det var vanskeligere at naae, end dette: Saadanne Storme! — Saadant et Clima! — Saadanne Politiarrange- menter! — og dertil arrangeret af saadanne

Krabater! — sej Gud heie og uden andet Menneskeligt ved dem, end deres Ureenlighed og Bildhed! — Saadanne ærgerlige Ophold, Banskeligheder, Ildprover at gjennemgaae, — og ovenikjøbet gjennemgaae dem med en fuldkommen fornøjet og tilfreds Mine. — Ved Gud, man skulde have troet, at det var et jordisk Paradiis, til hvilket man paa en saa besværlig Maade skulde bane sig Adgang, og ikke til en By af hollandsk Udseende, med sorgelige Canaler og det forfærdeligste Clima, i hvilket nogensinde en civileserset Skabning fros ihjel. „Det er juist en By, som en Nation af Bjorne vilde bygge, dersom nogensinde Bjorne besattede sig med at være Architekter“, sagde jeg ved mig selv, da jeg med flapprende Lænder og fuldkommen solesløse Lemmer drog ind i Nordens Hovedstad.

Mit Kjøretøi standsedde til sidst ved det Hotel, jeg havde faaet Anvisning paa. Jeg troer, at det var en for Petersborg særegen Omstændighed, at paa den Tid, jeg skriver om, havde ingen af dens Gader Navn, og dersom man skulde finde et Huus, maatte det skee efter mundtlig Beskrivelse. Det var virkelig ogsaa en fornøielig Ting, at maatte standse midt paa Gaden for at høre paa en vidtloftig Beskrivelse, og fornemme, at man hurtig blev til Jis, alt eftersom Beskrivelsen skred fremad. Efterat have faaet Logi, være bleven optoet, faaet Mad, faldt jeg i en dyb Søvn ogsov i atten Timer uden at vaagne en eneste

Gang, og efter min Mening er det virkelig et Mirakkel, at jeg i det Hele nogensinde vaagnede igjen.

Derpaa klædte jeg mig paa, tog min Tolk — som var en Liflænder, en stor Slyngel, men flink, og som vadskede sig to Gange om Ugen og ikke bar længere end et otte Tommers Skjæg — med mig, satte mig i min Vogn for at fjoere ud og aflevere mine Unbefalingsskrivelser. Jeg havde en særegen til Admiral Apraxin, og det var med ham, jeg især havde at raadslaae, forend jeg sogte en Sammenkomst med Keiseren. Jeg begav mig altsaa til hans Hotel, som var beliggende ved et Slags Quai, og som virkelig var meget prægtigt, naar man betænker, at det laa i Petersborg. Paa den Tid, eller lidt senere, boede der paa dette Stroeg henved tredive hoie Officierer, saasom General Jagowwinsky, General Cyernikoff og flere; — og meget passende, saa var den mærkligste offentlige Bygning i Nabologet det store Slagterhuus. Det er en smuk Prove paa den praktiske Satire!

Da jeg forsøgte at komme ind til Admiralen, havde jeg den Ergrelse at blive viist tilbage af hans Tjener. Da tvende Mænd i militair Dragt sieblikkelig fik Adgang, syntes dette lidt haardt mod en Mand, der havde reist saa langt som jeg for at hilse paa Herr Admiralen, og jeg lod falde nogle Ergrelses-yttringer til min omtalte Tolk, Muscotoffsky.

„De er ikke saa rigt klædt, som disse tvende Herrer,“ sagde han.

„Skulde det være Grunden?“

„Bed Sct. Nicolaus, saaledes er det; — og desforuden havde disse tvende Herrer to Mænd, der løb foran dem og raabte „Barfo!“

„Det var maaskee saaledes bedst, om jeg pyntede mig lidt mere og anskaffede mig et Par Forlobere?“

„Det var det, ved Sct. Nicolaus!“

Jeg vendte altsaa hjem, iførte mig Guld og Skarlagen, tog et Par Lakaier, kom tilbage til Admiral Aprazin og blev sieblikkelig indladt. Hvo skulde have anseet disse Bildmænd for at ligne os saameget? — Man seer, at Klæder skalé Folk Alverden over!

Admiralen, som var en stor Mand ved Høffet — skjøndt han nogen Tid efter med Ned og Neppe slap for Knut eller for at blive sendt til Siberien — var meget høflig mod mig; men jeg bemærkede snart, at skjøndt han var Czarens Yndling, saa overlod denne store Mand ikfun de smaae Træk i det store politiske Schakspil, han var ifærd med, til Andre, end sig selv; — og den meest passende Plan for mig ved dette Høf, syntes aabenbar at være meget forskellig fra den, som følges ved de fleste andre Hoffer, hvor det er bedre at vinde Favoriten, end Fyrsten. Jeg spildte altsaa ingen Tid med at søge en Sammenkomst med Czaren selv, og erholdt ogsaa med Lethed en Afgjorelse i den Henseende.

Dagen før denne Audients skulde finde Sted, morede jeg mig med at gjennemvandre Byen, idet jeg betragtede dens tiltagende Storhed, og idet jeg i Saerdeleshed fastede et betenk somit Die paa den Fæstning,

eller det Castel, som ligger paa en D, omgivet af Byen, og ved hvil Opbygning man mener, at flere end eet Hundrede Tusinde Mennesker have tilsat Livet. Saadanne Offre behoves der for at beseire Naturen!

Medens jeg saaledes morede mig, lagde jeg Mærke til en Mand, som i et Genspønderfjøretøi passerede mig twende Gange og betragtede mig saare stift. Ligesom de fleste af mine Landsmænd holder jeg ikke synnerligt af at blive begloet; dog meente jeg, at det i dette ujendte Land maaske var bedre at forandre mit paatænkte barske Nasyn til et godmodigt Blik, og derpaa vende mig omkring. Et mærkværdigt Syn tildrog sig nu min Opmærksomhed: Twende Mænd med et Sjæg, hvori en Rovfugl trygt vilde have funnet bygge sin Nede, spadserede langsomt afsted i deres besynderlige, lange Klædebon, og i denne Pynt ganske vist — jeg siger det i al Verbodighed — gjorde Menneskeheden Skam, da, just som de kom forbi en Port, to andre Mænd af forbausende Størrelse, hver væbnede med en Sag, styrtede frem. I et Nu vare Skæggene borte paa de twende Forbigaaende, — og i det næste Nu vare de overslodige Skjoder og Slæb paa deres Klædedragt ogsaa expederede. Jeg har aldrig i mit Liv seet overslodige Udvæxter saa hurtigt studsede. De twende Operateurer, der iagttoge en fuldstændig Taushed under den hele forte Historie, trak sig tilbage, og de twende beskaarne Vandringsmænd fortsatte deres Rei med en yderst nedslagen Mine.

„Der er dog Intet, der kan sammenlignes med at reise,” sagde jeg høit, uden selv at vide det.

„Det er sandt,” sagde en Stemme bagved mig paa Engelsk; jeg vendte mig om og saae Manden fra Genspænderkjøretoiet, som havde betragtet mig saa stift. Han var en høi, stærkbygget Mand, — simpelt, ja endog survet klædt i en gron Uniform, med en smal og salmet Guldsnor. Jeg ansaae ham som en Fremmed, ligesom jeg selv, skjondt hans hele Udtryksmaade aabenbar viste, at han ikke var en Indsødt fra det Land, i hvis Sprog han tiltalte mig.

„Det er ganske sandt,” sagde han igjen, „der er Intet, der kan sammenlignes med at reise.”

(Fortsættes.)

Bekjendtgjørelse.

Til Optagelse som Medlemmer i Selskabet ere foreslaaede:
 Hr. Bagermester P. Jensen.
 — Barberer A. W. Nielsen.
 Eline Kirstine Marie Heibrock, Datter af afdøde
 Hørfabrikør Heibrock.

Borger-Vennen.

Syv og halvfjerdsindstyrrende Aargang.

Nr. 14.

Løverdagen den 8de April 1865.

Udgivet af Understøttelses-Selskabet.

Trykt hos Universitetsbogtrykker J. H. Schulz.

Petersborg og Czar Peter.

(Efter det Engelske.)

(Fortsat.)

„Dg at reise,” foiede jeg høfligt til, „i saadanne Egne, til hvilke Reiser sjeldent ellers strække sig. Jeg har ikke været mere end sex Dage i Petersborg, og indtil jeg kom her, har jeg saagodtsom Intet kjendt til Forskjelligheden i Menneskenes Natur eller Menneske-aandens Overlegenhed. Tør jeg spørge Dem, hvad det besynderlige Oprin, vi nyligen have været Bidne til, egentlig betyder?”

„Aa, det betyder saamæn Ingenting,” svarede Manden med et storartet Smil, „det er ifsun et For-søg paa at skabe Mennesker af Dwæg. Denne Bar-

beringsmaade behøves, Gudskeelov! ikke hyppigt nuom-stunder. For nogle Aar siden var det aldeles nødvendigt at have Stationer for Barberere og Skreddere, hvor disse Herrer funde udføre deres Hverv. Nu er dette meget sjeldent fornødent. Ved — — (her udstodte Manden en hjertelig engelsk Sømandseed, som det overraskede mig noget at høre i Petersborgs Gader) — — jeg vilde ønske, at det var ligesaa nemt at bortstudse alle gamle Sædvaner! — at det var ligesaa nemt at studse det medfødte Sindelags Skjæg. Ikke sandt, min Herre! Ha, ha!"

"Men Czaren maa have fundet ikke saa ringe Banskelighed ved at sætte denne, dog blot udvortes Forbedring, iværk, — og, naar jeg skal sige Sandheden, saa seer jeg saameget Skjæg om mig, at jeg maa mene, at denne Reform har været mere deelviis, end almindelig."

"Oh, dette meget Skjæg behøver Menigmand; dem lader Czaren beholde det for Dieblifikket. — Har De allerede seet vore Dokker? —"

"Nei, jeg er ikke tilstrækkelig Sømand for at bryde mig meget om dem."

"Uf, uf! — Saa er De maaskee Soldat?"

"Jeg venter at blive det med det Hørste, men er det ikke endnu."

"Ikke endnu? — Uf, — da er der dog rigelig Leilighed for dem, der maatte ønske det! — Hvad Profession driver De, og hvad forstaaer De Dem bedst paa?"

Jeg var ganske vist ikke henrykt ved den Fremmedes ligefremme Forhørsmaade. En Mand bliver ikke saa let fornærmet ved næsvisse Spørgsmaal, naar han ligefrem tør besvare dem; men de ere fuldkommen utaalelige, naar han ikke tør det. Maa, det var just Tilfældet med mig. Saa viis, som Grev Devereux (Bulwer) end monne være, saa var det dog ingen let Sag for ham at sige, hvad han forstod sig bedst paa. „Min Herre,” sagde jeg derfor, min Herre! min Bestilling er, ikke at svare paa noget som helst Spørgsmaal, og hvad jeg bedst forstaaer mig paa, er — at holde min Mund.“

Den Fremmede lo af alle K्रæster. „Prægtigt! Det er Noget, som alle Engellændere forstaae allerbedst!” sagde han. „men, De maa ikke være fornærmet — vil De gaae hjem med mig, skal De faae Dem et Glas Brændeviin.“

„Jeg er Dem meget forbunden for Tilbuddet, men Forretninger nøde mig til at afflaae det. God Morgen, Sir!“

„God Morgen,” svarede Manden, idet han lettede lidt paa Hatten til Svar paa min Afskedshyttring.

Jeg formodede, at vi skiltes, men jeg tog feil; — uheldigvis foer jeg vild, da jeg vilde vende tilbage til mit hjem. Medens jeg udspurgte en fransk Haandværksmand, der syntes at have et farligt Hastværk, om min nærmeste Ven, naaede min spørgesyge, gronne Ven mig igjen. „Maa, De er faren vild! —

Teg kan bedre vise Dem Bei, end nogen Mand i hele Petersborg."

Teg ansaae det for rigtigt at modtage Tilbudet, og vi gif videre Side om Side, medens jeg nu temmeligt opmærksomt betrakte den gode Herre. Teg har allerede sagt, at han var stor og stærk; han var ogsaa mærkværdigt velbygget, og havde i sin Holdning og Gang noget af Sømandens Frihed og Ugeneerthed. Hans Ansigt var ganske seregent; — det var fast og sterkt udpræget; — et lille, men tæt Knebelsbart skjulte Overlæben, medens det Øvrige af Ansigtet var røget. Han havde en stor Mund, men naar han taua, var den sammenpresset med dette Udtryk af Jernwillie, hvilket ikkun Munden kan vise. Hans Øine vare store, aabne og temmelig strenge; og naar, hvilket ofte skete i Samtalens Løb, han skubbede Hatten fra Panden, saa saae man tvende dybe Rynker mellem Dienbrynene, der funde udtydes enten som Tegn paa Tankefuldhed eller Pirrelighed — eller maaskee paa begge. Han talte hurtigt, nu og da med nogen Uro i Stemmen, der forovrigt aldrig sporedes i hans øvrige Adfærd. Han syntes virkelig at have et fuldkomment Kjendskab til den Masse af Bygninger, der reiste sig i den vogende Stad, og standsede nu og da for at fortælle mig, naar dette eller høint Hunn var blevet bygget og hvorhen denne eller hin Gade skulde føre. Da enhver af disse Oplysninger viste, at snart var der vundet en Seier over naturlige Hindringer, og snart en Seier over nationale Fordomme, saa

funde jeg ikke undlade at lade nogle Yttringer falde som Lovpriisninger over Czarens sjeldne Mandstorhed. Mandens Dine funklede ved at høre dem.

„Det er let at see,” sagde jeg, „at De samstemmer med mig, og at Beundringen for denne store Mand ikke er indskrænket til Engellænderne alene. Hvor smaae ere i Sammenligning med ham Alverdens Monarker! De ødelægge Stater — han skaber En. — Den hele Verdenshistorie frembyder ikke et eneste Exempel paa saa store, saa betydningsfulde, saa hæderlige Triumphher, som dem hans Regjering har at opvise. Hans Undersaatter maa tilbede ham.“

„Nei,” sagde den Fremmede paa en forandret og tankefuld Maade, „det er ikke hans Undersaatter, men deres Esterkommere, der ville forstaae at vurdere hans Bevæggrunde, og ville tilgive ham, at han ønskede at gjøre Rusland til et civiliseret Rige. Den nuværende Slægt maa undertiden ved Spot, undertiden ved Magt tvinges ud af dens barbariske Sædvaner, der ofte ere som de vilde Dyr, — den kan ikke ved Hornustgrunde tvinges ud af dem; men den elsker ikke den Mand, som forsøger paa at gjøre det. Hør, Sir! — jeg spørger Dem, er ikke Mindet om Ivan den 4de, der dræbte hunde mellem sine Bedetimer, for at besskjæstige sig, og imellem sine Maaltider, for at faae Appetit — er ikke Mindet om denne dode Bøddel hoiere elsket end den levende Keiser? — Jeg veed idemindste, at naarsomhelst denne Sidste forsøger en Reform, saa lette de gode Moskovitter paa Skuldrene

og mumle: Saaledes bare vi os ikke ad i de gode gamle Dage under Ivan den 4de."

"Ah, Menigmand blandt alle Folkeslag holder vidunderligt fast ved deres gamle Sædvaner. Skal jeg sige Dem, hvo der synes mig at være vore, de Levendes, største Hjender — vore Førfædre."

"Ganske rigtigt! — ganske sandt," udbrod den Fremmede; og efter en fort Pause sagde han med en Inderlighed i Hølesen, som slet ikke tidligere syntes at høre til hans Characteer: „Vi bør gjøre det, som er almeengodt efter den indre Drift, og ikke lade Modet falde, fordi vi udvortesfra møde Modstand, Utaknemmelighed — ja maaskee Had. Det vil være løn nok for Peter den 1ste, naar engang i Tidernes Løb — jeg veed intet bedre Billeder paa Kundskabs Udbredelse, end Blodets Løb i det menneskelige Legeme, der dog tilsidst trænger til dets Yderspidser — naar det da anerkjendes: at Ruslands Hæder ikke tør regnes efter dets udvidede Grændser, men efter dets Civilisation; — ikke tør vurderes efter Antallet af dets udannede, dyrkende Beboere, men efter Antallet af frie, oplyste, lykkelige Mænd! — Det vil være ham nok, dersom man vil skjænke ham den Røs, at han har lagt Hjernestenen til en stor Bygning; — dersom man upartisk vil veie hans Bestræbelser og deres Udfald mod de Hindringer, der optaarnede sig mod ham; — dersom man, for hans ærlige og utrættelige Arbeide paa at gavne Millioner, ikke vil domme ham for strengt for Feil i en mere begrændset

Kreds; — og dersom man i Betragtning af, at han har kjæmpet den haarde Strid mod Vaner, Omstændigheder og en modstræbende Natur, undertiden vil tilgive ham, at han ikke stedse forstod at beseire sig selv."

Da den Fremmede her pludseligen brød af, funde jeg ikke undlade at føle, at baade hans Ord og den Energi, hvormed de vare blevne udtalte, havde gjort Indtryk paa mig. Vi varre nu i Nærheden af min Bopæl; jeg bad min Ledsager træde ind; men den Forandring, der var indtraadt i vor Samtale, syntes at have gjort ham lidt mindre begjærlig efter mit Selskab.

"Nei," sagde han, „jeg har Forretninger nu, vi ville atter træffes; hvad hedder De?"

"Ganske vist," tænkte jeg, „der har da aldrig været et Menneske, der gjorde sig førre Skrupler ved at spørge reent ud af Posen," men svarede imidlertid aabent og sandt.

"Devereng," gjentog han, ligesom lidt overrasket, „ja saa — godt — vi træffes igen. Farvel!"

Den næste Dag pyntede jeg mig i min bedste Stads, og mødte ifølge min Stilling med saa stor Pomp, som jeg funde monstre op, i Czarens Palais, dersom en overordentlig farvelig Bolig kan fortjene en saadan Benævnelse. Endskjøndt min Sendelse var privat, blev jeg dog lidt overrasket ved den keiserlige

Residents's overordentlige Simpelhed og fuldstændige Mangel paa al ydre Glads. Jeg blev for nogle Dieblifte viist ind i et lurvet Forværelse, i hvilket sandtes forskjellige Modeller af Skibe, Kanoner og Huse; to eller tre simple Portraiter — et af Kong William den 3die og et andet af Lord Carmarthen; — derpaa blev jeg uden videre Ceremoni ført ind i Audientsværelset.

(Fortsættes.)

Th. Olivarius.

Borger-Vennen.

Syv og halvfjerdssindstyrrende Aargang.

Nr. 15.

Løverdagen den 15de April 1865.

Udgivet af Understøttelses-Selskabet.

Trykt hos Universitetsbogtrykker J. H. Schulz.

Petersborg og Czar Peter.

(Efter det Engelske.)

(Sluttet.)

Der var ifkun twende Personer i Stuen — en Dame og en Herre; ingen Officierer, ingen Hoffolk, ingen Tjenere, ingen af de sædvanlige Tegn paa, eller Bidner til Majestætens Nærvoerelse. Damen var Cathrine, Czarinden; Herren var den Fremmede, som jeg havde truffet paa igaar og — Peter den Store. Jeg blev lidt forlegen ved at see, at Czaren og min spørgesyge Bekjendter var en og samme Person; imidlertid paatog jeg mig et saa roligt Ansigt som muligt; thi jeg havde virkelig talt saa hædrende om Hs. Majestæts Person, at det bekymrede mig saare lidet,

om jeg muligen af Uvidenhed havde ydet Hs. Majestæts Værdighed for lidet Agtelse.

„Ikke sandt,” raabte Czaren, medens jeg ærbodigt nærmede mig ham, „jeg sagde Dem, at vi skulde træffes igjen!” — og idet han dreiede sig om, præsenterede han mig for Hds. Majestæt. Denne overordentlige Qvinde modtog mig med megen Ynde, og skjøndt jeg havde seet Europas fineste og prægtigste Hoffer, saa maa jeg dog indromme, at jeg opdagede Intet i Catharines Holdning, der paa nogen Maade kunde forraade, at hun havde været Tjeneſtepigē hos en lutherſk Præst og en ſvensk Dragons Kone. Jeg veed ikke, om denne Hoihed laa i hendes Natur, eller, hvad der maaskee er rimeligere, om hun muligen var et nyt Exempel til at bekræfte Sandheden af den forſærskede Tanke: „Lykken er en ſjeldn Farve, — den ſkjuler alt Uſkjønt.”

Medens jeg hilste ærbodigt, reiste Czarinden sig roligt, og bragte mig til min ikke ringe Forbauselse med egen høie Haand et ret anseeligt Glas simpelt Brændeviin. Der er Intet i Verden, jeg hader saa meget som Brændeviin; men jeg slugte imidlertid Drikken, som om det havde været Nectar, og holdt en ſmuk Tale til dens Gre, som den gode Czarinde ikke ganske syntes at forſtaae. Efter et Par foreløbige Bemærkninger kom jeg frem med mit Hovedørinde til Czaren. Hendes Majestæt sad i en lille Afstand, men lyttedeaabenhart hoist opmærksomt til Samtalen. Jeg funde ikke undlade at blive overrasket ved min

Kongelige Værts kjælle og stærke Opsattelsesmaade; der var intet Haab om at skuffe eller vildlede ham ved diplomatiske Finter. Den eneste Maade, paa hvilken denne mærkelige Mand nogensinde blev vildledt, var af hans egne Videnskaber. Hans Forstand var Herre over enhver Wildfarelse, dem undtagne, der vare en Folge af hans heftige Sind. Saa snildt, som jeg formaaede, ledte jeg Samtalen hen paa Sverrig og Carl den 12te.

Medens jeg talte om dette, bemærkede jeg et ganske forfærdeligt frampagtigt Udtryk fare over Czarens Aasyn, saa forfærdeligt, at jeg uvilkaarligt vendte Diet bort. Det var heldigt, at jeg gjorde det; thi Intet opirrede ham mere, end naar Nogen bemærkede disse frampagtige Ansigtssordreninger, der vare en legemlig Svaghed, som han fra sin Ungdom havde været underkastet.

Efterat have talt med Czaren saaltunge, som jeg troede, at Sommelighed kunde tillade det, reiste jeg mig for at tage Afsked. Han sagde mig meget nedladende Farvel; jeg satte mig igjen i mit fine Kjoretoi og skyndte mig hjem.

To eller tre Dage efter lod Czaren mig indbyde til en stor Diner hos Apraxin. Jeg tog derhen og befandt mig snart i Bassiar med en snurrig lille Mand, en hollandsk Minister, og en af Czarens Yndlinge. Førend vi satte os tilbords bode Herr Admiralen og hans Hru Gemalinde hvert Medlem af Selskabet et Glas Brændeviin.

„Hvilken ækkel Skif,” hviskede den lille Hollænder, idet han dog med en ret taaselig tilfreds Mine smækfede med Læberne.

„Aa,” svarede jeg forsigtigt, „hvert Land har sine Skifke. For et Par Hundrede Aar siden meente en reisende Franskmand, at det var grueligt, at see os Engellændere spise Østers; men det var dog rigtigt, at de gjorde det; — maaſkee ville vi lidt efter lidt — thi saaledes tiltager Civilisationen — mene, at det er rigtigt, at Russerne drinke Brøndeviin. — Men (vi havde imidlertid sat os tilbords) jeg er virkelig bleven overrasket paa en behagelig Maade; — alle Gjæster ere klædte som mine egne Landsmænd, og en stor Sommelighed er fremherskende overalt. Dersom det ikke var slet saa holdt, kunde jeg indbilde mig at være i London eller Paris.“

„Vent blot lidt,” svarede den lille Hollænder med Munden fuld af Suppe, „vent blot, til De hører dem tale. Hvad mener De nu, at den Dame her ved Siden af mig er ifærd med at sige?“

„Jeg kan ikke gjette det; men hun har det yndigste Smil af Verden, og der er Noget, paa eengang saa venligt og saa ørbodigt i hendes Manerer, at jeg næsten skulde mene, at hun enten var ifærd med at bede om en eller anden stor Kunst, eller ogsaa at takke for En.“

„Ja, ganske rigtigt,” udbød den lille Minister, „jeg skal være Deres Tolk. Hun siger til hin gammel Herr: Min Herre! jeg er Dem yderst taknemmelig —

Set. Nicolaus velsigne Dem! — fordi De ved Deres straalende Gjæstebud iforgaars beviste mig den overordentlige Venlighed at faae mig saa yndig — drukken".

„Nu er De vittig, min Herre!" sagde jeg smilende, „om det end ikke er sandt, saa er det godt digtet."

„Min Salighed, er det sandt!" raabte Hollænderen, men, stille! See, nu vil man til ataabne den store Postei."

Jeg vendte Minene mod Midten af Bordet, der var prydet med en uhyre Kage. Den blev i samme Dieblik skaaret itu, og — ud spaderede en væmmelig lille Dværg.

„Hvad, — har de isinde at æde ham?" spurgte jeg.

„Nei, aa nei!" lo Hollænderen; „det er blot Noget efter Czarens Smag, som Admiralen anseer det for en god Politik at følge. See, hvor det gotter de dumme Russere; de ere heelt fornøjede over det."

„Ganske vist," svarede jeg, „haandgribeligt Skjemt er den eneste, som Vilde forstaae sig paa."

„Ja, og dersom det ikke var for saadan Skjemts Skyld nu og da, saa vilde Czaren være over al Maade forhadt; men Overposteier og naragtige Optog faae næsten hans Undersaatter til at tilgive ham, at han skjærer Skjoderne af deres Klæder og klipper deres Skæg."

„Czaren holder altsaa meget af disse Narreprocessioner?"

„Holder meget af?" hviskede den lille Mand; „han er den største Bajads, der nogensinde eksisterede.

Jeg skal fortælle Dem et Exempel. — (Holder de af denne ungarske Viin?) — Det var den 9de sidste Junimaaned, da Czaren forte mig og et halvt Dusin af de andre udenlandske Minister ud til sit Lyfts slot, Peterhoff. Ved Middagstaffelet vare som sædvanlig Alle drukne af Tokayer, og det sluttedes med et stift Glas Brændeviin til hver af Hendes Majestæts Haand. Vi blev baarne bort for at sove, nogle ud i Haven, nogle i Lyftskoven; — vækkedes Kl. 4, Hovedet endnu fortumlet; — fortæs tilbage til Lyftslottet; — fandt Czaren der; han bukkede dybt for os, forsynede hver af os med en Haandøxe og bad os følge sig. Vi travede afsted, slingrende ligesom Far-toierne i Bydersøen; naaede en Skov og blevie blifkelig satte i Arbeide for at udhugge en Bei gjennem den. Ikke sandt, et nydeligt Arbeide for det diplomatiske Corps, og dog seer De jo nok, min Herre! at jeg just ikke er saa ganske en Praas. — Det varede tre Timer; vi kom hjem, blevie drukne fulde igjen, sendte tilkois, vækkede efter en Times Forlob, og for tredie Gang drukne. Da det var umuligt at faae os vækkede, blevie vi ladte i Fred til den næste Morgen Kl. 8. — Vi mødte paa Indbydelse til Keiserens Frokost; De kan tænke Dem med hvilken Hovedpine; — vi længtes efter Kaffe; så Intet uden Brændeviin, og blevie nødte til at drikke; — derpaa blevie vi sendte ud for at faae en lille forfriskende Ridetur paa disse forbandede smaae Heste, der ikke ere en Gylden værd. Uden Sadel og Ridetsøi

gik det — Bump! — Bump! — op og ned udenfor Czarens vinduer, hvor han og Czarinden stode som tilskuere. — Jeg forsikrer Dem, min Herre! jeg mistede 28 pund af min vægt; — tænk Dem 28 pund! — Saa til Taffels igjen og nok engang fuld, saa sandt Gud lever! — Endelig blev vi alle lossede ombord i en lille Skude; — en gruelig Storm reiste sig — Czaren greb Roret — Czarinden sad paa et højt Sæde i Rahytten, der var fuld af Vand — farlig Blæst — Bolgerne over os — og de allerskjønneste Udsigter til at gaae tilbunds. 7 Timer blev vi fastede omkring og dreve endelig mod Kronslots Havn. Her forlod Czaren os, idet han yttrede: „Det var maaske formegent af en Spog at være? Hvad, mine Herrer!?” — Vi kom Alle iland, saa vaade som Haier, sikk gjort Ild paa, klædte os splitternegne af — jeg beder Dem betænke, min Herre! hollandsk Gesandt og splitternogen — hyllede os ind i nogle Tæpper og stode op næste Morgen med en Koldfeber. Det er den rene Sandhed; jeg havde Koldfeber i 2 Maaneder. — I August saae jeg Czaren igjen. „Var det ikke en deiligt Udsigt til mit Lyftslos,” spurgte Hans Majestæt, „vi maae snart have os et nyt Gilde der?”

Medens min lille Hollænder opvartede med denne lille Historie, glemte han ingenlunde de ungarske Vine; og da Bacchus og Venus fra gammel Tid ere i Elægt-skab, begyndte han at blive veltalende om Damerne.

„Hvad er Deres Mening om dem?” spurgte han, „have de ikke funklende Blikke? Hvad!”

„Det har de,” svarede jeg, „men de have Alle sorte Tænder; hvad er Grunden dertil?”

„De ansee det for en Prydelse, og sige, at hvide Tænder passe sig kun for Negere.“

Her blev Hollænderen tiltalt af Andre, og der indtraadte en Pause. Endelig endte Taffelet, og Gjæsterne bleve ikke siddende længe efter Maaltidet, og det af en meget gyldig Grund, eftersom Brændeviin har en særegen Magt til at bringe Folk i en liggende Stilling. Jeg havde den fornøielse at see Selskabet sikret anbragt under Bordet, hvorhen Hollænderen gif allerførst, og da jeg behændigt havde undgaaet en fuldstændig Selvforglemmelse for mit eget Bedkommende, lykkedes det mig at finde Veien hjem, hvor jeg ankom, mere belært, end opbygget ved et russisk Gjæstebuds Charakteer.

Th. Olivarius.

Bekjendtgjørelse.

Til Optagelse som Medlemmer i Selskabet ere foreslaede:

Hr. Skomagermester J. P. Nielsen.

— Muurmester W. Petri.

— Maler W. C. Rostgaard.

Børger-Vennen.

Syv og halvfjerdsindstyrrende Aargang.

Nr. 16.

Løverdagen den 22de April 1865.

Udgivet af Understøttelses-Selskabet.

Trykt hos Universitetsbogtrykker J. H. Schulz.

En Pintsetour til Skåralie*).

Jeg vil begynde min Reisebeskrivelse med efterstaende lille Anecdote:

En af vore berømteste sceniske Kunstnere ledsgede

---

*) Note — som jeg haaber, den første og sidste til nærværende lille sandsærige Reisebeskrivelse. Jeg indseer fuldtvel det hensigsmæssige i at forsyne ethvert som helst skriftligt Arbeide med bratt mange Noter, de være nu søgte eller nødvendige; thi deels give de enhver Opsats et vist videnskabeligt eller dog idetmindste grundigt Anstrøg, som klæder en Forfatter smukt og godt; — deels ere de ofte en Medsliden hedsgjerning mod Læseren, der muligen kan finde en velkommen Bedragelse ved at ligge paa Noten, naar han er fjed af læse Hovedartiklen. Uagtet dette nu kan være en

en Aften en ikke mindre paaskjønnet Collega — denne og hans talentfulde Hustru ere forlængst bortgaaede fra dette Livs Skueplads — til sit Hjem fra et Gilde paa Skydebanen, hvor denne Sidste, ganske imod Sædvane, var kommen mindre heldigt fra en Tale, og var heel gnaven. Som en Følge af dette lille Uheld var han mindre meddeelsom, end han pleiede at være om den afholdte Festivitet, og hans elskelige — men som alle Fruentimmer høist videbegjærlige — Kone, udbrod omsider: „Men, Herregud! N! — Du taler jo slet ikke!“ — — — „Han — har — talt!“ udbrod Ledsgeren med det comiske Pathos, og med den lattervækende Mine, som aldrig undlader at gjøre sin Virkning paa den Scene, hvis Pryd de Alle vare, og den sidste Taler endnu er. Derved er Historien ude.

meget sund Anskuelse af Noters Hensigtsmæssighed, saa haaber jeg — som sagt — at nærværende Underbemærkning skal være den Sidste, som den er den Første. Den har kun til Hensigt at sikre mig mod enhver Beskyldning for: at have forvansket de svenske Stednavne, som jeg har maattet nedskrive efter Beboernes Udtale; — ere de altsaa feilagtige, maa ske endogsaa i den Grad, at Frænderne, som man tidligere tillidsfuldt kaldte dem, paa den anden Side ikke skulde kjenne dem, da er det deres egen Skyld, saasom det, idetmindste i 1855, ikke var muligt at opdrive et taalesligt Kaart over den lille Part af Skaane, som vi dengang færdedes i. — Af en Note at være er nu maa ske denne lang nok?

Med samme Eftertryk maa jeg funne sige om Pintsetouren til Skäralie: „Jeg — har — reist — (men Du haver ikke reist vel, Jacob!) —; thi naar Læseren hører, at jeg, i det Pintseveir, som den kjære Herre Gud Anno 1855 skjænkede os, — i Spidskjole med en 12 Lodø Uhdæk Stovfrakke — mine Reisefæller ligesaa let udstyrede — foretog en Tour paa 25 Mile til et af Skaanes skjønneste Punkter, (naturligvis var det en vaatænk Fodtour) — og dertil faaer en sandfærdig simpel Beretning om vore Hændelser, saa ville de maaskee indrømme: „Ja, Du har saamæn tidsnok reist.“

Dog maa nu Ingen paa dette Stadium af Reisen — ja, den er jo egentlig ikke begyndt — offre os en Taare, eller et Medlidenheds Skuldertræk; thi, trods Sne, Kulde og adskillige andre Hataliteter, saa ere mine Reisefæller og jeg, den Dag idag — 10 Aar efter denne Bedrift — fuldkommen glade og tilsfredse ved at mindes vor Tour til vor „Granne“ i det danslagtige Skaane, der, trods sit i det Hele fuldstændigt danske Udseende, dog har noget Usædvanligt at byde en omstreifende Feriereisende.

Dog, vi maae vel gaae lidt ordentligere og navnlig mere chronologisk tilværks, naar jeg ikke ideligen og ideligen skal see mig nødsaget til at henvise Læseren til Noter, som, efter tidligere Aftale ikke findes.

Altfaa:

Pintseloverdags-Morgen — Anno 1855 efter Christi

Byrd gif min Hustru — — — Stop! — ingen Note, men dog en nødvendig Forklaring: Man vogte sig vel for i Sverrig at falde „sin Kone“ for sin „Kona“, for noget værre Skjældsord, end „Kona“, findes ikke, man maa stedse benævne sin Kone som „Hustruen“ eller „Fruen“. At jeg itide blev gjort opmærksom paa denne forskjellige Opfattelse af Hæderstittlen „Kone“ og Skjældsordet „Kona“, var imidlertid meget heldigt; thi det havde jo været lidet sommeligt, om en værdig Skolemand havde tilladt sig at gjøre en Lystreise med sin Kone, og ikke taget sin Hustru med.

Bidere! Bidere! — — — gif — — min Kone — nei — min Hustru og jeg; min Svigerinde og en fjær ung Ven (en Cosmopolit som man vil see) — dansk af Hødsel (Vimmelkastet), norsk af Familie (Mandal), for Dieblifiket fransk (Dunkerque) — ombord i Dampskibet Ophelia for at tiltræde en lille paatænkt Udenlandsreise, for hvilken Hovedplanen var den: at lade os „skjutsa“ nogle Miil ind i Landet og derpaa tilfods — thi vi vare Alle prøvede Fodgjængere — at besøge de skjonne Egne ved „Ringssjöarne“, og dernæst den for Slettebeboere overraskende Hjeldegn „Skäralie“. Vi, der tidligere i Pintsen, som beskedne Vandrere, havde valfartet til vort skjonne Sjællands deiligste Egne, havde faaet Anvisning paa denne Route og behørig Instruction om, hvorledes vi havde at forholde os, — og Alt var saaledes meget betenkligt forberedt, med den Undtagelse, at vi ikke som letflædte

Sommerfugle vare belavede paa, i de allersidste Dage af Mai at vade i en halv Allen Sne, og det blev dog Enden paa Legen og stod slet ikke omtalt i Programmet. — Naa, i et meget lovende Veir fore vi altsaa over det aldeles stille Sund, og modtoge fun, som en Førsmag paa, at vi dennegang reiste udenlands, Indtrykket af en lidt forandret Betoning af danske Ord af vore svenske Medreisende; thi man behøver viesseligen ikke at studere Svensk for at gjøre en Tour i Skaane; — det Danske er værre, allerede i Skovshoved.

Efter et Par Timers yndig Seilads holdt vi vort Indtog i Malmø og styrede efter Anvisning til Hotellet „Ficken på Torget“, forsvrigt et Torv, som i Hyggelighed overgaer ethvert som helst Torv i Nordens Athen, Kjøbenhavn. Da, som bekjendt „Sæn tærer“, og „uden Øl og Mad er Helten Ingen ting“, saa reqvirerede vi strax Mad, og for at begynde med noget Solidt: Boeufsteg. Anno 1855 generede Damer sig endnu lidt i Kjøbenhavn for at spise paa en offentlig Restauration — nu generer det nok ikke synderligt — og det var dersor med et Slags Undseelse, at vi fire Reisende placerede os ved et Bord i den af Stamgæster temmelig opfyldte Sal, hvilke imidlertid ikke øndede os synderligt, da man formodentlig i Malmø er vant til Landlobere baade af Han- og Hunkjønnet; — deres Nærvarelse generede heller ikke vor Appetit, for Sult fjender ikke synderligt til Undseelse, og vi tærede med stort Belbehag den

fortræffelige Boeuf, hvortil vi fik en virkelig Mundsmag af „Livet i det Fremmede“, idet der opvartedes med „Knäckebröd“, tyndt, haardtbagt Brød, der vistnok er særdeles behageligt for Liebhabere. Da det varede et Par Timer inden der gik Vogn „Dilissjangse“ til Lund, — der var vel neppe tænkt paa Jernbanen dengang — saa spadserede vi lidt om i den gamle danske By. Den taaler ingen Sammenligning med det opblomstrende Roeskilde, endlige med det i Decadence værende Helsingør. Der kunde naturligvis for en Historiker være en Masse Ting at berette om denne By, saa interessant i vort sammenkrumpede Fædrelands Historie; men, som en flygtig Landstryger skal jeg ifkun paa mine egne og Reisefællers Begne tillade mig at bemærke, at Malmøes Havn synes at være i hoi Maade tilgjængelig og særdeles sikker. — Efter den, for lidt siden, omtalte Nydelse af noget Substantielt, dreve vi om et Par Timers Tid, — betragtede Levningerne af de ved flere Leiligheder saa kjæft forsvarede Volde og Grave; spadserede paa den smukt vedligeholdte Kirkegaard; — figgede ind i de aabentstaaende Kirker; — besøgte det befæstede Slot, der dengang nok væsentligst var og endnu er Fangehuus; — saae adskillige skaanske smukke Husarer o. s. v., o. s. v., — hvad en saadan Promenade uden Maal og Med kan byde en ørkeslös Vandrer, og vendte derefter tilbage til „Ticken på Torget“. Vort Feltraab var „Fremad“ og da „Dilissjangsen“ holdt for Døren, og da vi havde isinde,

endnu indtil Lund, at komme frem som Standspersoner, saa frøbe vi ind i den, indtil vi senere agtede at ombytte dette straalende Kjøretøi med den bestedne „Skjutskärra“ og allersidst med „Apostlens Heste“.

Diligencerne hertillands vare dengang smukke, bequemme Postvogne, og vi blev derfor lidt overrasket ved at skulle krybe ind i den svenske „Dilissjangse“, der bogstaveligt lignede et stort Oldenborrehus paa fire hjul. Vi fire stege imidlertid ind, tillsigemed twende svenske Herrer, hvilket i Sandhed ogsaa var Alt, hvad Brædefkuret funde indeholde, og det endda i al Tarvelighed. Vore Medreisende vare to høist elskværdige Exemplarer af Svenskere, og utrættelige i at give os Besked om Alt, og de bedste Forholdsregler for vor Færden i det fremmede Land, og de hjalp os ikke alene tilrette ved vor Ankomst til Lund, men hvilede ikke, førend de havde seet os vel afsted den følgende Morgen paa vor, som det syntes dem, noget eventyrlige Reise. Vi vide end ikke deres Navne, men skyldte dem vor bedste Tak for deres venlige Tmødefkommen, der var et godt Varsel for vor Udflygt, som heller ikke skuffede os, forsaavidt Mennesker angik. Paa den noget eensformige Tour mellem Malmø og Lund — et Landskab aldeles Mage til Sjælland, mellem Kjøbenhavn, Kjøge og Roeskilde — der kun oplivedes ved Oldenborrehusets Støden paa den kummerlige Landevei, — vore vakkre Svenskeres Meddelelser — og saa naturligvis vort eget behagelige Selskab — havde vi dog Lejlighed til at see noget Nyt — tænk

Dem! — en overjordisk Telegraph! — Men det var ogsaa 1855, paa det nærmeste 10 Aar siden; — og derfor er denne Nyhed nu noget gammel.

Før Folk, der med Dilijangsen kom til Lund, kunde det ikke være ringere, end at man maatte tage ind paa „Stadshuset“ (Raadhuset), — et stort, men meget skummelagtigt Hotel, hvor der imidlertid findes elegante Værelser og god Beværtning til taalelige Københavnske Priser. De af Dagen tilbageværende Aftentimer benyttede vi til en lille Promenade omkring i Byen; — besiede Hoved for Tegnér's Statue, — saae paa den berømte „Domkirka“; — besøgte den botaniske „Trädgård“; — vare paa „Helgolabakken“ (?) for at see efter Københavns Taarne, som man dersra skal kunne see i smukt Veir, o. s. v., o. s. v.

(Fortsættes.)

Th. Olivarius.

En Muffe og et Brilleglas er forglemt paa Kasserer-Comptoireret i Adelgade Nr. 14 2den Sal. Bedes afhentet.

Borger-Vennen.

Syv og halvfjerdstindstyrrende Aargang.

Nr. 17.

Løverdagen den 29de April 1865.

Udgivet af Understøttelses-Selskabet.

Trykt hos Universitetsbogtrykker J. H. Schulz.

Bekjendtgjørelse.

Torsdagen den 23de Marts 1865 afholdtes en Repræsentantforsamling i Selskabet, ved hvilken 52 Repræsentanter vare tilstede, og blev følgende foretaget og forhandlet:

1. Førsamlingen underrettedes om at det, i Anledning af sidste Administrationsskifte, hvorved Hr. Pastor Rothe blev gjenvalgt, lovbefalede Eftersyn af Selskabets Penge, Effecter m. m. har fundet Sted den 7de Febr. d. A. ved de dertil valgte Repræsentanter, Dhrr. Generalmajor Paludan, Commandeur Garde og Overrigscommisair Aagesen, samt at de i Selskabets Hovedbøger opførte Activer, „forefandtes som ansørt“ hvilken Erklæring findes ansørt i Administrationsforhandlingsprotocollen.

Ifølge dette Eftersyn bestod Selskabets Midler den 31te Decbr. 1864 i:

- a. Et Indtegnelsesbevis af 22de Febr. 1827, Folio 450, fra Directionen for Statsgjælden og den synkende Fond for indleverede Statsobligationer til Beløb 100,000 Rd.
- b. Nationalbankens Recipisser for de i Banken deponeerde, Selskabet tilhørende, Obligationer af det dansk-engelske 3 pCt. Laan med tilhørende Rente-coupons fra 31te Marts 1865, nemlig:
8 Obligationer à 250 Østl. 2,000 Østl.
51 — à 100 — 5,100 —
————— 7,100 Østl.

- c. Samtlige Obligationer for de Selskabets Medlemmer tilstaaede rentefrie Laan, til Rest 15,950 Rd. 29 ƒ.
- d. 3 Obligationer af Kjøbenhavns Communelaan 400 Rd.
- e. En Contrabog med Privatbanken lydende paa den deri indestaaende Sum 7,000 Rd.
- f. Den contante Kassebeholdning den 1ste Jan. 1865 udgjorde 1,042 Rd. 80 ƒ.

2. Efter Administrationens Indstilling bevilgede Forsamlingen Selskabets Kasserer og Bogholder hver et Gratiale af 100 Rd., og de 5 faste Budde hver et Gratiale af 50 Rd.

3. Fremlagdes den balancede Status over Selskabets Formue, som den 31te Decbr. 1864 udgjorde 181,811 Rd. 23 ƒ., hvori er indbefattet en i 1864

indkjøbt dansk-engelsk 3 pCt. Obligation, stor 100 Rdl. samt Oversigten over Regnskabet for 1864 med Hensyn til dets Virksomhed. Efter denne have samtlige Indtægter, bestaaende i Contingenter og Renter udgjort ..... 16,152 Rd. 60 ø. og samtlige Udgifter ..... 15,011 — 19 — hvorefter bliver et Overskud til Formuens Forsegelse af ..... 1,141 Rd. 41 ø.

4. Medlemsantallet var i den 31te Decbr. 1863 anført med 2,933 Medlemmer, men ved den, som følge af de ældre Medlemsprotocollers Omstrikning foretagne Revision, er det besluttet at der i Aarenes Løb har indneget sig forskellige Uoverensstemmelser, saa at ovennævnte Medlemsantal rigtigt ville have været at opføre med. 2,877

Tilgangen i 1864 har været:

H. Majestæt Kongen	1
et overordentligt Medlem	1
108 nye og 4 ældre påny optagne	
Medlemmer	112
	—
	114
	—
	2,991

Afgang i Aaret:

et overordentligt Medlem	1
døde	51
udmeldte	28
udslettede	15
	—
	95
	—
deraf betalende	2,729
Pensionister	162
Budde	5
	—
	2,896

5. Understøttelserne i afgigte Åar have beløbet:
 Pensioner ..... til 173 Personer med 5,148 Rd.
 Gratificationer .... — 466 — — 6,045 —
 Rentefrie Laan.... — 48 — — 7,800 —

Balanceret

over det forenede Understøttelses-Selskabs

	Rd.	ß.	Rd.	ß.
Selskabets Formue best. den 1ste Januar 1864	.....		180,669	78
hertil Overflud af Selskabets Virksomhed i 1864, fremkommet ved fra Indtæg- terne i 1864	16,152	60		
at drage samlige Udgifter for samme Åar	15,011	19		
	—	—	1,141	41
Total-Formue den 31te December 1864	181,811	28		

Kjøbenhavn, den 31te December 1864.

J. C. Bondrop.

Status

Formue den 31te December 1864.

	Rd.	ß.	Rd.	ß.
Nemlig Beholdninger den 31te December 1864.				
i. Obligationer:	Rd.			
i 4 pCt. Obligationer mod Stats- gjældsdirectionens Indskriv- ningsbevis	100,000.			
i danss-engelske 3 pCt. Obliga- tioner £ 7,100, hvoraf £ 100 er indbjæbt i 1864, sat til Værdi af 800 Rd. pr. £ 100	56,800.			
i 3 Stkr. Obligationer af Kjø- benhavns Communelaan	400.			
157,200				
ii. Rentefri Udlaan:				
paa rentefri Udlaan resterede ult. December 1863	14,484.			
deraf af Eibeschütz Legat 3,360 Rd.				
hertil nye Udlaan i 1864	+ 7,800.			
deraf af Eibeschütz Legat 1,600 Rd.				
22,284.				
Afdrag paa Udlaan i 1864	- 7,485.			
deraf paa Eibeschütz Legat	- 1,216 Rd.			
Rest ult. December 1864	14,799			
deraf Eibeschütz Legat 3,744 Rd.				
iii. Kassebeholdning:	Rd.	ß.		
Contant	8,042.	80.		
(i Privatbanken 7,000 Rd.)				
Intægtrestancer:	Rd.	ß.		
Restancer for Laan. 1,151. 29.				
— for Contin- genter	631. 82.			
1,783. 15.				
9,825. 95.				
Udgiftsrestancer:				
2de endnu u'hævede Pensioner.	13. 72.			
9,812	23			
181,811	23			
181,811	23			

Over:
over det forenede Understøttelses-
med Hensyn til

Indtægt.	Rd.	þ.	Rd.	þ.
1. Halvaarlig Contingent.. 4,479 Rd. 32 þ. Hans Majestæt Kongens Gave ..... 60 — " - Overordentlige Medlem- mer ..... 16 — 48 - herfra affrevne uerholde- lige Contingenter .... ÷ 89 — 84 -				
2. Ugentlige Contingenter.. 4,563 Rd. 78 þ. for Lovbøger..... 56 — 80 -	4,465	92		
3. Renter ... . 5,945 Rd. 31 þ. herfra Renter for Laan i Banken..... ÷ 75 — 32 -	4,620	62		
4. Tilfældig Indtægt (Avance ved Indkjøb af en danske engelsk 3 pCt. Dbl. £ 100, ansat til 800 Rd.) og indkjøbt for..... 703 Rd. 93 þ.	5,869	95		
5. S. A. Eibeschütz Legat for 1864: til rentefri Udlaan ..... 1,000 Rd. til Understøttelser ..... 100 —	96	3		
	1,100	"	16,152	60
			16,152	60

Ryøbenhavn, den 31te December 1864.

J. C. Bondrop.

Selskabs Regnskab for 1864.

dets Virksomhed.

Udgift.	Rd.	ß.	Rd.	ß.
1. Pensioner	5,148	"		
2. Gratificationer.....	6,045	"		
3. Lønninger.....	1,970	"		
4. Generelle Omkostninger.....	1,087	43		
5. Ugebladets Trykning.....	760	72		
	-----	-----	15,011	19
Overstud for 1864, som oversøres til Formues Conto.....			1,141	41
	-----	-----	16,152	60

C. N. Laurrup.

C. Nothe.

C. Winge.

Siden Generalforsamlingen i Marts Maaned for-
rige Aar ere 12 Pensionister døde med et Pensions-
belob af 435 Rd., desuden ere efter nævnte Enker til-
staaede den deres respective Mænd tillagde Pension,
nemlig:

Guldsmed Jørgensens Enke, 80 Aar, Caroline = Le- gatet.....	50 Rd.
Koffardicapitain Flors Enke, 64 Aar, Pension 25 —	
Instrumentmager Andersens Enke, 71 Aar, Pen- sion.....	30 —
Handskemager Sørensens Enke, 75 Aar, Pension 25 —	
Boghandler Bechs Enke, 71 Aar, Pension....	25 —

6. Administrationen forelagde dernæst den sæd-
vanlige Beregning over Selskabets Indtægter og Udgif-
ter for 1864, overensstemmende med Lovens § 15,
for derefter at kunne bedomme, hvormeget der blev til
Disposition for Selskabets Hovedvirksomhed ved Til-
staaelsen af Laan og Gratificationer samt nye Pen-
sioner, ved hvilken Beregning det maa bemærkes, at
den i 1864 stedfundne Udbetaling af Laan og Grati-
ficationer ikke, ifolge Beregningens Natur og dens
Hensigt, deri kan føres til Udgift.

Beregningen, som forud har været Repræsentant-
skaberne meddeelt, er følgende:

Indtægt:

	Rd.	S.	Rd.	S.	Rd.	S.
Halvaarlig Contin- gent	4,389.	44				
H. Majestæt Kon- gens Gave for 9						
Maaneder.....	60.	»				
Transport... 4,449.	44					

	Nd.	ß.	Nd.	ß.	Nd.	ß.
Transport...	4,449.	44				
Overordentlige Med- lemmer	16.	48				
			4,465.	92		
Ugentlig Contingent	4,563.	78				
Før Lovbøger.....	56.	80				
			4,620.	62		
Tilfældig Indtægt (Avance ved Indkjøb af en 3 pCt. dansk- engelsk Dbl. £ 100 ansat til 800 Nd. og indkjøbt for 703 Nd. 93 ß.....	96.	3				
			9,182.	61		
Afdrag paa Udlaan i 1864.....	7,485.	"				
			16,667.	61		

Udgift:

Ugebladets Trykning	760.	72				
Vonninger.....	1,970.	"				
Pensioner	5,148.	"				
Generelle Omkostninger.....	1,087.	43				
			8,966.	19		
Igjen...	7,701.	42				
Deraf tillægges Fonden $\frac{1}{8}$ med.....	962.	65				
			6,738.	73		
Hertil Renten af det faste Fond for 1864..	5,869.	95				
Bliver til Udbetaling i 1865...	12,608.	72				

Heraf med afrundet Sum:

$\frac{2}{3}$ til Laan = 8,400 Rd., nemlig. 7,184 Rd.

og i 1864 indgaaede Afdrag af

Gibeschüß Legat .... 1,216 Rd.

endvidere af samme Legat 1,000 —

————— 2,216 —

————— 9,400 Rd.

$\frac{1}{3}$ til Gratialer og Pensioner ... 4,210 Rd.

Gibeschüß Legat ..... 100 —

————— 4,310 —

7. De om rentefrie Laan indkomne 55 Ansøgninger foredroges derpaa og bevilgede Forsamlingen derefter 43 Ansøgere Laan til et Beløb af 8,200 Rd.

8. Med Hensyn til de respective Repræsentantskabers Erklæringer indstilles:

a) følgende 17 Medlemmer til at erholde Pension à 25 Rd. aarlig fra 1ste Januar 1865 at regne, nemlig:

Medlem	havde i
fra	Alder. Gratiale.

1814. Skomager Webers Enke ..... 67 Aar 20 Rd.

1816. Secretair Ottessens Enke ..... 70 — 20 —

1817. Secretair Bondrops Enke ..... 65 — 20 —

— Capitain de Planes Enke ..... 74 — 20 —

1821. Bogtrykker Christensens Enke ... 71 — 20 —

— Kammeraad Hegelunds Enke ... 65 — 20 —

— Fuldmægtig Bradts Enke ..... 70 — 20 —

1825. Snedker Flygenrings Enke ..... 72 — 20 —

1827. Skovfoged C. C. Schmidt ..... 77 — 20 —

— Bødkermester Holst's Enke ..... 72 — 20 —

1828. Toldassistent Benzens Enke .... 71 — 20 —

1829. Cancelliraad Lynges Enke ..... 64 — 20 —

— Brændevisbrænder Larsens Enke 76 — 20 —

Medlem fra		havde i Åber. Gratiale.
1829. Coffardicapitain Hansens Enke..	65	Aar 20 Rd.
— Snedkermester Steinbeck	76	— 15 —
1832. Skomagermester Malmqvist.....	72	— 20 —
1835. Gartner Gudmanns Enke	71	— 20 —

b) Til at erhælde et aarligt Tillæg af 5 Rd. fra 1ste April 1865 at regne følgende 5 ældre Pensionister, nemlig:

Pensionist fra	har i Alder. Pension.
1834. Bud Agersborgs Enke	76½ Åar 45 Rd.
1846. Meelhandler Schous Enke.....	73 — 30 —
1850. Snedker Nielsens Enke	92 — 40 —
1856. Toldbetjent Sommers Datter...	77 — 25 —
1857. Bogbindermester M. S. Top ...	84 — 30 —

9. I Henvold til tidligere Generalforsamlings-Beslutninger, angaaende Anvendelsen af de Beløb, der maatte blive tilovers af hvad der efter Lovene nærmest er bestemt til rentefrie Laan og Pensioner, vedtoges at dette turde anvendes til Gratialer, og efter omhyggelig at have gjennemgaaet de respective Repræsentantskabers Indstillinger over de indkomne 589 Ansøgninger, bevilgede Församlingen nedenansførte 485 Medlemmer vedfoiede Gratificationer til et Beløb 6,075 Rd., nemlig:

Medlem fra	
1816. Bliffenlager Szibrowsky's Enke	20 Rd.
— Revisor Kjerby's Enke.....	20 —
1817. Capitain Grans Enke.....	20 —
— Skomagermester Johansens Enke	15 —
— Kjøkkenmester Krygers Enke	15 —

Medlem fra		
1817. Adjunct Jacobsens Enke	15	Rd.
1818. Qvarteremand Iversens Enke	20	-
— Bævermester Thorlunds Enke	10	-
1820. Klædehandler Melbye's Enke	15	-
1821. Escapitain Grove's Enke	20	-
— Uhrmager Malmgreens Enke	10	-
— Kunstdreier Ehlers Enke	15	-
1822. Bogholder Erhardts Enke	20	-
— Registrator Dyrhauge's Enke	15	-
— Meelhandler Herbst Enke	20	-
— Collecteur Klingenberg's Enke	10	-
— Justitsraad Janzens Enke	10	-
1823. Glarmester Øsgevads Enke	20	-
— Contoirchef Schüths Enke	10	-
— Fuldmaegtig Viborgs Enke	15	-
1824. Ritmester Foghs Enke	20	-
— Klædehandler Cohns Enke	20	-
— Pastor Smiths Enke	10	-
1825. Møllermeister C. Andersens Enke	15	-
— Qvarteremand Bjørns Enke	20	-
— Skrädermester Scheels Enke	15	-
— Agl. Rudsk Lunds Enke	20	-
1826. Urtekræmmer Schmidt's Enke	20	-
— Krigsassessor Rasmussens Enke	20	-
— — le Maires Enke	15	-
— Snedkermester Rohleders Enke	15	-
1827. Skomagermester Halds Enke	10	-
— Skomager Helsing	15	-
— Major Hoffmanns Enke	15	-
— Chocoladefabrikør Byrstring	15	-

Medlem
fra

1827.	Snedkermester Knie	15 Rd.
—	Toldbetjent Kundbye's Enke	10 —
—	Snedkermester Willadsen	20 —
—	Garvermester H. Tops Datter	20 —
—	Huushovmester Pfeils Enke	10 —
—	Capitainlieutenant Rathsacks Enke	15 —
1828.	Fuldmægtig Giessings Enke	20 —
—	Forhenv. Bognmand Carstensen	20 —
—	Guldsmedmester Verhe's Enke	20 —
—	— Næboe's Datter	15 —
—	Tøihuuslieutenant Carlsens Enke	15 —
—	Forhenv. Hørkræmmer Brorson	20 —
—	Bogbindermester Ursins Enke	20 —
1829.	Forhenv. Hoboist Stockmar	10 —
—	Snedkermester Knudsens Enke	10 —
—	— Schæffers Enke	20 —
—	Fuldmægtig Dreboldts Enke	20 —
—	Guldsmed H. Otto	15 —
—	Møllermeister Ølund	15 —
—	Tømmermester Benche's Enke	15 —
—	Finantsbud Jensens Enke	10 —
1830.	Bødkermester Hansens Enke	15 —
—	Kunstdreier Søborgs Enke	20 —
—	Strømpevæver Tømmerup	15 —
—	Bogbinder Bergmanns Datter, Caroline	20 —
—	Uhrmager C. Christensens Enke	10 —
—	Klædehandler Henningsen	20 —
—	Fuldmægtig Mørcks Enke	15 —
—	Justerermester Bechs Enke	15 —
1831.	Frugthandler Frorups Enke	20 —

Medlem

fra

1831.	Politibetjent Breunings Enke.....	15 Rd.
—	Skolelærer Jensens Enke	15 —
—	Hattemager Madsens Enke	10 —
—	Skolelærer Martens Enke.....	15 —
—	Toldassistent Hassells Enke	15 —
—	Farver Bangs Enke	15 —
—	Copist Mohrs Enke.....	20 —
—	Inspecteur Hansens Enke	15 —
—	Mestersvend Petersens Enke	10 —
1832.	Capitain og Urtekræmmer Knudsens Enke	20 —
—	Urtekræmmer HelleSENS Enke.....	20 —
—	— Boesens Enke	15 —
—	Kammerraad Thorbjørnsens Enke.....	20 —
—	Skrædermester Andersen.....	15 —
—	Smedemester Helverschou	10 —
—	Skibsbygmester Repholdts Enke	20 —
—	Madame Schmidt	20 —
—	Capt. Juveleer Levin	10 —
—	Kasserer Dalbergs Enke	15 —
—	J. Møller	10 —
—	Smedemester Junchers Enke	10 —
—	Forhenv. Musiklærer J. Dütsch	10 —
—	Pastor Justs Datter	20 —
—	Sadelmagermester Thorball's Enke	20 —
1833.	Fouteralmager Gators Enke	20 —
—	Deconom Blytmanns Enke.....	10 —
—	Bogbinder D. Kreiser	10 —
—	Skipper og Kaffevært Blæks Enke	15 —
—	Skrædermester Möllers Enke	15 —
—	Klædehandler H. W. Dinesen.....	15 —

Medlem
fra

1833.	Sadelmager P. C. Dinesen	10 Rd.
—	Muurmester Erichsens Enke	10 —
—	Handskemager H. Vanders Enke	20 —
—	Hoboist Tappers Enke.....	15 —
—	Kunstdreier Martini.....	15 —
—	Malermester Sanne's Datter	10 —
—	— H. C. Bergs Enke.....	15 —
1834.	Sølvpop Høyrups Enke	10 —
—	Sværdfeger Meyers Datter.....	15 —
—	Institutbestyrer Mølholms Enke.....	15 —
—	Skibscapitain Møllers Enke.....	15 —
—	Skrædermester P. Jørgensens Enke	15 —
—	Pastor Kjeldbergs Enke.....	15 —
—	Justitsraad Beldrings Datter.....	15 —
—	Skrædermester Kroll.....	15 —
—	Hoteleier Kroll's Enke.....	10 —
—	Overcommandeersergeant Isers Enke ...	15 —
1835.	Beibetjent Blanks Enke.....	10 —
—	Skomager Haagesens Enke	15 —
—	Krigsraad Foss's Enke	20 —
—	Handskemager Modell	15 —
—	Typograph Benzens Enke	10 —
—	Snedkermester Gundersen	15 —
—	Urtekræmmer Nissoms Enke.....	15 —
—	Inspecteur Lunds Datter	15 —
—	Førhenv. Sukkermester Borgens Enke...	15 —
—	Barbeer Giede.....	20 —
—	Skolelærer Beckens Enke	15 —
—	Førhenv. Chorsanger Pelt.....	10 —
—	Instrumentmager Flerons Enke.....	10 —

Medlem fra		
1835.	Agl. Laqvai Franks Enke	20 Rd.
—	Smedemester Behrens Enke	10 —
1836.	Møller Wessenbergs Enke	15 —
—	Guldsmedmester Pihls Enke	10 —
—	Skrædermester J. G. Müllers Enke....	10 —
—	Skomagermester Lunds Enke.....	15 —
—	Cancelliraad Sahls Datter.....	10 --
—	Fyrboder Nielsens Enke	15 —
—	Skomagermester C. F. Schmidt	10 —
—	Hørhenv. Boghandler Jensen	20 —
—	Cancellist Voigts Enke	20 —
—	Skomager Olsens Enke.....	15 —
—	Skrædermester Bjørnelunds Enke	15 —
1837.	Hørhenv. Urtefræmmer Gjerlov	10 —
—	Skrædermester Mariagers Enke.....	20 —
—	Theatercontroleur Benzen	10 —
—	Politibetjent Amundsns Enke	15 —
—	Skomagermester E. Nielsen.....	10 —
—	Snedkermester Tøpfers Enke.....	15 —
—	Sproglærer Berthelsen.....	20 —
—	Politibetjent Wilstrups Enke	10 —
—	Fuldmægtig Sebbelows Enke.....	15 —
—	Skipper Dohns Enke	20 —
—	Skrædermester Kollings Enke	10 —
—	Kleinsmedmester Brodersens Enke	15 —
—	Skomagermester Johansens Enke	10 —
—	Overfrijscommissair Brochs Enke.....	15 —
—	Inspecteur Schleisners Enke.....	20 —
—	Skomagermester H. Petersens Enke	15 —
—	Bud Nielsens Enke.....	10 —

Medlem
fra

1837.	Høsboghandler Beekens Datter.....	10 Rd.
—	Bødkermester N. P. Nielsen.....	10 —
—	Skrædermester Mørcks Enke	10 —
—	Sfibscapitain Kiolners Datter.....	15 —
—	Smedemester Jøgersens Enke	10 —
—	Sekrigscommissair Nissens Enke.....	15 —
1838.	Toldassistent Wichmanns Enke.....	15 —
—	Bødkermester Seeborg.....	15 —
—	Skomagermester Tandrup	20 —
—	Klædehandler Hechscher	10 —
—	Forhenv. Porcellainshandler B. J. Hech- scher's Enke.....	15 —
—	Spisevært Stielers Enke.....	10 —
—	Naalemagermester Klercke's Enke.....	10 —
—	Værtshuusholder Beholdt	10 —
—	Guldsmedmester Hjelsted	15 —
—	Skrædermester Schulz.....	10 —
—	Graver Andersens Enke	10 —
—	Skomagermester Roed	10 —
1839.	Skipper Lüteins Enke.....	15 —
—	Forhenv. Postbud Nielsens Enke	10 —
—	Kunstdreier Jørgensens Enke.....	10 —
—	Instrumentmager Birch's Enke.....	15 —
—	Secretair Schott's Enke	20 —
—	Urtekrammer Kierrumgaards Datter....	15 —
—	Smedemester L. Mikkelsen.....	10 —
—	Skrædermester Staal.....	10 —
—	Musiklærer P. Möllers Enke	15 —
—	Toldassistent Baggers Enke	15 —
—	Skomager N. Frydendal.....	10 —

Medlem fra		
1839. Toldkontrolleur Egtveds Enke	10 Rd.	
— Møller Linds Enke	10 —	
— Forhenv. Urtefræmmer Grouleff.....	15 —	
— Quarantaineofficier Brieghel.....	15 —	
— Mæglerfuldmægtig Gundels Enke.....	15 —	
— Skrädermester Ferchners Enke.....	10 —	
— Uhrmager Hinze's Enke	10 —	
1840. Urtefræmmer Rosenstands Enke	20 —	
— Postbud Rittmeyers Enke	10 —	
— Bogbinder Timmermann.....	10 —	
— Naalemager Heckschers Enke	10 —	
— Gjæstgiver Nevers Enke.....	10 —	
— Skomagermester Jørgensens Enke	10 —	
— — Andresens. Enke	10 —	
— Handelsgartner Grimmesteins Enke ...	10 —	
— Snedkermester Neergaards Enke	15 —	
— Arrestforvarer Buursskovs Enke	15 —	
1841. Forhenv. Gjæstgiver Skougaard	10 —	
— Portner Stahl's Enke.....	10 —	
— Skrädermester Jørgensen.....	10 —	
— — Sommerfeldts Datter ...	15 —	
— Parfymager Madsen	15 —	
— Høker H. C. Toft	10 —	
— Knapmager Sasse's Enke	10 —	
— Handelsbogholder Müllers Datter	10 —	
— Extraskriver Plougs Datter.....	10 —	
— Musiklærer Braunsteins Enke.....	15 —	
— Rødemester Vercke's Enke.....	15 —	
— Formand Nielsens Enke	10 —	
— Guldsmedmester Henningsen	10 —	

Medlem
fra

1841.	Landbruger Mathiesens Datter	10 Rd.
—	Blikkenslager Lambrechts Datter.....	10 —
—	Formand Larsens Enke	10 —
—	Skrædermester Müller's Enke	15 —
—	Ankersmed Caspersens Datter.....	15 —
—	Skolelærer Jørgensens Enke	10 —
—	Regnskabsfører Gerners Enke	15 —
—	Førhenv. Nagelsmed Lund.....	10 —
—	Malermester Benzens Enke	10 —
—	Opsigtsbetjent Holms Enke.....	20 —
—	Boertshuusholder P. Bjerups Enke	15 —
—	Meelhandler Boldts Enke.....	15 —
—	Olhandler Jochumsens Datter	10 —
1842.	Hoboist Hesse's Enke	15 —
—	Copist Balsgaards Enke	15 —
—	Skrædermester Øxelbergs Enke	15 —
—	Procurator Baggesens Datter.....	10 —
—	Fuldmægtig Mollers Enke	15 —
—	Palaisforvalter Olsens Enke.....	10 —
—	Skræder Reimanns Datter	10 —
—	Høker Haastrups Datter	15 —
—	Regnskabsfører Larsens Enke.....	20 —
—	Conditor Goldings forladte Hustru.....	10 —
—	Høker Jensens Enke	10 —
—	Handelsfuldmægtig Sands Enke.....	10 —
—	Guldsmed Schmidts Datter.....	10 —
—	Slagtermester Hendriksen.....	10 —
—	Alædefabrikør Otto's Datter.....	10 —
—	Kunstdreier Kleine's Enke	10 —
—	Skrædermester Deichmanns Enke	15 —

Medlem
fra

1842.	Høker Birchs Enke	10 Rd.
—	Modehandlerinde Jomfru Juul.....	20 —
—	Skitscapitain Humbles Enke	10 —
—	Hørhegler Jacobsens Enke.....	10 —
—	Muursvend Reimers	10 —
1843.	Politibetjent Grove's Enke	10 —
—	Conditor Hjælps Enke.....	20 —
—	Barbeer Greens Enke	10 —
—	Kleinsmed Sivertsen's Enke	10 —
—	Bossemager Wengs Enke	15 —
—	Meelhandler Møllers Enke	10 —
—	Førhenv. Lærerinde, Jomfru Balchou...	10 —
—	Skrædermester Lunds Enke	15 —
—	Skomager Hendrichsens Enke	10 —
—	Auctionsholder Holms Enke	10 —
—	Blikkenslager Hammers Enke	10 —
—	Bognmand Ritzau's Enke	10 —
—	Malermester Meyer	10 —
—	Skitstømmermand Petersens Datter ...	10 —
—	Toldassistent Møllers Datter	15 —
—	Isfabrikør J. Walz's Enke.....	15 —
—	Skomagermester Rybergs Enke	10 —
—	Traadhandlerke, Jomfru Walter	20 —
—	Hyrekudsf. Besterskou's Enke	15 —
—	Batfabrikør Spelty	15 —
—	Skriftstøber Gercke's Enke.....	10 —
—	Fuldmeægtig Borchs Enke	10 —
—	Høker Nielsens Enke	10 —
—	Lieutenant A. Lunds Enke	10 —
—	Brændeviinsbrænder Meyers Enke	10 —

Medlem
fra

1843.	Tobaksfabrikør Bresta	10 Rd.
—	Fiskebløder Nyholms Enke	10 —
—	Skrædersvend Ahns Enke	10 —
—	Kaskjetmager J. F. Sander	10 —
—	Secretair Strandgaards Enke	15 —
—	Muurmester Mollers Enke	15 —
1844.	Pensionist i Søetaten Wiegers Enke...	15 —
—	Malermester Baruels Enke	10 —
—	Forhenv. Lererinde Madame Mørck....	15 —
—	Sadelknegt Nielsens Datter	10 —
—	Toldassistent Muderspachs Enke	10 —
—	Goffardicapitain Carlsens Datter	15 —
—	Arbeidsmand Nims Enke	10 —
—	Hørhegler Jacobsens Enke	10 —
—	Skræder Dambergs Enke	10 —
—	Politibetjent Lassens Enke	10 —
—	Snedker Langes Datter	10 —
—	Bødkermester Lange's Enke	15 —
—	Kammeraad Mørcks Datter	10 —
—	Fuldmægtig Lynges Datter	10 —
—	Ølhandler Johansens Enke	10 —
—	Smedemester Andersens Datter	10 —
—	Toldcontrolleur Steenbergs Enke	10 —
—	Muurmester Slangerups Enke	10 —
—	Stadsmægler d'Andrade's Datter	10 —
—	Skibstommermand Petersens Enke	10 —
—	Øsfer Nielsens Enke	10 —
—	Snedkerfrimester Arnholtz's Enke	10 —
—	Skrædersvend H. Nielsen	10 —
—	Skomagersvend J. W. Petersen	10 —

Medlem
fra

1844.	Portraitmaler Christensen	10 Rd.
—	Toldassistent Hassels Enke	15 —
—	Arbeidsmand Lynges Datter	10 —
—	Politivagtmaster Andersens Enke	10 —
—	Fuldmaegtig Krauses Enke	10 —
—	Barbeer Jensens Enke	15 —
—	Postbud Nielsens Enke	15 —
—	Skibscapitain Simonsens Datter	15 —
1845.	Hattemagersvend C. L. Brun	10 —
—	Dreiermester Hasserts Enke	10 —
—	Værtshuusholder Olsen	10 —
—	— Hansen	10 —
—	Jomfru H. Phister	15 —
—	— C. Phister	10 —
—	Skræder Jacobsens Datter	10 —
—	Fuldmaegtig Schröders Enke	10 —
—	Institutbestyrer Lausens Enke	10 —
—	Jernhandler Holmers Enke	10 —
—	Bud Lindes Datter	10 —
—	Jomfru Gabe	15 —
—	Muursvend Mortensens Enke	10 —
—	Major Rohweders Datter	20 —
—	Politibetjent Edelsteens Enke	15 —
—	Forvalter Albrechtsens Datter	20 —
—	Capelbud Mogensens Enke	10 —
—	Rodemester Bugges Enke	15 —
—	Skomagersvend C. N. Helsted	10 —
—	Skrædermester Kochs Datter	15 —
—	Sadelmager Blæks Enke	10 —

Medlem
fra

1845.	Snedkermester Bryngers Datter	15 Rd.
—	Sfibscapitain Johnsns Enke.....	10 —
—	Tapetmager Hohlings Enke.....	15 —
—	Bærtshuusholder H. Clausen	15 —
—	Fuldmaegtig Rønnows Enke	10 —
—	Porcellainshandler Christensens Enke...	10 —
—	Jernstøber Munk's Enke	10 —
—	Gymnastiklærer Benjens Enke.....	15 —
—	Dyrkøge Helpers Enke	10 —
—	Toldbetjent Bertelsens Datter.....	10 —
—	Copist Orlamundts Datter	10 —
1846.	Havnekontrolleur Brodersens Datter L...	15 —
—	Skomager Randrup's Enke	10 —
—	Toldassistent Truelsens Datter	10 —
—	Skrædermester Kiffners Enke	10 —
—	Styrmand Fishers Datter	10 —
—	Hospitalsportner Jeppesens Enke	10 —
—	Skrædermester Neumanns Enke	10 —
—	Smedemester Heichelmanns Datter.....	10 —
—	Bødkermester Christensens Enke	10 —
—	Cigarfabrikør Holms Enke	10 —
—	Contoirist Rossings Enke	10 —
—	Skræder Hammond	15 —
—	Contoirist Ahrenjens Enke	10 —
—	Pottesfabrikant Lindqvists Enke	15 —
—	Billedhugger Otto's forladte Hustru....	15 —
—	Hyrekudsfriistrups Enke.....	10 —
—	Skomagermester J. Michaelsen	10 —
—	Dreiersvend Haust	10 —

Medlem
fra

1846.	Malermester Witts Enke	10 Rd.
—	Kobbersmed Ringbergs Datter	10 —
—	Beiconducteur Prästeruds Enke	10 —
—	Guldsmed Lundbergs Enke	10 —
—	Værtshuusholder Andersens Enke	10 —
—	Musiklærer Möllers Enke	10 —
—	Skræder Lange's Enke	15 —
—	Malermester Holms Enke	10 —
—	Skomager Bonnesens Enke	15 —
—	Torhenv. Toldassistent Hjort, Extragratiiale	20 —
1847.	Capitain Meincke's Datter, M.	15 —
—	Bud Fibickers Enke	10 —
—	Overgymnastiklærer Rainwalts Enke ...	15 —
—	Qvarteremand Enemarks Enke	10 —
—	Kammeraad Kaarsgaards Datter	10 —
—	Toldassistent M. Larsens Enke	10 —
—	Skomagermester Nørskov	15 —
—	Skolebestyrerinde Tomfru Bjerregaard ..	15 —
—	Skomager Riechels fraskilte Hustru	10 —
—	Strømpesfabrikør M. G. Lund	10 —
—	Styrmand Hougaard's Datter	10 —
—	Urtekrammer Ellingsens Enke	10 —
—	Snedkersvend Ravn	10 —
—	Skræderfrimester F. C. Lunds Enke ...	10 —
—	Dpsynsmand Nielsens Enke	10 —
—	Bogtrykker Brünnichs Datter	15 —
—	Skomagermester Worms Enke	10 —
—	— Berg	10 —
—	Kammagermester J. C. Hastrup	10 —

Medlem
fra

1847.	Skræder Jacobsens Enke	15 Rd.
—	Dameskræderinde Tomfru M. Lund....	10 —
—	— — — H. Lund.....	10 —
1848.	Skolelærer Müllerz's Datter	10 —
—	Krigsraad Bastians Enke	15 —
—	Skrædermester P. Bergenholz's Enke...	15 —
—	Toldassistent Rammans Enke	15 —
—	— Bayers Enke	10 —
—	Naalemager C. Bjørns Enke	10 —
—	Beipikor Kursch's Enke	15 —
—	Snedker Gastmeyers Datter.....	10 —
—	Bagermester Herolds Enke	10 —
—	Snedker Meyers Enke	10 —
—	Inspecteur Albrechts Enke	10 —
—	Afg. Bogholder Venjens Datter	20 —
1849.	Opsigtsbetjent Christensens Enke	10 —
—	Skolelærer Hersoms Enke	10 —
—	Glaramester Gabes Datter.....	10 —
—	Isenfræmmer Schoulunds Datter.....	10 —
—	Materialkudsk Hansens Enke.....	10 —
—	Vævermester Krusemark.....	10 —
—	Formand Nielsens Enke	10 —
—	Modelsnedker Madsens Enke.....	10 —
—	Skolelærer Engells Enke.....	10 —
—	Urtekrammer Hinrichsens Datter.....	10 —
—	Handelsfuldmægtig Ficks Datter.....	10 —
—	Klokker Vorups Enke	10 —
1850.	Cand. chir. Byrstings Enke.....	15 —
—	Dreiermester Nedke	10 —

Medlem
fra

1850.	Dugmager Verhagens Enke	15 Rd.
—	Skrædermester Gursøs.....	10 —
—	Forvalter Nielsens Enke	10 —
—	Toimager Steffensens Enke	10 —
—	Skomager Weidemanns Datter	10 —
—	Braendehandler Nielsens Enke.....	10 —
—	Forhenv. Vægter J. Laursen	10 —
—	Kattuntrykker Würck's Datter.....	10 —
—	Politibetjent Petersens Enke.....	10 —
—	Gjortlermester Mossins Enke	10 —
—	Glashandler Hansens Enke	15 —
—	Dugmagersvend Gottsches Enke	10 —
—	Snedker Langes Enke	10 —
—	Sergeant Støvring's Datter	10 —
—	Guldsmed Rabells Enke	10 —
—	Magasinførvalter Hegelunds Enke.....	10 —
—	Kjebmand Langreuthers Enke	15 —
—	Værtshusholder Sørensens Enke	10 —
—	Høker Nielsen	10 —
—	Bundtmager Rahrs Enke	10 —
1851.	Chorsanger Hübners Enke.....	10 —
—	Oberstl. Wests Datter.....	10 —
—	Afg. Forpagter Christensens Datter....	10 —
—	Capitain Heltbergs Datter	10 —
—	Theatercontrolleur Lenkeviž's Datter....	10 —
—	Skomager Dinesens Enke	10 —
—	Tømmermand Möllers Enke	10 —
1852.	Urtefremmer Schlichtkrulls Datter	10 —
—	Reebslagersvend Jensens Enke.....	10 —

Medlem
fra

1852.	Gymnastiklærer Gross's Enke.....	15 Rd.
—	Capitain Holts Datter.....	10 —
—	Oberst Falckenbergs Datter.....	10 —
—	Skomager Rasmussens Enke	10 —
—	Sfibscapitain Ludvigssens Enke.....	10 —
—	Controlleur Nielsens Enke.....	10 —
—	Uhrhandler Webers Datter	10 —
1853.	Amtschirurg Myhes Enke.....	10 —
—	Bedemand Roths Datter	15 —
—	Skomagermester P. Christiansen	10 —
1854.	Snedkermester Fuglebergs Enke	10 —
—	Fyrboder Nielsens Datter	10 —
—	Toldassistent Creuzburgs Datter	10 —
—	Capitain Nissens Datter Æ.....	15 —
—	— — — — J. C.....	10 —
1855.	Mægler Synckenbergs Datter, Md. Müller	20 —
—	Skomager Nords Enke	10 —
—	Modehandlerinde, Tomfru N. N. Sivertsen	10 —
—	Ritmester Rahtsteds Datter	10 —
1856.	Sfibscapitain Haabergs Enke.....	10 —
—	Iseenfræmmer, Bud ved Selskabet Kleins Datter E. C.....	10 —
—	Netsvidne G. W. Grundtvig.....	10 —
1857.	Knapmager Kindlers Datter	10 —
—	Skomager Pihlgreens Datter	10 —
1859.	Maler Lassens Enke	10 —
—	Cancelliraad Neves Datter P.....	10 —
—	Forhenv. Toldassistent Glaser, Extra- gratiale.....	10 —

10. Forsamlingen vedtog, at det uerholdelige Contingent for 9 Medlemmer maatte udgaae af Regnskabet med ialt 44 Rd. 48 ½. og Bedkommende udslettes af Selskabet.

11. Derefter foretages Valg paa nye Repræsentanter i de, efter Lovenes § 31, Fratrædendes Sted. Udfaldet af disse ere følgende:

Første Classification.

Afgang.

Hr. Kammerraad Heiberg.

Tilgang.

Hr. Justitsraad J. P. Fontenay.
— — Keller.
— — Kornerup.
— Politiinspecteur Herz.

Anden Classification.

Afgang.

Hr. Professor Berggreen.
— Etatsraad, Rector Borgen.
— Krigsraad L. Krarup.
— Capitain Eibe.

Tilgang.

Hr. Pastor Bloch-Suhr.
— — J. Nielsen.
— Probst Hall.
— Inspecteur L. Görz.

Tredie Classification.

Afgang.

Hr. Justitsraad A. F. Petersen.
— Søkriegscom. P. A. Nielsen.
— Dr. med. Overlæge Djørup.
— Overkriegscom. Nagesen.

Tilgang.

Hr. Krigsraad H. P. Eigtved.
— Krigsassessor C. A. Grundt.
— Capitain F. W. Hendriksen.
— — R. Petersen.

Fjerde Classification.

Afgang.

- Hr. Grosserer H. J. Hvalsøe.
- Capitain Grave.
- Grosserer A. C. Øst.
- — G. Bloch.

Tilgang.

- Hr. Urtekræmmer F. S. Bøie.
- Rødemester A. Foght.
- Grosserer W. Banscher.
- Materialist Th. Løse.

Femte Classification.

Afgang.

- Hr. Brændeviinsbrænder P. C. Christensen.
- Brændeviinsbrænder J. E. Olsen.
- Tobaksfabrieker J. Bech.
- Tøisfabrieker Stahl.

Tilgang.

- Hr. Tobaksfabrieker Bonnesen.
- Fabrieker O. F. Olsen.
- Farver Schleisner.
- Fabrieker H. Zahlmann.

Sjette Classification.

Afgang.

- Hr. Malermester A. C. Geisler.
- Skrädermester S. T. Trimborn.
- Bødkermester F. Thomsen.

Tilgang.

- Hr. Smedemester H. Schæbel.
- Snedkermester Stremme.
- Blifkenslagermester H. Mortensen.
- Tømmerm. G. Jacobsen.

12. Derefter optoges følgende 42 nye Medlemmer nemlig:

1. Bogbinder E. H. Møller.
2. Muurmester Th. Kröncke.
3. Havnemester H. P. Ronne.
4. Skibsfører N. M. Michelsen.

5. Snedker J. Therkelsen.
6. Brygger N. F. Halfjær.
7. Instrumentmager F. C. Gottfried.
8. Snedker P. L. Løvgreen.
9. Modellsnedker Christensens Datter F. M.
10. Sammes Datter C. C.
11. Sammes Datter F. C.
12. Maskinmester Hansens Datter J. J.
13. Kjøbmand Hatting's Datter M.
14. Bogbindermester F. A. Brede.
15. Skomager Th. E. Suhr.
16. Snedker F. B. A. Andersen.
17. Høker A. A. Weidemann.
18. Bryggerknegt N. A. Hansen.
19. Overpolitibetjent F. G. Schröder.
20. Blytæffermester H. C. Jeppesen.
21. Guide i Generalstabben C. L. Hansen.
22. Skomagermester C. Berg.
23. Læge Frises Datter C. F.
24. Cand. juris, Copist i Skifteetten L. D. B. Fog.
25. Basskriver C. A. Blæk.
26. Krigsraad Baches Datter N. W.
27. Commisionair C. P. H. Kämpfner.
28. Glarmester P. Andersen.
29. Capitain Gillespie's Enke L. A.
30. Huusbestyrerinde, Tomfrau M. Dahlin.
31. Skibsfører C. H. Kähler.
32. Skomager C. Frobøse.
33. Høker J. H. Reinbacher.
34. Barbeer C. C. W. Terkelsen.
35. Skomager Rasmussens Datter A. W.

36. Instrumentmager W. Thorsen.
37. Værtshuusholder P. Nielsen.
38. Fyrbøder i Søetaten J. Christensen.
39. Glarmester T. Warschou.
40. Uhrmager P. J. Borch.
41. Traadhandlerste B. Heller.
42. Snedker N. G. Møller.

13. Sluttelig meddelelte Administrationen, ifølge en tidligere Generalforsamlings Beslutning, en Fortegnelse over de Legater, som ere tildeelte Selskabet siden dets Stiftelse og hvis Beløb ere indbesattede i dets Fondsbeholdning, nemlig:

Aar 1805.	Grosserer Niels Brocks Legat, efter Testamente af 19de Februar 1786 og 24de Februar 1802	5,062 Rd. 22 ½
— 1807.	Student Grells Legat....	1,100 — » -
— 1827.	Enkefrue Charlotte Amalie Boncke's Legat.....	2,000 — » -
— 1829.	Caroline-Legatet, stiftet af en Deel af Selskabets Medlemmer i Anledning af Hds. Kgl. Høihed Arveprindsesse Carolines Formæling den 1ste August 1829	2,500 — » -
— 1830.	Enkefrue, Etatsraadinde Køfoeds Legat	500 — » -
— 1853.	Silke- og Klædehandler J. H. Lunds Legat, efter Testamente af 16de April 1851.	1,386 — 51 -

Desuden udenfor Fondsbeholdningen:

- Aar 1856. Justitsraad Eibeschüz's Legater, efter Testamente af 20de Juni 1853:
a. til Understøttelser. 100 Rd.	} aarlig.
b. til rentefrie Laan.. 1,000 —	
- 1863. Grosserer W. P. Heymanns Legat, Renten af 200 Rd. aarlig.

Administrationen for det forenede Understøttelses-Selskab,
den 18de April 1865.

J. C. Bondrop. C. N. Lautrup. C. Nothe.

C. Winge.

Borger-Vennen.

Syv og halvfjerdssindsthyvende Aargang.

Nr. 18.

Lørdagen den 6^e Mai 1865.

Udgivet af Understøttelses-Selskabet.

Trykt hos Universitetsbogtrykker J. H. Schultz.

En Pintsetour til Skåralie.

(Fortsat.)

At vi fik saameget udrettet i saa kort Tid, skyldte vi atter den venligste Imodekommen af en Svensker, en Student, som vi antastede paa Gaden for at spørge om Bei, og som derpaa uopfordret og uden at trættes forte os omkring fra Sted til Sted, indtil Mørket omsider forbød videre Excursioner. Manden heed Edsberg, og har ved et senere Besøg i Kjøbenhavn sat os i stand til, efter fattig Leilighed, at gjengjælde hans Venlighed. — Han vil ikke blive vred over, at jeg som et Curiosum ansører, at han sandt det fornødent dengang at føre Conversationen paa „Tydsk“, uagtet jeg et Par Gange forklarede ham, at vi ikke

skreve os fra det store tydiske Hædreland, men vare nærmere Nabøer; — han blev imidlertid ved med det fremmede Tungemaal, skjøndt det aabenbart generede ham, og saa havde han da Lov til at have sin egen Billie. Vi have forresten senere i Forening leet af denne overflodige Anstrængelse. Lund havde paa den tid vistnok et sørerent livligt Udseende, da Studenterne just da havde Exerceertid og en lille Leir, eller ialtfald et Bagthold ved Tegnérstatuen, ligeoversor den prægtige Studenterforeningsbygning, og som Følge deraf hver Aften og Morgen trakterede med „Tapto“ (Tappensreg) og „Reveil“. — Uniform og det hele militaire Bæsen mindede ellers stærkt om vort eget saligt Livcorpses Præstationer i denne Retning.

Søndagmorgen, første Pintsdag var meget lovende; vi gjorde i den tidlige Morgenstund et Besøg i Domkirken, inden Froprædikenen begyndte, og lavede os dernæst til Affarten. Den ærede Læser, der har andre og bedre Kilder, end min Beretning, naar han vil gjøre sig bekjendt med Lunds meget interessante Historie, — de blodige Kampe, der paa de nærliggende Sletter have kostet meget kostbart skandinavisk Blod, — Sagnet om Trolden Finn, der skal have været den stolte Domkirkes svorne Hjende, o. s. v. o. s. v., skal jeg tillade mig at henvise til disse bedre Kilder, og dernæst passe min egen Historie.

Rl. 7 holdt „Skjutskärran“, et Kjøretøi, der saae ligesaa tiltalende ud som Gaarsdagens „Dilisjansse“, for „Stadshusets“ store Trappe. Kørren

var forspændt med to efter Kjøretøjet aspassede vælige Gangere og forsynet med en efter Udseendet at dømme quik „*Skjutsprøjke*“, der imidlertid senere hen viste sig noget lømmelagtig. — Ingen maa nu troe, at der er noget som helst Fornedrende i, for selv de allerkonnetteste og gentileste Reisende, at benytte det i temmelig primitiv Tilstand værende ærværdige Skyds-væsen; thi paa de allersørreste Stationer findes der andre Postbefordringer, endlige Diligencer, endog efter den simple Maalestok, som jeg har gjort opmærksom paa, at man maa anlægge for at bedømme dette Besfordringsmiddels Egenskaber, som det bruges i Sverrig. Jeg skal, førend vi trille afsted, endnu kun tillade mig disse twende Bemærkninger: den første — at med Undtagelse af Hovedlandeveien, ere Kjøretøier og Landeveie ypperligt aspassede efter hinanden; — den anden — at paa det Strøg, hvor vi, saalænge vi varre oppe at kjøre, paa den ubarmhjertigste Maade skrompledes afsted i Skydskærre og Diligence, der gaaer nu stolte Jernbaner, saa at man med største Lethed kan driske sin Morgenthee i Kjøbenhavn, spise Frokost i Malmö, nyde sit Middagsmaaltid i Lund, tage sin Vesperfost igjen i Malmö — see sig tilstrækkeligt om paa begge Steder — og endda ligge i sin Lulle i Kjøbenhavn Kl. 10 om Aftenen. Men saadan var det ikke dengang.

Naa, Kloffen var altsaa bleven 7; vore to Medreisende fra den foregaaende Dag, saavelsom vor venlige Beviser fra Gaarsaftenen, vare paa Pletten;

men estersom og saasom „Skjutsordningen“ paa en trykt Timeseddel forbød: at mere end „tre personer måste fara efter två hästar“, saa havde man med Skydsgosßen arrangeret det saaledes, at ikun min Ven med de twende Damer stege op i Eqvipagen; — man fjendte dengang ikke Krinoliner, for saa havde det saamæn seet galt ud, — hvorimod Studenten og jeg gif lidt forud ad Landeveien for at skusse Øvrighedens Tilsyn, for at jeg, efter den med Kjøresvenden trufne Aftale, siden funde hænge paa. Jeg skal naturligvis ikke forsøge paa at forsvare denne underfundige Fremgangsmaade, der forsvigt var os anbefalet af vore tre nye svenske Venner, der forekommende havde arrangeret hele Toget, men fun be- mærke, at vi egentlig holdt os Forordningen esterrettelig, da Rumforholdene med Nødvendighed bød, at enten min medreisende Ven, Kudsten, eller jeg vare nødte til at fungere som Løbere. Vi funde ogsaa have taget to Kærrer, hver med een Hest for, men øconomiske Hensyn, saavel som vore Venners Veiledning forlede os til denne lille Lovovertrædelse. Da jeg til en Begyndelse var placeret med Benene hængende udover Bagsmækken, toge vi Afsked fra vor venlige Student, og nu gif det afsted paa en høist nederdrægtig Bei, der ikke forhøiede Nydelsen af engang imellem at maatte tage Plads paa det slette Kjøretøjs Bagsmæk. Ifølge tidligere Accord forlode vi meget snart Hovedlandeveien for at passere den gamle Herre-gaard „Skarhult“, om hvilken vor snaksomme Kjøre-

svend meddelede en Deel Røverhistorier, som jeg ikke har optegnet, og som vist neppe vare værd at huske; man kan forevigt med Hensyn til disse henholde sig til nogle af Thieles Folkesagn i en lidt forandret Skikkelse. Gaarden tilhørte dengang en Grev Schwerin; vi betragtede med nysgjerrige Øyne det gamle stolte Herresæde, i hvis gammeldags Have et temmeligt stort Selskab nød den deilige Formiddagsstund. Da vi havde kjørt eller løbet omtrent en Fjerdingvei til, holdt vi en lille Rast paa en smuk grøn Mark under nogle nysudsprungne Traer paa en Grøftekant, medens vi vederqvægede os med lidt af den fra Kjøbenhavn medbragte Mundprovision. Da Bæster og Mennesker havde pustet, saa gif det igjen fremad, saa fort, som den grændseløs slette Bei, en stikkende Solhede og Besfordingens Beskaffenhed tillod det; — vi vilde kjøre til henimod Herregården Bugerup, staae af paa Landeveien og saa begynde vor Fodtour. Vi fik efterat være komne ud paa den taalelige Hovedlandevei denne smukke Ejendom i Sigte; — den tilhørte dengang en Grev Reventlow, — og vilde nu stige af, men Kudskens forsikrede, at vi skulde kjøre heelt op til Gaarden, og da han paa vor Forespørgsel, om der da var noget Herberg eller „frog“ freidigt svarede: ju fors, herre! saa blev vi enige om, at vi gjerne standsmæssigt kunde komme til Samme. Tilvenstre laa Slottet og tilhoire nogle lavere Bygninger, hvis Udseende virkelig funne lade os formode, at her ingen Misforståelse fandt Sted, og vi bestyrkedes i vor

Formening, da vi ved ataabne en Dør i Gjennemgangen traf twende Herrer ifærd med at spille Billard; vi gik nu over paa den anden Side, hvor vi traf et Par Tjenestepiger, hos hvem vi reqvirerede et Bærelse og nogle Forfriskninger. Vor Begjæring blev lidt underligt optagen, og vi ahnede snart, at der var Ugler i Mosen, og kom ikke længe efter under Veir med, at vi virkelig havde spillet ubudne Gjæster hos Hs. Excellence Greven i hans Domestikværelser. — Endel slukørede og lidt solle — Læseren kjender da nok det gode jydske Ord og dets Betydning? — ved denne Opdagelse sjokkede vi af, men skulde dog døie endnu en Ydmigelse; thi da jeg gav vor Lommel af Kudsk det Dobbelte i Driftepenge af det, som vore Svenskere havde sagt os var passende, udbrod han meget fjækt: „det er før litet“; — der var nu ingen Tid at spilde, vi vare flauе over vor Feiltagelse, der formeredes ved den Omstændighed, at vort Optog havde samlet nogle Tilskuere, og derved, at de forlangte Forfriskninger nu meget høftigt bragtes os. Jeg gav i største Skynding Kudsk en Rigsdaaler Rigsgjeld, lagde en anden paa Baffken, hvorpaa der var bleven frembaaret det forlangte Øl, drak et Glas deraf, og ilede efter mine Reisefæller, der allerede havde absenteret sig fra denne mindre heldige Debut paa Fodtouren. En vacker dansk Mand, Godsforvalter Clausen, som kom os til Undsætning, mødte jeg paa Retiraden, — jeg fortalte ham hele Feiltagelsen, men funde ikke bequemme mig til at vende tilbage for at

faae fat i den lumpne Kudsk, eller for mig og Medreisende at modtage hans venlige Tilbud om, at hvile os hos sig ovenpaa den trættende Kjoretour. Vi vare lidt nedslagne — det vil da sige den ene af Damerne — den Anden troer jeg s'gu loe — over dette første „Eventyr paa Fodreisen“; thi vi twende Andre syntes at det var en Begyndelse, der lovede godt. Nogle faa Hundrede Skridt derfra, hvilede vi os i en deiligt lysegrøn Bogeskov og lode Hs. Excellence leve høit ved vort lille Maaltid.

Det Landskab, der nu udbredte sig for os, var i høieste Grad smukt; det var Øster-Ringsøen i en betydelig Udstrækning, omgiven af deiligt Skov paa alle Kanter, der hævede sig terrasseformigt, alt eftersom Jordsmonnet høiner sig mere og mere ind ad Landet til. Endnu frembød Landskabet imidlertid intet Fremmed; det var aldeles nordsjællandskt, om end lidt mere storstilet end vore egne deilige Egne ved Frederiksborg, Fredensborg og Esrom.

Nogle fjerne Tordenstrald ovenpaa den summerhede Formiddag paaskyndede vore Hjed for snarest muligt at naae den lille Landsby „Klinte“, hvor der vel egentlig ikke er noget Værtshuus, men hvor vi dog vidste, at baade „flockaren“ og „skogsvaktaren“ herbergerede Beifarende. Den Hørste var ikke hjemme, maaskee paa Grund af Embedsforretninger i Hoitiden, men ligesom de første tunge Regndraaber, under det buldrende Tordenveir begyndte at falde, naaede vi „Ekskogshuset“, hvor den vakkre Skovløber Nils

Jönsson, og hans ikke mindre vakkre Hustru, paa en simpel Forespørgsel, vare fuldkommen villige til at huse og bespise os et Døgnstid. Der blev strax sat kold Mad for os, og medens den medbragte Chocolade blev tillavet, stiftede vi nærmere Bekjendtskab med vor jævne og venlige Vært og Værtinde, — et Bekjendtskab, som vi stedse med sand Glæde ville erindre, saa øste som vi tænke paa vor lille Udflygt til Sverrig; thi venligere og omhyggeligere Folk vil man vanskelig træffe paa.

(Fortættes.)

Th. Olivarius.

Bekjendtgjørelse.

Til Optagelse som Medlem i Selskabet er foreslaaet:
Hr. Portner H. Christensen.

Borger-Vennen.

Syv og halvfjerdsindstyrrende Aargang.

Nr. 19.

Løverdagen den 13de Mai 1865.

Udgivet af Understøttelses-Selskabet.

Trykt hos Universitetsbogtrykker J. H. Schultz.

En Pintsetour til Skåralie.

(Fortsat.)

Vi have flere Gange corresponderet, og den trofasteste „skogsvaktar“ har givet os Udsigt til, at vi kunne faae Leilighed til at gjengjælde hans uegenyttige Gjæstevenskab, da han har lovet sin Hustru, at hun skulde faae Kjøbenhavn at see. — — Dette er siden ogsaa skeet, og hun og hendes Søster vare ligesaa „fortjusat“ over Kjøbenhavn, Tivoli og den gode Medfart der, som vi vare henrykte over Egeskovshusets Beboere, og dets usædvanlig yndige Omgivelser; — de blev endog Bidner til en storartet Ildebrand i Kjøbenhavn.

Naa — Maaltidet med samt Chocoladen fik da

omsider Ende, og samtidig hermed var ogsaa det, for vore Dren i det bakkede Terrain, usædvanlig stærke Tordenveir saa at sige forbi, og vi trostede os Alle med, at nu var Lusten renset, og et lisfligt Veir forjattes os for det Øvrige af vor Reise. — — To — Tak, Skjæbne! —

„At Mennesket spaer,
Men — at Gud raa'er;
— det skal vi senere at fornemme.

Vi havde derpaa en saare smuk og varm Foraaræstermiddag, som vi benyttede til flere hoist skjonne Smaavandringer fra det nydeligt beliggende Egeskovshuus til den nærmeste Omegn, og da navnlig til den tætved liggende Soes maleriske Bredder. — En Tour over Soen til det ikke langt bortliggende „Bosjøkloster“ blev opgiven, da Beiret ikke syntes os endnu aldeles paalideligt, og de forhen simple Landeveie ved de voldsomme Regnskyl vare blevne endnu simpelere. — De Millioner af Myg, som vi paa disse Excursioner maatte bane os Bei igjennem, lovede os jo dog ogsaa straalende Veir ifolge alle Julemærker, — men deres Prophetier visste sig da inden 12 Timer at være ligesaa upaalidelige, som alle de tidligere Barsler, vi meente at have modtaget om Medbør paa vor Reise.

Henimod Aften blev det blikstille, og min unge Ven med vore tvende Damer gjorde i yndigt Maanesskin en lille Rotour paa den blanke So under Sang af Snese af Nattergale. Jeg har aldrig hørt saamange Natursangere samlede paa eet Sted, maaskee med Und-

tagelse af Herlufsholms Skove, som omkring Egescovshuset. Nils Jönsson og jeg, som satte, uromantiske Folk, havde foretrukket at ryge vore Piber i hans nette, lille Have, medens vi ved et Glas Toddy spandt en lille Ende Politik.

Inderlig vel tilfredse med den anden Dag af vor Reise, søgte vi omsider Hvile paa de improviserede og simple, men dog yderst indbydende, reenlige Sovesteder, for at styrke os til den forestaaende lange Marsch paa 5—6 Miil, som det var vor Agt næste Dag at tilbagelægge tilfods, — vi ere endnu stadigen paa Hødtour, men nu er det ogsaa snart forbi — for at naae til Stationen, „Röstanga“ i Nærheden af Skäralie. Jeg troer at mindes, at visov særdeles godt, med gyldne Dromme: om alt muligt Held, — navnlig smukt Veir — og al mulig ypperlig Naturalforpleining med Hensyn til Naturnydelser — vor Herre skulde være vor Intendant, — men det blev ved „ein Traumbild“.

Mine Damer! mine Herrer! have De nogensinde læst Hr. v. Spieß's „Reise durch die Wohnungen des Elends und Höhlen des Jammers“ — et classiskt tydsk Værk, der vil faae Haarene paa Deres ørede Hoveder til at reise sig — for saa ere de forberedte paa at dele den Elendighed og Jammer, som vi — naturligvis med betydeligt Afslag i de tydiske Dimensioner — sik at døie. — Læs endelig den beromte v. Spieß's, førend de gaae videre, for saa ere De tilbørligen belavede paa Alt, skjondt der i

det Folgende egentlig ikke vil blive Tale om store Forbrydelser, saasom „Mord — und Todtschlag“, qvalte Born, Ra sphuussfanger, o. s. v. o. s. v., — men kun om saadanne Calamiteter, der kunde træffe og traf Sommerfugle i Mai—Juni 1855.

Kl. 4½ varé min mandlige Ledsgager og jeg paa Benene for at inspicere Veiret; — det var ikke meget lovende; Lusten var bitter kold, og de øvre Regioner lovede heller intet Godt, og vi blevé heller ikke skuffede; — Midsommersveiret fra den foregaaende Dag var forvandlet til Martsmaanedsveir, og inden Kl. 6 begyndte der at falde en stærk, kold Regn, — det var nok for den, — at Lusten var bleven renset ved det muntre Tordenveir den foregaaende Dog — og den vedblev saamen ogsaa ørlig hele Dagen med faa Afsbrydelser, for til „slut“ at gaae over til et Decemberveir med et anstændigt Sneefog.

(Fortsættes.)

Th. Olivarius.

Bekjendtgjørelse.

Til Optagelse som Medlemmer i Selskabet ere foreslaaede:

Hr. Hattemagermeister A. Greve.

— Capelmusicus E. Jordk.

— Malermester P. Andersen.

Fract

af

Første Quartals Regningsbog 1865,

for

det forenede Understøttelses-Selskab.

Sundatægt.

Udgifter.

	Rb.	Pr.		Rb.	Pr.
B. Contingenter: Refinancer fra forrige Quartal	8042	80	1. Renteforløber: uaffordrede fra forrige Quartal anvist for 1ste Quartal d. 31.	13 Rb. 72 Pr.	
Røngens Betragt	20	-	1,390 — 48 -		
				1,404 Rb. 24 Pr.	
				1,385 — 48 -	48
deraf er indkommen	461	— 38 -	651 Rb. 82 Pr.		
Refinancer ult. Mars		190 Rb. 44 Pr.	461	38	
C. Ugentlige Indbetalter for Bladet "Borgernesvennen" 77de			deraf udbetalt	18 Rb. 72 Pr.	
Marsang. Nr. 1—12			2. Gratifikationer: anviste	6,075 Rb. " Pr.	
D. Renten af midlerstidig indsatte Penge i Privatbanken . . .	1073	2	deraf udbetalt	5,910 — " -	5910 "
E. Gaaands-Øfdrag: Refinancer fra forrige Quartal 1,151 Rb. 29 Pr.	72	62	3. Rentefri Gaaan: anvist	7,300 Rb. " Pr.	
anviste i 1ste Quartal d. 31.	1,812	— "	beraf udbetalt	6,900 — " -	6900 "
			uaffordrede	400 Rb. " Pr.	
beraf er indkommen	1,775	— "	4. Rentninger	505 "	
			5. Ugefabrikets Tropning	162 72	
			6. Generelle Omstændigheder	844 24	
F. Optaget Gaaan i Banken	6000	"	Rønsbeholning ult. Mars d. 31.	1717 38	
Rb... . . .	17424	86	Rb... . . .	17424	86

Sjælshavn, den 1ste April 1865.

D. Borgen,
Selbstfælts Stifter.

Overensstemmende med Rønsbeholningen.

J. C. Sandrop.

C. C. Laurup.

C. Rothe.

C. Winge.
Bogholder.

Borger-Vennen.

Syv og halvfjerdstindstyvende Aargang.

Nr. 20.

Løverdagen den 20de Mai 1865.

Udgivet af Understøttelses-Selskabet.

Trykt hos Universitetsbogtrykker J. H. Schulz.

En Pintsetour til Skåralie.

(Fortsat.)

— Det var en deiligt Redelighed! — Vi lode imidlertid ikke Modet falde strax, og det var saamæn godt, thi vi fik rigeligt Brug for al vor Courage siden efter. Efterat have faaet Kaffe, toge vi os en passende Morgensov og fik Klokkens til at blive 9. Beiret havde imidlertid bedaget sig noget, og vi lavede os derfor til, for at tage en god Frokost, og dernæst tage Fod i Haand; thi „fremad“ vilde vi; — dog, Skærne aabnede etter deres Sluser og gjorde en brat Ende paa vore lyse Forhaabninger.

Det Øvrige af Formiddagen tilbragte vi med at see ud af vinduer og Dørre, for om man dog ikke

muligen funde opdage et eller andet lovende Symptom til Bedring, saasom en lille Rift i Skærne, eller andet deslige; — dog — nei, — Graat i Graat — Band og mere Band — kold Blæst og endnu mere kold Blæst — det var næsten til at fortvivle over, hvilket vi dog ikke gjorde endnu. Ogsaa tyede vi til Husets Bibliothek, som bestod af Münchhausens Eventyr i en illustreret, fældt Udgave, — forøvrigt en meget passende Lectüre for Eventyrere; — endvidere et nyt Testamente, samt en dansk Beskrivelse over Hølsted Pastorat i Sjælland, som — Gud maa vide hvorledes — havde forvildet sig til denne Krog. Studierne afbrødes naturligvis ofte for at figge ud af de smaae Ruder, naar Regnen ikke længere pladskede paa dem.

Den fjære Familie, der laante os Huus, delte med det venligste Sindelag vor begyndende Forknythed, og vi indsaae Alle Umuligheden af nogen somhelst Fodvandring ad de aldeles opblødte Skovveie, selv om Veiret henad Eftermiddagen skulde blive maneerligt. Paa vor Forespørgsel, om Nils Jönsson funde være tilboielig til at befordre os til vogns til Röstanga — thi „fremad“ vilde vi endnu —, saa fandtes han ogsaa rede dertil, og det for en Priis, der i ubegribelig Billighed stod i fuldkommen Samklang med den Betaling, han affordrede os for Natteologi og to, tre substantielle Maaltider, da vi selvfolgeligen fun forte Luxusartikler med os.

„Det sämsta (Bärste) är, att ängstas och förja,

„Så låt oss då nu i Guds namn börja (begynde);

Disse Ord, som vi fandt i Baron Münchhausens tidligere nævnte „resor och äventyr“, gjorde vi nu til vore, og da Middagstimen ikke bragte lysere Udsigter, saa toge vi vor Beslutning, at opgive Fodtouren og slaae ind paa Kjøretouren.

Vi holdt endnu et lille Afskedsmaaltid og besteg der næst det lille Kjøretøi, noget større og begvemmere, end den tidlige Skydskærre, forspændt med to rafle Smaaheste, styrede af en udmarket quik, lille, svensk Ola. Huset blev plyndret for Alt, hvad der paa nogen Maade kunde tjene til Reisetøi og Dækning mod det barske Veir, især for Damerne, der havde gjemt Sommerschavler og Mantiller; vi toge en hjertelig Afsked fra det gjæstevenlige Par og saa gik det afsted. — Jeg sad indsvøbt i et Hestedækken hos liten Ola, min Ben indeflemt mellem begge Damerne, begravne under en formelig Dynge af Kaaber, Cantusser og Tæpper.

Afsted gik det altsaa; — jeg vil ikke sige raskt, uden at tilføje „efter Omstændighederne“; thi Skovveiene var i den Grad opblødte, — de sædvanlige smaae Rendesteenesbække saaledes opsvulmede, — og dertil Læsset saa tungt, — at al overflødig Hasthed af sig selv maatte bortfalde og giøre Plads for en vis Adstadighed; — kun naar vi havde arbeidet os op til Toppen af en af de Bakker, hvorfra hele Beien bestod, og liten Ola med Tømmen om Livet, et Smeld til Hestene, og et freidigt: Låt rulla Maria! lod staae til ned ad de halsbrækkende Bakker, medens

vi ligesom Strudse lukkede Dinene for den Fare, vi meente, der maatte true os, — fun da gif det i Sandhed raskt nok. Vi have senere reist i Norge, og vide nu, at denne, efter danske Kjørebegreber vilde Kjøremaade ned ad Bakker, hører ganske til den høiskandinaviske Maade at besordres paa, og vi hverken leed dengang, eller have senere lidt nogen Skavank ved dette Rutscheri.

Den første Fjerdingsvei, vi tilbagelagde, gjorde det indlysende for os, at det vilde have været Vanvid at forsøge paa at fortsætte Fodtouren, selv om Beiret havde klaret op; thi vi vare komne idemindste complet barbenede til Røstanga, hvis vi overhovedet havde naaet det, hvad jeg tillader mig at twile meget om.

Meget oprømte ved nu atter at være komne paa Farten, fortsatte vi altsaa Reisen. Egnen var, selv i øsende Regn, særdeles smuk; og en Spadseretur gjennem de mægtige, gamle Egeskove, som vi først passerede, havde vistnok været ulige nydelsesrigere, end Touren nu blev, paa det hoppende, stødende og slingrende Kjøretøi under lille Ola's kyndige Styrelse. Hver Reisende mærke sig imidlertid: at Nøisomhed er en Skat, som han bør tage med sig i Lommen; — den veier Intet, — kostet Intet, — formerer Nydelsen og formindsker Savnene, — og ved Hjælp af denne Skat fandt vi det Hele herligt. Vi sang, lo, kiggede ud af Hylsterne, hørte paa Ola, der

førte en god Mund, og være overmaade vel fornøiede, skjondt vi blevne tungere og tungere af Regn.

Efterat have passeret „Ronaholm“ (?), der tilhørte en „Majorska“, om hvem Ole opvartede med nogle Fortællinger, kom vi igjen til taalelig farbar Bei, og da vi nu vare omtrent Halvveien til vort Bestemmelsessted, holdt vi under en indtrædende Regnspause et lille Hvil paa Landeveien; — spiste, drak, rettede os — jeg vil ikke sige tørrede vort Reisetøi, men dog vred det meest overslodige Vand af det, og havde det, „etter efter Omstændighederne“, særlig comfortabelt. Liten Ola var førtjusat ved sit nya herrskap, — ja, Gud naade os for vor Herstabelighed! — og vi vare Alle saa glade som „regnsparfvar“ (Regnspurve), der efter en riktig Blode kunne ryste deres tunge Binger.

Jeg hørte engang en gjennemblødt Sjouer sige til sin i samme Omstændigheder værende Collega: „Hør, Peter! skulle vi nu ikke gaae hjem og skifte Klæder, og tage det Samme paa?“ — og gjenkaldte mig dette Indsald, da vi atter skulde skifte os til sæde. Her funde begribeligiis ikke være Tale om Noget, der var tørt; men fun om Noget, der var mindre vaadt, og efter en Deel Dreien og Endevenden sadde vi atter som Pupper i vor Emballage i Fartsiet.

Fra denne Hvileplads toge vi Afsked med den hjemlige, nordsjællandske Natur; thi afvadskede Klippeblokke, der malicieuse stak Næsen ud af Jordsmønnet, Lyngstrækninger, Blaabærplantager og Underskov af

Enebærtræer (enbuskar), afløste nu de herlige Skove. Veien blev stedse mere og mere vild; men uagtet vi passerede et storartet Mollesteensbrud, saa kunne vi dog ikke sige, at vi endnu var i et Klippeland en minuature, førend vi dreiede ind i selve Røstanga, hvor vi saae den stærke Klippe saa sammenhængende, at vi ikke længere funde twivle om, at vi her saae et af Klodens smaae blottede Ribbeen.

Vi stege af i Gjæstgiverstedet; dimitterede lille Ole med en „drycke penning“, der omrent æqvivalerede den mærfeligt præisbillige Befordring; overleverede ham alt det grundigtvadskede Reisetøi, og skiltes ad, gjen-
sidigt „förtjusade“.

Neppe havde vi sikkret os Nattelogi, saa godt, som Huset formaaede at tilbyde det, førend etter en venlig forekommende Svensker dumpede ind paa os. Det var Eieren af det nysnævnte store Steenbrud, som, da han hørte at vi var Reisende, komne for at see os om i Egnen, velvillig tilbed sig at vise os den i allernærmeste Omegn værende Naturmærkværdighed „Odinssjön“. Vi pudsede os, omrent ligesom Sjouerne i Regnveiret, og besøgte altsaa endnu samme Aften dette mærfelige Sted. — Paa den flade, temmeligt høit liggende Mark synes Jord og Hjeld ved en eller anden Naturbegivenhed pludselig at være sjunken 70—80 Alen ned i et Omfang som Kongens Nytorv, eller mere; og paa Bunden af dette tragtformede Dyb befinder sig en Sø, efter Opgivende 18 Favne dyb. Siderne ere næsten overalt bratte, massive, noget

skiferholdige Klipper, og kun tvende Steder er en Nedstigning til selve Søen mulig, hvorimod man ad et smalt Dalstrøg, gjennem hvilket Søen har et lille Afløb, i al Mag ad en Omvei kan komme til den. Dette bør man dog ikke gjøre, og derved skille sig selv ved den Overraskelse, som Enhver maa gribes af, ved uden mindste forudgaaende Ansydning pludselig at staae ved Randen af denne uhyre Gryde, hvor — eet Skridt til — vilde gjøre en brat Ende paa videre Vandring i denne Verden.

Vi skuede noget betænkelige ned i Dybet og paa den bedste Vei, der forte derned; men da Mollesteensbryderen forsikrede, at det var intet Andet, end Plaseer, stege vi tre Mandfolk ned til Søen, under „Ob“ og „Af“ fra vore Damer for hver Steen, der rullede bort under vore Fodder, men kom imidlertid velbeholdne ikke alene ned, men ogsaa op igjen. Efter lidt Parlamenteeren og Simpren fra Damernes Side for at probere Nedstigningen blevе vi da endelig enige om, at Forsøget skulde gjøres, og det visste sig at være et saare nyttigt Øvelsestogt for, hvad der ventede os i Skåralie. Som tidligere bemerket, kjendte man den gang ikke til Crinoliner, og Nedfarten foregik i al Anständighed, uden nogetomhelst Anstød, Kolbotter eller andre Fataliteter — en flig Reise bør heller aldrig af Sundhedshensyn skee hovedkuls —, og efter faa Minutters Forløb stode vi Alle — et og andet ængsteligt Hvin fraregnet — uden Skavank

nede ved Søen. Vi passerede denne rundt, saavidt Fjeldvæggene tillode det, og begave os ad det tidligere omtalte Dalstrøg, der rigtignok er meget smukt, men tillige en betydelig Omvei, tilbage til Gjæstgiverstedet. At vi som tidligere kun havde haft Ovenvæde at beklage os over, retournerede på dagsvaaade — for Damernes Skyld: om Forladelse! — til Knærne, behøver maaske ikke at bemærkes.

(Fortsættes.)

Th. Olivarius.

Borger-Vennen.

Syv og halvfjerdindstyrrende Aargang.

Nr. 21.

Løverdagen den 27de Mai 1865.

Udgivet af Understøttelses-Selskabet.

Trykt hos Universitetsbogtrykker J. H. Schulz.

En Pintsetour til Skåralie.

(Fortsat.)

Saare tilfredse med hvad vi allerede havde seet, og med stadigt Haab om bedre Veir, gjorde vi os det nu i Herberget saa hyggeligt som muligt, hvilket, forsaaadt Natten angaaer, for min Vens og mit eget Bedkomende ikke vil sige Stort. For Damerne havde vi opnaaet et Bærelse, i hvilket vi erholdt vor „qvällsmat“, som vi nøde med udmarket Appetit, men han og jeg vare forsvrigt henviste til den almindelige Gjæstestue, hvor der blev redet Seng til os paa Gulvet i et Slags Slagbænk, og hvor alle i Nattens Løb ankommede Reisende — de vare jo ikke mange — havde Ophold og Passage. — Efterat have

tømt et lille Glas med vor Beviser til „Odinssjön“, der vendte tilbage til sit Hjem, slap vi tvende Herrer i et ubevogtet Dieblik i Seng, og afbrødes kun i vor trygge Sovn, naar sneebedækkede, høitsnakfende Reisende kom ind, eller jeg maatte op af den lune Nede for at lukke Døren efter dem, gjennem hvilken et forsærdeligt Sneesog stod lige ind i Sengen til os.

Man vil maaſkee mange Steder mindes Beiret tredie Pintsdag 1855, da Haarene frøse ihjel paa Markerne her paa Sjælland, og Ophelia kun med Møie gjorde Touren fra Helsingør til Kjøbenhavn, — jeg skal idetmindste aldrig glemme, at jeg — det var nok den 1ſte Juni — kl. 7 om Morgenen stod op og fandt udenfor Døren $\frac{1}{2}$ Alen Sne og saae det hele Landskab iført en riktig vinterlig Juledragt, medens de hvide Smaafugle, pidskede af Nordøstvinden bostrede sig velbehagelig omkring i Luften, paa Stræder og Marker, ret som om Aarstiden tilhørte dem. Afloſtes dette behagelige Beir stundom af en med Sne blandet Regn, saa var dette allerede at betragte som et Fremſtridt. Man vil kunne gjøre sig et Begreb om Temperaturen, naar jeg fortæller, overensstemmende med den folde, nogene Sandhed: at Dagen efter, Onsdagen, fandtes der endnu i Middagsstunden saa rigelig Sne i den deilige lysgronne Bøgeskov ved Skäralie, at vi af Hjertenslyst kunde slaaes, og virkelig ogsaa sloges lysteligt med Snebolte.

Men — jeg bør vel som Reisebeskriver blive

nogenlunde i Tidsfolgen. Enhver af dem, der læser nærværende Reisebeskrivelse, fjender maaſkee af Erfaring den behagelige Beskjæftigelse: at man, naar man af et uhyggeligt Veir er bleven spørret inde paa en Lyfttour i et værtshuus, gaaer fra vindue til vindue hvert Minut for at speide efter et Tegn til, at „det omsider dog vil klare op“, — og saa gjør den sorgelige Erfaring, at enhver Klarenop er til „en ny Regn“. — Dette var vor Situation; thi med dette Arbeide tilbragte jeg Størstedelen af Dagen, og spadserede vel et Par Mil — jeg var jo paa Fodtour — ved at gaae frem og tilbage i den store Gjæstestue — vort Sovekammer — hvorved dennes Pryd, de i Anledning af Pintsefesten strøede Enebærgrene, omsider forvandledes til en complet Mødding. Engang imellem gjordé min Ven og jeg gjennem Sne og Dynd et lille Løb op paa de nærliggende Højder for at overtyde os om, at det skulde være en Umulighed: at det virkelig ikke vilde klare op. — Dog, der var den hele Formiddag intet Haab at hente, hverken fra Observatorierne gjennem Binduerne, eller Jagttagelserne fra de høje Punkter, som tydede paa Muligheden af, at vi skulde kunne naae vor Reises Maal, der ikkun laa 3 Fjerdingsvei fra os. — Man vil maaſkee forstaae, at jeg, som det ældste, og forhaabentlig fornuftigste Medlem, og som saadant Chef for den lille vandrende Stamme, paa min Frem- og Tilbagevandring paa de ulykkelige Enebærgrene begyndte indvortes at blive alvorlig

urølig over Udfaldet af denne forvorne Expedition; thi jeg indsaae sandelig ikke, hvorledes jeg skulde føre mit ejere Reiseselskab uskadt tilbage fra dette Tog, som vi vistnok lidt uoverlagt havde indladt os paa.

Jeg gjorde imidlertid de bedst mulige Miner til det slette Spil, — det kommer stundom meget an paa, i denne Verden at holde paa Apparencerne. Mine mere sorgløse Reisefæller fandt, takket være Guderne! en ligesaa behagelig som nyttig Adspredelse ved at lege med twende smukke Hundehvalpe, og to ikke mindre underholdende Kattekillinge, der blevne bragte over i Damernes Børrelse; thi disse havde fattet den meget sunde Beslutning at forblive i de varme Senge, istedetsor at staae op og figge efter Beiret, om hvilket de tidt nok modtoge vore nedslaaende Rapporter. — Som et Bidrag til at forslaae Tiden paa den muligst behagelige Maade holdt vi alle, baade tilborlige og overslodige, Maaltider i størst mulig Længde, ligesom det ogsaa var en „eftersomstændighederne“ afpasset Fornsielse at putte det ene Havnestykke af Birkebrænde efter det andet i den glubende Øvn. At min Ven og jeg consumerede et betydeligt Quantum Tobak er vel ikke at forundres over. Endnu en behagelig Sysselsættelse for det qvindelige „herrskap“ beredte den til vor Opvartering ansatte Terne, den flinke Johanne, Damerne, ved at sætte dem i Arbeide med at lave Sloifer af alle Slags Baand. Der dreves paa Stedet en Landhandel, og jeg tor nok antage, at Alt, hvad Lagret af Fruentimmersager

indeholdt, blev gjennemgaaet, beseet, critiseret og prøvet, medens Hundehvalpene og Kattekillingerne fik Lov til at udhvile sig.

Bærten, N. Lindström, en særdeles vacker Mand — om end ikke med Hensyn til Betalingen en Nils Jönsson —, der havde været borte i en Forretningsreise, kom hjem i Dagens Lob, og da han hørte, at det var vor uroffelige Beslutning: at ville besøge Skäralie — man bliver jo ofte ved en Række af Uheld halsstarrig — hvis det paa nogen Maade var gjørligt, saa leiede han os henad Aften, da det tilnærmelsesviis var bleven Oventørre, sin Vogn. Damerne frøbe ud af Rederne, og glade i Hu, — thi nu fik vi dog vor Krig frem — frøbe vi op i Kjøretsiet og „mindedes vor Kummer liig de bortflydte Bande“. (See Herslebs' Bibelhistorie; thi Billedet funde ikke hentes fra den Bei, vi maatte passere, hvor Bandet stundom stod i altfor rigeligt Maal). De 3 Fjerdingsvei, der i et bedre Bei og Føre maa være en deiligt Tour, vare snart tilbagelagte, og vor Kjøresvend og Beiviser, Anders, førte os dernæst ind i Fjeldklosten Skäralie. Ja, vi havde virkelig naaet Malet!

Skäralie er en ester Gigende noget over en Mil lang Fjeldklost i det forsvrigt temmelig danslagtige Landstrøg; — at vi ikke ved en Vandring gjennem dens hele Udstrækning overtydede os om dette, og i det Hele ikke gjorde det noie Bekjendtskab med den, som vi havde paatænkt, vil vel Ingen, ester

det tidligere Berettede, undre sig over. Ligesom Odinsjön kan sammenlignes med et uheldigt Hul i Jordens Overklædning, saaledes er Skäralie en temmelig lang og dyb Rift i Samme. Jeg skal afholde mig fra, for ikke at gjøre mig skyldig i nogensomhelst Over- eller Underdrivelse, at opgive Malet paa Kløftens Bredde, eller de omgivende Fjeldes Heide; men storartet vil vistnok enhver Sletteboer finde denne Kløft — vel et godt Bossekud bred — med de i Reglen lodrette Sider, mellem hvilke en lille Elv, der, paa Grund af „Omstændighederne, var usædvanlig hid sig,” brusede afsted. Naar man tager det fjøbenhavnske, værdige og faldefærdige Rundetaarns Høide nogle Gange, og tænker sig en Generalforsamling af flige Rundetaarne med Børn og Børnebørn og mindre Aflæggere, Alle tilhøbe graae, gnavne og revnede, saa bliver det maaskee et anskueligt Billede af denne „fjälltrakt“. Hvad der dog endnu ikke er observeret paa vort eget Rundetaarn — deilige Buske og armthykke Træer, der havde fæstet Rod og trivedes frodigt i Klipernes Revner — bidroge ikke lidet til at forhsie Skønheden af denne smukke Dal, der paa det flade Land ovenfor var omgivet af saa smuk Begesskov, som ellers kun Danmark kan opvise.

Gjennem Sne, Vand, Snavs, over nedfaldne Fjeldstykker, trængte vi vel omtrent en Fjerdingvei ind paa dette maleriske Sted. Gjorte modige ved, at vi havde sat vor Billie igjennem, og opflammede til

Storværk ved det Storartede, vi skuede om os, fattede vi den driftige Beslutning at stige op ad en af Siderne, for over det flade Land at vende tilbage til det ved et Slags Skovløberhuus staaende Kjøretøi. Anders, vor raske Kudsk og nærværende Beiviser, meente at kjende Terrainet og en Omvei, ad hvilken dette kunde ske. Med stort Besvær, i utallige Zigzaggen, tilhøire og tilvenstre, op og lidt ned, og saa op igjen, — holdende os ved Trægrene og Stubbe — over løse Hjeldstumper, der ikke altid afgave det sikreste Godfæste, — men dog bestandigt i Perlehumeur — fortsatte vi denne Gjerning i en god halv Timestid, og troede allerede — da vi paa den modsatte Side af Kloften kunde see det Meste af Bogeskovens store Stammer — at have „forvundet vor Seir“, som det i sin Tid heed paa Dyrehavsbakken ved Christiansteens Fæstning — da — da — pludselig al yderligere Opstigning standsede foran aldeles steile Hjeldvægge, hvor enhver Søgen efter en Udvæi, eller en Omvei paa det Bestemteste afvistes. — Anders havde forseilet Opstigelsesstedet og der stode, eller rettere sadde vi; thi vi maatte søge baade Hvile og Resignation. — Min norske unge Ven, vant til Fjærdens blandt Fjelde, voltigerede som en Røfferlak omkring i et Qvarterstid, men erklærede til sidst som Sagkyndig: at, naar vi ikke kunde gjøre et Hop paa mindst 15 Allen, saa var der kun den simple Udvæi, at løfe ned ad den Bei, vi vare komme op. — Det var et sorgeligt Udfald af

Storværket, og Kundgjørelsen om det nødvendige Tilbagetog var yderst nedslaaende, navnlig for Damerne. Vi befandt os unegtelig paa det meest critiske af Reisens mange critiske Punkter. Vor Situation grændsede tæt til Fortvivlelse; — Nedstigningen var ulige besværligere end Opstigningen, og paa flere Steder langtfra farefrei, og — det freidige Humeur var næsten tabt. Efter en sommelig Ventetid for Damerne, der maatte lette Hjertet ved en Taarestrøm, adspurgte vi Herrer dem, om de vare tilfinds at vente, indtil en velgjørende Gæe vildeaabne den stærke Hjeldvæg for os, eller om vi ikke ligesaa godt „først som strax“ skulde begynde Tilbagetoget.

(Forhæftes.)

Th. Olivarius.

Bekjendtgjørelse.

Til Optagelse som Medlemmer i Selskabet ere foreslaaede:

Lovise Brygmann } Døtre af afgangne Pastor

Elise Brygmann } Brygmann.

Hr. Snedker Julius Petersen.

Borger-Vennen.

Syv og halvfjerdssindstvende Aargang.

Nr. 22.

Løverdagen den 3de Juni 1865.

Udgivet af Understøttelses-Selskabet.

Trykt hos Universitetsbogtrykker J. H. Schulz.

En lille Sang,
at sjunge paa vor Grundlovsfest's Aften*).

Mel. Der er et Land, dets Sted er høit mod Norden.

Kom hid nu, Alle! — her har Alle Stemme,
— Kom — lad os synge lidt endnu engang!
Og naar vi siden gaae og sysele bjemme
Saa kan vi nynne det til Aftensang:
Tre Bonner ville freidig vi opsende
Til ham, der holder Riger i sin Haand;
Med dem vor Grundlovsfest vi ville ende
Og saa gaae hjem til Hverdagslivets Baand.

---

*) Jeg giver mig ikke meget af med Politik, men har dog engang skrevet ovenstaende Bise, som jeg herved byder Bladets Læsere, da den ikke af Mangel paa Tid blev benyttet i sit oprindelige Driemed.

„**Vor Konge leve!**“ — høit vi juble Alle,
 Det er et Ønske Danskens kjender godt;
 Og ei forgjæves Herren vi paakalde,
 Idet vi bede: Gud beskjerm vor Drot! —
 — Det frie Folk med Lyst sin Konge lyder, —
 Kong Christian! Du jo elster frie Mænd?
 Kom — vi vil bringe ham, hvad Hjertet byder:
 Et „Leve Kongen! som er Folkets Ven!“

„**Bort Moderhuus — det gamle Danmark —**
leve!“ —

— Gud Fader! tag det i din Baretagt! —
 — Du kjære Huus! hvori vi fødte blevé,
 Du er vor bedste Arv fra Slægt til Slægt! —
 Ja, Du skal staae! — Bed Lov er Landet bygget,
 Og Folkets Kjærlighed er Husets Grund; —
 — „Mod al Slags Fare staae da fast be-
 trygget!“ —

Det er vor Bon i denne Festens Stund.

Som Du vil staae — staae trygt hvert Slot,
 hver Hytte,

Der fandt en Plads i gamle Danmarks Skjød!
 — Mon Nogen vel den Plet bort vilde hytte,
 Der ved hans Flid ham giver dagligt Brod?
 — Nei, Nøisomhed og Flid er Guldets Moder,
 I Danmark trives herligt disse To;
 — „Du signe, Gud! med Himlens bedste Goder
 Hver Flidens Arne og hver nøisom Bo!“

En Pintsetour til Skåralie.

(Fortsat.)

Taarerne blev efterrede, Couragen samlet, og Historien begyndte; — paa de værste Steder gif det baglænds, — thi Nedsigten til den næsten lige under os værende Elv var ikke gavnlig for Folk, der ifkun havde seet Kjøbenhavns Rendestene fra Fliserne, eller høist en Grost fra et Grostegjærde; — paa de lettere rutschede man en lille Tour, for vi funde naturligvis i dette Klippevirvar ikke finde ganske den samme Bei ned, som vi vare stegne op. Ryggede lidt ved den hele uventede Begivenhed, og ryggede af legemlig Træthed og Anstrengelse, samt tilbørlichen tilshjadskede og forrevne, stode vi da etter velbeholdne paa Dalens Bund. Vi aabnede den medtagne mindre Taske, der indeholdt kjøbenhavnske Kex, Sukker og en lille Flaske extra gammel Rom, af hvilke twende sidste Ingredientser ved nogen Tilsætning af Vand laves den paa længere Fodvandringer saa styrkende „Rystegrog“, som vi ovenpaa denne Vandring trængte høiligen til. Store Anstrengelser kræve imidlertid stærke og styrkende Midler, og selv Damerne foragtede ved denne Leilighed Vandet og foretrak „en lille tør En“ — med et Stykke Sukker og en Kex til. Efter denne Hjertestyrkning vendte vi tilbage ad den samme Bei, vi vare komne, naaede vort Kjøretøi og arriverede erdeles veltilsfredse tilbage til vort Gjæstgiverhuus og

med god Appetit til „Dvålsmaten“, til hvilken vi havde indbudt den hjemkomne Bært. Han var en rigtig Kjærnekarl, en flink Gjæstgiver og Soldat med Liv og Sjæl; — i Året 1849 havde han ligget med de da udcommanderede svenske Tropper i Nordslesvig og kunde ikke nof som lovpribe Dpholdet i Danmark. Hans mestre Tale dreiede sig om Soldaterlivet, og med mange „Tag mig Tusind“ og „Ha'n i det“ beklagede han høiligen, at Svenskerne blot skulde have ligget og tære god Rost i deres hyggelige Quarterer, og saa ikke faae Lov til at dandse en lille Extravalts med Slesvigholstenerne; — under denne Tale funklede hans brune Øine, og straaledes hans udtryksfulde Ansigt, og lod man Diet glide henover den sværtbyggede Mand, saa blev man let med sig selv enig om, at mere end eet Hug af hans kraftige Arm vilde neppe Nogen kunne doie. Han hørte til de i Sverrig saakaldte fødte Soldater, hvor Tjenesteplichten er knyttet til Huus eller Gaard, og nærede den allerhoieste Foragt for „beværingen“ (et Slags Landeværn), hvoraf just en Afdeling laa i Leir til Øvelse en Miils Bei fra Røstanga. Det havde været vor Agt ogsaa paa Touren at besøge denne lille Trappesamling; men der var saameget, der gif istykker paa denne Tour, og saaledes ogsaa denne lille Udslugt. Endeligen gif vi da tilkøis.

Min Medreisende og jeg havde denne Nat et ulige bedre Sovekammer end den foregaaende, da vi laae paa Gulvet i den almindelige Gjæstestue, mellem

Gadedøren og Skjænken, udsat for Træk, Sne og Slud og den Fatalitet, at de ankomende Reisende stampede op i vor Rede. Vi havde nemlig i Dagens Løb arvet et Værelse efter en med sin Hustru, eller maaskee „Kone“, afreist, meget venlig, men ogsaa meget musicerende Svovstikkefabrikant. Disse gode Mennesker havde den hele udslagne Dag piint os med Guitarspil og Sang, begge Dele af temmelig twivlsom classisk Beskaffenhed; dog — det havde nu været deres Maade at forslaae den stemme Dag paa. Gud vel-signe dem, fordi de reiste; thi saaledes blev vi fri for deres Musik, og kunde lægge os i en rigtig god og meget proper Seng i et luunt Værelse. For Tydeligheds Skyld behøver jeg maaskee ikke at tilføie, at vi Allesov som Murmeldyr til Kl. 7—8 den næste Morgen.

Om Onsdagen var Veiret klart, men blæstfuldt og bittert koldt. Al Fodvandring var opgiven paa Grund af Forholdene med Hensyn til Tid, Veir, Føre, Fodtei og flere andre Ting. Vi træf dersor Accord med Bærtten, Hr. Lindstrøm, om engang i Dagens Løb at forskaffe os „skjuts“ til Lund for 10 Rdlr. Rigs gjeld. Da dette var arrangeret, besluttede vi at anvende Formiddagen til at flække lidt om i Nærheden, og da vor velvillige Bært hørte dette, tilbød han sig uopfordret at være vor Ledsgager og Beviser. Vi besøgte atter Odinsøen, og da han i Samtalens Løb blev smittet af vor Begeistring over „Skäralies“ Skjønhed, foreslog han at føre os derhen

tilfods over Høiderne for at betragte den ovenfra. Vi modtoge med Glæde Tilbudet, og ad en meget kortere Vej, men saagodtsom ad aldeles ubanede Stier, droge vi afsted over Bakker, Hedestrog, Mosedrag og hvad videre, der kunde foresalde, saasom: Gjærder, Grøster, elvagtige Smaabække o. s. v. At Damernes, ved Tidernes Besvær, mindre propre, side Kjortler fik mangen ny Rist og mangen ny Plet er begribeligt, uagtet vor Hercules flere Gange paa sin stærke Arm bare dem over de værste Steder. Som jeg troer tidligere bemærket, kjendte man den-gang endnu ikke Keiserinde Eugenies væmmelige og fordævelige Crinoliner, og Transporten kunde skee i al Høviskhed. Vor kjæmpemæssige Bærts Tilbud, om ogsaa at hjelpe os andre twende Spirevipper over, hvor det kneb meest, forkastede vi med den Indignation, der sommede sig for twende vandrende Riddere, der for-længst havde givet Afskald paa hele Stovler og torre Fodder. Efter en Times Vandring naaede vi den deilige Bøgeskov, som omfranser Skåralie, og stode snart ved Kloftens Rand, og liggede ned i det bratte Dyb. Det var et smukt og overraskende Syn, men dog neppe saa imponerende, som da vi den foregaaende Aften skuede nedenfra og opad paa disse høie steile Bægge. Vi besøgte en saakaldet „jättestuga“ — en ikke ubetydelig Hordybning ind i Bjeldets Side, hvor-til Adgangen havde været os umulig, hvis ikke vor stærke Mand, efter lidt Betænklighed fra vor Side, med største Lethed havde vippet os derind alle fire.

Holdende sig med den venstre Arm ved et stærkt Træ, der rigtignok paa en mistænklig Maade ludede ud over Afgrunden, rækfede han os den høire Haand og med et Trip paa en lille Hjeldslade og et Hop sadde vi i Hulen, der vel funde rumme en halv Snees Mennesker. Havde Manden forladt os her, saa havde vi viesseligen siddet i Hullet den Dag idag. Der manglede naturligvis ikke paa Røverhistorier om denne Hule, der virkelig funde afgive en smuk Skueplads for forvovne Carit Etlaarske Røvere. En lille Seddel fra nogle tidlige besøgende lundensiske Studenter, hvilken vi sandt derinde, tabte jeg paa Hjemveien og erindrer ikke dens Indhold. Vor Fører lod os imidlertid ikke blive i Buret, men hjalp os ud igjen; derpaa holdt vi, det var den 30te Mai, en lille Bataille med Sneebolte i Solskin i den gronne, heelt udsprungne Skov, og kom henad Middag betydeligt modige, men meget veltilfredse tilbage til Røstanga.

Naturligvis — „mera mat“ — og dertil noget „Bier“; — det er ikke for at producere mig ud Tydsken, at jeg bencænner „öl“ saaledes; men Nils Jönsson havde gjort mig opmærksom paa, at naar vi vilde have Öl, maatte vi forlange „Bier“ (der enten er et Slags fjøbenhavnst, eller maaskee baierskt Öl, og temmeligt dyrt), thi forlangte vi „öl“, saa fik vi Noget, som Svenskerne kalde „dryckelse“, der imidlertid er temmeligt udrifkeligt). Det gjorde godt, og styrkede de astagende Kræfter; men nu maatte vi tænke paa Afreisen. Anders spændte for; Damerne bleve for-

synede med en Overflodighed af Tæpper og Kaaber; min Ven, med et Tørklæde over Hatten for at forhindre Stormen fra at bortføre den, tog Plads mellem begge Damerne som Kjøresvend, medens Anders og jeg — ligesom ved en tidligere Lejlighed — gjorde os det saa comfortabelt som vi funde paa Bagsmækken, eller løb bagefter. Vi toge en hjertelig Afsked fra Gjæstgivergaardens venlige Beboere — Johanne, Kattefillingerne og Hundehvalpene iberegnede — og derpaa gif det afsæd paa en ret taalelig Landevei ad Lund til.

(Fortsættes.)

Th. Olivarius.

Bekjendtgjørelse.

Til Optagelse som Medlemmer i Selskabet ere foreslaaede:

Hr. Snedkermester P. S. Knudsen.

— Kleinsmed N. C. Jensen.

Sophie Marie Midjord, Datter af Skomager Midjord.

Borger-Vennen.

Syv og halvfjerdsindstyrvende Aargang:

Nr. 23.

Løverdagen den 10de Juni 1865.

Udgivet af Understøttelses-Selskabet.

Trykt hos Universitetsbogtrykker J. H. Schulz.

En Pintsetour til Skåralie.

(Fortsat.)

De trende Passagerer paa Forsædet sadde tæt og luunt og godt, og min Ven styrede Færtøjet ret behændigt fra den ene Side af Landeveien til den anden, stik mod den forrygende, folde Storm, og fun eengang fandt Anders sig foranlediget til at fare ned fra Bagsmækken med det Forsædelsesudraab: „Kors, Herren hjører os jo i Grøsten.“ — Jeg, som ved den Tid løb bagefter for at holde Varme, havde nok seet, at Vognen paa en foruroligende Maade nærmede sig Beigrøsten, men naaede ikke op, førend Anders havde afvendt Faren; — han gjorde egentlig Mine til at fratauge min Ven Styrmandsposten, men det gif dog

over, da denne lovede at holde bedre Udfig, hvilket ikke var saa ganske let, da vi havde Solen og den skammeligste Blæst, og paa sine Steder Stov lige i Dinene. — Denne Part af Reisen frembyder forøvrigt saare ringe Anledning til Bemærkninger; Egnen blev etter meer og meer flad skaansk, eller sjællandsk; vi vare næsten Alle af Overanstrengelse noget uimodtagelige for de faae smukke Steder, vi muligen passerede; — jeg veed idetmindste for mit Bedkommende, at jeg hverken saae tilhoire eller tilvenstre, naar jeg travede bagefter Vognen, og endnu mindre naar jeg havde trillet mig ind i et Trappe og dosede paa et Knippe Hos paa Vognbunden. Vi passerede Skytsstationerne: Kjeflinge og Åkarpe; hvilede og rettede Lemmerne der, og naaede Klokkens henved 8 Lund.

Bort tidligere Hotel der, „Stadshuset“, var heelt optaget af Pintserisende; men da vi havde anmeldt vor mulige Tilbagekomst — thi vi funde ogsaa have vendt tilbage over Landskrone eller Helsingborg — og vi tillige havde opført os smukt med „dryckepenningar“, saa havde man derfra forekommende anmeldt os som Gjæster i „Hotel de Malmö“, og derhen dirigeredes altsaa Karosseen. Vi skiltes fra vor brave Anders, og ventede lidt overvældede af Træthed og Nedslagenhed paa en lang Trappgang efter at blive anviist de os lovede Bærrelser, som vi længtes saare efter at tage i Besiddelse. Her havde det paa et hængende Haar nær „revet ud“ — (om Forladelse for denne Udtryksmaade) — med vores varme

skandinaviske Sympathier, da en mere end almindelig drukken svensk Handelsreisende, der kom ud fra en tilstodende Billardstue, for at tage de Nysankomne i Diesyn, paa en temmelig ubehagelig Maade begyndte at gjøre sig behagelig for vore Damer. Min Ven og jeg raadsloge just om paa den bequemmeste Maade at kaste ham ned af Trappen, da et Par andre svenske Herrer, der vare komne til, transporterede ham ind i Billardstuen, — og da Oppartningspigen i det Samme kom for at indlogere os, saa undgik vi derved et haandgrabeligt Sammenstød. — Endnu havde vi Lyst og Kræster til en lille Udflygt til det nærliggende Studenterqvarteer, især fordi vi haabede at træffe vor venlige Fører fra den foregaaende Löverdag. Det lykkedes os ikke; vi vendte tilbage og sov den Nat, som man fun sover, naar man lægger sig efter saadanne virkelige Strabadser, som vi den Dag havde gjennemgaaet.

Vi vare indskrevne med „Dilisjangsen“ til Malms næste Morgen, og purrede altsaa ud Kl. 7. — Det øsregnedes; — Kl. 8 krobe vi ind i det rystende Oldenborrehuus for at naae Malms inden Kl. 12, da Ophelia skulde afgaae derfra til Kjøbenhavn; — — — det forekommer mig endnu den Dag idag underligt, at vi ikke, som et Tillæg til vore øvrige Reisebehageligheder, af den gruelige Storm blev fastede omkuld med hele Wæsken, der med stort Besvær arbeidede sig frem ad den solede Landevei; den holdt ñig imidlertid paa Hjulene, og vi ankom tilligemed

tvende svenske Studenter i god Tid til vor tidligere
Bekjendte „Ficken på torget.“ Om Touren skal jeg
Intet fortælle; jeg troer, visov meest, naar ikke
Regnens uafladelige Pidsken paa Ruderne, og Frygten
for at vælte holdt os vaagne; — stor Noes, for at
have givet en smuk Prøve paa dansk Gemytlighed,
have vi neppe erhvervet os hos vore unge Med-
reisende; — men vi vare i Sandhed lovlig undskyldte.

Saaledes vare vi da atter i Malmö i „Ficken's
Nr. 4“; men Ophelia var ikke i Havnens, og
ventedes heller ikke, da alle Mennesker meente, at
det vilde være Daarskab, om hun proberede paa at
passere Sundet i det Gudsveir, som regjerede den
Formiddag. Det er bogstavelig Sandhed, at da min
Ven og jeg, — efter at have seet vore Damer taale-
ligt indlogerede og løst Billetter til det forventede
Dampskib, — listede ned til Havnens for at kigge efter
dette, saa toge vi ikke alene hinanden under Armen
for ikke at blæse ud i Havnens, men maatte ogsaa
standse bag hver Bygning og hvert Plankeværk for at
samle Beir til atter at stride os en Snees ALEN frem
for at naae ned til Ophelias Liggeplads.

Vi naaede den dog. — „Kors, hvor kan nu
Herskabet være saa eenfoldigt og mene, at
nogen Dampbaad kan gaae over Sundet i det
Beir,“ var en gammel Ulks trostende Svar paa vor
Forespørgsel, om de rimelige Udsigter for vor Frem-
tidsskjæbne. En Otteskilling gjorde ham tilfreds med
sin Skjæbne, men gjorde ikke Beiret bedre, og vi

retournerede ikke saa lidet benauede. — — Gud bevar's! — — vi loe nok, det er vist, men latteren, om ikke brandguul, saa var den dog maaſſee lidt fremtvungen og hyklerisk; thi — vi vare ved Bunden af Reisekassen; — det er den nøgne Sandhed.

Næstester Nedfarten fra den forseilede Opſtigning i Skáralie, der blev lykkeligt klarer, stode vi paa Nippet til at strande paa et Skær, paa hvilket mangt et større Forehavende end vort, er strandet, — paa de synkende Fonds (Ebbe i Pungen). Det er naturligt, at vi skjulte denne fatale Omstændighed — der forsvrigt for den tænksomme Læser af det foregaaende vil være ualmindelig let at forklare — for vore Damer, efterat vi i Læ af et Plankeværk ved en lille Raadslagning vare komne til Overbeviisning om, at vore twende Lommeuhre, som Pant, vilde funne klæffe os Tag over Hovedet, hvis — Ophelia ikke kom; thi kom hun, saa kunde vi jo sove ombord, da vi vare forsynede med Billetter. — Ja, det var virkelig grueligt galt.

Vi retournerede fra vor mistroſtende Expedition med straalende Uafyn; thi selv om Skuden har faaet et Grundskud — og det havde rigtignok vor Pintſereifeskude faaet — da Alt, naar Alt var besorget, viste en Kassebeholdning af 5 Mark og 3 Eneſteſkillinger — (Uhrenes Værdi undtagen) — saa er der dog Intet iweien for, at en dansk Mand synger glad paa Dækket, selv om han veed, at Glæden kan

blive støffet. Ved vor Tilbagekomst var der falderen en lysende Straale i vor merke Vo, hvor vi vankede omkring „omspændt af Twivl og mørke Tanker“, idet en venlig Dame — jeg troer Bagerfrue — ja, jeg maa sige Frue, for ikke at sige det fordærvelige „Kone“, — og „Madame“ tilkommer i Sverrig nok kun fyrstelige Personer — dansk af Fødsel, der agtede at gjæste Kjøbenhavn, havde tilbudt at huse vore Damer, hvis Ophelia ikke skulde komme. — Hun kom! — ja, hun kom! — og Qviden var næsten overstaaet. Kl. $1\frac{1}{2}$ meldtes hendes Ankomst i Havnens; — og ind i de velindrettede „Dilissanger“, der havde fundet Anledning til en Extrafortjeneste ved at befordre ned til Havnens i det forsærdelige Beir, styrte nu Upsalensiske Magistre, Lundensenske Studentere, danske vagabonderende Skolemestre, venlige Bagere og Bagerinder og mange andre Folkeslag, der vilde gjæste Kjøbenhavn — Alle i den gemytligste Norden, som kun tenkes kan — med Pakker, skrigende Børn — thi siddende, staende, paa Skjødet siddende Pladser, ja jeg troer endogsaa bagefter løbende Pladser, — Alt var i et Nu optaget.

Uden at kuldseile naaede vi ned til Liggepladsen, maatte stige ud af Kjoretøjet, og i det rædsomme Beir tilbringe et godt Qvarter i det Morads, hvortil Moloen var blevet forvandlet, da endeel Passagerer, Pakker og Køer fra Kjøbenhavn først skulde islandesettes. Damernes Parasoller og Mantiller, min Bens og min Støvstrække vare naturligvis ikke af

synderlig Nytte ved denne Leilighed, undtagen som Bidnesbyrd om, at vi for fem Dage siden som gentile og smukt udstyrede Sommerreisende vare stegne i Land paa samme Sted.

Endelig fik vi Tilladelse til at gaae ombord og krobe ned i Kabynnen, der var alt andet end tør; thi Skibet havde haft en yderst besværlig Overfart,— men, vi vare imidlertid ombord med hele Lemmer, og havde undgaaet den sorgelige Nodvendighed, at pantsætte vores Utre for den farvelige Fornøielse, at sove endnu en Nat i Everrig.

Resten af Historien er snart fortalt. Sundet var i et voldsomt Oprør, og Seiladsen var i Sandhed det man falder for en Bippetour og kostede adskillige af de Reisende forskjelligartede Offere. Vi, som gjennem saamange Provelser vare blevne hærdede, befandt os øpperligt, og da den første Mistænksomhed, hvormed vores Medreisende betragtede os — (de toge os naturligvis for et omvandrende Gjøgler-Sanger- eller maaskee endog Beriderselskab) — var forsvunden, saa havde vi en meget rar Tour — naturligvis — „etter ester Omstændighederne.“

Blandt Passagererne finder jeg i min Notitsbog, foruden den tidlige nævnte venlige og vakkre Bagerfrue, fun optegnet en særdeles vacker lundensk Student, der for en tærende Brystsuge, der stod malet paa hans venlige Ansigt, i det smukke Beir begyndte sin Reise til Sydlandene, for om muligt der at finde Helbredelse, eller idetmindste Lindring for sit Onde.

Hans stille, milde, men dog muntre Væsen vakte vor største Deeltagelse, men jeg twivler meget om, at han nogensinde har gjenseet sit kjære Sverrig. Endnu en Medreisende maa jeg nævne — en svensk Magister, hos hvem jeg søgte Oplysning om et Udtryk, der ved hverandet Ord havde summet for vore Dren blandt Skaaningerne; — det lod: „ja — vår — sa-ra“. Magisternen, der selv brugte det meget hyppigt, begyndte paa en lerd Forklaring, der kun afbrodes, naar han af en eller anden Grund maatte op paa Dækket, for over Skibets Ræling at stirre i de mørke Bande, — men den endtes med, at han ingen Oplysning funde give om „javärsara“. —

(Sluttet.)

Th. Olivarius.

Borger-Vennen.

Syv og halvfjerdssindsthyvende Aargang.

Nr. 24.

Løverdagen den 17de Juni 1865.

Udgivet af Understøttelses-Selskabet.

Trykt hos Universitetsbogtrykker J. H. Schulz.

En Pintsetour til Skåralie.

(Sluttet.)

Nu laa Trefroner tæt for os, og det sidste Qvarter anvendtes til de behørige Arrangementer, for, saa sommeligt som muligt, at stige island paa Toldboden. Dette skeete med al den Anstand, som vi kunde mønstre op, og kjærlige Slægtninge og Venner, der havde været ikke saalidet bekymrede for os, hilsede os, da de havde overtydet sig om, at vi i det Væsentlige være hele og holdne, med det lidt ironiske: Naa — I — har — nok — reist!? — Ja, det havde vi saamæn! —

Hermmed er egentlig Historien ude; men for de Læsere, der muligen med venlig Deeltagelse have fulgt

os paa vor Vandringssærd, skal jeg ikke undlade at tilseie, at vi trods de udstandne Møisommeligheder, ikke havde erhvervet os saameget som et Gran Snue eller Høste; — om Garderobens Tilstand ville vi tale saa lidt som muligt; — den var bedrøvelig i alle Maader.

Ville Læserne til allerslutteligst Slutning som Bilag, see en Prøve paa en svensk Regning, saa er den her:

No. 4.

Smör och Bröd och Mjölk	" Rd. 24 Sk.
2 Kopper Thee	" — 16 —
Dvälsmat	1 — 24 —
Skjuts til Skäralie	3 — " —
Logi med Ljus	3 — 32 —
Sexa	2 — 32 —

Rigsg. 11 Rd. 32 Sk.

Betalt

Windblad.

Om denne Mand er en Slægtning til Bellmanns „Ulla“ skal jeg ikke sige; — thi trods min „noggrannhet“ — var jeg ikke synnerlig tilbøielig til litterairhistoriske Undersøgelser; — men nu siger mit Reiseselskab og jeg Dem vort venligste Farvel. — Vi have ikke senere gjæstet Sverrig, der i 1855 — om Forladelse! — jeg havde saamæn nær i Tanker skrevet 1864 — viste sig saa underfundigt mod os.

Et Eventyr paa Landeveien.

(Indsendt.)

Det var en klar Maanestkinsnat. Lord Sqvander red fra et Beseg henad Landeveien og sloitede til Tidssordriv Polonaisen af Auberts „Maskebal.“

„Tom!“ raabte han efter en Stund, og hans med-havende Tjener red hen til ham. „Hvor langt ere vi endnu fra den gamle Geg, der i forrige Aar blev truffen af Lynilden?“

„Jeg veed ikke, formodentlig en Fjerdingwei.“

Egen viste sig snart. Alt var roligt og stille. Lord Sqvander sloitede ikke mere og red langsomt. Pludselig peb hans Tjener høit mellem Fingrene, og Lorden foer op: „Tom, uforstammede Knægt, hvad skal den Viben betyde?“

„Blot for Fornsielses Skyld, Mylord;“ men Sagen forholdt sig ganske anderledes. De rede just forbi den omtalte gamle Geg, da tre Mænd i sorte Kitler og med hæslige Masker for Ansigtet traadte frem, grebe Lordens Hest i Bidselet, medens den Største sagde: „Vi ere Mænd fra den kongelige Landevei, Natpatrouiller, men besoldes ikke af Kongen, men af de Reisende.“

„Stimænd altsaa?“

„Kald os fun, hvad De vil; vi ere tre ærlige Paapassere, have luret her i den kolde Nat mere end to Timer — og De maa nu betale os hersor. Altsaa, herfrem med Børsen!“

Lorden trykkede paa en Fjeder i sin Stok og der

sprang en lang, tynd, skarp Klinge frem; Røverne derimod kom nu ogsaa frem med Karabiner. Den største Kjeltring (nemlig i Henseende til Høide) gjentog: „her frem med Deres Penge, eller vi skal bringe dem ud af Deres Komme og Dem selv af denne Verden!“ Lorden tilknappede roligt sin Frakke, fastede sig af Hesten og faldte paa sin Tjener. Men denne, Røvernes Hjælpershjælper, loe blot, rørte sig ikke af Stedet, og Stimændene syntes fast bestemte paa nu at bruge virkelig Magt. Den Største sjød efter Lorden, men træf ham ikke, da han hurtigt og uventet sprang til Siden; derimod træf Auglen hans troløse Tjener. En anden Røver affyrede sit Gevær paa Lordens Hund, en Nyfundlænder, men feilede, fordi det troe Dyr, da det mørkede Røverens Hensigt, sprang løs paa denne, greb ham i Struben, fastede ham ned og holdt ham fast. Neppe havde den første Røver skudt, førend Lordens lange, spidse Klinge foer gjennem hans ene Øje ind i Hjernen, saa han styrtede død om. Nu var der fun een Røver at befjæmpe, som ogsaa strax lagde an paa Lorden, og, da hans Karabin kikkede, greb efter en ved hans Side liggende vældig Knippel. Lord Sqvander var vel en duelig Fægter, men han havde fun sin svage Kaarde, og derimod en stærk Karl, der svang sin tykke Stok over hans Hoved, at overvinde. De fægtede længe, men da omsider Røverens Knippel med fuld Kraft træf Lordens venstre Arm, trængte paa samme Tid dennes Klinge ind i Modstanderens Hjerte, saa han sank død til Jorden. Lorden traadte derpaa

hen til den tredie Røver, som Hunden endnu bestandig holdt fast, og spurgte ham, hvad han nu havde at sige: „Intet, uden at et Stød med Deres Kaarde vilde være mig særdeles velkommen.“

I midlertid kom tre Politibetjente og deres Ansører tilridende, som bandt den endnu levende Røver og bragte ham i Fængsel.

Den troe Hund, der havde bevist sin Herre en saa vigtig Tjeneste, sprang glad op ad ham, og Lorden red med den til sit Slot, hvor han flere Dage maatte holde sig i sit Bærelse, for at komme sig igjen af den Skræk og Anstrengelse, denne Hændelse havde foraarsaget ham, og for at lade sin halvknuste Arm læge.

Kirkegaarden i Neapel.

(Indsendt.)

Jeg havde saa ofte hørt tale om Neapolitanernes Begravelsesplads, at jeg selv vilde lære den nærmere at kjende. Jeg begav mig altsaa hen paa Kirkegaarden. En Olding aabnede mig en Jerndør, og lod mig træde ind paa en reenlig, rummelig Plads med store Steenplader, hvorpaa der befandt sig store Jernringe. Oldingen gif til det fjernehste hjørne, stak en Løftestang i en saadan Ring og løftede en stor Steen op, som skjulte en Grav. Han raadede mig at vende mig et Dieblik bort, for at lade Uddunstningerne trække bort, og da at tage min Hat af for bedre at

funne see. Der gives her 366 Grave, saamange som Dage i Aaret (for Skuddage er ogsaa sørget), og hver Dag bliver en Grav aabnet til Modtagelse af de Døde; Ligene blive fastede ned imellem hverandre; om Aftenen bliver da Graven igjen tillukket for et heelt Aar. Enhver af disse Grave er 30 til 40 Fod dyb og kan undertiden indeholde tohundrede Liig. Det varede ikke lange, førend jeg funde see ned i denne Gravs Dyb. I Begyndelsen opfattede jeg fun ube- stemt Omridsene af et Legeme, men jo mere mine Dine vænnede sig til Dunkelheden, desto tydeligere skjelnede jeg alt det Skrækkelige ved dette gyselige Syn. Otte Liig laae der over hverandre, alle samme Dag fastede dernes. Den Sidste var en Olding med hvidt Haar; han laa paa Ryggen, den høire Haand hvilede paa hans Hjerte og den venstre paa et Fruentimmers Ansigt. Af hans stærke Lemmer, hans brede Bryst og Legemets brune Farve sluttede jeg, at han havde været en Lazzaron, som Døden pludselig havde truffet. Hans høire Hæl laa paa en Ynglings Bande, som var saa mager, som et med Hud overtrukket Skelet. Tilhøire og ganske adskilt fra Liighoben laa, tilfældigvis anstændig, en ssjøn ung Pige, maaskee 19 til 20 Aar gammel. De lange sorte Haar bedækkede hendes Skuldre og Bryst; hendes Arme laae i Kors over Brystet, og om end Moderen havde lagt hende til at sove, vilde hun ikke have funnet give hende en tugtigere Stilling; hendes Hoved bøiede sig noget mod den høire Side, og hendes, selv for en Pige, smaae

Fodder, vare trykkede tæt til hinanden. Graveren sagde mig, at en ung Mand havde ledsgaget denne unge Piges Liig, og at han var bleven afmægtig, da man havde sækket hende ned i Graven. — — Jeg spurgte ham, om Enhver blev begravet saaledes. „Mæsten alle Neapolitanere,” svarede han, „idet mindste de, som ikke ere rige; thi da anlægge de for sig og deres Familier særegne Gravsteder. Undertiden ankommer her et Liig, hyllet i et Klæde; men saasnart Legemet er nede i Graven, bliver Klædet borttaget, thi det er vor eneste Fortjeneste.“

Barnets Aasyn.

(Indsendt.)

(Med en Maanedsrøse til sin Moder. — Af Henr. Wergeland.)

Hvor ynderigt, hvor mildt og blødt sig runder
Det Barneaasyn, som i Uskyld blunder!

Som aandede med Liv i Morgenwind

Det fine Rødt paa Maanedsrøsens Kind.

Hvad Honnindug dog disse Dine regne!

Hvor sødt et Digt i Smil de Engle tegne,

Udslettet flug med Skyggen af en Drøm,

Der traurig er, fordi den er saa øm!

Det Tungfind, disse Dienbryn frembringer,

Er Mulmet under Sommerfuglens Binger,

Tusmørket af et Blad, som dæmrer ind

I Dybet af en skinnende Jasmin.

Hvor stærk en Sol, hvis Glæds paa Barnepanden
Gjør Kvinden skamfuld og forvirrer Manden!

Dog er saa fine Træk dens Straalers Leeg:
Hvad Blegnens Rødmen! en Karmin hvor bleg!

Saa sagert Alsyn har vi Alle baaret.

Saa fint et Rødt paa Alles Kind har været,
Som aandede en Maanedbroses Kind,
Og Blodet steg i klare Balsamin.

Engang saa huldt vort Billed, mens vi drømmmed
Paa Moders Skjød, i hendes Die svømmed.

Saa kjært deri og skjønt det blommet har
Som Maanedbros' i fattig Kones Glar.

Th. Olivarius.

Bekjendtgjørelse.

Til Optagelse som Medlemmer i Selskabet ere foreslaaede:

Emma Fransine Lundholm, Datter af Skräder-
mester Lundholm.

Otilia Pauline Holm, Datter af Skrädermester
Holm.

Borger-Vennen.

Syv og halvfjerdstidsstyrrende Aargang.

Nr. 25.

Løverdagen den 24de Juni 1865.

Udgivet af Understøttelses-Selskabet.

Trykt hos Universitetsbogtrykker J. H. Schultz.

Et Mellemord.

Da jeg den 1ste April, — et besynderligt Datum forresten, — som — som — ja, hvad skal jeg kalde mig? — som — Redacteur, — naa, det faaer vel at være saa, — skjondt jeg visseligen aldrig har tønkt mig Muligheden af et saadant Hverv, — altsaa — som midlertidig Redacteur overtog Besorgelsen af dette lille Blad, saa tillod jeg mig at debutere med et Forord.

Det er jo klart: at hvor der tilstedes et Forord, der maa ogsaa følge et Efterord, eller Bagord, til hvilket jeg imidlertid endnu ikke er naaet; men Forordet og Efterordet udelukker dog ikke et

Mellemord, for hvilket jeg herved udbeder mig
Læsernes Opmærksomhed.

Da jeg den 1ste April, — nei, men det er jo dog ogsaa en kjedelig Dag at skulle nævne — begyndte min litteraire Virksomhed i „Borger-Bennen“, saa lovede jeg de Medlemmer, der læse Bladet: en eller anden Oversættelse, eller en og anden original Fortælling eller Skildring, og muligen et eller andet lille læseværdigt Digt. Jeg troede for mit eget Bedkommende at have saameget paa Lager af de to første Artikler, at jeg mageligt skulde kunne holde ud idetmindste i et halvt Aar. — Men, mine Damer og mine Herrer! De have vistnok fun et meget dunkelt Begreb om, hvad et saadant lille Halvark som Borger-Bennen kan sluge af Manuscript, — ja det er virkelig underligt, om man end regner Svinestegen fra. — Jeg havde endvidere troet og haabet paa velvillig Understøttelse fra Folk, som havde Noget liggende i Pulten; men jeg maa nu formode, at de ere blevne lys sky, eller at de mene: at det endnu bør gjemmes en Stund for at blive godt; — nao, saa lad det da ligge der, indtil videre; — Honoraret skal vistnok ikke friste dem, endskjøndt jeg skulde tillade mig at mene: at Læserens overbærende Velvillie er det bedste Honorar for en Forfatter, der ikke er Forfatter af Profession.

Jeg funde endnu have meget at sige om vort

lille Blad, der i al sin Beskedenhed maaskee kan være en kjærfkommen Gjæst i de Kredse, hvor det udgjør en stor Deel af Hjemmets Bladlitteratur, men jeg vil opsette dette, til jeg kommer til mit Efterord, og her if Kun til Slutning af dette Mellemord at bede Medlemmerne om Undskyldning, fordi jeg, mine Damer, mine Herrer! saa personligt henvender mig til Dem som Deres Bladredacteur; — det skeer af Interesse for Selskabet — Deres — og Bladets Skyld. Dette Sidste kan de jo sige af, naar det ikke behager Dem; — nei, det er sandt! det kan De dog nok ikke? — ja saa, — saa bliver De nok nødt til at holde det lidt endnu, men lade være at læse det, kan De da. Farvel! —

Efterfølgende Nummere ville indeholde nogle saa-kaldte „Blyantsskisser“ af en Mand, som jeg har Lov til at betegne med Joh. K.; — en Mand, som ved Skildringer af sin fortjensfulde og besværlige Virksomhed maaskee kunde vække større Paaskjonnelse af sin daglige Gjerning i en videre Kreds, end der hidtil er blevet ham tildeel. Han optræder her som Digteren, der i livlige Skildringer forklarer nogle af Livets mangfoldige Billeder for døvstumme Børn, til hvilke vi vel Alle i en vis Grad kunne henregnes, — hvor vi saa end monne staae paa Kundskabens Stige, — indtil en venlig Veilederaabner vort Blik og løser vor Tunge for det hidtil Ukjendte. Hermed være hans Skisser Dem anbefalede. —

I midlertid skal jeg nok stræbe at møde selv endnu engang.

Deres ærbødige
Th. Olivarius.
 p. t. Bladfylder.

Blyantsstizzer.

(Af Joh. R.)

Billede 1.

Det er en kold Novembernat, Stormen tuder,
 Regnen pidsler paa Ruden; Ingen har Lyst til at
 væreude; inde i den varme Stue, hvor Ilden brænder
 lyftigt i Kakkelenoven, og hvor Lampen udbreder sit
 hyggelige, muntre Skin, der er bedre at være. Dog
 ikke i alle Stuer er der hyggeligt. Følg med mig op
 i dette Huus i denne snevre Gade, træk først Beiret
 dybt; thi Du klattrer høit op ad de smalle, steile
 Trapper, før Du kommer til Kvisten, hvor den fattige
 Lappestræder boer. Der sidder han paa Bordet, nogen
 er han næsten, og Vinden blæser ind i Stuen gjennem
 den hullede Rude og puster til Lyset, som sidder i Öl-
 flasken. Han syer, og syer, og sukker. Bleg og ind-
 falden er Kinden; i Diet boer Sorgen. Konen sidder
 lidt fra ham ved en lille Seng — en Seng, ja! et
 Halmknippe, fugtigt og usundt, og derpaa hviler et

lille Barn, saa blegt, saa magert, saa sygt, og dets Sygdom er — Sult og Kulde. Sagte synger Moderen for sit Barn; hun er ligesaa bleg og mager som den stakkels Lille; hendes Sang ligner Graad. Stormen hyler og piber gjennem Ruden. Her er ikke godt at være! —

Henne paa Hjørnet af Gaden, der boer den rige Grosserer. Der er Bal i aften. Alle Galene straale af Lys og Lamper. Musikken lyder lyftigt, og dens Toner naae op til den fattige Lappeskæders usle Kammer, ligesom for at spotte de Ulykkelige i deres Sorg og Savn. Pyntede Herrer og Damer svinge sig rundt i den pragtfulde Dandsesal; Tjenere ile omkring med dustende Retter paa kostbare Fade; Viin er der nok af, — ja! her er Rigdom og Glæde — og tænker saa et eneste af disse glade Mennesker paa al den Jammer og Fattigdom, der er i Verden?! — Nei! de have nok at bestille med at tænke paa sig selv og deres Glæde. Der danser en smuk, ung Mand med et klogt og venligt Ansigt; glad og lykkelig hvisser han til sin Dame; men Foden glider paa det glatte Gulv, han falder og — hvilken Ulykke! — hans Beenklæder revne over Knaæt. Raskt springer han op, fører sin Dame til hendes Plads og iles ud af Salen. Skaden maa gjøres istand, men hvordan? — Han spørger en af Tjenerne, om der ingen Skæder er i Nærheden. Jo! oppe paa Kvisten henne i Gaden boer der en Lappeskæder. Raskt iles den unge Mand derhen.

Han staaer snart i Stuen. Hvilken Forandring: — fra Lys til Mørke, fra Varme til den bidende Kulde, fra Glæde og Fryd til den bitterste Sorg og Nød! — Den unge Mands Hjerte bæver, han glemmer ganske de rige Sale, den forfængelige Glæde, hvori han nys levede; — — længe, længe bliver han i det fattige Tagkammer, og da han saa gaaer bort, da er der Glæde, hvor der før var Sorg. Han tænker paa Livets Contraster og paa Guds vidunderlige Styrelse, og ved at see til sine Been, udtryrder han: „Hvilken Lykke!“ — — Inde fra det fattige Kvistkammer lyder Tak og Belsignelse, og i vore Hjerter gjenlyde de gamle Ord: Naar Nøden er størst, er Hjælpen nærmest!

Billede 2.

Solen ligger ad Binduet ind,
Kysser Karen's den blomstrende Kind,
Fa'ermoder sidder alt ved sin Rok:
„Karen, nu skulde afsted Du nok!“

„Fa'er er paa Mark og vor Mo'er hos de Smaa, —
„Karen, saa siig mig, hvad tænker Du paa? —
„Staaer Du i Gistetanker — monstro, —
„Glemmer at malke den brogede Ko?“

Mælkebotten hun gribet i Hast,
Og paa sit hoved hun sætter den fast;
Strikkehosen i Haanden hun faaer,
Ud i den duftende Morgen hun gaaer.

Karen, Du vist er en Smule foquet,
 Ja, men det klæder Dig, — hvor Du er net! —
 Diet det smiler, og Kinden er rund,
 See, hvilken lille og kysselig Mund!

Henad Stien hun løber saa let,
 Hvor dog de Smaabeen kan trippe adræt!
 Tys — hvilken Stilhed paa Mark og i Bang!
 Lærken fun kviddrer sin Morgensang.

Karen begynder, hvor Lærken den slap,
 Synge hun gjør med de Fugle omkøp:
 Længselsfuldt Mol og saa lysteligt Dur,
 O! der er skjønt i Guds frie Natur!

Nu er hun tæt ved den duftende Skov;
 Pludselig lyder der da et „Boov-Boov.“
 Ud over Skrænten der springer en Hund;
 — Karen! Du taber jo Næse og Mund!

„Bliver for Hunden Du bange, min Slut; —
 „Bort med Dig Caro! forskæk ei min Snut!
 „See! hvor hun staaer, ja! hvor hun bliver rød! —
 „Karen! nei! Du er henrivende sød!

„Kom, lad mig kyssé Din rødmende Kind,
 „Lad i Dit Øje mig læse Dit Sind!
 „See Du fun paa mig, min yndige Brud!
 „See, om jeg seer saa forsædlig ud!
 „Hør, lille Karen! vil Du være min,
 „Saa skal Du blive saa fornem og fin,

„Saa skal Du være hos mig paa mit Slot,
„Og Du skal faae det saa inderlig godt.

„Der vil vi bygge og der vil vi boe
„O! vi skal elſte hinanden, vi To!
„Siig mig, Du Lille! hvad synes Du om,
„Naar Du til saadan en Herlighed kom?“ —

„Strenge Herr Junker! — o, lad mig i Fred!
„Hvor I mig saarer, vist neppe I veed;
„Hvor kan I glædes ved angst mig at see?
„Hvor kan I nænne at gjøre mig Spee?

„Gaa Eders Gang, lad mig vandre min Bei!
„Fornem og Ringe de passe vist ei;
„Gaae nu, Herr Junker! og lad mig i Ro!
„Jeg skal jo malke den brogede Ro.”

Th. Olivarius.

Bekjendtgjørelse.

Til Optagelse som Medlemmer i Selskabet ere foreslaaede:

Hr. Slagtermester N. Petersen.

Hansine Petrea Flott, Enke efter Blikkenslagermester Flott.

Laurine Nielsine Wium.

Hr. Secretair J. J. Claessen.

Borger-Vennen.

Syv og halvfjerdssindstyrrende Aargang.

Nr. 26.

Løverdagen den 1re Juli 1865.

Udgivet af Understøttelses-Selskabet.

Trykt hos Universitetsbogtrykker J. h. Schultz.

Blyantsflizzer.

(Af Joh. K.)

Billede 3.

Det er en mørk Nat; store Stormskyer fare hen over Himmel; det er et forfærdeligt Veir, Træer og Buske boie sig dybt mod Jorden, Bolgerne hæve deres hvide Skumtæppe og kaste dem derpaa atter ned i det sorte Dyb. — Paa Strandbredden staae to Kvinder, den ene ældre, den anden yngre; øengstelige stirre de ud over Havet; deres Die søger en Fiskerbaad, der langt ude snart flynges heit op paa Bolgernes Toppe, snart atter fastes ned i Afgrunden. To Smaadrenge sidde paa en stor Steen og see op paa Moderen og Bedstemoderen; et Par store Taarer trille ned ad den

største Drengs røde Kinder, medens den Lille morex sig saa kosteligt over den susende Bind, der river i hans gule, lakkede Haar. Gud veed fun, om den lille Baad kommer lykkeligt til Land. Knuser Havet den, da ere de to Smaae uden Fader, og den gamle Bedstefader kan aldrig meer sætte Smaaknægtene paa sine Knæ, ride dem ud i den vide Verden og fortælle dem om Storke Langbeen og om Nissen med den røde Hue. Stakkels Moder og Bedstemoder; i Eders Dine ere ingen Taarer, men de blege Kinder og det angstfulde Blik fortælle om Hjertets Angst.

Billed 4.

Theatret syldes, man stormer dertil,
 Man slaaes om Billetter, man larmer og steier;
 Ind maa man, det koste, hvad koste det vil,
 Enhver maa dog see disse herlige Vøier,
 Bajads han er prægtig, saa fuld af Komik,
 Han springer og danser, gjør Saltomortaler,
 Hvor smidig! — hvor hurtig! — ja! hvilken Mimik!
 Alt kan han — Alt gjør han — hvad Kunet besaler.

Det myldrer derinde fra Gulv og til Loft,
 Det summer og brummer, ja der er en Trængsel; —
 Hofsdamen i Floiel og Bonden i Køft,
 Den Store og Lille, de vente med Længsel;

210

Smukt ride de Alle, men Ingen som han;
— De kjækkeste Spring med en Vethed han vover
Som var det en Leg, — ikke snuble han kan; —
— Han spiller Bajads vist — endog naar han sover.

Orkesteret bruser — man venter vor Helt —
Vi ville ham føge, før til os han kommer;
— — Bag Circus der ligger saa eenligt et Telt,
Og det er hans Huus, Skjondt det ikke er Sommer; —
— Skjondt Sneen den vælter fra Skyerne ned,
Og Kulden den gribet de bævende Lemmer,
Af Kulde den Arme dog nu ikke veed,
Og Fattigdoms Smerte han ikke fornemmer.

Sørgmodig han staaer i sin spraglede Dragt,
Med Bjælderne paa og med Brixen ved Side,
Bed Moderens Liigseng han tro holder Bagt:
„Min elskede Moder, hvad maatte Du slide!
„Nu ligger Du bleg paa Din Dødningeseng,
„Hist har Du den Fred, som jeg her Dig har røvet.
„O! Moder, tilgiv Din forvildede Dreng, —
„Tilgiv, jeg saa ofte og dybt Dig bedrøved!

„Min Moder, min Moder, farvel! mit Farvel!
„Tilgiv mig! hør Klokkerne Liigsangen ringe!
„Du drømte min Lykke, Du vilde mit Held,
„Liigklokk'en er Narrens Bjælder, der flinge!“

—
Bajazzo! saa hør dog Orkestrets Musik! —
— Dig Publikum venter, — nei! — hvor det Dig
klæder!
— — Hvor morsomt, hvor kosteligt, — hvilken Mimik!
Bajazzo, vor store Bajazzo, han græder!

Fanfarerne lyde, saa hvirvler han ind
Med Saltomortaler og komiske Fagter;
— Hans Mund er fortrukken, og bleg er hans Kind,
Hans Die det flammer, han Livet foragter;
— Saa farer han frem som den brusende Elv,
Gjør Krumpspring, imens han Buketterne snapper;
— „Bajazzo! Du overgaaer Dig jo selv!“ —
Dg Publikum raaber og jubler og flapper.

Han bukker og skraber og lyftig sig teer,
„Bajazzo, han leve!“ man Hattene svinger,
Han takker for Ønsket og Publikum leer,
Han skjælver, saa Narrebjælderne klinger,
Dg snart ingen Ende faaer Jubelens Røst;
Da færdig han er med at gjøgle og ride; —
— — O! vidste J blot, hvad der boer i hans Bryst!
— Men — det faae J aldrig — aldrig at vide.

Billedet 5.

En Bondestue seer Du paa dette Billedet. Ind-
ad de smaa vinduer titter den muntre Foraarssol; den
kaster sine Straaler hen paa en lille, en ganske lille

Pige, der ligger paa Gulvet og leger med en Katte-filling. Hun er ikke ganske reen i Ansigtet, og de smaae tykke Hænder ere just heller ikke saa pene; men dog kunde man faae Lyst til at kyssse baade Ansigt og Hænder; syndig er den Lille, som hun der ligger og vælter sig paa Gulvet. De store Øjne, blaae skulde de være, — men det kan Du ikke see, da min Tegning kun er en fattig Blyantstegning, — de see saa kjærligt og barnligt paa den lille Mis, der stryger sig op ad hende. Det er hendes bedste Ven, — det kan man godt see, det er hendes lille Barn, — hendes Dukke; — thi anden Dukke har hun ikke; men den er ogsaa bedre end andre Dukker; den er levende og kan kysses sin Moder; see hvor den slunker hende paa Kinden! — Henne ved Binduet staaer Fa'er ved sin Høvlebænk, — Snedker er han; det lyse Haar falder ham ned i Panden, og Sveden triller ham ned ad Kinderne; varmt er det at arbeide, men derfor er han just ikke heller besværet af formange Klæder. Han sloiter, det viser den spidse Mund og Kindens Form. — Vor Mo'er sidder ved sin Rok; Hjulet dreier sig lyftigt omkring, medens det milde, rolige Øje stirrer paa dets Løb — som Rokkehjulet løber Tiden, og Tiden bringer Glæde og Sorg, Lykke og Smerte — giid Smerten og Sorgen ikke maa bygge og boe i dette fattige, lille Hjem! Nu lyser Guds klare Sol i hver Krog og hvert Hjerte.

Billeder 6.

Mosen damper, Løvet dufter,
 Lufsten er af Bellugt fyldt,
 Sagte det fra Søen lufter,
 Himlen er i Øst forgyldt.

Hvilken Frisshed, hvilken Ýnde,
 Hvilket herligt Farvestjær!
 Kirkeklokkerne forkynde,
 Arbeidstimen den er nær.

Her er Fred og her er Lykke
 I den friske Morgenluft,
 Gid jeg funde boe og bygge
 Her i denne Blomsterduft!

See, hvor bugnende dog Hveden
 Kneiser hist ved grønne Bang,
 Væren fredser over Reden,
 Kviddrer jublende sin Sang.

Skorsteensrøgen hvirvler lystig
 Op mod Himlens flare Blaa,
 Henad Beien vandrer trostig
 Røgteren med Træsko paa.

Koen brøler, Haaret bræger,
 Det er en Naturkoncert,
 Det en Symfoni, der kvæger
 Og tiltaler Hjertet sært.

Ja! man føler sig saa hjemme
Her i denne fri Natur;
Livets Prosa kan man glemme,
Glemme — man er Fugl i Buur,

Glemme — man har stækket Vinge,
Glemme — man har lønket Æod,
Tæc, man kan sig freidigt svinge
Vort fra Sorg og Savn og Bod.

Muntre, flare Sommermorgen,
Ja! Du har et Trytteri,
Der forstaaer at dæmpe Sorgen,
Gjøre Sjælen smertefri.

Billedet 7.

Det er en kold Vinterdag. Sneen ligger tyk paa Mark og Bei; de hvide Tage skinne i Solens klare Lys, saa det gjør ondt i Øjnene at see derpaa; Træerne staae saa stille og række deres sneedækte Grene op mod den rene, lyse Himmel; der er ikke en Sky, men koldt er det, saa hundekoldt, at den store Trofast i den rige Peer Jensens Gaard ikke som sædvanligt springer gjøende om i Lænken, men er frøben ind og skjuler sig i Halmen i sit Huus. Æ de andre

Gaarde og Huse ere Ruderne fulde af de deiligste
Jisblomster, der skinne som Diamanter, men i Peer
Jensens Gaard ere Vinduerne blanke og klare, ikke en eneste
Jisblomst er at see; — der skal være Bryllup idag. —
Kig med mig ind gjennem Ruderne! Derinde sidder
den unge Brud; hun bliver pyntet; røde ere Kinderne
som et drøppende Blad, og sund og rask seer hun ud,
som det friskeste Able. Nu faaer hun Huen paa!
See, hvor den Skinner af Guld!

(Sluttet.)

Th. Olivarius.

Bekjendtgjørelse.

Til Optagelse som Medlemmer i Selskabet ere foreslaaede:

Hr. Mekanikus R. N. Hansen.

— Glarmester M. Jørgensen.

Karen Marie Rabbel, Datter af Guldsmedmester
Rabbel.

Borger-Vennen.

Syv og halvfjerdssindsthyvende Aargang.

Nr. 27.

Løverdagen den 8de Juli 1865.

Udgivet af Understøttelses-Selskabet.

Trykt hos Universitetsbogtrykker J. H. Schulz.

Blyantsflizzer.

(Af Joh. K.)

(Sluttet.)

Der er saa reent og vænt herinde i Peer Jensens Stuer. Gulvet i Storstuen er saa hvidt som kridt, og Blomster staae rundt omkring paa Skabe og Dragkister. Peer Jensen selv staaer midt i Stuen i sine Stadsklæder med Viben i Mundten. Det er en stor, svær Mand, nær ved de 60; hans Haar er krollet; før var det bruunt, men nu ligner det Skoven, som den er idag, bedækket med Sne. Hænderne har han i Lommerne, og de blaae Øine stirre ud paa den sne-dækte Bei, som om han sogte Nogen derude. Stille

staaer han, som uden Liv; kun de Røgskyer, der vælte
 ud af hans Mund, og den Taare, der triller ned ad
 hans Kind, forraade, at han er levende. Den sterke
 Mand græder. Hvorfor mon han dog græder paa sin
 Datters Bryllupsdag? — Ja! der bliver ingen Tid
 til Svar; thi der kommer Mo'er Ellen! — Kan Du
 see, det er Brudens Moder? — Ja! det er let at see,
 saadan ligne de hinanden; kun meget ældre og
 syldigere er hun, og Tid og Sorg have bleget hendes
 Kinder og indgravet nogle Furter i Panden. „Mig
 synes, Du er saa stille og sorgmodig idag, lille Fa'er“,
 siger hun til Manden og lægger sin Haand paa hans
 Skulder, „det er dog vor Marens Bryllupsdag, og en
 god og brav Mand faaer hun jo, der baade har Gaard
 og Hjem.“ — „Ja! vor Mo'er, jeg takker ogsaa Vor-
 herre for Marens Lykke; men aldrig kan jeg glemme
 vor Esben. Han var en gal, forvildet Dreng, — det
 var han; men Mod havde han — og ørlig var han.
 Havde vi ham nu her, saa var Alting godt; — men
 hvor er han nu? Maaskee er han død og borte, og vi
 have ingen Dreng mere, eller han sulter maaskee —
 aa Gud hjælpe os! Et Barn er den høieste Glæde
 paa Jorden, men det kan ogsaa være den dybeste
 Sorg!“ — Bedrovet trykker Mo'er Ellen sin Mands
 Haand — men i det Samme kommer en Bogn
 rullende ind i Gaarden, og nu maae de Begge see
 glade og fornøjede ud; thi det er nogle af Bryllups-
 gjæsterne, der komme.

See til Spillemændene, der staae ude i Gaarden!
 hvor Kinderne strutte paa dem, som de meest svulmende
 Aebleskiver; de ligner kalkunkle Haner, saa røde ere de
 i Hovederne, medens de af alle Kræster blæse i Trom-
 peterne til Velkomst for Gjæsterne.

Nu svinger Vognen for Døren, og ned kryller
 med stort Besvær den rige Mads Larsen, eller Mads
 Slagter, som Folk paa Egnen kaldte ham, ikke fordi
 han er Slagter af Haandværk, men fordi han er saa
 stor og stærk, at de Fleste helst krybe i Skjul, naar
 han bliver vred. Ligesaa stor og tyk Mads Larsen er,
 saa lille og tynd er Konen; man skulde troe, hun
 funde faae Plads nok i Mandens Vestelomme, og dog
 sige Folk, at hun har ham i Lommen. „Goddag,”
 raaber Mads Larsen hen til Peer Jensen, der med sin
 Kone staaer i Døren for at modtage Gjæsterne, og det
 „Goddag” kan man da høre en god Fjerdingsvei borte,
 saa høit brøler han; stakkels Trofast, der er sprungen
 ud af sit Huus for at hilse paa de Kommende, stikker
 af Rædsel Halen mellem Benene og skjuler sig dybt i
 Halmen. Neppe er Konen hjulpen ned, før den anden
 Vogn dreier ind ad Porten.

En gammel Mand, hvis hvide Haar frøller sig
 under den bredskyggede Hat, og hvis blaae Dine lyse
 af Godhed og Trofasthed, hilser venligt og hjerteligt
 paa Bært og Bærtinde. Et Sølvkors pryder hans
 Bryst; det er Sognefogden. Ved Siden af ham
 sidder Sonnen, Brudgommen; en ung rask Karl er

han, med bruunt, krokket Haar og et Ansigt saa sundt og fjæst, at man bliver glad ved at see derpaa. Ogsaa han bærer det hvide Kors; det kjøbte han ved Ødsted for sit rode Blod. Det samme Sted har han ogsaa faaet en anden Prydelse — det store Ar, der løber ham midt over Banden, men det er for Dieblifikket ikke til at see; Hatten skjuler det, men den skjuler ikke Diets fjække Ild. Raskt springer han ned, medens Spillemændene tude omkør med Længhunden, giver sin Bruds Forældre et trofast Haandslag og hjælper sin gamle Fader ned af Bognen. Der er en Mand til paa Bognen, men det er ingen Bondemand. Stille stiger han ned, medens Sognesogden beder Bært og Bærtinde undskyldte, at han har ført den fremmede Herre med sig; han var fra Amerika og boede hos Grevens oppe paa Gaarden, men vilde saa gjerne see et Bryllup paa Landet, hvordan det gaaer til der. — Det er en hei, smuk Mand paa omtrent 20 Aar. Hans sorte Haar kruser sig om hans Hoved og falder ned mod Skulderen; et tæt Skjæg omgiver hans Mund og bedækker hans Hage; Diet er mørkt og Kinden mager og bruun. Hans Klædning er smuk og fin; man kan see, at det er en Mand, der er vant til at leve blandt rige og fornemme Mennesker. Han falder sig Hr. de Pjerrini. Baade Peer Jensen og Mo'er Ellen stirre paa den Fremmede og saa igjen paa hinanden; men saa ryster Mo'er paa Hovedet, og da saa den Fremmede halvt paa Engelsk, halvt paa Dansk

taler til dem, og beder dem ikke at blive vrede, fordi han kommer som ubuden Gjæst, saa ryster ogsaa vor Fa'er paa Hovedet og skynder sig ørbedigt at sige: „Hjerteligt velkommen være I, Herre! under vort ringe Tag, og dobbelt velkommen, fordi I — ja! nu maa I ikke blive vred, fordi jeg og vor Mo'er ved at see Jer, kom til at tænke paa en simpel Bondedreng — naa! lad det nu være godt! — Velkommen være I da, naar I ville tage tiltakke med hvad Huset formaaer. —

Nu kommer der efter en Bogn — og der igjen en, og saaledes bliver det ved en Tidlang, til alle Gjæsterne ere samlede i Storstuen. Skafferne faae nu travlt med at byde Smørrebrod, Øl og Brændeviin om. Den Fremmede staaer ved det ene vindue. Snart følger hans Die Husets Vært og Værtinde; — det er dog underligt, hvor mildt han seer til dem! — snart søger det om i Stuen, som om han savnede Nogen, og see nu, hvor hurtigt han vender sig om og stirrer ud i Gaarden; mon det er den tykke Ane, han seer paa? — hun er da ikke saa farlig deilig! — Men tykke Ane staaer pludselig stille og gaber med aaben Mund paa den Fremmede; thi hun har seet en Taare liste sig ned ad hans Kind; — „Gud veed, hvad han flæber for“, tænker hun og gaaer videre. — Nu rulle Bognene etter for Døren. Paa den forreste satte Spillemandene sig op, saa folge Bruden med Faderen og Moderen, saa komme de Øvrige, til sidst Brudgommen med sin

Fader, den gamle Sognefoged; hos dem sidder den Fremmede. Koldt er det, men stille, ikke en vind rører sig; — et deiligt Vinterveir! — Musikken lyder fra den første Bogn, Pidstene smelde i Lusten, den varme Ande farer som Røgskyer ud af Hestenes Næseboer. — Rask gaaer det henad Beien. — Der seer Du Kirken; langt borte er den endnu, men nærmere og nærmere kommer den, eller de rullende Bogne til den. Hvid som den blændende Sne staar den der; men som der er Barme under Sneedækket, saaledes opvarmes ogsaa Hjertet under Kirkens Tag ved de Hjærlighedens Ord, der komme fra den venlige gamle Præsts Læber; ogsaa hans Hoved er bedækket med en Sne af hvidt Haar, men af hans milde Ansigt læser man om Hjertets Barme. — Bielsen er forbi. — Afsted rulle alle Bognene; Hestene dampe, Trompeterne stingre, Folk raabe Hurra og svinge med Huer og Hatte. — See dog den lille hvidhaarede Dreng! hvor han kan løbe paa sine smaae Been; — Haanden svinger han af alle Krefter, han tænker vist, han har en Hue i den; barbenet er han, og Skjorten stikker et godt Stykke ud af Buxerne som en lille Hale; Hurra raaber han, og hans lille rodmussede Ansigt smiler og glindser af Lyk-salighed og Fidt; men Skillingerne regne ogsaa ned til ham fra Bognene; det er ham en Glædesdag! —

Nu er Brudefølget atter i Gildeshuset; det sidder om det store Bord; der er fuldt op af god og kraftig Mad; Øllet og Brændevinen bliver ikke sparet paa;

selv Biin er der nok af; — Skafferne have travlt, og det for Alvor; frem og tilbage løbe de og ere nærvæd at rende hverandre omkuld; Latter og Munterhed lyder overalt. Til Høibords ved den øverste Ende af Bordet sidder Brudeparret; glad og livlig taler Brudgommen med sin unge Kone. Fa'er og Mo'er ere ogsaa glade, men stille ere de; vi vide jo, at de have en Sorg, der ikke kan glemmes; vor Mo'ers Dine især føge altid hen til den Fremmede, der sidder ved Sognefogdens Side. Ogsaa han er stille. Der spises og drikkes, der tales, og lees, og synges. Degnen, han kan især synge, men det er han jo vant til. Nu begynde Spillemændene. — Hurra, hvor det gaaer lystigt! — Den Fremmede sidder længe og seer paa den gamle Violin, der hænger paa Dorstolpen. Vor Fa'er lægger Mærke dertil. — „Ja det var vor kjære Drengs Violin,” siger han, „den var hans bedste Selskab, og spille kunde han — ikke sandt Skolemester?” — „Gjør os en Glæde, kjære Herre!” siger saa Brudgommen, „og spil lidt for os”. Violinen bliver tagen ned, den Fremmede griber den og spiller — saa deiligt — saa deiligt, at Alle pludselig tie og lytte til disse ukjendte skjonne Toner. Taarerne komme i Dinene; Spillemændenes Trompeter og Violiner synke dem ud af Hænderne — det er Musik. Alle see paa den Fremmede; vor Fa'ers og vor Mo'ers Dine vende sig ikke fra ham. Da standser han. Men atter begynder han; nu spiller han gamle Sange, og Alle synge med;

men saa spiller han en Buggevise; — Alle tie, men
Mo'er Ellen styrter hen til den Fremmede og slaaer
fine Arme om hans Hals: „Min Esben, min egen
kjære Son! det er jo Dig! — mit Hjerte har
jo længe kjendt Dig!“ — Hvilken Glæde i
Brudehuset! Hvilken Fryd at finde det Dypre-
bare, man har troet tabt!

Th. Olivarius.

Bekjendtgjørelse.

Til Optagelse som Medlemmer i Selskabet ere foreslaaede:

Hr. Slagtermester J. C. Hille.

— — — J. Margolinsky.

Slagtermester C. Schneiders Enke.

Hr. Gasværksbetjent N. J. A. Holkenberg.

Borger-Vennen.

Syv og halvfjerdssindstyrrende Aargang.

Nr. 28.

Løverdagen den 15de Juli 1865.

Udgivet af Understøttelses-Selskabet.

Drukt hos Universitetsbogtrykker J. H. Schulz.

Troen.

(Indseudt.)

Naar Hjertet svulmer
Af Sorgens Bid,
Jeg Smerten dulmer
Med hellig Id;
Naar Sjælen længes
Af Fængslet frem
— Hvoraf den stænges —
Til rette Hjem; —
Jeg bort den leder
Fra Malm — fra Mørke,
Imens den beder
Om Haab — om Styrke;

Og naar Du sukker,
 Af Ven forladt,
 Naar Haabet lukker
 Sin Himmel brat;
 — Liig Nattens Taage,
 Saa kjølig mild,
 Din' Dienlaage
 Jeg lukker til; —
 Naar Stormen tuder
 Og har sit Spil;
 Naar Medynks Ruder
 Er' frosne til;
 Jeg er et Anker,
 Som binder fast
 Til Haabets Banker,
 — — Og aldrig brast.
 Hvis mig Du eier,
 Da vær Du fro —
 Thi hvad opveier
 En Christens Tro? —

Hugin og Munin.*)

*) Under dette Mærke er mig tilseundt adskillige Digte; — jeg optager af disse nærværende, — men idet jeg aner-fjender, at der i den 19 Aariges Phantastie kan udklæffes mange smukke Tanker, saa før jeg dog ikke býde

Nat Phin.

(Efter det Engelske ved Th. O.)

Paa et lille Øyested, omgivet af en lille Have, som imidleridt Begge begyndte at blive svært generede af Liverpools voxende Gader; boede en værdig gammel Pebersvend, som Alverdeu kendte under det fortrørlige og nemme Navn: Nat Phin. Hr. Phin beklædte et indbringende Regjeringsembede i selve Staden, og tilbragte daglig sex Timer der i Forretningen; — al sin øvrige Tid kunde han hellige Studeringer og Fornøjelser. Han havde fra sine tidligste Aar lagt en særdeles Smag for Dagen for besynderlige og ualmindelige Antiquiteter, med hvilken han forenede en sær Kjærlighed til Naturhistorie. Han tilfredsstillede sin første Lidenskab ved, i et lille Bærelse, der stodte op til hans Contoir i Staden, at have opdynget en umaadelig Masse af gamle Stovlefnekter, Pistoler, o. s. v. der havde tilhørt historiske Personer; — endvidere Porcellain, indianske Guder og en Hob andet saadant Stads,

Borger-Bennens Læsere disse, førend de finde et lidt correctere Udtryk. — Maafsee er firmaet ogsaa af min Mening? — Jeg vil saare nødig være en streng Skolemester og Censor, men lidt Redelighed og Orden i Tankernes Udtryk maa der dog til! — Ikke sandt Hugin og Munin?

Th. O.

som man ofte saae ham kjærligt betragte med eet Øje, medens det andet vaagede over en lang Række af Skrivere og deres Gjerninger i det tilstødende Værelse. — Hans anden Tilbøjelighed, Naturhistorien, sysselsatte ham hjemme, hvor han havde fuldproppet ethvert Værelse og enhver Krog med Bøger og Gjenstande der stode i nogensomhelst Forbindelse med de forskellige Grene af hans Undlingsvidenskab, eller ogsaa med levende Dyr, paa hvem han ødslede den Kjærlighed, som andre Mænd ellers pleie at skjække Kone og Børn.

En værdig Grævlingehund, der havde været hans troe Folgesvend i en tidligere Livsperiode, laa indsvøbt i et af hans Tanters gamle Schawler paa Arnestedet i Dagligstuen, hvor den i Aanden morede sig ved sin gamle Beskjæftigelse at fange Rotter. — To Katte, kun meget lidet yngre, hvilke havde været Phins anden Kjærlighed i Dyreverdenen, laae venskabeligt tætved Hunden, med hvilken de for mange Aar siden vare traadte i den bedste Forstaelse. — En Papageje havde sit Buur i eet hjørne af Værelset. — Tre Kanariefugle og en Sidsken dinglede i Bure under Loftet. — Binduerne vare fulde af Hylder, paa hvilke vare opstablede en Masse af Blomsterpotter, hvis tætte Blade dannede en Skjerm, der næsten gjorde Værelset heelt mørkt. — Kamingesimsen var prydet med en udsgot Samling af Conchylier og andre Skaldyrs Frembringelser og en stor Glaskasse var rigeligt forsynet med alle mulige

Prøver paa Frembringelser af Steenriget. — I det Bærelse, som i egentlig Forstand kaldtes hans eget, fandtes foruden Boghylder en Masse af forskjellige udstoppede Fugle og Dyr, saavel som en vindtør Alligator, der var for stor til at kunne finde Plads i noget andet Bærelse. — Kort sagt — enhver Stump af Bæg, det Meste af Loftet, og den største Deel af Gulvet var opfyldt af levende eller døde Bæsener. — Der gik gjennem hele Huset en uafladelig Bjæffen, Syngen, Viben, Mjauen, Fløiten, Skrigen, Hvinen, som ikke lader sig beskrive. — Dyr brolte til Dyr; — og Fugl quiddrede til Fugl. — Her sloges en tam Halk med en Yndlingskattekilling om Krummerne fra Phins Frokostbord; — hist knyttede Aberne Næve og skare Ansigtet af hinanden fra deres forskjellige Skure; — Papagosien, og en Drossel ligeoverfor, laae i politisk Klammeri; — den ene brolte: „Gud sign vor Konge god;” — den anden sloitede: „Oh, Du lieber Augustin! Alles ist weg“.

Træde vi nu udenfor Nats Dør, saa finde vi Alt arrangeret paa samme Maade. — En lille Stump Have var i hvert Hjørne i Tidernes Løb bleven fyldt med inden- og udenlandiske Planter, saa at den udgjorde ikun et eneste smukt Lysthuis. — Ved enhver Bæg, som Solen med Rimelighed kunde berore, fandtes Frugttræer, der skjulte hver Tomme af Bæggen, — og Hundreder, eller snarere Tusinder af Blomsterpotter vare opstaplede paa en stor Blomstertrappe, der var opstillet

i Midten af Haven, ligesom man i et oversyldt Bibliothek anbringer en Boghylde midt paa Gulvet. — Saa tæt bepakket end Bladsen monne være, saa havde vor Ven Nat o: Nathaniel, alligevel fundet Rum til at lade anbringe en lille Dam, eller snarere Pøl, i hvilken fandtes nogle Vanddyr og Vandplanter, og hvori en tam Rødgaaſ, et Slags Maage, der havde det Hverv at paafsee, at Regnorme og andet Kryb ikke tog Overhaand, kunde leilighedsvis væde sine stækkede Vinger. — En lang Række af Smaahuse i en Baggaard vare overladte et stort Antal fugle, som Hr. Phin fandt en stor Hornsielse i at falde sine Gallina-Stammer, hvilket simpelthen betyder Hønsefamilier, ligesom Villa gallina en smuk Pavillon nede ved Gisselfeld — har sit Navn efter et Hønsehuus. Ikke en eneste af disse Hønestammer havde hjemme i Nathaniels Hødestavn, Brittannien, og hans Tante og Huusholderiske, Frøken Phin, bemærkede ofte meget gnavent: at det var nogle underlige Høns, da ikke en eneste af dem nogensinde lagde Noget, der kunde ligne et christent Egg; — vi maae formode, at den gode Dame derved vilde betegne et Egg, som et christent Menneske kunde fortære.

Herskeren i dette nu noigagtigt beskrevne lille Rige var en af disse Skabninger, der med Tiderne rykke frem til en ældre Alder, uden nogensinde at have været unge. — Han havde sit hele Liv igjennem haft det samme stadige og stilsærdige Udseende, som om han aldeles intet Begreb havde om, hvad Kjær-

lighed, en rask Dands eller et smægtende Digt muligen kunde være. Han havde begyndt at gaae med Flonnels Skjorter før sit tredive Aar, — bar Paruk i sit 35te, — og var neppe fyldt 40, før han fandt det nødvendigt at beskytte sig mod det raae Beirlig ved at iføre sig en bruun Dyffels Over-troie. — Hans Forældre, der havde været Eiere af det lille Landsted for ham, havde seet ham blive over halvgammel, uden at det i fjerneste Maade var falden dem ind, at det skulde falde Nathaniel ind, at han nogensinde kunde fatte en Tilboielighed, der laa udenfor Husets og Familiens lille Kreds, og at han saaledes muligen skulde faae iinden at etablere en selvstændig Huusholdning. — Forældrene stode ikke ene med denne Anskuelse; thi intet Menneske af hans Bekjendtskab, hverken ung eller gammelt, — mandligt eller kvindeligt — tænkte nogensinde paa, at Nat var en Fyr, der slikkede sig til at træde op som Elsker. — Han syntes at have oversprunget et Par af de bekjendte 7 Tidsaldre, der, efter Sigende, characterisere Mandens Liv, og var længe, længe førend han naaede de 70, „den magre, slikkede og betøflede Pantalon“. — Dersom Nogen havde til samme Tid funnet tænke paa Nat Phin og en Egteskabsforbindelse, saa maatte dette være skeet igjennem en ganske besynderlig Tankegang. — Ingen-sinde havde nogen ung beregnende Dame, naar hun friserede sig til et Selskab, eller tog Natkappen paa, naar hun kom hjem fra det, skjænket stakkels Nat

en eneste Tanke. — Heller ikke havde den aller-
omsorgfuldeste Moder for en Redefuld af gifte-
færdige Døttre tænkt paa Nathaniel, som Frier til et
af Pigebornene. Nei — ham fattedes dette Verdens-
mandsudseende, som man altid kan opdage hos en
Mand, der gaaer i Giftetanker. Det var høist sand-
synligt, at han lidt efter lidt vilde forstenes, eller
tørres hen, og saaledes, naar hans Time kom,
blive et smukt Exemplar blandt de mange forgjemte
Sager, paa hvilken han nu forodede al sin Kjærlighed.

(Fortsættes.)

Th. Olivarius.

Bekjendtgjørelse.

Til Optagelse som Medlemmer i Selskabet ere foreslaaede:

Hr. Huldmægtig H. C. Hager.

- Snedkermester H. H. Hildebrandt.
- Meelhandler C. A. C. Hildebrandt.
- Politibetjent B. O. Harreschau.
- Cand. pharm. Redacteur F. Hoffmeyer.
- Kunstdreier M. P. H. Hastrup.

Borger-Vennen.

Syv og halvfjerdstindstyvende Aargang.

Nr. 29.

Løverdagen den 22de Juli 1865.

Udgivet af Understøttelses-Selskabet.

Trykt hos Universitetsbogtrykker J. H. Schultz.

Nat Phin.

(Efter det Engelske ved Th. D.)

(Fortsat.)

Dog, der er ingen Ende paa Modsigelserne i den menneskelige Characteर: Nat, trods al sin Tørhed og sit haarde Ydre, samt optagen, som han syntes at være, af sine Studier; besad et kjærligt og godt Hjerte og fandt meget Behag — ogsaa i Omgang med Mennesker. Han holdt i Særdeleshed af Damebesøg, og forte disse med gammeldags ridderlig Anstand og behørige Formaliteter om blandt sine Herligheder; — og naar hans Tante stundom samlede nogle af disse, Skabningens Prydeler, saa viste Nathaniel sig fra den meest glimrende Side.

Han converserede om æstetiske Sager, Theatret, Tegne-mapper, Albummer, o. s. v. — og skjondt han visse-ligen var langt ude over Hanebeens alderen, saa besorgede han dog med Elskværdighed ogadræthed en gammel Lapses Functioner. — Ved saadanne Leiligheder herskede der i Reglen en høi Grad af Lystighed, og det saameget desmere, som de unge Damer og Nat gjensidigen optraadte fuldstændigt uskyldige, og, idemindste tilsyneladende, ikke havde den ringeste onde Hensigt mod hverandre. — Naar han til Gjengjeld besøgte disse Gjæster i deres Hjem, saa blev han der ikke modtagen som en blot Bekjendter, men snarere som en god gammel Onkel. De unge Piger med det lette Hjerte fortalte ham da gjerne deres smaae Kjærighedshemmeligheder, og forlangte hans private Mening om denne eller hin unge Herre; — saa maatte han ogsaa træfle afsæd med dem til alle Slags Udstillinger, eller hvorsomhelst, der var Noget at see, og sik Lov til at forsyne dem med fint Skriv-papiir og Visitfort. — I Selskab med en jævnaldrende, eller dog mindre aparte Herre, vilde disse Smaapiger have været ganske anderledes tause og tilbageholdne; men i Omgang med den honnette, skikkelige Nat, som de ikke formodede havde en Haand at tilbyde Nogen, vare de fuldstændigt i deres Es — (hvis „ease“ og „aise“ tillade denne Oversættelse).

Lifidst — utroligt som det maa synes — saa, ja saa — giftede Nathaniel sig dog alligevel.
— — — En excentrisk ung Dame kom en Aften med

nogle af Nats tidligere Damebekjendtskaber for at besej hans Have, og da man havde fortalt hende, at han var velhavende og godmodig, men formodentlig aldrig vilde træde ud af Pebersvendestanden, saa indgik hun et Væddemaal om, at hun skulde faae den lykkelige Nathaniel til at knæle for sig. — Hvorledes hun fuldførte dette fast utrolige Kunststykke, staer ikke i vor Beretning; — men, vist er det, at inden 2 Maaneders Forløb var hun — Fru Phin. — Det var Sommertid, da denne lykkelige Begivenhed fandt Sted, og Nat var saa overvældet af den nye Følelse, der fyldte hans Bryst, at han beqvemmede sig til at møde i nye Manskins Buger og med et nyt sort Silketørklæde om Halsen, og det var i Sandhed mærkværdigt at see, hvilken Forandring disse to Prydelser frembragte i vor værdige Mens Ydre.

Dagen efter Brylluppet overlod han til sin Tante at indvie den unge Kone i Etablissementets temmeligt sammenfiltrede Enkelheder, og forlod Huset for paa sædvanlig Vis at varetage sine Embedsforretninger. Det var aldrig faldet ham ind, at hans Frue kunde have ifinde at omdanne, forandre eller seie Noget ud af det saa vel ordnede Menagerihuus, og heller ikke var der vexlet et eneste Ord mellem dem om denne Sag. — Med Freje kan man derfor dele hans Forbauselse, da han ved sin Hjemkomst Kl. 4 fandt Dagsligstuen klaret fra alle de Yndlingsdyr og Curiositeter, hvormed den tidligere havde været fuldpakket. — — Grævlingehunden laa giæpende i Kjælderen, især

med at døe af Kulde; — Aberne vare slupne ud i Haven, hvor de havde ødelagt et Halvhundrede af de deilige Frugttræer, — og hele Børrelset frembød dette sorgelige og uhøggelige Udseende, som et Børrelse altid frembyder, naar mere end Halvparten af de sædvanlige Meubler flyttes bort. — — Stakkels Mat stod fortapt og maallos, — og da han omfider sit sin Stemmes Brug igjen, foer han los paa sin ørværdige Tante, hvem han med stor Hestighed beskyldte for at være Skyld i denne Ulykke.

Fru Phin bragte ham imidlertid snart til Raison, idet hun indrømmede, at hun selv var Øphavskonen til den hele Omdannelse, og hun forsvarede som en Mand det hele Arrangement, hun havde truffet.

„Hvad for Noget,” sagde hun, „er jeg kommen her for at boe som en fattig Huusmandskone i et Skuur fuldt af alle Slags Dyr og Fugle?! — I Sandhed, Noahs Ark var ikke saa gal som denne Anstalt! — Nei, min Herre! naar De vil have en Kone, saa maae De ogsaa indrømme hende at styre sit eget Huus; — Egtemænd skulle aldrig blande sig i Huusholdningssager“. — Mat gav efter i Dieblifiket, men tilbragte den hele Eftermiddag og Aften, deels med, fra nyt af, at ordne sit Skramleri, — deels med at troste Grævingehunden, der var fonærmet i sit Inderste, — og deels med at smaaasnakke med sin Frue om den store Behagelighed ved dog at have nogle Smaafugle i Ens Dagligstue.

Han forlod Huset den følgende Morgen som sæd-

vanligt, og tilsyneladende forsonet med Sagernes nærværende Stilling; — men hvo kan fatte hans ubehagelige Overraskelse, da han ved sin Hjemkomst fandt sin deilige Caprifolium, der havde tildækket Vægge og vinduer, hugget af indtil Roden, og endvidere, at omtrent et Læsfuld af Urtepotter og Conchylier vare fastede ud i den lille Vandpyt mellem alle hans kjære Vanddyr og Vandplanter. Om denne sorgelige Begebenhed fik han strax ved sin Hjemkomst et lille Vinke fra sin gamle Gartner, hvis ørlige Hjerte var bristefærdigt, da han bragte sin Herre den sorgelige Østretning, der næsten atter berovede den skønne Nat Mælet.

„Madam“, udbredt han om sider, „De har ødelagt en af de skønneste Caprifolier i hele Landet, og tilintetgjort mindst femten hidtil ubekjendte Arter af Vanddyr, og nogle af de skønneste Vandplanter, man nogensinde har set samlet. — I Himlens Navn! hvad skal dette betyde? — og hvor skal det ende“?!

„Ja, det maa jeg sige Dem“, svarede Fruen, „jeg syntes, at Værelset var utilbørligt mørkt, og meente, at der kunde hjælpes derpaa, naar nogle af Grenene for vinduerne blev huggede bort; — og hvad Vandpytten angaaer, saa maa jeg endvidere tillade mig at sige Dem, at den er fuld af de væmmeligste Skabninger, der findes i hele Verden, og at det er min faste Beslutning at lade den aldeles opfylde.“

„Væmmelige Skabninger!“ udbredt den vrede Huusbond, — „væmmelige Skabninger?! — og

jeg maa sige Dem, Frue! at de blevne beundrede af alle Studerende, der gave sig af med Vanddyrenes Naturhistorie, og at de blevne anseete for en Samling, hvortil der ikke fandtes Mage. Jeg har forlængst havt iſſinde at sende Tegninger af dem til Camarck, som, efter hvad man figer, aldeles ikke fjender de fleste af disse Arter." —

Ulykken var nu imidlertid engang skeet, og der var intet Undet for Hr. Phin at gjøre, end at gribte til forhindrende Forholdsregler for om muligen at forebygge Uheld af samme Slags. — Han tilbragte den hele Aften med at holde Forelæsninger for sin Kone om det Behagelige i at studere Naturhistorien, — og ved at lægge hende paa Hjertet: at hans Velvære beroede for en stor Deel paa Bevarelsen af de kjære Gjenstande, der hidtil havde udgjort hans Huses Prydels. — Hun sagde venligt „Ja og Amen“ til det Meste, af hvad han fremførte; men den No, til hvilken hun saaledes sik ham dysset, var Kun Begyndelsen til nye Forræderier.

Da han ved Middagstid kom hjem den næste Dag, faldt hans Die allerede paa Dørtærskelen paa en uhyre Bunke af kosteligt Skramleri, som hidtil havde været opbevaret i hans eget Sovekammer, men som han nu ikke udelukkende funde falde sit eget. — Alter stod han der som lynslagen, gjorde i sin retfærdige Brede et hidsigt Spørgsmaal, — og sik til Gjengjeld det mugne Svar: „Hvad for Noget — skal en Kone i Huset nu ikke længere sørge for An-

ordningen i sit eget Sovekammer? „ — For at forøge Nats dybe Sorg saae han sine uwurdeerlige Skatte fra den levende Verden, som det havde kostet saamange Aar at samle, erstattede af en Hoben Dame arbeider, — Vandfarvemalerier, Canvasbroderier og lignende Pillerier, — der desforuden fattedes ethvert Spor af Smag, Kunstfærdighed, Nutte, eller nogen anden værdifuld Egenstab.

Nathaniel begyndte nu at komme under Beir med, at han muligen havde begaaet en Feiltagelse, da han gif hen og giftede sig, — og at muligen hans lykkelige Livsdage vare forsvundne. — Det var aldeles forgjæves, at han bonfaldt sin ærværdige Tante at vaage over Orden i Huset i hans Traværelse. — Den gamle Dame, der ikke var overdrivent vel fornæret med dette Gistermaal, — og som heller ikke stod paa den allervenligste Fod med den nye Frue, erklærede ligefrem: at hun maatte ansee sig for aldeles ude af Stand til nogen virksom Indskriden.

Dag efter Dag kom Staklen hjem for at være Bidne til nye Forandringer og nye Ødelæggelsesscener: Snart var det et Glasskab, der var sønderstaaet og med sit Indhold fastet ind i Pulterkammeret; — saa var en Yndlingsfugl sat paa fri Fod, eller en kostelig Plante rykket op med Rod; — et nysseligt Marsvin med hele sin unge Familie blev fastet paa Doren og kunde nu, som en anden med Born velsignet Armodsmann, forsøge sin Lykke ved at tigge sig frem paa Landeveien; — et velskabt Dovendyr (Ay)

maatte gjøre en Prøve paa, hvorvidt det kunde drive det i Hurtighed, for at undgaae at blive qualt af Rogen af noget antændt vaadt Straa, som Fruen blot for Spøgs Skyld havde puttet under dets Jernbuur; — Fuchsiaer og andre høist sjeldne Blomster blev afbrækkede for at lave Bouquetter; — Burene, i hvilke de sjeldne Hønsracer residerede, fandtes stundom af forsættlig Vanvare aabne, og disse utrættelige Hakkere og Skrabere ødelagde ved en eneste Udsugt i Haven ikke sjeldnen en Udsæd, der var uvurdeerlig i Nats Dine.

(Sluttet.)

Th. Olivarius.

Borger-Vennen.

Syv og halvfjerdssindstyrrende Aargang.

Nr. 30.

Løverdagen den 29de Juli 1865.

Udgivet af Understøttelses-Selskabet.

Trykt hos Universitetsbogtrykker J. H. Schultz.

Nat Phin.

(Efter det Engelske ved Th. D.)

(Sluttet.)

Der var ikke gaaet eet Aar, forend der var
bevirket en saadan Forandring i Hr. Nathaniel Phins
egen Person og Klædedragt, — hans Huus og
Hove, at ingen Moders Sjæl, der havde kjendt
ham og dem i tidligere Dage, nu vilde have gjen-
kjendt dem. — Huset var et spoleret Legetsi; —
Haven et Bildnis; — Manden selv et udslidt,
menneskeligt Væsen, ikke mere passende for denne
Verden — lignende et visnet, skjælvende Blad, der i
en Novemberstorm endnu holdt sig fast paa Treæet.

Dog — Tiderne skifte — og til sidst slog

ogsaa den Time for vor Nathaniel, der skulde bringe ham Trost og Vederlag for hans lidte Kummer. — Da en skøn Morgen en yndig lille Datter blev lagt i hans Arme, saa vaagnede han igjen til Livet, idet hidtil ukjendte Hølelser opvarmede hans ørlige, kjærlige Hjerte, og disse Hølelser optog ham suart i den Grad, at han begyndte at tage al Sands for de Faae af hans Curiositeter, som han havde faaet Lov til at beholde. — Han glemte at have Tilsyn med Levningerne af sin ødelagte Have; — med egen Haand flyttede han nogle Kasser med tørrede Myg og andre Insecter op paa Loftet for at skaffe Plads til en Bugge. — og blev, fort sagt, i meget kort Tid en ganske anden Mand.

Senere Forøgelse af Familien, som med passende Mellemrum fandt Sted, fuldstændiggjorde og befæstede denne totale Forandring hos vor Ven. — Han gjorde den Opdagelse, at de Rariteter, som han tidligere havde skænket saamegen Kjærlighed, ikun vare kummerlige Stedfortrædere for de dyrebare Skatte, der nu vare skænkede ham, og som det nu var ham saa kjært at dægge for; — han begyndte at foragte alt sit tidligere kjære Skramleri.

Han helligede nu fun en lille Deel af sin Have til sjeldne Blomster; det Øvrige af den blev anvendt til at opelske nyttige Grøntsager; — hans sjeldne, udenlandske Hønsfamilier maatte gjøre Plads for ørlige øgte engelske Høns, hvis Egg i Reglen vare spiselige; — hans Kone fik uden Modsigelse

Lov til at gjøre saadanne Forandringer i Huset, at dette med Tiden fra et Menageri og Museum blev omdannet til et hyggeligt Familiehjem; — ja — endogsaa i Fatters egen Person bevirke den samme magiske Haand en saadan Forandring, at ærlige Nat syntes at være bleven forandret fra Noget, der lignede et vordende Mumie, til en middelaldrende Egtemand med et venskt og værdigt Ydre.

Enden paa Legen blev, at Nathaniel blev en solid, glad og lykkelig Familiefader, som vi ofte have seet følge sin Kone smukt til Kirke, eller om Aftenen spadsere med sine „Drenge.“ — Han levede lykkelig i mange Aar, og da vi sidst talte med ham, saa indrommede han oprigtigt: at al den Tid, han havde tilbragt som Pebersvend og med at samle Curiositeter, maatte han ansee for spildt, og at han først nu havde begyndt at nyde Livet og var rigtig lykkelig.

Nogle temmeligt forældede Små-fortællinger.

Indledning.

Idet jeg som fyld for Resten af nærværende Nummer tillader mig at benytte efterstaende Anekdoter, saa skal jeg fun, som den bekjendte Don Pedro, der

fortæller sin Historie for 20de Gang*), og bliver kaldet til Orden af sine Tilhørere, aldeles sluttende mig til denne nævnte Talers Ord, tillade mig at sige: Hvad nu! — Have I ikke hørt Historien før, saa er den ved Sct. Sebastian god; — og have I hørt den før, da have I besynderligt godt af at høre den engang endnu, ved Sct. Sebastian! — Stille! — —

Fabius Maximus.

Fabius udmarkede sig i de puniske Krigs (Krigene imellem Rom og Karthago). Den store karthaginensiske General Hannibal havde ved Krigskunst og Lykke erobret næsten hele Italien og altid overvundet Rømerne i aabent Slag. Da valgte disse den gamle sindige Fabius til Fæltherre og stillede ham imod den unge og fyrige Hannibal. Fabius gik i Begyndelsen lang-somt frem, hvorfor Rømerne spotviis kaldte ham Nøleren, og delte Hæren imellem ham og den unge forvorne Fæltherre Minucius. Fabius stillede sine Tropper i de høiere Bjergergne, Minucius forte sine frem og angreb Hannibal. Men i Slaget blev Minucius saaledes medtagen, at han syntes ikke at ville beholde en eneste Mand tilbage. Da ilede den sindige Fabius ham tilhjælp, hvorpaa Hannibal trak sig tilbage med de Ord: „Saa brast da endelig hün Sky, der saa lange har svævet over Bjergetoppene.“

*) „Det var en Søndag som idag for 20 Aar siden;“ — „Stille!“ —

Men Minuciüs, rørt over Fabius's Wedelmodighed, tilraabte sine Soldater: „Kommer! lader os gaae til ham og hans Mænd og hilse ham som Fader og dem som Befriere.“ Og de gif til Fabius og gave sig atter alle under hans Besaling.

Den medlidende Soldat.

En macedonisk Soldat trak engang et Muulæsel, som skulde bære nogle Sække Penge, der tilhørte Alexander den Store. Da Dyret var nærvæd at synke sammen under Byrden, tog Soldaten saa meget, som han kunde bære, paa Ryggen og slæbte det lige til Kongens Telt. Alexander, som ubemærket havde seet derpaa, trædte nu frem og sagde: „Hat Mod, min brave Mand! Da Du har baaret disse Sække saalangt for at lette Dit Dyr, saa bær dem endnu et lille Stykke hen til Dit eget Telt, Du fortjener at eie dem.“

Keiserens Ord.

Den franske Keiser Napoleon den Første monstrede engang et Regiment foran sit Palads. Medens han stod og uddelede Besalinger, slap han Toilen paa sin Ridehest, og denne benyttede strax Leiligheden til at løbe bort fra sin mægtige Herre. En af Soldaterne, en rast, behændig Karl, sprang frem, ilede oieblifkeligt efter Hesten, greb den i Toilen og bragte den tilbage til Keiseren, som tog imod den med de Ord: „Jeg takker, Capitain!“ — „Bed hvilket Regiment, naadige

Herre?" spurgte Soldaten. — „Bud min Garde," svarede Keiseren, idet han satte Hesten i Galop og iledes afsted. — Soldaten havde sin Herres Ord og forlod sig derpaa; han lagde sit Gevær paa Jorden og begav sig hen til Generalstabben. — „Hvad vil denne Karl her?" spurgte een af Generalerne. — „Denne Karl," svarede Soldaten med et Udtryk af Selvsøelse, „er Gardekapitain." — „Du!?" hed det derpaa. — „Ja, thi han har sagt det," vedblev Soldaten, idet han pegede paa Keiseren. — „Af, min Herre, sagde Generalen med Agtelse, „jeg beder om Forladelse; det har jeg ikke vidst." Soldaten saae naturligvis heller ikke ud som en Capitain, thi han havde hverken dennes Epaulettter (Skuldersnøre) eller Raarde; men Keiserens Ord, som han forlod sig paa, havde Mere at betyde end en Uniform.

Rudolph af Habsburg.

Grev Rudolph af Habsburg var engang paa Jagt. I Skoven mødte han en Præst, som skulde til en Døende, der vilde nyde Alsterens Sacrament. Præsten skulde over en Bæk. Vandet havde imidlertid bortskyllet Broen, og Præsten vilde vade igjennem Bækken. Da steg Rudolph af Hesten og satte Herrens Tjener paa den. Da denne næste Dag vilde tilbagelevere Hesten, sagde Rudolph: „Det forbyde Gud, at jeg skulde bruge en Hest i verdsligt Diemed, som er blevet brugt til saa hellig Tjeneste! Behold den til lignende

Tjeneste!" Den nævnte Rudolph blev i Aaret 1273 valgt til tydsk Keiser.

Carl den Tolvte.

Carl den Tolvte, fortæller man, havde i Drunkenstab engang tilført den Arbedighed, han skyldte sin Moder, som tog sig det saa nær, at hun Dagen efter ikke lod sig se ved Hoffet. Kongen spurgte om Aarsagen, og man fortalte ham den. Han skjænkede derpaa et Glas fuldt af Vin og gik ind til Dronningen. „Jeg har hørt," sagde han, „at jeg igaard har forseet mig imod Dem, og jeg kommer for at bede Dem om Forladelse derfor; for at det ikke østere skal skee, drinker jeg dette Glas paa Deres Sundhed; det skal blive det sidste Glas, jeg drinker i mit Liv." Og han holdt sit Vøste.

„Den, der hersker over sit Sind, er bedre end den, der indtager en Stad." Sal. Ordspr. 16. 32.

Et uventet Svar.

En meldte sig ved en Audient hos General Lafayette og bad om en Ansættelse. „Jeg maa gjøre opmærksom paa," sagde han, „at jeg er en Adelsmand." „Min Herre," svarede Lafayette, „det vil ikke funne være dem til Hinder."

Et frimodigt Svar.

Georg II, Konge af Storbritannien, besøgte engang sine tydiske Lande og spurgte ved denne Leilighed Præsidenten for Overappellationsretten i Celle ved offentligt Taffel: „Hvorledes kan det være, Herr. Præsident, at jeg næsten taber alle mine Processer ved Overappellationsretten?“ Præsidenten svarede: „Derēs Majestet har sædvanligt Uret.“

Th. Olivarius.

Correspondance: S. T. A. M. H. — „Eneboeren“ kan være et meget smukt lille Digt; men da jeg, saaledes, som det er bogstaveret, ikke drister mig til at optage det, saa vil De nok have mig undskyldt; — jeg maatte i modsat Fald heelt omfriive det, og det vil De vel hverken tillade, eller forlange.

Th. O.

Borger-Vennen.

Syv og halvfjerdsindstyrrende Aargang.

Nr. 31.

Løverdagen den 5te August 1865.

Udgivet af Understøttelses-Selskabet.

Trykt hos Universitetsbogtrykker J. H. Schultz.

Uncas.

Ingen maae nu troe, at jeg, efter denne Over-skift at domme, vil leve et historisk Supplement, eller yderligere Oplysninger om en af Heltene i „James Fenimore Coopers“ interessante, nordamerikanske Ro-maner, der i Aaret 1831 for første Gang blevne om-plantede paa dansk Grund.

Mange have maaskee læst disse Fortællinger, der i smukke Oversættelser ere givne i vore Hænder, og mangt et Dje er maaskee blevet vaadt over den indianiske Høvdings Skjæbne — (jeg har i sin Tid grædt min Tour over ham, for jeg har ikke langt til Vandø); — — men, tag dog ikke Lommeklædet frem endnu! — min lille Skildring angaaer ikke min gamle Ven,

den romantiske Uncas, — — jeg erindrer maaskee feilt, naar jeg antager ham for „den sidste Mohicaner“; men skulde jeg være i Bildfarelse, saa skal jeg nok faae Oplysning hos en god gammel Ven, der viistnok kender de indianske Stammers Navne og Skjæbner bedre end de Fleste, — skjøndt, det jo for Sagens Skyld er temmeligt ligeegyldigt, da jeg ikke har isinde at fortælle om den indianske Uncas, men om en dansk Uncas.

De har formodentligt nok, mine Damer! mine Herrer! forlængst lagt Mærke til, at hvad jeg savner i Dybde, — og jeg mangler overmaade meget i den Retning — det erstatter jeg rigeligt ved Længde og Bredde; men skulde det, jeg skriver, blive for langt og for bredt, saa sende blot Gen mig et venligt „Stop“! — og jeg skal snøre min Rose sammen med en sammelig Undskyldning for min Vidtsvævenhed. — Og saa var det om den danske Uncas.

Denne er hverken mere eller mindre end en Hund af dette Navn, og naar jeg tillader mig at byde Læserne en Beskrivelse af hans Liv, Levnet, Bedrifter og Skjæbne, saa er det — forsaavidt som jeg ikke kan gjøre denne Beskrivelse interessant — dog muligt, at jeg kan gjøre den belærende som et Bidrag til Hundens Naturhistorie, dens Opdragelse, dens Fordærvelse og hvad videre, der under Beskrivelsens Affattelse vil tilbyde sig. — —

Maa dette saa maaskee være nok som Indledning?

Uncas er født? — (ja, kan jeg ikke give det bestemte Datum, saa er det saamæn min Kones Skyld, der bevirkeude, at han kom i Huset, hvor vi i lang Tid feirede hans Fødselsdag, eller maaskee Modtagelse's dag); men det er vel heller ikke saa stærkt magtpaaliggende. — — Hans Moder, som tjente som Lænkehund paa Nørrebrogade Nr. 7, hørte til de berømte Toldbodhunde, der ikke alene heelt slugte døde Toldbodrotter, men som i sin Tid erhvervede sig en begrændset Agtelse, ved halvt at opæde en levende Tjenestepige, der vovede sig ind over det Territorium, som de ifolge Tjenestepigts skulle beskjærme. — Hun o: Uncas's Moder og ikke den ulykkelige Tjenestepige — var en ilter Dame, det veed jeg af Erfaring, for jeg boede et Par Aar i Sønnens Fødestavn, og det kostede mange Kjødbeen og andre Levninger for at komme paa en nogenlunde forstaaelig Fod med hende.

Hver født Skabning kan med Bisched nævne sin Moder; men det Samme gjælder ikke altid med Fatter, især naar Talen er om Hunde, som Enhver, der kjender det Mindste til Hundemastepiet i det hundebelemrede Kjøbenhavn, — der fandtes i Aaret 1864 — 2,750 numererede, foruden Bagabonder — — vil indromme, — og jeg kan selvfolgeligen ikke constatere noget Bestemt i denne Henseende, men kan kun tillade mig den Bemærkning, at — dersom det er

sandt: „at *Æblet* ikke falder langt fra Stam-men”, — saa maa Fatter have været en respectabel Personlighed, baade med Hensyn til physisk Styrke og Intelligents; thi vor Uncas var i høieste Maade udrustet med disse Egenskaber.

De første 10—12 Dage af sit Barndomsliv tilbragte Uncas i sin Moders Hundehuus, tilligemed 4 andre Søskende, af hvilke, saavidt jeg veed, twende omkom ved Vand, da der ikke kunde slaffes dem nogen anden comfortabel Anbringelse, og jeg skal i de faae følgende Blade ikke beskjæftige mig med den øvrige Families Skjæbne, men ene og alene beskjæftige mig med Uncas.

Jeg holder af alle mulige Ting i Guds skjonne Verden, baade levende og livløse, og følgelig holder jeg ogsaa af Hunde. Naar jeg ikke for mange Tider siden havde tillagt mig et saadant Creatur, saa var det ikke af Mangel paa Kjærlighed til disse troe Menneskevenner, eller fordi jeg frygtede Udgifterne til Foden og de aarlige Polititegn; — nei, det var fun fordi en saadan Skabning for en eenlig Mand og Timelober, som jeg dengang var, kan være en stor Gene. — Mine Livsforhold havde ved den Tid, da Uncas blev født, forandret sig en Deel; — jeg havde faaet mig et selvstændigt Huus og Hjem, og derhos en Kone, der foruden at holde af mig, ogsaa holdt af andre Hunde. — Vi boede dengang paa et meget eensomt, isoleret Sted paa de Blaagaardsjorder, der nu indtages af hele, prægtige Gaderækker, men hvor

der dengang fun fandtes meget saae Smaasteder ved de, meest af Ladegaardslemmer og andre Bagabonder besærdede Stræder og Markveie. — Min Kones Ønske og denne Omstændighed vare egentlig Grunden til, at jeg tilbød mig at redde Hvalpen fra Vandssøen og optage ham i Familien; thi slægtede han blot sin Moder paa, saa følte jeg mig overtydet om, at han, foruden at være Legetøj som lille, vilde voxe op til en trofast Svend, som stor; — naturligvis, under Forudsætning af den omhyggelige, forstandige Opdragelse, der idelig i vort pædagogiske Huus svævede os for Die.

Saaledes skete det da, at vor lille Tjenestepige en Dag fra vor tidlige Bopæl kom hjem med en Klump Sort i sit Forklæde; — Klumpen var Uncas; thi saaledes blev han samme Dags Aften faldet efter min Kones Ønske, medens han liggende paa en dyb Tallerken blev tracteret med et Glas Punsch over Hovedet. — Jeg maatte uvilkaarligt tænke paa Till Ugelspegels Historie og Daab, og Tankerne gik saamæn i den rigtige Retning; thi han bedrev virkelig mangehaande Uglspilstreger. — Jeg vilde nu blot ønske, at jeg nogenlunde værdigt kunde beskrive det elskværdige Ulhyre. — Tænk Dem en lille kulsort, blodhaaret Krabat med lange, silkebløde Ørelapper, en velformet Snude, og et Par brune Øine, af hvilke — uagtet hans spæde Alder — baade Klogt og Gavtyvestreger lyste frem. Hoi dertil en Hale, der næstefter hans smukke Hoved, i Tidernes Løb blev en

sand Prydelse — og et Skind, der var saa stort til at voxe i, at — naar man i Barndomsdagene under tiden tog og ruskede ham i det — hvad stundom skeete for adskillige barnlige Uopdragenheder — saa var det, som om hele Hvalpen blev borte i et eller andet Hjørne af Peltsen; — og slutteligen 4 Poter — han havde dog med alle sine Guldkommenheder ikke flere end 4 — der syntes at være bestemte for en Bjørn, saa kan De maaskee danne Dem et Billedet af Dyret. — At see denne lille Fyr, der trods de store Fodder, han levede paa, i sin tidligste Alder slingre afsted over Gulvet, naar han vovede sig bort fra Bæggen, og efter adskillige Anstrengelser om sider falde paa Snabelen ned i sit Mælkesad — han blev ikke flasket op — var et høist comiskt Syn. Nu kan De da nok tænke Dem Hans Herlighed paa det Stadium, da Undersaatterne ikke tilbørlig funde støtte Overhuset!?

Uncas, født af en glubst Lænkehund, var naturligvis bestemt til Lænkehund; — ja, han blev saamæn en deilig Lænkehund, for han var aldrig nogen Lænke! — Gud bevares! det seiler ikke, at der strax blev gjort de fornødne Anstalter for at danne ham til sin Fremtidssbestemmelse; — i et blødt Halsbaand blev han de allerførste Aftener tøret med et Seilgarn til et Bordbeen; men da Halsen maaskee var tykkere end hele Kroppen, ellers han maaskee paa Grund af sit store Skind funde forlægge hele Kroppen andetsteds hen i det, saa havde ung Uncas hver Nat smøget

hele Historien af sig og befandt sig den paafølgende Morgen med sine Productioner paa alle mulige Steder, hvor han ikke skulde have været, og saa blev disse Forsøg opgivne, til han blev større og forstandigere, og skulde træde sin Tjeneste i Gaarden, hvilket naturligvis aldrig skeete, og hvilket jeg lige fra hans første Indtræden i huset havde forudseet, aldrig vilde skee, skjønt hans voxende Dimensioner og naturlige Tilbøjeligheder forhindrede, at han blev en væmmelig Skjødehund.

Han savnede ikke Opdragere og Læremestre — jeg mener, at vi var i alt 5 — og saa er det jo tydeligt, at det maatte gaae ligesaa godt, som naar en Bedstemoder med et Par gamle Lanter og et Par forflosne Onkler i Forening, om end ikke i Enighed, skulde bringe en Laban ind paa den rette Bei. Det Bidrag, jeg ydede til hans Oplærelse var, foruden et tilfældigt, lille, — omr Spark, naar han gjorde sig skyldig i altfor haandgrabelige Unoder — at lære ham at kjende Kaart, ved hvilken Lejlighed, der jo ogsaa af og til vankede et lille Dunk i det tykke Hoved; men — det var ingen slemme Dunk. — Tinget var den, at da det var henimod Vinterstiden, da Uncas flyttede ind, saa deeltog han i den Undervisning, som jeg i enkelte Aftentimer efter Theetid gav min Kone og et Par unge Pensionnaire i det ødle Chombrespil. — Uncas var ved den Tid ikke større, end at han funde sidde indenfor min Vest og stikke Hovedet ud gennem Sammes Aabning

og more sig paa bedste Maade ved at see paa Kortene. Hver Gang jeg fik Spadille paa Haanden, viste jeg ham den, gav ham en lille En paa Hovedet, som han besvarede med et „Bov“, og det varede ikke længe, førend jeg kunde vise han alle 9 Kort, imedens han bevarede Tausheden, indtil han muligen opdagede Spader-Es, som han da til sidst, uden noget Dunk, hilste med sit „Bov“, og derved stundom robede min Belstand for mine Medspillere. Naar Slubberten faldt isøvn, som jo ikke sjeldent fandt Sted, saa knappede jeg blot Besten op, og saa svært han ned paa Gulvet og forsejede sig til sit Tæppe.

(Fortsættes.)

Th. Olivarius.

Bekjendtgjørelse.

Til Optagelse som Medlemmer i Selskabet ere foreslaaede:

Mr. Metaldreier J. E. Gall.

— Slagtermester G. C. Hille.

Johanne Wilhelmine Haase, Datter af Bogbindermester Haase.

Borger-Vennen.

Syv og halvfjerdsindstyrrende Aargang.

Nr. 32.

Løverdagen den 12te August 1865.

Udgivet af Understøttelses-Selskabet.

Trykt hos Universitetsbogtrykker J. H. Schultz.

Uncas.

(Fortsat.)

At han, da han begyndte at faae nogen Stivelse i Lemmerne ved de unge Menneskers velvillige Assistance lært at sidde, ligge død, springe over en Stok og deslige andre almindelige Hundekunster, er maaske overflodigt at bemærke; men som et Exempel paa hans medfødte aandelige Anlæg og hans Snildhed i at opfatte Situationen, skal jeg dog tillade mig at anføre: at han, naar han havde fortjent en Lussing, som jo oftere indtraf, og der blot sagdes: Fy, Uncas! — saa reiste Bamsen sig i siddende Stilling med et bedende Blik i sine trofaste Dine og Potebevægelser, som maatte afvæbne enhver straffende fungerende

Mentor. — Vi blev iovrigt alle snart vænte fra med at slaae ham, da han, ligesom han blev ældre, og hans Synaale tænder afsløstes af ordentlige Bide- og Hugtænder, gav utvetydigt at forstaae, at han ikke godvillig ønskede at modtage Prygl; — naar man derimod tog ham med det Gode, som af oven nævnte Anskuelse fra hans Side omsider blev den eneste Opdragelsesvei, saa funde man i Reglen saae ham til alle mulige — ja fast umulige Ting. Jeg blev saaledes betydeligt overrasket ved en Festforestilling en Aften, hvor han paa Commandoordet: „Uncas, læg sig ned!“ — sieblikkelig fastede sig paa Bugen; — „Uncas, Poterne frem!“ — sieblikkelig skjod sine mægtige Forlabber hen ad Gulvet; — „Uncas, Snuden ned!“ — sieblikkelig, rigtignok med et Suk, placerede sit store Hoved henad Gulvet mellem begge Poterne. — Nu blev der lagt et Stykke hvidt Sukker paa hver Pote og et Ditto paa hans brede Snude. Bæstet snoistede lidt, og skelede til hver Pote, men rørte sig ikke, førend det atter lod: „Uncas maa ta'et!“ for saa forsvandt alle 3 Stykker i et Nu. — Senere behøvedes der ikke denne Exercits paa Tælling; naar blot man spurgte ham: „Bil Uncas ha'e Sukker?“ saa placerede han sig stræg i den beskrevne Stilling og ventede i den Grad taalmodig paa Tilladelse til at tage sin Belønning, at vi mangengang have seet ham falde isovn, uden at nogen Sukkerstump faldt fra sin Plads. Et andet Beviis paa hans Intelligents var maaskee hans Kjærlighed

for Mont, især store Gnesteskillinge; — naar han blev begavet med en Saadan, kunde han bære den hele Timer i Flaben, og vel paa Forespørgslen: „Uncas, hvor er Skillingen?“ — lade den høre rasle mellem Tænderne; og saa med et polidst Hovedkast stolttere Stuen rundt; men han udleverede den saare sjeldent, naar han ikke følte sig overbevist om, at man vilde lege med ham og lade ham faae den igjen. — Man kunde i hans modnere Alder vise ham Skillingen og lægge den, hvor man vilde; — var der blot Mulighed deraf, skulde Uncas nok faae fat i den. Jeg har seet ham med største Yethed passere 8 Trin op ad en Stige, der var sat til en Yverbjælle over et Torringsapparat og hente sin Skilling; — i Begyndelsen hvinede han jo rigtignok over Nedstigningen; men vænmede sig snart til med et summariskt Spring at gaae uden om alle Mellemled. Jeg er med Hensyn til Hovede just ikke nogen Eskimoer eller anden Øværgadmiral, men naar jeg anbragte en af de elskede Skillinge paa mit allerede dengang temmeligt blanke Hoved, og gav ham Lov til at tage den, saa folte jeg blot et let Slag paa hver Skulder af hans Poter, en varm Aande og en blod Tunge henover Hovedet og — Skillingen var borte. — Jeg stod naturligvis opreist, for Bæstet blev saa stort, at naar jeg sad ned, kunde det med sine Forbeen paa Stolryggen, sliske mig over det hele Hoved og Ansigt. — At vise Uncas Skillingen, og saa lægge den i en Veste- Buge- eller Frakkelomme

med Tilladelse til at tage den, var langtsra
sundt for Ens Habit, naar man ikke var paaklaedt der-
efter. — Hvorledes Herren havde faaet denne Penge-
begjærlighed, skal jeg ikke godt kunne afgjøre, med-
mindre det skulde være ved at gaae i Byen med Pigen,
der elskede ham endnu mere abeagtigt end vi Andre. —
„Uf! han er ekkel, sikkert Nese den har;“ sagde
hun, den første Dag, da hun havde baaret den sorte
Klump hjem; — men der var ikke gaaet 3 Dage
forend det stadigt heed: „Madam, maa jeg tage
Uncas med?“ saa nuart hun skulde et eller andet
Byærinde: Hun bar ham troligt paa Armen langt
længere, end det behovedes for hans Fodsærdigheds
Skyld; og det var virkelig et latterligt Syn, da han
maaske var et heelt Aar gammel, at see ham tvedeelt
hængende over den lille Piges Skulder som et slagtet
Svin.

(Forisættes.)

Th. Olivarius.

Bekjendtgjørelse.

Til Optagelse som Medlem i Selskabet er foreslaaet:
Hr. Skiferdækker B. Besche.

Græt

om det Quartals Regningsab 1865,

af

for

det forenede Understøttelses-Selskab.

Rundt om.

Udgift.

	Rø.	f.		Rø.	f.
A. Røgselsbeholdning fra 1ste Qvarthal d. 31.			1. Pensjoner: uaffordræde fra forrige Qvarthal	18 Rø. 72 f.	
B. Salvaarlig Contingen: Røftante fra forrige Qvarthal			antilf. for 2det Qvarthal ..... 1,312 — 72 -		
C. Ugentlige Subskripter for Bladet "Borgeretvænen" 77 kr. Dragongr. M. 13—25.....	190 Rø. 44 -		1,331 Rø. 48 f.		
D. Renten af 100,000 Rø. i Statsgældsbrevier for $\frac{1}{2}$ året ..... 2,000 Rø. " f. — af 400 Rø. i Commune-Blad ligel. 8 — " - — af 200 Rø. Præmonstre regat ..... 3 — 88 - — af £ 7,100 3 pGt. bantf engelte Blad. for $\frac{1}{2}$ året ..... 957 — 38 -	2,425 Rø. 70 f. 1953		beti afgaer for mobilitære 2de Pensjoner ..... 15 Rø. " f. ubetalt ..... 1,302 — 72 -		
E. Gaaen & Øbrog: Røftante fra forrige Qvarthal. 1,188 Rø. 29 f. antilf. for dette Qvarthal ..... 2,132 — " -	1147		1,317 — 72 -		
F. Beretning om Røftante fra forrige Qvarthal. 400 Rø. " f. beretning om Røftante fra forrige Qvarthal. 900 — " -	2969		1317	72	
G. Pensjoner: uaffordræde fra forrige Qvarthal. 3,320 Rø. 29 f. beretning om Røftante fra forrige Qvarthal. 1,998 — " -	1998		1. Pensjoner: uaffordræde fra forrige Qvarthal antilf. for 2det Qvarthal ..... 1,312 — 72 -		
H. Pensjoner ult. Juni 1865 ..... 1,322 Rø. 29 f.			1,331 Rø. 48 f.		
I. Uvalgte Pensjoner til 2 Cont. som ere debet ..... 15 "			beti afgaer for mobilitære 2de Pensjoner ..... 15 Rø. " f. ubetalt ..... 1,302 — 72 -		
J. Pensjoner ult. Juni 1865 9800	9800	88	1. Pensjoner: uaffordræde fra forrige Qvarthal antilf. for 2det Qvarthal ..... 1,312 — 72 -		
K. Pensjoner ult. Juni 1865 9800	9800	88	1,331 Rø. 48 f.		

Sjælenhavn, den 30te Juni 1865.

Overensstemmende med Røgselskontrollen.

J. L. Sonderop.

L. H. Lauritsen

L. Roth.

D. Zørgen,
Selfstabels Rådssæter.

C. Winge,
Bogholder.

Borger-Vennen.

Syv og halvfjerdindstyrrende Aargang.

Nr. 33.

Løverdagen den 19de August 1865.

Udgivet af Understøttelses-Selskabet.

Trykt hos Universitetsbogtrykker J. H. Schultz.

Bekjendtgjørelse.

De af det forenede Understøttelsesselskabs Medlemmer, som i indeværende År agte at ansøge om Laan, Gratification eller Pension, underrettes herved om, at Ansøgninger desangaaende modtages fra den 15de til den 30te September d. A. hver Søndag fra Kl. 10 til 11½ Formiddag og Kl. 3½ til 5 Eftermiddag af Selskabets Bogholder, Winge, Rosengaarden Nr. 13, 3die Sal. Det bemærkes, at det Schema, som forinden til ovennævnte Tid kan afhentes imod Lærbogens Foreviisning, kan træde istedetfor Ansøgning, forsaavidt angaaer Andragende om Gratification eller Pension. Schemaet bliver at udfylde efter de forskjellige Rubrikkers Ind-

hold, attesteres af troværdige Mænd og bilægges med Bedkommendes Lovbog, samt iøvrigt under Tagtagelse af Bestemmelserne i Lovenes § 16.

Administrationen for det forenede Understøttelses-Selskab,
den 15de August 1865.

J. C. Bondrop. C. N. Lautrup. C. Nothe.

C. Winge.

Uncas.

(Fortsat.)

Uncas har maaske raasonneret som saa: „Naar man kan faae det mageligt, hvorfor skulde man saa gjøre sig Livet besværligt fortidligt.“ — Da hun omsider blev fjed af at høre de idelige Bemærkninger: „Naa, er De der igjen med en Bjørn paa?“ — saa vilde hun jo nok gjøre Ende paa Besordningsmaaden, og skjøndt den, da Uncas's Gresfølelse vaagnede, omsider faldt bort af sig selv, saa maatte hun dog mange Gange, naar hun ved de første Forsøg satte ham ned paa Vandeveien, efter de yngeligste Hyl og Hviin læsse ham paa Skulderen igjen; — at føre ham hjem igjen en Dag fra Urtekrammeren i et Stykke Seilgarn viste sig aldeles uøjørligt, da han

bestandigt gif i den forkeerte Direction og var omtrent ligesaa stærk som hun. Naa, det rettede sig med Tiden; men jeg antager, at han paa disse Bandringer har dannet sig et Begreb om Skillingers Nutte. At han uden Skillingen i Flaben ogsaa nok vilde leve godt uden at betale, sif jeg en Dag tydeligt Beviis paa, da der en Aften i Sommerens Løb kom Bud fra en Høkerkone i en nærliggende Kjælder, om jeg ikke vilde være saa god at hente Uncas; — han blev snart altforgodt bekjendt paa Etroget; — han havde fundet sig foranlediget til at gaae ind af det aabentstaaende Bindue, tømme et Fad Fløde og dernæst lægge sig til hvile paa Sophaen, da der ingen havde været tilstede i Stuen, — og naar Nogen nu tog i Døren og forstyrrede hans Ro, saa knurrede han og viste Tænder, saa at de ikke turde gaae ind. Jeg maatte afsted, og Dyret kom, rigtignok lidt trevent, ud af den samme Bei, det var kommet ind, — jeg betalte Floden, Uncas sif en Tvebak af Konen i Tilgift paa Handelen, og saaledes endtes den første puniske Krig. Uagtet han var de Omboendes Favorit i høi Maade, og navnlig Børnenes i den Grad, at de hyppigen kom til Døren og bad om, at den store Uncas maatte komme ud og lege med dem, saa begik han adskillige Ungdomsdaarslaber, som de ikke syntes om. — Engang havde han besøgt sin gode Ven, vor Nabos Gartneren; men da denne kastede en Steen, som Hunden skulde bringe igjen, saa skjød den den forteste Bei over adskillige Mijtbænk vinduer, som naturligvis gif Pokker

ivold, og som jeg maatte betale, og kom hjem forfærdeligt forbledt og forskaaret. — Medens vi ere ved hans Bedrifter som Glarmester, saa maa jeg endnu fortælle en lille Begivenhed: En Aften skulde vi i et Besøg paa et Sted, hvor vi jovnligent pleiede at komme, men hvor vi den Aften ikke ønskede Hundens Geleide. Trods alle Bonner, Hviin og Hyl lufkede vi ham med blodende Hjerter inde og gif, efterat have seet, at han i stum Fortvivelse slængte sig paa Gulvet. — Da vi kom til vort Bestemmelsessted bleve vi modtagne med: „Naa, ere I der? Ja Uncas er kommen!“ — Dette var os gaadefuldt. — Da vi kom hjem om Aftenen, var den Gaade imidlertid let at raade. — Af sin stumme Fortvivelse, som vi saae ham hensunken i ved vor Afsked, havde naturligvis Uncas reist sig efter at have samlet sine Conceptorer, og er det sandt, at —

„Reiser Du Dig først med Bølde,

„Let rygtes Aget da af Nakke;

— — saa har det neppe kostet ham megen Anstrengelse at kaste et Blomsterbord med 6—8 Urtepotter midt ind i sit Detentionslocale, medens han med samme Hop havde kastet 2 store Ruder, og den mellem dem værende Sprosse midt ud i Gaarden. — Gaaden var tilfredsstillende — idetmindste uegentlig talt — lost. — Bæstet var sluppet uden mindste Rift ved denne Leilighed, og Risterne i Urtepottene og vinduet, som befandt sig i en temmelig trøstelos Tilstand, blev ogsaa hjulpne, og jeg skulde feile sær-

deles, om ikke Uncas, den Caban, alligevel til Slutning sik lidt Sukker eller andet Godtgodt.

Teg er her kommen til en af hans mærkværdigste Begavelser — hans Springevne. Hvad den Hund kunde præstere i den Retning er utroligt; — ved en systematisk Oprærelse maatte han være blevet til en Beundringsgjenstand og Kjæledægge for Damerne, paa hvert som helst Heste- Hund- eller Abetheater. Som det nu ved privat Om- sorg skeete, lærte han ved sine naturlige Anlæg de curieueste Manoeuvrer, Raekker af Spring med Forhindringer af Brædder, Tæpper og Gud veed hvad, i det inskrenkede Gaardsrum. — Hans naturlige Anlæg bragte ham imidlertid ogsaa her paa Afveie; thi uagtet Gaarden var begrændset af et over 3 Alen høit Blankeværk, saa — naar Ingen legede med ham — svippede han over det og gik paa Eventyr, der kan have været meget morsomme for ham, men som stundom gik ud over mig. — Jeg vilde i Forstningen forpurre disse Deserter og lod Blankeværket beslaae med $\frac{1}{2}$ Alen lange tilspidsede Lægtestykker; men det generede ikke Uncas synderligt, — et Hop — en Pote paa to af disse Palisader, — og saa laaede i Gaarden — og Uncas nikkede venligt, idet han stak af forbi vinduerne; — stode disse aabne, naar han behagede at komme hjem, — nuvel — saa gik han den Wei, som den nemmeste, og sik formodentlig atter lidt Sukker, som han holdt meget af. — Han har engang som stor Hvalp ædt 2 Pund Pudders

sukker paa eengang af en Kruske, og da hans sukker-søde Hoved robede hans Bedrift, saa troer jeg saamæn, at han sik Øste om en Dragt Prygl, dersom han gjorde Slight nok engang.

Underligt nok var det, at han — efter Kjendestegnene at dømme en Bastard af en Nyfundlænder — idetmindste havde han den deilige Svommehud imellem Tæerne paa sine vældige Poter — aldrig skjættede stort om at gaae i Vandet. Sjokke lidt om ved Bredden med fast Bund under Fodderne, det gad han vel nok i den varme Sommertid, men jeg troer aldrig, at jeg har seet ham svømme. — (Jeg har en Formodning om, at han, som meget ung, af en eller anden af mine unge Venner er blevet fastet hovedkuls i Vandet, hvilket stred mod alle Opdragelsesregler.) — Kaldte jeg derimod paa ham og sagde: Uncas! lad mig føle, om han ikke er en Andrik? — saa kom han i stolt Bevidsthed om sin medfødte Huldkommenhed og lagde sin Pote med de udspilede Tær og Svommehude paa mit Knæ og tillod velbehagelig, at jeg undersøgte den for Tusinde Gang. — Bar der derimod Is paa Sørne, ved hvilke vi boede, saa frygtede han ingenlunde for at begive sig ud paa den og holdt sig da med et underligt Instinct ved de aabne Baager, ligesom for at være rede til, hvis en eller anden af de omsværmede Born skulde dumpe i, at yde dem en Haandsræfning. Det er mig imidlertid ikke vitterligt, at han nogensinde har gjort sig værdig til Medaillen

for Druknedes Redning; men jeg troer bestemt, at hans Hensigter vare gode.

Han boede endnu hos os under l'ancien régime, hvad Brandvæsenet angaaer, — og en paalideligere Brandvægter har virkelig aldrig eksisteret. Naar Uncas ved Nattetid — han sov stedse i vort Sovekammer — kom, og stodte til mig med sin store Snude, eller — naar jeg ikke strax vaagnede — trak Tæppet af mig med sin brede Pote, saa vidste jeg, efter et Par Ganges Erfaring, at der var Ildlös, som i det stedmoderligt behandlede Qvarter ikke annonceredes paa anden Maade, end ved Lænkehundenes Hylen, (de Stakler have vel en Fornemmelse af, at den gamle Lænkehund undertiden kan faae Lov til at blive levende stegt i sin Lænke). — Jeg undlod aldrig at staae op, klappe Dyret, kigge efter den røde Himmel og saa sige: Tak, min gamle Uncas! — skal vi saa gaae ind og sove igjen?

Jeg er saaledes ved denne Brandvæsen's beretning kommen til vore Sovekammerhistorier, og kan ligesaagd meddele endnu et Par med det Samme. — Foruden hans uysnevnte Ansæg til at have fundet Ansættelse ved det reorganiserede Brandvæsen, saa var han uvurdeerlig, som henhørende til Betrygsgelsespoltiet; — Folk, der ville gjøre Fortræd fjende i Reglen Localiteterne, og jeg mener, at naar jeg, som i 6 Aar boede, — hvad kjøbenhavnsk Polititilsyn angaaer — ligesaagd som en Nybygger i Nordamerika, — ikke i nogen Maade blev for-

ulempet i min affondrede Bopæl, saa har jeg min gamle Uncas at tække deraf. Hans deilige Mundfuld Tænder, hans fysiske Styrke vare vidt og bredt bekjendte, — og naar en syngende Bande, eller en eenlig slingrende Vandrer forlyrrede Nattens Ro, saa bragtes den Første til Taushed og den Sidste til lidt Omhyggelighed i Marschen, naar Uncas følte sig ubehageligt besørt; thi hans Gjoen lod som en Række af tolvpundige Kanoner, der blevé affyrede. —

(Fortsættes.)

Th. Olivarius.

Bekjendtgjørelse.

Til Optagelse som Medlem i Selskabet er foreslaaet:
Hr. Typograph H. Holst.

Borger-Vennen.

Syv og halvfjerdindstyrrende Aargang.

Nr. 34.

Løverdagen den 26de August 1865.

Udgivet af Understøttelses-Selskabet,

Trykt hos Universitetsbogtrykker J. H. Schulz.

Bekjendtgjørelse.

De af det forenede Understøttelsesselskabs Medlemmer, som i indeværende Åar agte at ansøge om Laan, Gratification eller Pension, underrettes herved om, at Ansøgninger desangaaende modtages fra den 15de til den 30te September d. A. hver Søndag fra Kl. 10 til $11\frac{1}{2}$ Formiddag og Kl. $3\frac{1}{2}$ til 5 Eftermiddag af Selskabets Bogholder, Winge, Rosengaarden Nr. 13, 3die Sal. Det bemærkes, at det Schema, som forinden til ovennævnte Tid kan afhentes imod Vorborgens Forevisning, kan træde i stedetfor Ansøgning, forsaavidt angaaer Andragende om Gratification eller Pension. Schemaet bliver at udfylde efter de forskjellige Rubrikkers Ind-

hold, attesteres af troværdige Mænd og bilægges med Bedkommendes Lovbog, samt iovrigt under Jagttagelse af Bestemmelserne i Lovenes § 16.

Administrationen for det forenede Understøttelses-Selskab,
den 15de August 1865.

J. C. Bondrop. C. N. Lautrup. C. Nothe.

C. Winge.

Den Døendes Tilbageblik.

(Indsendt af Hr. Edvard Venzen.)

Jeg husker engang, men naar — ei bestemt,
Jeg veed fun, det er længe siden, —
Mit hjerte det blev saa sært beklemt,
Og Tanken løb langt foran Tiden.
Alt var mig saa lyft. Alt var mig saa godt;
Jeg intet af Slet vilde vide;
Jeg tænkte paa Eet og det Gene blot, --
Derfor jeg endnu maa lide.
Jeg elskede trofast, jeg elskede omt,
Jeg elsked' og gjorde ei Andet;
Jeg elsked', men ak! — Jeg havde fun drømt;
Den Drøm være evig forbundet!

Jeg elsked' saa høit en Villievand
 Med Dine som funklende Stene;
 Jeg elsked' saa trofast som nogen Mand
 Med Tanker saa blye og saa rene.
 Jeg elsked' en Ungmø, saa huld og skjøn
 Med Haar saa fagre og bløde,
 Jeg elskede hende kun i Øen
 Og svæved' i Tanker saa søde.
 Jeg elsked' en Pige saa yndig skabt!
 Med Barm — ja — og Arme saa hvide;
 Jeg elsker endnu, men Alt har jeg tabt,
 Min Gud, hvor jeg endnu maa lide!
 — Hun var mig ei tro, hun flygtede, Af! —
 Med en Anden for Mammens Skatte.
 — O Gud, lad mig døe, og hav inderlig Tak!
 Kun Du kan min Smerte ret fatte. —
 Nu ligger jeg her med de sneehvide Haar
 Og skuer tilbage paa Tiden;
 Og endnu bløder mit Hjertesaar,
 Skjøndt det er saa længe siden.
 Kun Døden kan jage mit Tungsind bort
 Og lindre min ukjendte Smerte;
 Jeg føler den kommer forinden fort:
 „Dit Billed hoer end i mit Hjerte!“

Uncas.

(Fortsat.)

Kun een eneste Gang har jeg været nødt til at stige ud af Sengen for at bringe 2 Svenskere til Raison, som bankede paa Doren og ydmigst bade om, at jeg vilde forsyne dem med en Kaskjet, da den Ene af dem i et Sammenstød med andre Vandrere i disse Stræder var bleven „ryslig“ forstlaaet og havde forloret sin Hat, — deres Blyhatte antager jeg rigtignok de havde begge To, og det maa ske endog saa med bred Skygge, — thi esterat jeg paa den høfligste Maade af Verden igjennem Doren havde beklaget deres Uheld og gjort dem bekjendte med, at jeg ingen overflodige Kaskjetter havde, og bad dem fjerne sig, saa blev de nærgaaende og vilde sparke Doren ind, og truede mine vinduesruder; — Uncas, der ørbodigt havde holdt sin Mund, da han saae, at Fatter selv var paa Tæerne, begyndte at snøste paa en uhyggelig Maade, og under en indtraadt Pause i Bearbeidelsen af Doren, gjorde jeg Beleirerne bekjendt med, at med det næste Spark paa Doren, saa lufkede jeg den op, men med det Samme en Svend ud, som de vel skulde vogte sig for, og da jeg samtidigt sagde til Hunden, idet jeg slog paa Dørgrebet: „Kom min Uncas, tag dem!“ — saa brød Saluten løs med en Tordenstemme og en Skraben paa Doren og Riven i Laasen, der vel kunde have skremmet et halvt

Dusin drukne Svenske. Et Par Minutter efter
aabnede jeg det indre Skod og Binduet for at see
efter de bortdragne Frænder, men der var ikke Spor
af dem, og kun med Moie holdt jeg Uncas fra at
foretage videre Undersøgelser til Betryggelse for Lande-
veissreden. — — Medens vi ere ved Sovekammer-
historier tør jeg maaskee endnu tillade mig at anføre
en Manoeuver, som saa at sige hver Aften fandt Sted.
Naar vi gik tilsengs og vare komne under Dynen, saa
havde den logrende Uncas stedse gjemt en Steen i
Flaben og med Fare for at vælte mit lille Bord med
et Lys, en Bog og et Glas Vand paa — det kapseiledes
da ogsaa mere end een Gang, kan jeg troe — kom den
luskende hen til mig og kastede Stenen op i Sengen,
satte sig ned, og saae bedende til mig — undertiden
med lidt Mumlen, naar den ikke strax fandt Gehør —
og det endte da med, at jeg maatte tage Stenen, kaste
den hen i den anden Ende af Stuen og sige: „Uncas
bær Stenen om til sin Fru;“ — dette skeete
naturligvis med behørigt Bulder, i største Fart og
med største Beredvillighed, og denne Trafik med at
bære Stenen fra Herren til Fruen, og om igjen,
varede stundom halve Timer og sik sjeldent Ende før
jeg maatte slukke Lyset og vi Begge lode, som om vi
sov. Da kom egentlig det Latterligste af hele Historien:
ved Natlampens Skin at see det store, sorte Uhyre
kravle op paa en Stol, der neppe funde rumme ham
og hans svære Halepryd, — betragte os for at see,
om det virkelig skulde være Alvor, at visov, — der-

paa stige stille ned, og saa sagteligen, som det var Skabningen muligt, faste sig ved Sengenes Fodder med et dybt Alandedret, som om han vilde sige: Herregud! nu er Dagen og hele Commertsen forbi; — ja saadan forgaaer Verdens Herlighed.

Hørend jeg berettede om denne Aftenexercits, burde jeg maaskee have meddeelt, at Uncas i en modnere Alder syntes at nære nok saa stor en Kjærlighed til større og mindre Stene, som til Enesteskillinger. Denne Tilboielighed er maaskee væsentligst blevet vakt hos ham derved, at der tot i Nabolanget var en Steenhuggerplads, hvor han hos Arbeiderne søgte og fandt mange Timers Tidsfordriv. Hvad den hund kunde paataage sig at slæbe i sin Flab, maa for den, der ikke har seet det, grændse til det Utrolige. — Vi blev imidlertid af en ung Veterinair, vor Fætter, der med Forbauselse betragtede hans Præstationer i denne Retning, advarede om, ikke at byde ham større Stene end han kunde orke, og navnligen faae Greb i; for jeg troer saamæn, at han havde slæbt af med Dovrefjeld, dersom han blot havde funnet faaet sat i en Smule Hank at trække det overende med. Hvorfor vi ikke burde byde Bæstet overdrevne Kraftprøver var nok, fordi han i sin Iver over at løste den Steen, som han tilsidst dog maatte lade ligge, oversavlede denne i den utroligste Grad, hvilket bemeldte Veterinair meente, omsider kunde paadrage ham Brystsyghe eller Tæring og gjøre ham til en Vandskrækscandidat. Uagtet jeg, som Væserne vil have seet. — (er der vel

Nogen, der har sagt „Stop“ endnu?) — holder meget af Omstændelighed, saa skal jeg dog ikke noiere beskrive alle de Stene, han har havt under Behandling, men ikun for at give et anskueligt Billede af hans Bæreevne fortælle Følgende: En Vinter var det i Gaarden staaende Brandkar, af $1\frac{1}{2}$ Alens Diameter med omtrent 1 Fods Band i, bundfrosset; — jeg vendte det om, og Jiskagen gik tversover; — jeg sparkede til den ene Halvdeel, og sagde til min opmærksomme Jagttager: „Kan Uncas høre den Steen?“ — efter et Par forgjæves Forsøg fik han boret sine Tænder i Jisklumpen, og nu gik det Gaarden op og ned, saalænge vi gad seet paa ham og animerede ham med et: „Uncas! ta'en igjen!“ — Jeg bedrev den Tid lidt Vindehuggeri, og flækede, deels til Besparelse for vor lille Tjenestepiges Arme, og deels til nyttig Motion for mig selv, alt vort Brænde, baade til Kjøkken og Rakkelovn. Uncas kunde sove den sodeste Sovn paa sit Tæppe, og jeg kunde liste mig saa sagte jeg vilde ud af Stuen, — ved det første Øreslag i Brændeskuret, spidsede Gubben Dren — reiste sig og rystede sig, og forlangte — først med et ydmygtbedende Blik og andre forlokkende Gebærder at blive lukket ud „til sin Herre“. Gif det ikke med Gebærderne, saa begyndte han Argumenteringen med Klynken og Hvinen i alle Tonearter, og naar de i Stuen Bærende — for at faae den vante Forestilling heelt opfort — endnu ikke gav efter, saa tog Uncas fat paa Generalbassen; — spadserede

med den buskede Hale høit i veiret og de stride Børster
 reiste heelt langsmed Nygraden under en i en Stue
 fast uudholdelig Gjoen fra den ene Dør til den anden,
 ret som om han ved denne martialiske Optræden vilde
 sige: „Jeg skal saamæn nok faae Jericos
 Mure til at falde. — Og de faldt da ogsaa stadtigt,
 kan jeg troe, undertiden længe førend Utvældet kom til
 de høie Toner. Stuedøren sprang op, og øste ledsgaget
 af et venligt Spark af en af mine unge Venner,
 tumlede Bæstet gjennem Gaarddøren ud i Nærheden
 af Brændeskuret, hvor jeg passede min Bedrift.

(Forfættes.)

Th. Olivarius.

Borger-Vennen.

Syv og halvfjerdssindsthyvende Aargang.

Nr. 35.

Løverdagen den 2den September 1865.

Udgivet af Understøttelses-Selskabet.

Trykt hos Universitetsbogtrykker J. P. Schultz.

Bekjendtgjørelse.

De af det forenede Understøttelsesselskabs Medlemmer, som i indeværende Åar agte at ansøge om Laan, Gratification eller Pension, underrettes herved om, at Ansøgninger desangaaende modtages fra den 15de til den 30te September d. A. hver Søndag fra Kl. 10 til $11\frac{1}{2}$ Formiddag og Kl. $3\frac{1}{2}$ til 5 Eftermiddag af Selskabets Bogholder, Winge, Rosengaarden Nr. 13, 3die Sal. Det bemærkes, at det Schema, som forinden til ovennævnte Tid kan afhentes imod Lærbogens Forevisning, kan træde i stedetfor Ansøgning, forsaavidt angaaer Andragende om Gratification eller Pension. Schemaet bliver at udfylde efter de forskjellige Rubrikkers Ind-

hold, attesteres af troværdige Mænd og bilægges med Bedkommendes Lovbog, samt iøvrigt under Jagttagelse af Bestemmelserne i Lovenes § 16.

Administrationen for det forenede Understøttelses-Selskab,
den 15de August 1865.

J. C. Bondrop. C. N. Laurrup. C. Nothe.

C. Winge.

Uncas.

(Fortsat.)

Hvis jeg skulde oversætte den følgende simple lille Ballet i et Program, saa vilde jeg affatte det saaledes: „Scenen er i et Brændeskur med tilstødende Gaard; — Mester staaer i Skuret med en gammel Faldehat paa Hovedet, Træsko paa Benene, en lille Pipe i Mund'en og hugger Vindebrænde, der enten kastes i en for ham staaende Vidiekurv, eller omhyggelig opstables langs Væggen; — hans tankefulde, men dog tilfredse og fattede Aasyn synes at udtrykke: Ja, Brødet skal ikke alene tjenes, men ogsaa skjæres, og Brændet, — ja det skal ikke alene kjøbes og betales, men — det skal ogsaa skjæres og hugges; — han seer paa Brændestabelen, — spytter i Næven, — eller

ogsaa ved Siden af den, — det kan nu være ganske det Samme — og er ifærd med at hamre videre. — Hesten Uncas, der ved velvillig Bistand hovedfuls er kommen ind paa Skuepladsen, har faaet sig reist op og nærmer sig Brændeskuersdøren, lægger Hovedet paa Siden, seer med sine brune, trofaste Øine paa Mester, logrer med Halen, og udtrykker derved: Her er jeg! — Mester seer paa ham med et spørgende Blik, medens han er tæt ved at flove sine Hingre istedetsfor det dødsdømte Brændestykke, og Uncas læser i hans Øie: „Hvad vil Du, Slubbert?“ — Den Sorte seer endnu engang bønligt til Mester, udstøder et lille Hvin, skraber i Jorden for at spørge: „Skulle vi saa snart begynde?“ — Ligesom det hidtil er gaaet i Stykket, der 100 Gange tilforn er opført, tager Brændehuggeren Viben af Munden, peger med den ud i Gaarden og siger med et venligt Nik: „Ja, saa kom da med den!“ — Med et Entretchat og forskjellige Hundepirouetter, der udtrykke et Overmaal af Glæde, forsvinder Dyret og vender efter faae Secunder tilbage med en Steen, som han enten — ligesom Humeuret er til — gnadsker paa, for at Brændehuggeren skal give ham et godt Ord for at faae den udleveret, — eller trodsig kaster ind paa Gulvet, — eller næsviis lægger paa Huggeblokken, — eller underfundig begraver i Brændekurven. — — De seer jo nok kjæreste Læserinder og Læsere! at jeg maa forlade Balletprogramstilen og gaae over til den naturhistoriske Berettende? — — At faae Stenen

udleveret brod jeg mig aldrig om, for medens hunden tyggede paa den, havde jeg Fred til min Gjerning; men det varede da i Reglen ikke længe, forend han paa den trodsige, næsvise eller underfundige Maade lettede sig for den, og saa hjalp der ingen „kjære Mutter“, saa maatte jeg tage den og kaste den hen i den anden Ende af Gaarden, hvorfra den et Par Secunder efter var i Brændeskuret. — I halvanden Time har han over 100 Gange med største Usortrodenhed bragt mig Stenen, uagtet der anvendtes adskillige af de 90 Minutter til frugtesløse Formaninger om, ikke at lægge den sorte Snude paa Huggebloffen. Slutningstableauet paa Forestillingen bestod sædvanlig deri, at han kastede sin Steen i Brændefurven saa behændigt, at jeg ikke funde finde den; naar jeg saa veemodigt sagde til ham: „Uncas, jeg kan ikke finde Stenen, — han maa selv lede den op;“ — saa behovedes denne Opfordring aldrig to Gange, men Pindebrændet sloi til alle Sider, som en Raketsbouket paa Tivoli, indtil Kurven var tom og Stenen funden. Jeg klappede ham med Tak for hans Tjenstvillighed, samlede Brændet sammen og saa lukkede vi Boutikken for den Aften.

Jeg har fra hans tidlige Ungdomsalder endnu fun eet Træk tilbage at meddele, som geraader ham til megen Gre, og som har indbragt hans Oplærer megen og fortjent Noes, og det var hans Neenlighedsands. — Naar Nodtørftighedernes Time kom over ham, saa meldte han sig ved lidt Skraben paa Døren

og med et Vink: „Uncas! om i sin Smøge — saa forulempede han os aldrig paa andre Steder, end den ham anviste Plads. — Det synes maaſkee ſmaaligt at omtale ogsaa denne Fuldkommenhed hos Bæſtet; men for den, der kjender de kjobenhavnske Hundes Aſfærd i denne Henseende paa Gader, Stræder, Trapper o. s. v., vil det være let at forſtaae, at vi paa Uncas's Begne med Stolthed modtoge det Bidnesbyrd af en gammel Jægersmand og Hundeven: „Nei, det har jeg dog aldrig havt Begreb om, at man funde lære en Hund til det.

Uncas — Jeg har endnu ikke modtaget noget „Stop“) — har hidtil ſtaet, gaaet og ſprunget med Palmer i Hænderne. Medaillen maa vendes, og saa kommer den ſkyggefulde Side frem. — Han var i Sandhed et glubſkt Bæſt, og har, naar Naturen gik over den lemsældige Optugtelse, mørket os næften Alle med sine Tænder; — naar f. Eg. jeg her nedſkriver nærværende Levnetsbeskrivelse med en ſkjæv Mellemfinger, saa er det faamæn, fordi Sieur Uncas engang i et daarligt Humeur har gjort Forsøg paa at napple det yderfte Led af den, — jeg troer uden nogen Skyld fra min Side. — En anden Gang har han villet bide Struben over paa mig. Det var en Vinterdag, da jeg fastede Sneen ud af Gaarden; jeg blev fjed af at lede efter Stenen, som han ſtrax mødte med, i den alendybe Sneen, og smækede efter ham med Skovlen; men da jeg kjendte min Mens Natur, saa

fældede jeg strax Gevær og sparet mig visstnok derved mit hele Ansigt, thi Bæstet faldt i Rendestenen og Hidsigheden var forbi, og da jeg sagde til ham: „Ty, Uncas! vilde han bide sin Herre!“ — ja — saa satte Sorte sig paa Delen, logrede med Halen, saa der blev en Extrasneebyge, bad med Poterne, og saa — ja saa — saa maatte jeg jo klappe ham lidt, det Skarn!

Tiderne gik Uncas imod; — der udbrod Hundesyge, og foruden de reglementerede Hundetegn blev der ogsaa paabudt forsvarlige Mundkurve, og jeg skal naturligvis være den Første til at prise denne priselige Foranstaltning, naar den ikke kunde føres saavidt, som efter min Anskuelse var det ene Rigtige, at lade ihjelslaae hver eneste Hund, der ikke paa Københavns Grund tjener som Lænkehund. — („Gud!“ sagde en Dame, der sad med en fed Moppe paa Skjødet, — „hvor De er blodtørstig“, da jeg kom til at udtales denne Anskuelse aldeles usovvarende; jeg troer, ærligt talt, at jeg ved den Leilighed hverken tænkte paa den ømme, fede Dame, eller den fede, ømme Moppe; — men noget skulde der jo maastee siges.) — Naa, for at komme tilbage til Uncas, saa sik han da ogsaa Mundkurv, — ja han sik saagar to — for han maatte have Noget at skifte med; — thi uagtet de seneste Exemplarer af disse Indretninger være sande Hjelme af Jernbøiler af en Barnefingers Tykkelse, saa holdt de sjeldent en Uge ud; hvordan det end gik, saa mødte Uncas hyppigt med sonderbrudt

Hjelm og maatte ned til sin Ven, Gjortleren, for at faae den loddet sammen. Dette skeete twende Gange under Led sagelse; men senere kunde Fatter Uncas sørge for sig selv, og naar han mærkede, at der var noget mere end sædvanligt Muggent ved Mundkurven, saa forsøiede han sig uden Opfordring til Gjortleren i Vimmelskaftet, sik Lækfagen istandsat, og kom saa nok saa stolt hjem med en Seddel i Halsbaandet fra hans og vor Ven — bemeldte Gjortler.

Den frigeriske Prydelse plagede ham forøvrigt forfærdeligt, og havde Uncas havt Dispositioner til Hundegalskab, i dette Ords frygtelige Betydning, da maatte den letteligen være bleven udviklet paa en hoist farlig Maade, naar han ikke var bleven passet med Mad, og især Drikke paa den omhyggeligste Maade; — men det blev han, og dog kunde Skjælmen i den Tid være utilbørlig gnaven, hvilket vel har ligget i den Tids Hundeluft.

„Uncas! kom — saa skal han faae sin Hjelm af! — hed det om Aftenen, naar alle Binduer og Døre vare tæt tillukkede, — og saa kom Gamle slentrrende, lagde sit uhyre Hoved paa dens Skjod, der havde Noglen til Hængelaasen for Maskineriet i sin Haand.

(Fortsættet.)

Th. Olivarius.

Correspondance.

Til Hugin & Munin, samt Ludstiphus Brage: Jeg takker meget for de tilsendte Sager, som jeg imidlertid ikke seer mig i stand til at benytte; deels fordi Alt, hvad jeg har isinde at leve til Borgervennen, allerede skal være sat; — deels fordi jeg ikke troer at turde byde det lille Blads Læsere alt-for store Portioner i bunden Stiil. — Hvad Hugins & Munins Anmodning angaaer, at jeg med min Mesterhaand skulde pudse paa deres Svende arbeide, saa takker jeg overordentlig for Complimenten, og skal kun bemærke, at mit hele Mesterstab i den Rettning bestaaer i, at jeg har skrevet nogle — som man har været saa god at sige mig — læselige og synelige Biser. — Hvis Manuscripterne ikke fordres tilbage, skal jeg tillade mig at aflevere dem til det Medlem af Skriftdcommittéen, som efter mig maatte overtage Besørgelsen af Bladet, hvis han muligen maatte have Brug for dem.

Erbødigst
Th. Olivarius.

Bekjendtgjørelse.

Til Optagelse som Medlemmer i Selskabet ere foreslaaede:

Hr. Skomager T. F. C. Nielsen.
— Skomagermester S. N. Knap.

Borger-Vennen.

Syv og halvfjerdstindstyvende Aargang.

Nr. 36.

Løverdagen den 9de September 1865.

Udgivet af Understøttelses-Selskabet.

Trykt hos Universitetsbogtrykker J. H. Schulz.

Bekjendtgjørelse.

De af det forenede Understøttelsesselskabs Medlemmer, som i indeværende Aar agte at ansøge om Laan, Gratification eller Pension, underrettes herved om, at Ansøgninger desangaaende modtages fra den 15de til den 30te September d. A. hver Søndag fra Kl. 10 til $11\frac{1}{2}$ Formiddag og Kl. $3\frac{1}{2}$ til 5 Eftermiddag af Selskabets Bogholder, Winge, Rosengaarden Nr. 13, 3die Sal. Det bemærkes, at det Schema, som forinden til ovennævnte Tid kan afhentes imod Vorbogens Forevisning, kan træde istedetfor Ansøgning, forsaavidt angaaer Andragende om Gratification eller Pension. Schemaet bliver at udfylde efter de forskjellige Rubrikkers Ind-

hold, attesteres af troværdige Mænd og bilægges med Bedkommendes Lovbog, samt iøvrigt under Jagttagelse af Bestemmelserne i Lovenes § 16.

Administrationen for det forenede Understøttelses-Selskab,
den 15de August 1865.

J. C. Bondrop. G. N. Lautrup. C. Nothe.

C. Winge.

Uncas.

(Fortsat.)

Rustningen faldt af ham, og efter lidt Skraben i Hovedet — for han syntes naturligvis at ham manglede Noget, ligesom Møllerens, der vaagnede af sin Sovn, naar han ikke hørte Møllens, for Andre, gruelige Allarm — blev som ellevild af Glæde, — gjorde uopfordret alle sine gamle Kunster og blev rigeligen fjælet for. — Men — som tidligere bemærket — det maa have ligget i Lusten; thi hans sædvanlige, troskyldige Elskværdighed blev undertiden pludseligen afløst af en Gnavenhed, Pirrelighed og Bidesyge, der under de forhaanden værende Omstændigheder ligefrem var farlig. — Som jeg før har meddeelt, havde han alt længe før Mundkurvetiden nær skilt mig ved

Yderledet af en Finger; men det regnedes dengang ikke saa noie; — anderledes vare Forholdene nu, thi ethvert Hundebid skulde — som man maaſſee nok erindrer — anmeldes for Vægen, og gjennem ham til Politiet, og Maleſicienten derefter afleveres til en Detentionſanstalt paa Veterinairſkolen paa Christianshavn, hvorfra han imidlertid løslodes, naar det efter nogle Dages Forlob viste ſig, at han ingen Sygdom havde. — Uncas bed førſte Gang vor Tjenestepige i Armen; vor Huuſlæge, der ikke holdt saa lidet af Sorte, ſkaanede ham dennegang for Angivelse. — Faae Dage efter bed han et af de unge Mennesker temmelig ſlemt; men ogsaa dengang benaadedes han; — det var neppe rigtigt, men hvad gjør man ikke for sine Venner ſkyld. Endelig ſyndede han tredie Gang, og nu funde han ikke længer ſkaanes. — Et afholdt Krigsraad af Vægen, der paa ingen Maade længere turde opſætte at gjøre den fernodne Anmeldelſe, og Familiens Medlemmer, der begyndte at føle sig lidt ubhyggelige ved Samlivet med Stakkelen, blev da endelig Dødsdommen affagt over ham, hvormed alle Historier vilde være tilende. Et af de unge Mennesker bragte ham til Veterinairſkolen med Bejæring om at faae ham dræbt, og han lovede mig at blive der, indtil det var overstaet — for at Uncas funde komme raskt og ørligt ud af denne Verden; — — som Historien vil vise, gjorde han det ikke — for — han funde det vist ikke, ligesaalidet som jeg troer, at jeg eller Nogen af de Andre havde

funnet gjøre det. — Vi meente imidlertid, at det var forbi.

Teg faaer at finde mig i, at man maa skee smiler af mig, naar jeg endnu iasten, vel 8 Aar efter, bekjender, at jeg med en vis Venuelse, — idet jeg leverer dette Dyremaleri —, føres tilbage til en levende Grindring om den Tids Qvide; — men Sandheden maa frem. — Jeg har sagt, at jeg har føldet Zaarer over den amerikanske Uncas's Skjæbne; men jeg har føldet flere over min egen, gamle danske Uncas. — Hvad jeg ikke besorgede i den Retning, det besorgede da Husets øvrige Personale, og de paafølgende 8—10 Dage var der virkelig overmaade trist i vor lille Kreds, der ellers var saa munter — og saa — saa — var den hele Sorg omsonst!

Lægen var tilfredsstillet; Politiet havde faaet Erklæringen fra Skolen, at Hunden der var afleveret; vi begyndte at vennen os til at leve uden vor gamle sorte Kammerat, og saaledes syntes Alt i sin Orden. — Men, hvad har Fanden ikke stundom at bestille?!

I Middagsstunden den 23de December, — jeg husker Datummet, da vi især for de unge Menneskers Skyld pleiede at holde vor Juleaften paa lille Juleaften, — just som jeg skulde forlade Skolen, saa møder den tidligere nævnte unge Fætter og Veterinair mig paa Trappen. „Hør, hvorfor vil Du dog have den stolte Uncas slaaet ihjel?“ — Jeg, som forlængst ansaae ham for vel forvaret, sik en ikke ubevidelig Rystelse, for jeg er saa nerveus som den aller-

fineste Dame: „Herregud! han er jo dog vel dræbt for meer end 8 Dage siden?“ — „Ingen lunde! — vi først ikke dræbe nogen hund, som har bidt, før efter nogle Dages Forløb, for at det kan blive afgjort, om den har hundesyge eller ej; thi i første Fald, saa stilles ogsaa den Bidte under Politiets Opsyn; — men Uncas er aldeles sund og rask, og her er Beviis fra Politihundecontoiret, at Du kan faae den udleveret, hvad Dieblik Du vil, mod at betale Kost og Logi for 10 Dage.“ — Det var egentlig det Mindste af det; — men der stod jeg som en meget svag Hercules paa Korsveien; — hvad skulde jeg dog gjøre?! — Min Kjærlighed til Dyret trak mig ad Hjertets Side til at skjænke Uncas Liv og Frihed; — lidt Eftertanke: at nu efter 8 Dages Forløb var Sorgen i hjemmet ved Resignation i det, som man der troede allerede forlængst var skeet — tildeels overstaet, trak mig ad Forstandens Side, til at lade det Uskeete skee, og derved faae Fred for megen Uro. Jeg var ifærd med at gaae til den rette Side og lade Forstanden seire, da Uncas's gode Genius i Skikkelse af min elskelige Collega ved Skolen og Uncas's Ben, en daværende Catechet i Kjøbenhavn, kom ned af Trappen og trak os midt i Raadslagningen. — Sagen blev ham forelagt, og han decidede siebliffligt: „Saamæn skal De lade Uncas komme hjem, og saaledes berede Dere's Kone og Dere's

unge Venner en rigtig glædelig lille Jule-aften." — Sagen var afgjort. Hætteren hentede hunden paa Veterinairskolen, og jeg troede pligtshyldigst at gjøre hvad jeg burde, da jeg med det samme gik ud til den døvende Politiassistent paa Nørrebro for at melde ham, at jeg med hans Overordnedes tilladelse atter havde modtaget vor hund. — „Saa, — gud handen havde den! — for jeg er, Gud straffe mig! fjed af det hundevørl!" — var hans venlige Udtalelse i denne glædelige Anledning og det med en Mine og en Rost, der maaske endog saa havde bragt Uncas til at logre med halen. — Dette saae jeg mig imidlertid ikke i stand til af Mangel paa denne Prydelse; jeg bukkede mig derfor allerørbedigst, idet jeg stammede: „Ja, det er jeg saamæn ogsaa, Hr. Assistent!" — og fjernede mig forsigtigt ned ad Trappen, ikke uden Frygt for et velmeunt Spark paa Beien med hjem, som Julegave til Uncas.

Han kom da ogsaa hjem om Eftermiddagen med Hætteren, og havde huset lignet en almindelig Daarefiste i sin Sorg ved Hundens Tab, — saa lignede det vistnok en Daarefiste i Oprør ved Jublen over dens hjemkomst. — Ingen fik Mad og Drifte undtagen Uncas; men der var heller Ingen, der i Dieblikets Salighedsruus trængte dertil, undtagen Staflen, der i 10 Dage havde holdt Diet i Anstalten paa Christianshavn paa raat og raaddent Kjød og Vand. Den aad sandelig samtlige Aeble-

skiver, hvormed Samfundet skulde have været tracteret paa den lille Helligaften, og et nyt Forraad maatte skaffes tilveie; thi vi funde jo dog i Længden ikke Alle leve af det, som Uncas med sin overvættet Appetit fortærede. Han var yderlig aimabel Julen over, og var i Sandhed vor bedste verdslige Juleglæde i den sode Juletid.

Men, — det maa siges — enten var Uncas bleven fordærvet i den høiere Dannelsesanstalt — og det har man jo seet før, — eller hans medfødte Perverthed udviklede sig meer og meer med Alderen; — nok er det — der indtraadte lidt efter lidt nogen Kjølighed i det tidligere saa ømme Forhold. Han bedrev vel ingen egentlige Skarnsstykker saasom at bide, eller at stjæle; dette forhindrede desuden Mundkurven, som han nu bar Mat og Dag; men han gjorde dog Brævl: snart væltede eller skæmmede han en gammel Kone, — snart besudlede han i al Ven-skabelighed en forbigaaende Herres Klæder med et vel-meent Poteslag, — snart sik han Borvene til at skrige ved sin voldsomme Gjøen, — snart slabte han tjenstfærdig af med en Gulvmaatte, som hans smaae Legekammerater i Forstuedørrene gav ham Anvisning paa, — kort sagt: der var Kjævl og Fævl i Evighed, til hvilke Politiet bidrog Sit, ved saagodtsom ugentligt at bede mig passe paa Uncas. — Smagen for Huuslivets, deels stille, deels støiende Glæder, havde han ogsaa tabt i Straffeanstalten, og der funde gaae hele Dage, i hvilke vi ikke saae

noget til Herren, og naar han saa efter disse Excursioner kom hjem, var han fordetmeste tilsmudslet og treven i høieste Grad. — Vi begyndte aabenbart at blive gjensidigt kjede af hinanden. Sælge ham — vilde jeg ikke, — der er budt mig 25 Rd. for ham til Skibshund; — lade ham slaae ihjel for anden Gang kunde Ingen af os give sit Samtykke til; — men endelig fandtes en gylden Middelwei for at skilles paa en honnet Maade.

(Sluttet.)

Th. Olivarius.

Bekjendtgjørelse.

Til Optagelse som Medlemmer i Selskabet ere foreslaaede:

Hr. Musiklærer A. Hartmann.

— Hoboist ved Garden A. M. Hoyberg.

— Skomager H. C. J. Smith.

— Bliffenslager H. W. L. Kjelstad.

— Billedskærer A. A. Nielsen.

— Kunstdreiermester C. J. Tulinius.

Assistent E. C. Poulsens Hustru, Emma Poulsen.

Hr. Snedker A. Ericksen.

— Handelsbetjent T. F. W. Gundersen.

Ida Hjældsted, Datter af Skibstomrer Hjældsted.

Borger-Pennen.

Syv og halvfjerdsindstyrrende Aargang.

Nr. 37.

Løverdagen den 16de September 1865.

Udgivet af Understøttelses-Selskabet.

Trykt hos Universitetsbogtrykker J. H. Schultz.

Bekjendtgjørelse.

De af det forenede Understøttelsesselskabs Medlemmer, som i indeværende Aar agte at ansøge om Laan, Gratification eller Pension, underrettes herved om, at Ansøgninger desangaaende modtages fra den 15de til den 30te September d. A. hver Søndag fra Kl. 10 til $11\frac{1}{2}$ Formiddag og Kl. $3\frac{1}{2}$ til 5 Eftermiddag af Selskabets Bogholder, Winge, Rosengaarden Nr. 13, 3die Sal. Det bemærkes, at det Schema, som forinden til ovennævnte Tid kan afhentes imod Lovbogens Foreviisning, kan træde istedetfor Ansøgning, forsaavidt angaaer Andragende om Gratification eller Pension. Schemaet bliver at udfylde efter de forskellige Rubrikkers Ind-

hold, attesteres af troværdige Mænd og bilægges med Bedkommendes Lovbog, samt iøvrigt under Jagttagelse af Bestemmelserne i Lovenes § 16.

Administrationen for det forenede Understøttelses-Selskab,
den 15de August 1865.

J. C. Bondrop. C. N. Laurrup. C. Nothe.

C. Winge.

Uncas.

(Sluttet.)

En af Lærerne paa Veterinairskolen havde under deres forte Sammenværen paa Anstalten forelæst sig saaledes i ham, at han intet Bedre ønskede, end at modtage ham til Forering, og dette skeete, for at jeg idetmindste funde slippe for Ansvar ligeoverfor Politiet, da jeg i bedste Form funde tilmelde det: at Uncas havde skiftet Condition, medtagende Tegn, Hjelme og det Hele.

Afskedens Smerte mildnedes betydeligt ved det kjedelige Forhold, der var indtraadt paa begge Sider, og ved Udsigten til, at Uncas jo nok vilde besøge os. — Det undlod han da heller ikke; først dagligt, senere sparsommere og sparsommere, uagtet det aldrig

manglede paa den venligste og galanteste Modtagelse, naar han meldte sig enten ved sin umaadelige Gjøen, eller sin meget hørlige Skraben paa Døren. Omsider blev han ganske borte, og vi formodede i vort stille Sind, at enten maatte han have endt paa Retterstedet, eller ogsaa maatte han være bleven solgt som Slave. Vi mødte imidlertid i den paafølgende Tid aldrig nogen Krabat, der i nogen Maade kunde ligne Sorte, uden at sætte ham paa Prøve med: „Hil Uncas ha'e en Skilling?“ — thi vi vare visse paa, at hans gamle Tilboielighed for Enesteskillinger vilde have robet ham vieblikkeligt; — men de rystede alle med Hovedet, og vi sloge os da omsider tiltaals ved den Tanke, at nu var Uncas død og borte. — Men det var han slet ikke; — thi for halvandet Aar siden modtoge vi en tilfældig, men aldeles paalidelig Efterretning om, at Uncas levede og lever som en sjeldn anseet Lænkehund paa en Herregård i Nabolaget af Odense. — Efterretningen er fra en aldeles paalidelig Kilde, da den skriver sig fra den lille Pige, der slæbte af med Klumpen i Barndomsalderen, og nu som nygjist Kone havde besøgt sine Svigerforældre i Odense. — Ikke alene havde hun gjenkjendt Bennen med „den ekle Nese“, men den havde ogsaa gjenkjendt sin fordums Goldamme, der med Fryd bragte os Bisped om Uncas's Tilstedeværelse i Verden og hans nærværende Stilling i Livet. — Denne er jo hæderlig og svarer aldeles til de Krav, han i Verden turde gjøre. Født af en

anseet Lænkehund, og nu selv en beundret Lænkehund — hvad vil Skabningen mere? — Mellemleddene: Forkjælelse, Optugtelse over sin Stand, Unoder, Uheld paa Livets Kæglebane, Straffeanstalt o. s. v., o. s. v. — ja det er jo Altsammen i sin Orden; — thi, hvad kan ikke hændes et Menneske fra Buggen til Graven, — og hvad kan ikke hændes en Hund paa sin Vandring fra sit Fødehundehuus paa Nørrebro til et Hul i en Mødding ved en fynsk Herregård.

Hermmed er dette Hundelivs Beskrivelse for mit Bedkommende for Dieblifiket endt; — skulde hans nærværende Herskab tilstille mig yderligere Oplysninger om hans „Leven og Driven“ skal jeg ikke undlade at bringe dem til Læserens Kundskab, saavel som hvad jeg underhaanden maatte kunne indsamle; — det vil neppe kunne blive store Sager, med mindre han skulde finde Lejlighed til at opøde en eller anden af Herregaardens Piger, naar han i et balstyrigt Lune sonderbrød sin Lænke. — Om hans Elskovshandler har jeg med Flid Intet talt; thi deels ere de af siden Betydning i et saadant hundskt Sodoma, som Kjøbenhavn, deels troer jeg, at han som en usædvanlig fjøbenhavnsk Løve, i denne Henseende har haft saare siden Modgang.

Hermmed figer Uncas og jeg Enhver, som har fulgt os hidtil, vort venligste Farvel og dermed Punktum. —

Nogle temmeligt forældede Smaa-fortællinger.

Ferdinand den 1stes Tænkemaade.

Man raadede den spanske Konge Ferdinand den 1ste at paalægge nye Afgifter for at kunne føre Krigen mod Maurerne desto eftertrykkeligere. Men han svarede: „Horsynet vil nok hjælpe mig paa anden Maade; jeg frygter en fattig Qvindes Forbandelser mere end en heel fjendtlig Hær.“

„Det sagteste Suk af et beklemt Bryst er for Gud ligesaa godt en Verdensbegivenhed, som den Storm, der adspredte Philip den 2dens Hlaade.“

Forsonlighed.

Hør Slaget ved Ivry bad den franske Konge Henrik IV sin General, Schomberg, som han engang havde fornærmet, om at glemme den ham tilføiede Uret. Generalen svarede: „Dengang saarede, idag dræber Deres Majestæt mig; thi den Ure, De beviser mig, tvinger mig til at døe for Dem.“

Ludvig XIV.

Prinsen af Montberry fremlagde engang for Ludvig XIV, Konge af Frankrig, en Liste over de unge Mænd, som ønskede at optages i Militairskolen. Flere blandt disse vare anbefaede af meget høit-

staaende Mænd af deres Bekjendtskab, medens Andre, der besad større Dygtighed end hine, ikke havde funnet tilveiebringe saadanne Anbefalinger. Da Kongen saa det, sagde han: Siden disse ikke have nogen Belysning, vil jeg være deres Talsmand, og de fik saaledes Fortrinet.

En Soldats Troskab.

Medens Englænderne under Cromwell satte sig op imod deres retmæssige Konge, blev Fæstningen Glochester strengt beleiret. Fæstningens Commandant, Cappeln, blev opfordret til at overgive den. Det nærmere skulde bestemmes ved en Underhandling i den fjendtlige Leir, hvor Cappelns Søn befandt sig som Gange. Man forlangte nu af denne, at han skulde søge at formaae Faderen til at rømme Staden. „Min Fader er for klog, til at han skulde lade sig raade af mig,” svarede denne med Værdighed. — „Saa maa Du døe!” sagde den fjendtlige General, lod ham med blottet Bryst binde til en Pæl, og nogle Soldater maatte sætte ham deres Kaarder og Pistoler for Brystet. Dog funde man ikke formaae den unge Cappeln til at overtage det skammelige Wrende. I dette Dieblik kom hans Fader til Leiren. Strax tilraabte Generalen ham i Raseri: „De maa overgive Staden, eller Deres Søn er Dødsens!” — Et Dieblik var den gamle Cappeln nærvæd at falde i Afmagt; men han fattede sig strax igjen og tilraabte Sønnen tre Gange med behjertet Stemme: „Betenk, min Søn, hvad Du er

Gud og Kongen skyldig!" Derpaa vendte han raske tilbage i Fæstningen og forsvarede sig haardnakket, indtil Cromwells Overmagt umuliggjorde et længere forsvar.

Arnold von Winkelried.

I Aaret 1386 kjæmpede Hertug Leopold af Østerrig mod Sveitserne. Ved Morgarten kom det til Slag. Østerrigerne vare Sveitserne langt overlegne i Antal og bedre bevæbnede. De faae Sveitsere vare opstillede i Kileform og vilde gjennembryde den sjendtsige Slagorden, men kunde ikke trænge ind imellem Hjenderne, fordi utallige Spyd vendte imod dem. Farene blev stor, da Østerrigerne agtede at omringe dem. Da raabte Arnold von Winkelried: „Jeg vil bane Eder en Bei; sørger for min Kone og mine Børn!“ Han omfavnede nu saamange østerrigske Landser som muligt, trykkede dem i sit Bryst, og de sank med hans Legeme til Jorden. Hans Landsmænd trængte over hans Liig ind i den Uabning, som derved var opstaet, dræbte Utallige og adspredte de Øvrige i vild Flugt. Hertug Leopold selv faldt. Et Capel byggedes paa Stedet, og Winkelrieds Navn ihukommes endnu hvert Aar af en taknemmelig Efterverden.

Capellet.

Kong Ludvig af Frankrig, faldt den Hellige, besøgte ofte det simple Capel i Poissy, i hvilket han

havde modtaget den hellige Daab. En fortrolig Ven spurgte ham, hvorsor dette Capel var ham mere kjært, end selv den prægtige Domkirke i Rheims. „I denne,“ svarede Kongen, „har jeg kun modtaget mine Fædres forgjængelige Krone, men hist en usforgjængelig, og Gud i Himmelten selv blev der min Fader, idet han antog mig i Barns Sted.“

Cornelia.

Da man engang ønskede at see en fornem Romerindes Guldsmykker og Wedelstene, pegede hun paa sine velopdragne Born og sagde: „Disse ere mine Klenodier.“

Th. Olivarius.

Bekjendtgjørelse.

Til Optagelse som Medlemmer i Selskabet ere foreslaade:
 Hr. Barbeer M. J. Skabelund.
 — Arbeidsmand ved det kongelige Baredepot M.
 Nielsen.

Borger-Vennen.

Syv og halvfjerdstidsstyvende Aargang.

Nr. 38.

Løverdagen den 23de September 1865.

Udgivet af Understøttelses-Selskabet.

Trykt hos Universitetsbogtrykker J. H. Schulz.

Han var for smuk til at blive
til Nøget.

(Efter det Engelske ved Th. D.)

Hr. Ferdinand Fitzroy var et af disse Mønstre paa Fuldkommenhed, af hvilke en jordisk Fader og Moder ikkun kunne frembringe eet Exemplar; — han var saaledes naturligvis eneste Son; — og han var selvfolgelig et saadant Pragtexemplar af et Barn, at de føde Forældre letteligen blevne enige om: aldeles at fordærve ham. — Det falder af sig selv — han blev virkelig en meget uartig Knægt, som aldrig blev plaget ved Synet af en ABC, men til Erstatning fik ligesaamange Sødekager, han ikkun funde putte i sig. Det vilde have været saare lykkeligt

for Hr. Ferdinand, hvis han sit hele Liv kunde have blevet ved at være Barn og moret sig med at spise Kager. — En gammel Græfer har engang sagt: at Ingen tor ansee sig lykkelig, før han sover i sin Grav; — og dette Udsagn vil holde Stik med den smukke Hr. Fitzroy.

Hr. Ferdinand var virkelig en Skjønhed! — Saadanne Dine; — saadant Haar; — saadanne Tænder; — saadan en Figur; — dertil saadanne Manerer og saa ovenifjobet den uimodstaelige Maade, paa hvilken han forstod at binde sit Halstørskæde!

Da han var blevet henimod 16 Aar gammel, saa gjorde en gammel, brotsfældig Onkel hans Førældre opmærksomme paa det Hensigtsmæssige i, at Labanen dog maatte lære at læse og skrive. — Det kostede nogen Banselighed at skaffe denne Anskuelse Indgang, men det gif dog til sidst; — thi gamle Onkel var overordentlig riig, og Rigdomme hos en gammel, barnløs Onkel ere slaaende Argumenter med Hensyn til Neveuernes Opdragelse, især naar Førældrene, som Tilfældet var med den unge Fitzroy, Intet funne efterlade dem.

Bor Helt kom da ogsaa omsider i Skole, og — dette er ikke Spøg — da han af Naturen var en kløgtig, opvakt Dreng, saa gjorde han mærkværdige Fremstridt. — Skolelærerens Kone holdt særdeles meget af smukke Drenge. „Hvilket Genie Hr. Ferdi-

nand Fizroy vil blive, hvis Du gør Dig Umage med ham!" — sagde hun til sin Mand.

"Aah! sagde han, „det hjælper saamæn ikke, at gjøre sig Umage med ham.“

„Og hvorfor ikke, min Kjære?“ —

„Fordi han er altfor smuk til nogensinde at blive Student.“

„Det har Du Ret i min Søde!“ sagde Skolererens Kone.

Saaledes gif det til, at vor velbegavede Ben ikke bragte det videre, end til at blive Sinke eller Fug i fjerde Classe. — Han blev tagen ud af Skolen.

„Hvad skulle vi nu anbringe ham til?“ spurgte hans Moder. —

„Du veed“, svarede Faderen, „at min kjædelige Fætter er Overdommer, vi ville see til at faae ham ind i Juristeriet:

Overdommeren spiste samme Dag til Middag hos Fizroys; og Hr. Ferdinand blev forestillet for ham. — Hans Herlighed var en lille Mand med et haardt Hverdagsansigt og sammentrukne Dienbryn, og som meente, at personlig Skjønhed var det Samme som Dovenskab, og at en Hudfarve, der lignede gammelt Pergament, var den bedste Anbefaling for en Jurist.

„Gjøre en Jurist af ham!“ — udbredt Hans Herlighed, „det kan der aldrig blive Noget af; —

lad ham træde ind i Armeen; — han er altfor smuk til at blive Jurist."

"Ja det er sandt nok, Hr. Fætter!" sagde hans Moder, og saa blev der da fjsbt en Fændrikspost i et Dragonregiment til Hr. Ferdinand.

Man lærer meget faae Ting af sig selv, eller ved Inspiration. — Den unge Officer havde i Skolen aldrig været oppe at ride, undtagen naar han fil Strambug, og var saaledes en summerlig Rytter. Han blev sendt til en Rideskole, hvor han blev til almindelig Griin.

"Han er et Bæst!" — sagde Fændrik h., som var meget styg; og nærede sig af Hestestaldsluft — — „ja en gruelig Hvalp!" — siede Lieutenant S. til, der var endnu styggere, og skelede paa den forfærdeligste Maade. —

"Dersom han ikke lærer at ride bedre, saa vil han gjøre Regimentet Skam", meente Capitainen, der var en Mand, der faae godt ud, men som i den nybagte smukke, unge Officer allerede faae en farlig Rival. —

"Ja, hvis han ikke kan lære at ride bedre, saa maae vi fure ham" var Oberstens Formening; thi han var en rigtig Ginzweidreiofficer og Stovlemester. — „Maa jeg bede Dem" raabte han til Hr. B." (som var Regimentets Skoleofficer, og vel bekjendt for at faae de unge Recrutter og Ridelærlinge vel gjennemrystede og gjennemstodte) — „maa jeg bede Dem, at De faaer den nye, unge Herre der til at

sidde lidt anderledes paa sin Hest, end en Ildtang, der skræver over en So, eller en Sæk, som et Wsel bærer til Mølle!"

"Hr. Oberst! han lærer aldrig at ride," —

"Og hvorfor ikke det, for Satan!?" —

"Gud velsigne Dem, Hr. Oberst! han er veed Gud! altfor smuk til at blive en dygtig Cavalleri-officer."

"Ganske vist," — sagde den grimme Fændrik H. —

"Aldeles vist," — bekræftede den endnu grimore, skelende Lieutenant S.

"Vi maa sure ham!" — var Oberstens afgjørende Erklæring.

Naturligvis blev vor Ven, Hr. Ferdinand Fjøroy efter denne Krigsraadsbeslutning virkelig suret; — men han var vojet op til en Yngling med megen Virrelighed og en Deel Cresfølelse, — og — forlod Regimentet — udfordrede Obersten — og — skjod ham. —

"Det er dog en forfærdelig Slyngel, den Fjøroy", istemmede Oberstens Slægtninge. —

"Det er ganske vist," sagde Alverden.

Fældrene vare nær ved at fortvile. De vare, som tidligere meldt, ikke rige, og de klemmede derfor etter den gamle, skrøbelige Onkel dygtigt.

"Han er sandelig en rast Fyr, og kan nok bane sig en Bei endnu", meente de Begge. —

De laante altsaa nogle Tusind Daler af Onkelen,

og kjøbte paa den Maade en Plads i Parlamentet for hans smukke Neveu.

Hr. Ferdinand var ærgjærrig og vilde gjerne gjenoprette sit tabte Renommee. — Han sled og stred, som et Arbeidsdyr, — læste alle mulige Stridsskrifter og Parlamentsberetninger, — ja, læste dem tildeels uden ad, — og samlede endog saa critiske Bemærkninger til Englands Forfatningsforhandlinger. Omsider reiste han sig for at tale.

„Det er en rigtig smuk Karl,” hviskede et af Medlemmerne.

„Aa, det er jo en Vaps,” sagde hans Nabo.

„Han bliver aldrig til en Taler”, erklærede et tredie Medlem høit og tydeligt.

Herrerne paa Bænkene ligeoverfor fnisede, skar Ansigter og raabte „Hør ham!” — — Uforskammethed — og det maa der til i enhver parlementarisk Førsamling i vore Dage — er ikke altid medfødt, og man bliver da heller ikke til Taler paa den første Dag; — altsaa, vor Ven kom lidt ud af Concepterne. —

„Det sagde jeg jo nok”, sagde Gen.

„Det sleg Sludder”, sagde en Anden.

„Hans Haar er for smukt til, at der skalde findes Forstand i hans Hoved,” foiede et skaldet Medlem til, som blev anseet for en vittig Mand. —

„Hør ham! — Hør ham!” — brolte Herrerne fra Bænkene ligeoverfor.

Hr. Ferdinand satte sig ned; — ganske vist havde

han ikke glimret; men Ret skal være Ret, — han var heller ikke gaaet aldeles bag af Dandsen. — Mangen en hoibaaren Parlamentstaler af første Skuffe har begyndt daarligere, end Hr. Fitzroy, — og mangt et Medlem fra Landdistricterne, der havde gjort sine Sager blot halvt saa godt, vilde været blevet hilset som en lovende Fugl Phenix.

Saaledes tænkte nu ikke Dagens Helte, der behandlede Kornlovspergsmålet.

„Disse Skjønheder blive aldrig Taler;“ bemærkede et Medlem med en skjæv Nose, men som ansaaes for en øvet Snakkemester.

„Og heller aldrig Forretningsmand“, foiede en Mand til med et sandt Kænguruhansigt der havde bragt det til at blive Ordfører i en Committee. —

„Stakkels Hyr!“ sagde de høfligste af Banden, „han er en Pøkkers Deel for smuk til at blive Taler. — Ved Gud! — han vil tale igjen! — Det gaaer aldrig an! — Vi maae hoste ham til Ro.“ — Det skeete ogsaa saaledes, — vor Ven blev ved Hosten og Trampen bragt til Tanshed.

Han var nu syv og tyve Aar gammel, — smukkere end nogensinde og en Gjenstand for alle unge Damers Tilbedelse. —

„Vi funne Intet efterlade Dig,“ sagde Forældrene, som forlængesiden havde sat deres Formue overstyr, og nu væsentligst levede af den Gre, engang at have været velhavende. — „Du er den smukkeste Mand i London; Du maa ægte en riig Pige.“

„Godt, det skal jeg;“ svarede Sønnen.

Froken Helene Convolvulus var en henrivende ung Dame med et Hareskaar i Overlæben og et halvt Hundrede Tusinde om Aaret. — Til hende begyndte han altsaa sit Courmageri.

Gud bevares! hvilket Oprør der blev blandt hendes Slægtninge i den Anledning. „Det er da let at see hans Hensigter“, sagde Gen, „han er en Lykkejæger, der vil bringe det meest mulige ud af sin smukke Person.“ — — „Den er smuk, som handler smukt,“ sagde en Anden, „han blev stedt ud af Armeen og dræbte sin Oberst.“ — — „Gift Dig aldrig med en Skjønhed“, sagde en Tredie, „han kan Ingen beundre uden sig selv“. — — „Han vil faae altformange Elskerinder“, sagde en Hjerde. — — „Idelig gjøre Dig jaloux“, sagde en Femte. — — „Odelægge Din Formue“, sagde en Sjette. — — „Og knuse Dit Hjerte“, sagde en Syvende.

(Sluttet.)

Th. Olivarius.

Bekjendtgjørelse.

Til Optagelse som Medlem i Selskabet er foreslaaet:
Hr. Kunstdreier A. C. Stieler.

Borger-Vennen.

Syv og halvfjerdssindstyvende Aargang.

Nr. 39.

Løverdagen den 30te September 1865.

Udgivet af Understøttelses-Selskabet.

Trykt hos Universitetsbogtrykker J. H. Schultz.

Han var for smuk til at blive
til Noget.

(Efter det Engelske ved Th. D.)

(Sluttet.)

Froken Helene var i høj Grad forstandig og forsigtig, og saae nok, at der var en stor Deel Sandhed, i, hvad man sagde. Hun var dertil saa vel tilfreds med sin Frihed og sine 50,000 om Året, at hun ikke var synderlig utsaalmodig efter at saae sig en Egteherre. Imidlertid havde hun ingen Modbydelighed for en Elsker, og ovenikjøbet saa smuk en Elsker, som Hr. Ferdinand Fitzroy. Følgen blev, at hun hverken egentlig modtog eller afviste ham, men lod ham blive i Haabet og tilled ham at styrte

sig i Gjeld hos sin Skædder, Kærethmager og Andre, i det glade Haab, at han snart skulde hedde Hr. Hizroy Convolvulus.

Tiden gik imidlertid, thi Paaskud til Udsættelse af det lykkelige Dieblik vare let fundne. — Vor Helt var bestandig ved godt Mod, og saa vare hans Forældre. — En smitsom Forraadnelsessfeber bortrev dem Begge i Lovet af en Uge; — dog ikke forend de havde givet Hr. Ferdinand deres Belsignelse, og følt inderlig Glæde ved at vide ham saa vel forsørgt. —

Nu havde vor Ven ikke Andre at stole paa, end den gamle skræbelige Onkel og Frøken Helene. — Onkelen, der var Baronet og en stor Satiriker, var tillige en dygtig Bexelmægler og Forretningsmand, og betrægtede Ferdinand Hizroys høppige Kroller og hvide Tænder med alt andet end Belbehag.

„Dersom jeg gjør Dig til min Arving,“ sagde han en Dag til ham, „saa antager jeg, at Du fortsætter Forretningen!“

„Ganske vist, Onkel!“ svarede Neveuen.

„Ja, Du er saamæn ogsaa en net Fyr til at blive Bexelmægler,“ mumlede Onklen ved sig selv.

Hr. Ferdinands Creditorer begyndte imidlertid at trænge paa ham, og han begyndte at trænge paa Frøken Helene Convolvulus. — „Det er en farlig Sag, at øgte en saa beundret Mand,“ svarede hun frygtsom, „vil Du ogsaa altid være mig tro?“

„Beg Gud i Himlen!“ — raahte Elskeren. —

„Af!“ sikkede Helene, — da i det Samme Lord

Rusus Pumilion traadte ind, og Samtalen maatte tage en anden Vending. —

Omsider blev Bryllupsdagen da bestemt. — Hr. Ferdinand kjøbte sig et nyt elegant Kjøretoi. — Gud! hvor han dog saae smuk ud, naar han i det holdt for Doren. — En Maaned før den bestemte Bryllupsdag døde den gamle Onkel. — Kroken Helene condolerede Hr. Ferdinand paa den ommeste og kjærligste Maade. — „Vær ved godt Mod, min Elskede,” sagde hun, „for Din Skyld har jeg afviist Lord Rusus Pumilion!” — „O, Du Yndige!” udbrød vor Helt, „men Lord Rusus Pumilion er heller ikke mere end 50 Tommer hoi, og har et Haar saa stridt, som en skotsk Hest.”

„Alle Mænd ere ikke heller saa smukke, som Hr. Ferdinand Fitzroy,” var det galante Svar.

Han forlod hende for at være tilstede ved Aabningens af Onkelens Testamente.

„Jeg skjænker,” udtrykte Testator sig, der, som tidligere bemærket, var noget satirisk, — „jeg skjænker min Anpart i Bexelsforretningen og min hele Formue — Legater undtagne — til” — (her tog Hr. Ferdinand Fitzroy sit udmærket fine og smukt broderede Lommetørklæde frem og torrede sine smukke Dine) — „til min naturlige Son, John Spriggs, en flittig og forstandig Yngling, som vil vide, at gjøre Forretningen Ere. — Jeg havde engang tankt paa at gjøre min Neven, Ferdinand, til min Arving; men en Mand med et saa smukt krollet Haar kan umuligt have

Talent for de torre Bæxelmæglerforretninger. — Min Arving maa være Forretningsmand og ingen Skjønhed. Jeg twivler ikke om, at jo han med sit smukke Ansigt maa erobre en af Byens rigeste Pigers Hjerte. — Jeg skænker ham alligevel et Tusind Pond til at kjøbe sig en Toiletkasse for." —

„Sig heller et Tusind Djævle!“ sagde Hr. Ferdinand, idet han smældede Doren i efter sig. — Han islede til sin Elskede. — Hun var ikke hjemme. — Et italiensk Ordsprog siger: at Løgne have forte Been; men Sandheder af en ubehagelig Natur løbe paa forskækkelig lange. — Den følgende Dag modtog Hr. Ferdinand i en høflig Billet sin Afskedigelse.

„Jeg ønsker Dig al mulig Lykke“, saaledes sluttede Kroken Helene, „men mine Venner havde Ret: Du er altfor smuk til en Eggemand.“ — Den følgende Uge var Kroken Helene Convolvulus hendes Naade Fru Nusus Pumilion.

„Af, Herre!“ sagde Underfogden, da han en Dag eller to efter Parlamentets Slutning i en Hyrefareth fjørte med Hr. Ferdinand Fitzroy til Gjældsængslet, — „af, hvor det er traurigt, at skulle bringe saa smuk en Herre i Gachotten.“

Juvelerne.

En Juveleer i Wien kom engang til en Adelsmand og salbod sine Juveler. Denne bad ham, om han maatte beholde Juvelerne en Dags Tid hos sig, for at han kunde søger dem ud, som han syntes bedst om. Juveleren havde slet ingen Mistanke med Hensyn til Adelsmandens Redelighed og lod ham derfor beholde en heel Kasse med Juveler. Den næste Dag kom han igjen for at afhente sine Juveler og tillige for at høre, om Adelsmanden saa vilde kjøbe nogle af dem. Men denne anstillede sig ganske fremmed og uvidende og negtede reent ud, at han nogensinde havde modtaget Juveler af ham. Juveleren forsikrede hoit og helligt, at han havde leveret ham Kassen; han nævnede endog hver Steen, som havde været deri; men Alt var forgjeves, — Adelsmanden blev ved at negte det med Bestemthed. — Da nu Juveleren ikke havde noget Bevis i Hænderne, saa vidste han intet andet Raad end at henvende sig til den ædle Keiser Joseph II; thi han haabede af denne Monarks bekjendte Retfærdighed, at han vilde forskaffe ham sin Ejendom igjen, og med Taarer i Dinene flagede han sin store Nød for Keiseren.

Denne blev meget opbragt over Adelsmandens Nederdrægtighed og tænkte strax paa et Middel til at overbevise Bedrageren. Han lod Juveleren gaae ind i et Sideværelse og sendte Bud efter Adelsmanden.

Denne indslandt sig strax. Keiseren spurgte ham om Juvelerne; men Adelsmanden forsikrede, at han aldrig havde seet hverken Juveleren eller hans Juveler før. — Keiseren lod derpaa Juveleren træde ud af Sideværelset og stillede ham og Adelsmanden ligeoverfor hinanden. Men Adelsmanden blev ved det, han før havde sagt, og kaldte Juveleren en Bedrager og Kresskjænder, fordi han krævede Noget af ham, som han aldrig havde givet ham.

Keiseren havde imidlertid udtaenkst et andet Middel, hvorved han haabede at skulle bringe Sandheden for Lyset. Han lod Juveleren gaae bort igjen og befalede Adelsmanden at sætte sig ned og skrive følgende Brev til sin Kone:

„Ækære Kone! Hvis Du vil have, at Din Mand skal beholde sin Frihed og sit Liv, saa giv strax Overbringeren af disse Linier den Kasse med Juveler, som Juveleren igaar overlod mig. o. s. v.“

Keiseren sendte strax dette Brev til Adelsmandens Frue, og han maatte imidlertid blive i Keiserens Værelse. Hvorledes den arme Synder her var tilmoden, kan man nok forestille sig. Da Konen fik Brevet, fjendte hun sin Mandes Haand og twivlede altsaa ikke om, at Sagen havde sin Rigtighed. Hun gav Overbringeren af Brevet Kassen med Juvelerne, og denne bragte dem til Keiseren, som kort efter gav Eiermanden dem tilbage. Underlig glad over dette Udsald, kastede Juveleren sig ned for den retfærdige Regents Fodder og takkede ham, fordi han saa naadigen havde hjulpet ham til at faae

sin Eiendom igjen. Adelsmanden derimod fik sin vel-fortjente Straf.

De to Venner.

Damon og Phintias, to sicilianske Unglinger, vare hinanden inderligt hengivne. Den ene af dem blev af Tyrannen Dionysius i Syracus dømt til Doden. Dagen til Dodsdommens Huldbyrdelse var allerede bestemt. Dog ønskede den Dodsdomte endnu at ordne sine Familieanliggender og fik Tilladelse til at besøge sit Hjem, da een af hans Venner tilbød at gaae i Fængsel og doe i hans Sted, dersom han udeblev. Vennen var den Gueste, som ikke tvivlede om hans Tilbagekomst. Han vendte ogsaa virkelig tilbage, om end først i det sidste Dieblik, og dette rørte Tyrannen saaledes, at han skjænkede Begge Livet og bad om at maatte være den Tredie i deres Pagt.

Slutningsord.

Af Mangel paa nogenlunde velværet Stof, og af Mangel paa Tid til i Dieblikket at drive dette Væveri, saa maa jeg her, idetmindste for en Stund, tage Afsked med mine mange velvillige Læsere; jeg siger „mange, — thi jeg har endnu intet „Stop“ hørt, og tor altsaa formode, at enten har Folk ikke

læst Bladet, — og saa har de heller ingen Anledning havt til at raabe: Gevalt! — eller, at de har læst det, og saa har tænkt: Aa ja, lad gaae lidt endnu! — I begge Tilfælde er jeg meget taknemlig, thi at blive afbrudt med et „Dg“ paa Læberne er mindre behageligt.

Har jeg med min Luntevagtspassiar forskaffet Dem, mine Damer mine Herrer! en taabelig *) „ $\frac{1}{2}$ Timers Læsning“, (Bladet er forevrigt accurat dobbelt saa stort som salig Tonders Blad, der har denne Titel) — saa skal det være mig saare fjært; — ere De faldne i sogn der over, saa vil jeg ogsaa regne mig det til Fortjeneste, — og er der Nogen, der slet ikke har læst det, saa er saamæn Skammen og Skaden, — hvis der er skeet nogen — deres egen.

*) Sætteren har virkelig, uagtet et ret læseligt Manuscript, sat „taabelig“, istedetfor „taalelig“ —; det maa gjerne blive staende; thi maaske har Skjelmen i sit satiriske Lune aldeles Ret.

Erbødigst
Th. Olivarius.

Bekjendtgjørelse.

Til Optagelse som Medlemmer i Selskabet ere foreslaaede:

- Hr. Sadelmagermester N. Hallager.
- Sporemagermester C. F. Rüse.
- Skomager C. Flachsbarth.
- Politibetjent P. H. Mortensen.
- Studiosus F. F. J. B. Nørager.

Borger-Vennen.

Syv og halvfjerdindstydende Aargang.

Nr. 40.

Løverdagen den 7de October 1865.

Udgivet af Understøttelses-Selskabet.

Trykt hos Universitetsbogtrykker J. H. Schultz.

Skibscaptainen.

(En Fortælling af Gerstäder).

Det var i Slutningen af Fyrgerne i April Maaned, at Barkskibet Mary Burton seiledে ud fra New-York. Den var fragtet til Liverpool, havde et lille Antal Passagerer ombord og styrede nu, fort af en svag men gunstig Bind, ud imod det aabne Hav.

Derude gik Lodsen fraborde, og Captainen, der hidtil havde spadseret op og ned ad Dækket og fun passet paa, at Lodsens Ordrex bleve hurtigt og noiagtigt udførte, overtog nu igjen Commandoen over Skibet.

Captain Powell var en Mand i sine bedste Aar, høj, slank og kraftig bygget, med brune, krusede Haar

og blaae Dine; han var Skotte af Fødsel og en dygtig Sømand, der hidtil havde tumlet sig om paa Jordklodens forskjellige Have; men nu havde han ligesom slaaet sig til Ro ved Paketsarterne mellem New-York og Liverpool og gjorde ene og alene sine regelmæssige Toure mellem disse to Havnne. Matroserne hunde ikke synderlig denne Seilads med Passagerer, især naar Beiret er daarligt. Der er da ingen Ende paa den evige Spulen og Badskæn op efter de stakkels sôsyge Mennesker, og det bliver tilsidst en complet Umulighed at holde Skibet reent og vænt. Men Captainen, der ikke er generet af saadanne Biarbeider, har derimod altid den Behagelighed at have Selfskab paa Reisen, og naar denne er overstaaet, har han ikke Andet at bestille end at aflevere sine Papiser til Rhederen, — alt det Andet besorger Overstyrmanden.

Saa fulde af Passagerer imidlertid Fartøierne — og navnlig da i den Tid — vare paa Reisen til Amerika, saa saa førte de i Reglen ogsaa tilbage til Europa igjen. Disse vare da i Almindelighed Forretningsfolk, sjeldent Familier, der ikke havde faaet deres Forventninger om det nye Hjem opfyldte, — Arbeidere eller i det Hele Mellemdaâkspassagerer saae man saa godt som aldrig noget til.

Ogsaa dennegang var der kun faa Passagerer ombord i Mary Burton, i det Hele sex: en tydsk Læge, en Handelsmand Mr. Levison, en amerikansk Landeiendomsspeculant, der vilde over til Liverpool for at faae sine store, verdilose Landstræfninger i Vesten

befolkede med flittige Arbeidere, en amerikansk Missionær, der havde sat sig for at omvende malayiske Hedninger til Christendommen, og twende Damer, en ældre og en yngre. Disse vare Englænderinder, der reiste tilbage til deres Hjemstavn, og med hvilke Captainen uden Twivl maatte have stiftet Bekjendtskab i New-York, thi da de kom ombord, havde han i længere Tid underholdt sig med den ældre Dame og derefter overladt dem sin egen Kahyt, der var meget rummeligere og bekvemmere end de andre, — Noget der maa betragtes som en stor Begunstigelse ombord.

Den unge Dame, der var en af disse blomstrende elskelige Skjønheder, der saa hyppigt findes i det lykkelige England, vilde aldeles ikke modtage dette Tilbud. Hun holdt med Bestemthed paa, at de skulde lade sig nøie med den dem tilkommende Damekahyt, den var særdeles nydelig indrettet, selv om den ogsaa var noget indskrænket. Moderen derimod, der satte Priis paa at pleie sin Bekvemmelighed, brod sig ikke om Datterens Indvendinger og modtog Tilbuddet.

Den første Dag vare Damerne aldeles optagne af de nye Forhold, og selv om de ikke vare rigtig syge mere, undlod dog ikke Hartsiets gyngende Bevægelse at udøve den noget ubehagelige Indflydelse, som kun saa lyckelige Naturer efter et længere Ophold i Land fuldstændig ere frie for. De vare ikke egentlig syge, men de havde ingen Appetit, og de viste sig deraf heller ikke i Spisesalen, saa at Captainen

maatte fortære sit første Maaltid alene med Landagenten og Overstyrmanden.

Om Natten blev Brisen friskere, men Søen vedblev at være rolig. Den havde antaget denne forunderlige morkeblaae Farve, og de let frusede Bolgers Toppe blinkede som Selvskum, idet de blev til og i næste Dieblik efter forsvandt i deres uendelige Bexlen. Og imellem dem skjed Hartsiet, let frænget over til den ene Side af Binden, sin jævne Hart, medens de hurtige Maager ligesom i en dristig Leg snart ved den ene Side berorte Bandsladen med deres spidse Binger, snart skjed forbi Skibets Bong, snart svævede over dets Kjolvand, idet de med deres kloge Dine speidede efter, om ikke en usorsigtig Fisk eller en lækker Bid Flæst, udkastet fra Skibet, funde blive deres Bytte.

Bevægelsen af Skibet var paa Grund af den friskere Brise blevet noget livligere, men Hartsiet holdt sig dog temmelig støt paa Bagbordssiden, og henimod Aften vare samtlige Passagerer, selv Damerne, saavidt kommet sig, at de funde vise sig paa Dækket. Kun Mr. Levison holdt endnu Sengen og var nærvæd at bringe Rahytsdrengen til Fortvivelse ved hele Dagen igjennem afverglende at raabe paa Spytbækken og paa Grog.

„Raada, Mrs. Ellis“, sagde Captainen til Damerne, der viste sig, „det er ret, at De kommer op i den friske Luft — og ligesaas De, Miss Kate. De gjør fuldstændig den herre tilskamme, der endnu stadig ligger og stønner og giver sig nede i sin Køie. Men det er

da ogsaa et forunderligt deiligt Beir, og vil denne Bind holde sig, skulde jeg næsten troe, at vi funne være i Liverpool i løbet af en fjorten Dags Tid."

"Ja Gud give, vi kunde", sikkede den gamle Dame, "men Havet er ikke til at stole paa, og hvem veed, hvorledes det seer ud imorgen."

"Saa ville vi da ialtfald glæde os ved Dieblifiket", sagde Sømanden smilende; "Mary Burton er et ypperligt Skib, og jeg tænker, jeg kan love Dem en hurtig Reise. Hidtil har da Mary altid haft Lykken med sig."

"Ja lad os nu ikke glæde os for tidligt," sagde den gamle Dame og gjorde en afværgende Bevægelse med Haanden, "men Gud give, det maatte blive ved at være saadant."

"Og har De nu ogsaa faaet Dem indrettet nogenlunde hyggeligt og bekvemt dernede, Miss Kate?"

"Langt bekvemmere end vi kunde have ventet det", sagde den unge Dame rodmende, "fun Skade, at vor Befvemmelighed i dette Tilfælde er erhvervet ved Opoffrelse af Deres egen."

"Tal bare ikke om det", raabte Sømanden, idet en let Rødme trak sig hen over hans blege Ansigt, "Gud i himlen veed, hvor taknemlig jeg vilde være ham, naar jeg turde troe, at De havde følt Dem en lille Smule hjemme ombord i mit Skib."

"De er saa mageløs venlig, kjære Captain," vedblev Moderen, medens Kate øengstelig trak sig tilbage og sagte at afbryde Samtalen, "men Skotlænderne ere

sædvanlig meget galante imod Damer — det er en af de smukkeste Øyder —, og jeg kunde derfor heller ikke lade den gode Lejlighed gaae bort, uden at benytte Deres Skib til vor Overfart."

"Jeg er Dem taknemlig derfor, True," sagde Captain Powell og sogte Kates Blik, men denne havde vendt sig til den anden Side for at see efter Maagerne, der netop med skurrende Skrig strog saa tæt hen forbi Skibet, at man kunde havde naaet dem med en Stok. Tæt bag ved Roret styrtede de sig paany ned i Bandet for at slaaes om en Spand Affald, som Kokken netop havde fastet over bord.

Landagenten var imidlertid traadt hen til Captainen og havde indledet en Samtale med ham, og Kate trak sig kort efter, uagtet det smukke Beir, tilbage til sin Rahyt for den Dag ikke mere at vise sig. Heller ikke den næste Dag kom hun op paa Dækket, uagtet Beiret vedblev at være smukt. Hun undskyldte sig med, at hun havde Hovedpine og maatte have No.

Hørst paa den tredie Dag viste hun sig igjen, og Captain Powoll, der adskillige Gange havde spurgt om hende, gif rask hen til hende, rakte hende sin Haand og sagde i en næsten bebreidende Tone:

"Men Miss Kate, hvor har De dog funnet bære det over Deres Hjerte i saa lang Tid ikke at vise Deres fjære Ansigt? De veed ikke, hvor Tiden er falden mig lang."

"Jeg følte mig ikke vel", sagde Kate sagte, "og —

i dette Døblifik er jeg egentlig kun kommen op forat trække lidt frisk Luft."

Den agterste Deel af Døkket var netop i Døblifiket tomt, og ved Rattet stod kun den styrende Matros foran Kompasset med Dinene heftede snart paa dette, snart paa Skibets Forende for øieblikkeligt at kunne mede enhver afgivende Bevægelse med en lille Dreining af Roret.

"Og vil De da virkelig saadan hele Reisen igjennem indeslutte Dem i Kabytten, Miss?" sagde Sømanden, idet han rystede paa Hovedet, "og jeg, som netop havde glædet mig til ret mange Gange at passiere en lille Smule heroppe med Dem —"

"Der er jo meget tilbage af Reisen endnu", sagde Kate langsomt.

"Hvor snart gaae disse faa Dage ikke!" sukkede Powell, "og hvem indestaaer os for, hvor længe vi gaae Lov til at beholde dette stille Veir? Storm og Regn skrämmmer Dem ned i Kabytten, medens mine Pligter byde mig at blive heroppe. — Vær nu ikke grusom, Miss!" vedblev Captainen efter en lille Pause, medens Kate taug stille, "De veed ikke —" han brød her fort af, og Kate gaae ganske forskräcket hen paa ham, thi han havde utalt de sidste Ord med en underlig heftig og flanglos Stemme. — Ogsaa hans Udseende var forandret, — hans Ansigt var blevet dødblegt, og Dinene syntes ligesom underløbne med Blod; og ligesom om han var sig denne Forandring

bevidst, vendte han sig rast om fra hende og gik over paa den anden Side af Dækket.

Under alt dette følte Kate sig altfor uhyggelig til at være alene paa Dækket med denne underlige Mand, og ryttende af Skræk gik hun ned i sin Kabyt for at søge Beskyttelse hos sin Moder, inden Captainen funde tiltale hende paany.

„Hvad er der i veien med Dig, mit Barn?“ sagde Moderen, der ikke funde undlade at lægge Mærke til Datterens forandrede Udseende. „Hvor Du er bleg! kan Du endnu ikke vænne Dig til den gyngende Bevægelse?“

(Forisættes.)

C. P. J. Krebs.

Bekjendtgjørelse.

Til Optagelse som Medlemmer i Selskabet ere foreslaaede:

S. V. A. Sonderhausen, Enke efter Kunstdreier Sonderhausen.

C. A. Dimpfer, Enke efter Partikulier Dimpfer.

Hr. Handelsbetjent P. J. Vandall.

Borger-Vennen.

Syv og halvfjerdindstyrrende Aargang.

Nr. 41.

Løverdagen den 14de October 1865.

Udgivet af Understøttelses-Selskabet.

Trykt hos Universitetsbogtrykker J. H. Schultz.

Skibscaptainen.

(Fortsat.)

„Af, Moder,“ sikkede Kate, „hvør jeg vilde ønske, at Du havde givet efter for mine Bonner i New-York og ventet paa et andet Skib. Jeg har altid været saa bange for dette her.“

„Du taabelige Barn“, smilede Moderen, — „ethvert andet vilde jo have ghyget fuldkommen saa meget som dette.“

„Ja, men jeg er ikke sosyg, Moder —“

„Ikke sosyg? men hvad i al Verden feiler Du da?“

„Du veed“, sagde Kate sagte, „at Captain Powell

allerede i New-York, hvor han ofte besøgte min Onkel, halvt om halvt har anholdt om min Haand."

"Men han trak sig jo tilbage," sagde Moderen, "da han hørte, at Du var forlovet. — Han vil dog vel ikke nu —" vedblev hun næsten forskrækket."

"Nei," sagde Kate, beroligende hende, — "men hans Opførsel er saa forunderlig, at jeg ikke kan lade være at være bange for ham. — Gør mig den Tjeneste, kjære, lille Moder! lad mig aldrig være alene med ham paa Dækket, bliv bestandig hos mig — saa faaer dog vel Reisen med Guds Hjælp engang en Ende."

"Du er dog et taabeligt Barn", sagde Moderen smilende; "Captain Powell er en Gentleman, og at han godt kan lide Dig, Herregud det er da ikke saa løierligt. Et kjont Ansigt er nu engang den bedste Anbefaling, som Vorherre kan give en ung Pige med gjennem Verden. Alle Mennesker respektere den, og Captainen her har allerede givet os et Bevis derpaa, ved at afstaae os sin egen Rahyt."

"Ja, men vi skulde ikke have modtaget den."

"Hvorfor ikke?"

"Fordi vi derfor ere forpligtede til at være ham Tak skyldige."

"Aa Pyt med det", sagde Moderen, idet hun rystede paa Hovedet, "det er ham jo selv en stor Glæde at have Bevidstheden om, at Du har det saa godt som muligt, det er saamænd al den Tak, han forlanger. Desuden ere vi jo ikke de eneste Passagerer ombord; vi befinde os her ligesom i et Selskab,

der varer et Par Uger, og han er da den sidste, der vil vove at være Dig til Besvær."

Kate svarede ikke noget. Med Arme støttede paa Kroiens høie Rand saae hun drømmende ud af det lille runde Hul, der i Rahytten spillede et vindues Rolle; men for hendes Tanker stod endnu stadig Billendet af den blege, sterkt bevægede Mand, med hans ligesom af Blod underlobne Dine, og hun kunde aldeles ikke saae dette Billede ud af sine Tanker.

Fra den Tid af holdt hun sig med Engstelighed i sin Moders Nærhed og gik aldrig op paa Dækket, uden at hun var med. Desuden forandrede Beiret sig ogsaa: den gunstige vind blev svagere og svagere, en Nat indtraadte der et fuldstændigt vindstille, der etter maatte vige Pladsen for en nordøstlig vind. Omrent Klokkken 9 blev himlen overtrukket af mørke Skyer, og henimod Klokkken 10 begyndte en kold Regn at pidse ned over Passagererne, der blevе nødsagede til at tye ned i Rahytten. I Salonen forslog man Tiden med at spille Whist — det vil sige Mr. Levison, der endelig nogenlunde var kommen sig efter sin Sosyge, Landagenten og Tydskeren, medens Missionairen med stille, uforklarlig Taalmodighed sad ved Siden af dem i Sophaen og hele Dagen igjennem dels læste i sin Bonnebog, dels studerede i en malayisk Ordbog.

Damerne holdt sig saagodtsom stadig indesluttede i Captainens lyse og rummelige Rahyt, og Captainen selv spadserede hele Dagen igjennem tiltrods for den

Skylende Regn op og ned ad Dækket med mørke Måner
eg uden at mæle et Ord.

Mary Burton havde allerede i noget Tid ikke
funnet holde sin Cours, men styrede næsten Sydøst,
idet den holdt sig saa tæt op imod den ugunstige
Wind som muligt, og de stadig vogende Bolger væltede
sig ind imod Skibets Bogn, saa at det knagede og
bragede i alle sine Sammenfeininger.

Og mere og mere mørkt og truende sammen-
hobede Skyerne sig og gjorde Horizonten mere og
mere indskrænket, som om de til sidst vilde knuse Skibet
med deres Vægt; Winden tudede stærkere og stærkere,
og Overstyrmanden begyndte særdeles at interessere sig
for Barometret, hvis langsomme, men stadige Falder
ikke i ringeste Maade lod til at more ham.

Mr. Levison maatte opgive at spille Kort; Be-
vægelsen blev saa heftig, at han igjen begyndte at føle
sig ilde og sogte Kroen. Tydskeren og Landagenten
vare herved reducerede til at spille Pifet, som de
imidlertid ogsaa troligt holdt paa med, uagtet Mis-
sionairen bønligt bad dem om at holde op med deres
hendige Tidssordriv og vende deres Sjole til Gud.

Men hvad brod de sig om Elementernes Rasen
og Barometrets Falder; begge havde de gjort ad-
skillige Sereiser og vidste ret vel, at der ude paa den
aabne Ø i et godt, tæt Skib ikke truede dem en
Smule mere Fare, end naar de hjemme fjorte i en
Jernbanecoupee eller en Vogn.

Missionairen blev endelig ogsaa syg og trak sig

tilbage til sin Koie, og begge Spillerne, der efterhaanden blevet fjede af Kortene, slæffede sig med nogen Besværighed varmt Vand hos Kokken, og glemte snart det daarlige Beir ved en rigtig stiv Grog, hvoraf Overstyrmanden ikke undlod, hver Gang han var nede at see efter Barometret, i al Hastighed at tage sig en ordentlig Slurk.

Dg om Natten gif det alvorligt løs, Seilene vare allerede forlengst beslaede, og for et enkelt flodsrebet Seil lænsede Mary Burton hen over det oprorte Hav.

Den næste Morgen brod frem raa og stormfuld, Binden var vojet op til en rigtig Nordoststorm, Soen lignede et Landskab med veglende Dale og Bjerge, hen over Bolgernes Toppe drev Maageine deres vilde Leg, men Skibet, denne svage Bygning, udført af Menneskehaand, holdt flinkt Stand imod Elementerne.

Selv Sofolkene, der i godt eller bare taaleligt Beir ikke have en ledig Time paa Dækket, idet de ogsaa i deres Frivagt, naar det ikke netop er Sovetid, snart have et, snart et andet Arbeide, sade i Læ af Storbaaden, tyggede deres Skraa eller rege af deres smaa Piber og fortalte Historier. En Storm, naar først alt muligt er gjort tilborligt fast og ordnet paa den rigtige Maade, er for dem den bedste og roligste Tid. Da piner Ingen dem med Spulen og Budsen, med at sliske Seil, tjøre Tongværk eller nogen af alle disse utallige Ting, der til dagligdags gjøre dem Livet suurt. „Hack“ har Ro, og naar han har „taget sin

Tørn" ved Rattet, kan han i al Magelighed faae sig sin Pibe og sin Passiar.

Overstyrmanden havde netop Frivagt og sad nede i sin Rahyt for at indføre Farten og sine øvrige Be-mærkninger i Logbogen, og anden Styrmand, der havde Vagt med Captainen, stod med Hænderne i Lommen og rog af en Cigar, som Blæsten fuldstændig havde forkullet paa den ene Side, medens den anden Side var aldeles urort.

Bed Siden af ham sad Seilmageren Tom og et lille Stykke fra ham hele de øvrige Vagt, alle ovre i Læ eller bagved Storbaaden. Der var ikke en Seiler i Sigte, Land var langt borte — hvorfor behøve de da at holde Udkik og lade sig overskylle af Søvand?

„Pøkker maa da vide, Styrmand," sagde Seilmageren efter en længere Pause i Underholdningen, under hvilken han med den brede haarde Haand havde dækket over Kridtpiben og udelukkende hengivet sig til sine egne Tanker og Nydelsen ved at roge, „hvad der er gaaet den Gamle imod; han er siden denne Reises Begyndelse blevet et helt andet Menneske."

„Det har Du Ret i, Tom," nikede Understyrmanden, „og hvor han dog seer jammerlig ud. Hør struttede hans Kinder af Sundhed, og nu ere de jo indfaldne og gule, som jeg veed ikke hvad. Og mange Gange, naar han seer paa En med sine store Øine saa underligt stift, saa kunde man ordentlig blive ganske bange for ham."

„Ja," knurrede Seilmageren efter et lille Ophold,

„og saa har han aldrig nogen No paa sig mere — han er Dag og Nat paa Dækket, løber stadig frem og tilbage, som om han blev betalt i Milevis. Jeg gad dog vidst, naar han gaaer tilkois.“

„Og spise gjør han heller ikke; han tager saamænd ikke mere Høde til sig, end hvad en Fugl kan holde i sit Næb. Det Eneste, han endnu ikke har glemt, er hans Astengrog, den forsømmer han dog ikke.“

„Naa, ja saa har det ikke saa forskräckelig meget at sige,“ sagde Matrosen med en noget beroliget Stemme, — „det er dog altid et godt Tegn.“

„Og muffen er han da som Djævlen,“ sagde Styrmanden, idet han ryftede paa Hovedet, — „nu har vi, siden vi seiledte fra New-York, passeret tre Fartøier, en Amerikaner, en Hollænder og en Franskmand, og alle tre have de tonet Flag; men troer Du, det kunde falde ham ind at svare? Gud bevare! da jeg spurgte ham derom, foer han løs paa mig som en Bindehund.“

„Ja jeg troer nu,“ sagde Seilmageren, „at han er gal i Hovedet over, at han har overladt sin Rahyt til disse Kvindfolk. Han kan ikke rigtig finde sig tilrette med at have det ombord ligesom en anden lumpen Passager.“

„Aa paa det Lag! Frokenen skal han nok være helvedes skudt i — det er et gammelt Bekjendtskab fra New-York, saavidt jeg veed. — Nei, der maa være noget Andet ivedien.“

„Har I ikke lirket ved Overstyrmanden, for at faae lidt at vide; hvad, Styrmand?“

„Aa han veed ligesaalidt som vi Andre. Med ham taler han jo heller ikke. Men det bliver ellers bandsat ubygget her ombord, naar man saadan skal gaae omkring imellem hverandre uden saameget som ataabne Munden for at sige Godmorgen.“

„Ja, Gud skal vide, hvad der kan være i veien? — Uergrelser har han jo slet ikke havt, — ombord er der da ialtfald ikke forefaldet noget.“

(Fortsættes.)

C. P. J. Krebs.

Bekjendtgjørelse.

Til Optagelse som Medlemmer i Selskabet ere foreslaaede:

Hr. Skrädermester C. J. Ulrichsen.

— Dreier J. H. Lindhard.

Borger-Vennen.

Syv og halvfjerdssindstyrrende Aargang.

Nr. 42.

Lørdagen den 21de October 1865.

Udgivet af Understøttelses-Selskabet.

Trykt hos Universitetsbogtrykker J. H. Schultz.

Skibscaptainen.

(Fortsat.)

„Bevares vel,” sagde Understyrmanden, — „han tager sig det jo ikke engang nær, selv om der virkelig var noget i veien. Han gloer bare paa En og gaaer sin Wei. — Men for Djævlen! hvor det tager paa at blæse! — det er snart saadant, at fjorten gamle Kjærlinger ikke kunne holde et Kattekind.“

„Ja, hvis vi strog Bovenbramræerne, var det vist ingen Skade til.“

„Ja, jeg har sagt det til Overstyrmanden, og han havde allerede mindet den Gamle om det; men han vil ikke vide noget af det.“

„Naa, lad dem saa blæse ad Hervede til,” sagde

Somanden tort og kradsede sin Pipe ud, „det kommer ikke mig ved.“

Hele Dagen igjennem holdt imidlertid Captain Powell Vagt paa Dækket, — hele Natten derefter vandrede han som en hvileløs Aand op og ned over de smalle Planker, uden at komme i Berøring med Andre end Overstyrmanden, uden at tale med Nogen, uden at svare Nogen.

Endelig holdt Stormen op; men Søen var endnu hoi, endnu peb vinden mellem Tougværket og pid-
skede Bolgerne henimod det stakkels Fartoi. Baro-
metret steg atten hurtigt, og for første Gang skilte
Skyerne sig og lod Solen skinne igjennem.

„Styrmand,“ sagde Captainen, da den første Solstraale faldt paa Dækket — „stiger Barometret endnu?“

„Dygtilt, Captain,“ svarede Overstyrmanden for-
nojet; — „nu har det raset ud, og jeg tænker snart,
vi kunne sætte vores Mersseil, naar vi beholde et
Reb i dem.“

„Nu gaaer jeg tilfois, Styrmand,“ svarede Cap-
tainen, „skulde der arrivere noget af Vigthed, saa
væk mig; ellers ikke. Hørstaar De mig?“

„Vel, Hr. Captain!“ svarede Styrmanden, „det er sandelig ogsaa paa Tiden, at De engang lægger Dem.
Jeg troer ikke, De har lukket et Døie de sidste otte og
fyrgethyve Timer.“

„God Vagt, Styrmand,“ sagde Captainen, vendte
sig om og gik ned i sin Rahyt.

De regelmæssige Arbeider ombord toge nu deres Begyndelse. Eftersom Solen kom høiere og høiere op paa Himmelten, løede Binden af; Mørkseilene blev først satte, derefter Høf og Klyver, og efterhaanden udfoldedes en ret anselig Seilmasse. Søen antog temmelig hurtigt et nogenlunde roligt Udseende, og Bølgerne, hvis hvide Toppe Stormen ikke længer spredte hen over Vandets Overflade som en Stovregn, frembøde et eiendommeligt Udseende, naar de svulmede op til en ret anselig Hoide og Dieblikket efter atter styrtede sammen, og naar der paa det Sted, hvor de havde været, saaes en dyb, ligesom med blaaligfarvet Mælk overhældt Dal.

Ogsaa Passagererne kom nu lidt efter lidt op paa Dækket til stor Ergrelse for Søfolkene, som de idelig stode i veien, medens Seilene blev satte, idet de stadig paa en eller anden Maade kom i Beroring med de løsnede Touge, — men ogsaa dette blev overstaaet, og endelig var Dækket igjen frit.

Binden dreiede imidlertid mere og mere om mod Øst, og Styrmanden, der dog ikke lige strax vilde vække Captainen, lod endelig vende, for at de ikke skulde blive drevne for meget ud af deres Cours mod Syd.

Fra nu af syntes det, som om Veiret vel vilde blive gunstigere, thi himlen vedblev at være blaa og reen, og Søen var nu blevet fuldstændig rolig, men Binden var stedse ugunstig og blæste idelig fra den Kant, hvorhen de skulde, saa at Mary Burton mere og mere blev forsat i sin Cours imod Nord.

Captainen kom igjen op paa Dækket, men han var taus og vingikkes fun lidet med sine Passagerer. Især Damerne søgte han at undgaae istedetfor som tidligere at søger deres Selskab, medens han dog stadig hilste dem med Höflichkeit og i al Stilhed omhyggelig vaagede over, at de ikke manglede noget, og at deres ubetydeligste Ønsker sieblifeligt bleve opfyldte. — naturligvis saavidt Skibets smaa Midler tillode det.

Men selv Passagererne kunde ikke undlade at lægge Mærke til, at Somanden Dag for Dag forandrede sig. Hans Ansigt antog en uhhyggelig bleg Farve, og hans Øyne funkede ofte med en ganske forunderlig Ild — og dog kom der aldrig et haardt eller raat Ord over hans Læber,

Om det saa var Kate, havde hun tabt enhver Frygt for ham og angrede oprigtigt, at hun havde gjort ham Uret. Hun kom ofte alene op paa Dækket og satte sig til at læse eller lænede sig ud over Rælingen for at betragte Bolgernes vexlende Leg.

Captainen talte saa godt som aldrig mere til hende, og naar han gjorde det, var det fun om ganske ligegyldige, Skibet eller hendes egen Befvemmelighed vedkommende Ting; og dog kunde det ikke undgaae hendes Æpmærksomhed, at han hver Gang ligesom maatte gjøre Bold paa sig, afbrød Samtalen fort og derpaa gif ned i sin egen Rahyt.

Omtrent paa dette Tidspunct af Reisen blev Overstyrmanden syg af en heftig Æbber og maatte flere

Dage og Nætter holde Sengen. Captainen og Undersyrmanden deelte derfor Bagterne.

Mary Burton havde nu, opholdt af det vedholdende daarlige Veir, været 21 Dage underveis, og Passagererne begyndte, som det sædvanligt gaaer under saadanne Forhold, at blive utaalmodige og havde særdeles Lyst til at faae at vide, hvor paa Kortet de egentlig befandt sig. Anden Styrmand funde ikke give dem nogen Oplysning derom, thi Captainen var ene om at tage sine Observationer, og saa villig han isvrigt var til at give enhver Oplysning, saa vanskelig var han at komme nær i dette Punct. Paa Kompasset funde de ikke see Andet, end at de styrede Nordost, ofte en halv eller en heel Streg til Nord, thi Skibet laa tæt op mod Binden, og Manden ved Rattet havde ikke andet at gjøre end at passe paa, at de stærkt brasede Seil lige netop funde fatte Binden.

Der var fun een Udvei tilbage. Mod den unge Dame havde Captain Powell stedse viist sig saa elskværdig, og opfyldt selv hendes ringeste Ønske, saa det var rimeligt at antage, at han ikke for hende vilde gjøre nogen Hemmelighed af deres Blads paa Kortet, naar hun engang bestemt vilde spørge ham derom, og da samtlige Passagerer vare enige herom, trængte man snart ind paa hende for at faae hende til at gjøre et forsøg.

Kate gjorde det ikke gjerne, thi hvis Captain Powell ikke villigt gav hende Svar paa hendes Spørgs-

maal, var hun den, der mindst af Alle havde Øyst til at trænge ind paa ham for at faae det at vide. Men det laa hende selv paa Hjerte at erfare, hvor længe det vilde vare, inden hun funde naae det saa længe ventede Land, og da hun næste Morgen kom op paa Dækket, og Captain Powell som sædvanlig med langsomme Skridt vandrede op og ned paa Styrhordssiden af Dækket, gif hun henimod ham og sagde venligt :

„Naa, hvordan gaaer det, Captain Powell? — faae vi snart lidt Land i sigte eller er der for det Første intet Haab derom?“

Landagenten lønede sig ikke langt derfra paa Rælingen af Skibet og rog sin Cigar, men da han ret godt vidste, at Sømanden i hans Nærværelse allermindst vilde give nogen Oplysning, reiste han sig langsomt op og gif forud for derfra at see paa en Flok Marsvin, der netop i dette Dieblik skraaede henimod Skibet. Disse Dyr holde sig gjerne nogen Tid legende og springende efter hinanden foran Bougen paa de Skibe, som de møde.

„Er De allerede træt af at være ombord, Miss,“ afbrød Sømanden hende, medens et vemodigt Smil spillede om hans Læber; — „De lider dog vel ikke Mangel paa Noget.“

„Nei, viist ikke!“ svarede Kate hjerteligt — „De har jo sørget for, at vi ikke i nogensomhelst Henseende skulde komme til at savne vores sædvanlige Bekvemme-

ligheder, saavidt som — ja egentlig langt mere end Rummet herombord tillod det; —“

„Men De havde dog alligevel Lyft til snarest muligt at forlade dette stakkels Skib.“

„Og kan De egentlig fortørne en Passager deri,“ sagde Kate smilende; „det salte Hav, hvorpaa Somanden befinder sig vel, er nu engang ikke vort Element. Om det saa er disse smaa, pladskende Bolger, saa er jeg bange for dem; thi jeg veed, hvor fort Tid de behove til at voxe op til frygtelige Kæmper, og den Følelse gaaer ikke over, forend jeg igjen faaer fast Land under mine Fodder.“

Captainen stod ligesom i sine egne Tanker og nikkede med Hovedet uden at svare Kate, hvorför denne efter nogen Toven smilende vedblev:

„Men hvor ere vi egentlig nu, Captain Powell? — Eller er det en Hemmelighed, som vi ikke maae faae at vide? — Jeg vilde saa gjerne have det at vide, thi her paa Vandet kunne vi stakkels Landfolk ikke rigtig finde os tilrette: den ene Bolge ligner fuldstændigt den anden, omkring os altid kun Himmel og Hav, og selv Stjernerne staae, saavidt jeg forstaaer mig derpaa, aldeles paa samme Maade paa Himlen, som da vi forlode New-York.“

„Ja, Miss,“ sagde Captainen sukkende, „De veed bedst selv, hvor gjerne jeg er til Deres Tjeneste i alt muligt, som staaer til min Raadighed, men Binden kan jeg nu engang ikke forandre, og den blæser lige

fra den Rant, hvorhen vi skulle. De maa see at overtale Dem til endnu en Stund at finde Dem i vor Skibskost. Jeg kan ikke hjælpe Dem, Miss."

"Men hvorhen seile vi da egentlig?" sagde Kate temmelig utaalmodig.

"Op mod Nord."

(Fortsættes.)

C. P. J. Krebs.

Trykfeil i Nr. 41.

S. 336. L. 8 f. n. yndige læs syndige.

Bekjendtgjørelse.

Til Optagelse som Medlem i Selskabet er foreslaaet:
Flora Hindsberg, Datter af Skomagermester Hinds-
berg.

Borger-Vennen.

Syv og halvfjerdstidsstyvende Aargang.

Nr. 43.

Løverdagen den 28de October 1865.

Udgivet af Understøttelses-Selskabet.

Trykt hos Universitetsbogtrykker J. H. Schultz.

Skibscaptainen.

(Fortsat.)

„Men saa komme vi jo op i Ishavet,” sagde den unge Pige smilende, — „besynderligt nok, som Barn var det et af mine høieste Døsfer engang at komme til at besøge disse fjerne, folde Egne, hvor Solen om Sommeren aldrig gaaer ned og selv ved Midnat staaer høit paa himlen; det maa dog see underligt ud. Har De nogensinde været deroppe, Captain Powell?”

„Ja, Miss,” sagde Somanden og saae drømmende hen for sig — „det er i Sandhed underligt med denne lange, lange Dag; og saa Nætterne, disse frygtelige Nætter, er man ganske fri for. — Jeg vilde ønske, at

jeg var deroppe, — og at De var med —" lagde han sagte, næsten uhørligt til.

"Ja vi ere da godt paa Beien dertil," sagde Kate forlegent og begyndte allerede at angre, at hun havde talt til Captainen, thi de sidste, halvhoit mumlede Ord vare ikke undgaaede hendes skarpe Ører.

"Kate," sagde pludselig Captainen med blod Stemme og greb den unge Dames Haand, som hun i Dieblikket ikke var i stand til at unddrage ham, — "svær mig paa et Spørgsmaal. De vilde for have at vide af mig, hvor vi ere — lad mig da først faae at vide af Dem, hvor jeg er, og om jeg har det ringeste Haab tilbage om nogensinde igjen at se mine Seil fyldte af en gunstig Wind, og at blive fort henimod mit Livs Maal."

"Jeg forstaaer Dem ikke, - Captain," sagde nu Kate forsikret og søgte at faae sin Haand fri, men Captainen lod hende ikke slippe og vedblev med en væget og indtrængende Tone:

"Undvig mig ikke længere — idetmindste ikke nu — og vær forsikret om, at jeg fra dette Dieblik af aldrig nogensinde mere skal besvære Dem med noget Ord eller Spørgsmaal — det skal være det sidste, jeg retter til Dem."

"Captain Powell," bad Kate og faae sig forsikret om paa Dækket — men de vare alene. Kun ved Rattet stod Noergænger'en og holdt sit Blik fastet paa det store Bramseil, der, naar det begyndte at

flagre, gav ham det første Bink om, at han gif for tæt op til Binden.

„Sig mig kun den ene Ting,” vedblev Somanden, „er det virkelig sandt, at De nu iler tilbage til England i Deres Brudgom's Arme? Er det sandt, at han utaalmodig venter Dem paa Strandbredden, og at dette Skib —“

„Det er altsammen sandt, Captain Powell,” sagde Kate alvorligt og folte i samme Øieblik, at Somanden gav Slip paa hendes Haand, som han ligesom krampagtigt havde trykket. „Jeg er Deres Vens, Mr. Ottsen's Forlovede, og saa Dage efter min Hjemkomst skulle vi have Bryllup. Men alt dette har jo allerede min Moder fortalt Dem i New-York; troede De da ikke hende?”

„Nei,” sagde Somanden, og Ordet kom ligesom et Suf over hans Læber, „nei, jeg kunde ikke tænke mig, at De kunde komme til at holde af denne torre, alvorlige Forretningsmand, denne Ottsen, — jeg kunde ikke tænke mig, at jeg havde staaet ved Paradisets Porte kun for der at faae at vide, at de for evig vare lufkede for mig.”

„Captain Powell,” bad Kate.

„Det er godt, Miss,” sagde Captainen rolig og knappede sin Overfrakke sammen om sig, som om han fros; — „jeg takker Dem dog i det mindste, fordi De har været oprigtig imod mig. De behøver ikke at være bange for, at jeg øftere skal genere Dem med mine Spørgsmaal.”

„Og vil De nu svare mig paa mit Spørgsmaal, Captain?“ sagde den unge Pige smilende, idet hun gjorde Bold paa sig for at bringe Samtalen ind paa noget Andet. — „Naar troer De saa, at vi kunne naae vort Maal?“

„Snart, Miss, snart,“ sagde Captain Powell hurtigt, — „De skal faae at see, at vi ikke skulle forsomme at fremskynde Tarten. Jeg har selv Hastværk — forlad Dem fun rolig paa mig!“ og medens hans Die med et underlig stiftt Blik fæstede sig paa hende, lettede han lidt paa sin blanke Hat og vendte sig om for at gaae ned i Kabhytten.

Dernede blev han omtrent en halv Times Tid, medens han gjorde sine Beregninger paa Kortet; derpaa gik han atter op paa Dækket og gav Ordre til at sætte flere Seil.

Dette skete hurtigt, men Mary Burton funde med den større Seilmasse ikke længere holde den tidligere Cours, og Manden ved Rattet fik Ordre til at holde Seilene fulde. Saaledes kom de til at styre nsiagtigt Nord-Nord-Ost. Denne Forandring var ikke undgaaet den amerikanske Vandagent, der ikke alene havde gjort mange Søreiser, men endog selv engang havde ført en Skonnert, der havde været i Rygfart mellem New-Orleans og de nordligere Yankeestater; og da han kom tilbage til Afterdækket, overbeviste et eneste Blik paa Kompasset ham om, at Binden aldeles ikke var blevet ugunstigere, men at en forsætlig Forandring i Coursen havde fundet Sted. Dette mente han maatte

betrages som et Tegn paa, at de befandt sig saa nær ved den irlske Kyst, at Captainen, for ikke at spilde for megen Tid med Krydsen, vilde foretrække „Nordpassagen“, det vil sige seile norden om Irland. Istedetfor at gaae igjennem St. Georgskanalen, seiledes de nu gjennem Nordkanalen og kunde altsaa haabe snart at see deres Reises Maal.

Herover blev der stor Glæde i Rahytten, og adskillige Flasker Vin bleve hentede op fra de medbragte Forraad for at feire den glade Esterretning. Men hvorfor i al Verden satte dog Captainen saadant et mørkt gnavent Ansigt op? Uagtet den venligste Indbydelse var han ikke at formaae til at tage nogen Deel i deres selskabelige Glæder og indesluttede sig, naar han ikke havde Bagt, i sin Rahyt.

Understyrmanden rystede imidlertid paa Hovedet over denne nye Cours. Siden Overstyrmanden sidste Gang havde gjort sine Observationer, havde Skibet jo rigtignok ligget tæt op til Binden og som saadant fun gjort liden Hart, men hvorfor Captainen saaledes vedholdende vilde ligge Nord an, var ham ikke rigtig klart. Men hvad brød han sig derom. „Jo flere Dage, des flere Dalere,“ er et gammelt Sømandssordsprog. Jo længere det varer med Reisen, paa hvilken de ikke kunne fortære noget, destomere fortjene de underveis, og desto flere Penge faae de at gjøre sig lystige for, naar de komme i Havn. Understyrmanden var dersor den sidste til at ørgre sig over, om Reisen skulde være lidt længere end sædvanligt.

Med Overstyrmandens Bedring gik det kun smaaat. I Lobet af de følgende Dage tog Feberen jo rigtignok noget af, men han var blevet saa svag, at han knap kunde holde sig opreist paa Benene, og selv om han ogsaa engang imellem kunde frybe lidt op paa Dækket for at trække frisk Luft, blev han hurtig saa udmattet, at han igjen maatte søge ned i sin Koie. Førelsen af Skibet bekymrede han sig aldeles ikke om, thi Captain Powell var en dygtig Sømand, og under hans Styrelse vidste han Skibet i de bedste Hænder.

Den ene Dag gik efter den anden. Binden forandrede sig godt og vel halvanden Streg, men Coursen blev alligevel ved at være den samme — ja Captainen lod endda rette lidt paa Næernes Stilling, for at Seilene kunde tage Binden endnu mere fuldt.

Mary Burton løb nu, med alle Seil satte, rigelig sine 8 Mil i Bagten, og Tiden begyndte at falde Landagenten noget lang. Skulde de da virkelig være slaaede saameget ud af deres Cours mod Syd, siden de maatte seile en saadan Strafkning op mod Nord? — Han spurgte endelig ligefrem Captainen, men fik et fort, avisende Svar, som han maatte lade sig næse med, thi hvad behovede han, en Passager, at blande sig i Skibets Navigation?

Og Binden blev mere og mere gunstig. De kunde allerede nu overmaade godt have styret Øst, men i Stedet derfor bleve Nærne brasede næsten firkantet, og Mary Burton holdt fast ved sin Cours

Nord-Nord-Ost, saa at ogsaa de øvrige Passagerer begyndte at blive underlige ved det.

Klokken var 10 om Aftenen, og Solen var forst for et Dieblik siden gaaet ned, da Tydskeren og Landagenten stode sammen oppe paa Dækket. Understyrmanden havde Bagt, Captainensov, og begge Passagererne saae ud over Rælingen ned i Vandet. Skibet laa endnu stadig Nord-Nord-Ost an.

„Det bliver da ogsaa en fordømt lang Reise,” afbrød endelig Tydskeren Tausheden — „vi have nu allerede været otte og tredive Dage underveis, og endnu er der ikke Spor af Land at see.“

„Pokker maa da vide, om vi nogensinde faae det at see i den Retning,” brummede Amerikaneren, idet han efter sine Landsmænds Sædvane sproitede en heel Straale Tobakssåft ud i Seen. „Jeg for min Deel kan ikke blive klog paa Captainen, og hvis vi paa den Maade nogensinde komme til Liverpool, vil jeg hele mit Liv hugge Brænde.“

„Men Captainen maa dog strengt taget vide, hvor han seiler hen,“ sagde Tydskeren, „han har jo sit Compas at holde sig til.“

„Ja han skulde idetmindste vide det; men hele Historien bliver mig efterhaanden noget uhhyggelig, og jeg vilde ønske, jeg aldrig havde sat min Hod paa dette fordømte Skib.“

Begge stode temmelig længe tause og saae ned i Vandet, indtil det endelig var blevet ganske mørkt, og Stjernerne skinnede klart paa den lyse Himmel.

Amerikaneren begyndte nu at gaae op og ned ad Dækket; Tydskeren saae op imod Stjernerne, og da hans Reisekammerat paa sin Vandring kom henimod ham, sagde han, idet han rystede paa Hovedet:

„Men sig mig engang, er den Stjerne deroppe ikke Nordstjernen?“

„Hvad for en?“ spurgte Amerikaneren.

„Den deroppe, omrent lige over Hovedet paa os.“

(Fortsættes.)

C. P. J. Krebs.

Bekjendtgjørelse.

Til Optagelse som Medlemmer i Selskabet ere foreslaaede:

Hr. Politibetjent W. M. Gundersen.

— Capitain, Skibsrheder C. F. G. Stage, R. af D. og D. M.

Ida Emilie Thæter, Datter af afdøde Skrädermester Thæter.

Borger-Vennen.

Syv og halvfjerdindstyrrende Aargang.

Nr. 44.

Løverdagen den 4de November 1865.

Udgivet af Understøttelses-Selskabet.

Trykt hos Universitetsbogtrykker J. H. Schultz

Skibscaptainen.

(Fortsat.)

„Bevares vel — Nordstjernen staer jo meget lavere,” led Svaret, — „men vi kunne jo let finde den; naar vi drage en Linie igjennem de bageste Stjerner i Carlsvognen — men for Djævlen!” — afbrød han sig selv pludselig, — „De har jo Ret, det er Nordstjernen; du store Himmel! hvorledes har dette sig egentlig? Saa høit har jeg aldrig i mit Liv seet den staae, selv ikke paa Kysten af Canada.”

„Saa maae vi være rykkede forfærdelig høit op mod Nord,” raabte hans Medpassager, „og seile for hver Time, der gaaer, endnu videre. Seer De ikke, at vi næsten styre lige op imod Nord.”

„Ja nu kan jeg da forstaae, hvorfor jeg har frosset saa meget de sidste Nætter, og hvorfor der næsten ingen Ende er paa Dagene mere. Jeg troer sandelig, at Captainen først vil gjøre sig en lille Tour med os op til Island.“

„Eller maa skee forbi Island, Mr. Nolten,“ sagde Tydskeren, „Sagen begynder at blive mig noget mistænkelig; — og hvor Captainen har været stille og ordfnapt i de sidste Uger, og hvor han seer bleg ud. Men jeg forstaaer bare ikke, hvad i al Verden der har funnet bevæge ham til saaledes at holde ud af sin Gours. Han maa jo kun føde os saa meget des længere.“

„Ja, jeg forstaaer det heller ikke,“ sagde Amerikaneren, „men saameget er sikkert, at det ikke er, som det skulde være, og imorgen den Dag vil jeg tale med Overstyrmanden, som aabenbart ingen Anelse har om alt dette.“

„Men Understyrmanden har jo Vagt nu.“

„Vigt med ham,“ sagde Yankeen, „det Saarehoved er jo ikke stort andet end en almindelig Matros, og har jo ikke Spor af Interesse for Sagen.“

„Naar vi Passagerer nu traadte sammen?“

„Passagererne have aldeles ingen Ret ligeoversor Captainen, — lad kun mig raade“.

„Og imidlertid løbe vi op i Ishavet.“

„Saa rækk gaaer det da heller ikke — nu idag lader der sig ikke gjøre mere — men imorgen.“

Amerikaneren greb i Sandhed Sagen praktisk an.

Før den Dag lod der sig virkelig ikke gjøre mere, thi Understyrmanden havde ikke turdet forandre paa Coursen, selv om han havde villet. Men den næste Morgen, da Captainen havde Vagt paa Dækket, gik han ind til Overstyrmanden, der laa i sin Køie, og sagde med dæmpet Stemme:

„Hr. Styrmand, et Ord i Fortrolighed — veed De, under hvilken Bredegrad vi seile?“

„Det er saa længe siden, at jeg tog nogen Observation, at jeg fuldstændig er ude af Beregningen,“ brummede Sømanden, — „hvad ligge vi an?“

„Nord-Nord-Ost.“

„Tæt op til Binden?“

„Med Seilene næsten brasede firkant og Væseilene satte om Bagbord.“

„Væseil? Død og Pine, saa gaae vi jo op langs den irske Kyst og gjennem Nordkanalen.“

„Ja, Gud maa vide, hvor Island er?“ sagde Amerikaneren, „vi have nu allerede holdt den Cours i elleve Dage.“

„Ellevne Dage?“ raabte Sømanden og foer forsækket med Venene ud af Køien.

„Ja det staarer sig neppe rigtig med Captainen.“ vedblev Amerikaneren — „men lad Dem ikke mærke med Noget; gaa bare Klokk'en 12 op paa Dækket og se, hvad De kan saae ud af Solhøiden. Efter min Beregning skulde vi være nærmere den 70de end den 60de Bredegrad.“

„Det er da ikke muligt?“ raabte Styrmanden og

blev ligbleg; — „Du forbarmende Gud, vi have jo ikke ret meget Proviant ombord.“

„Overbevis Dem nu selv om det, og sig mig saa bagefter, om jeg ikke har haft Ret. Istedetfor at blive varmere, bliver det foldere med hver Dag, som gaaer, og Nordstjernen staer om Natten høit oppe paa Himlen, næsten lige over Hovedet paa os.“

Styrmanden var endnu meget svag, men han frøb dog ud af sin Køie, klædte sig paa og gik over til Understyrmanden, for hos denne at faae Logbogen at see. Men han havde den ikke; Captainen havde, siden Overstyrmanden begyndte at blive syg, ført den selv, og Understyrmanden vidste lige saa lidt om Vængde og Brede som nogen af alle de Andre.

Overstyrmanden rystede paa Hovedet — det var ikke, som det skulde være; han gik over til Captainens Rahyt for selv at søge efter Logbogen, men Rahytten var tillukket og Nøglen taget af.

Ogsaa dette var noget usædvanligt; — men der lod sig aldeles ikke gjøre noget, før Klokk'en blev 12, og den syge Sømand søgte atter hen til sin Køie for at udhvile sig efter denne uvante Anstrengelse.

Klokk'en blev 12, — Solen stod klar paa Himlen, der ikke var dækket af nogen Sky, og Styrmanden tog, uden at sige noget til nogen, sin Sextant og gik hen til Forenden af Skibet. Captainen, der ikke havde lagt Mærke til ham, stod paa Agterdækket, gjorde derfra sine Observationer og, da Solen havde naaet sin største Høide, og han havde givet Manden

ved Roret Ordie til at slæe „8 Glas“, gif han atter ned i sin Rahyt.

Styrmanden gjorde det samme, og medens han sad og gjorde sin Beregning, kom Kokken ind til ham, saae sig lidt forlegent om og sagde med sagte Stemme:

„Hr. Styrmand! Jeg er rigtig glad over, at De igjen er kommet paa Benene og kan ikke gjennem Deres Instrumenter igjen. Hvorhen vi seile, veed jeg rigtignok ikke, men saameget veed jeg, at meget længe kan det ikke vare, inden vi faae de første Isbjørne at se; og vi kunne ogsaa nok have dem nødig til Proviant, for vor egen er der snart ikke mere tilbage af.“

„Hvad mener Du?“ spurgte Somaneden i en lige-gyldig Tone, men ligbleg i Ansigtet — „Isbjørne?“

„Ja den Gours, vi have styret i de sidste 10 Dage, kan da snart bringe os op til dem. Igaar passerede vi de første Grønlandsfarere, som vist ikke blevе lidt forundrede ved at træffe os her.“

„Og det staaer fun smaat til med Provianten?“

„Endnu kan det da endda gaae an, men bliver det saaledes længe ved, maa den jo slippe op. Jeg har ogsaa meldt det til Captainen, men han svarede mig ikke engang, han stod og gloede paa mig med et Par Dine saa stive, som han vilde øde mig selv. Han den maa vide, hvad der er gaaet af ham.“

„Har Du talt med Mandskabet derom, Kok?“

„De rygte paa Hovedet og mene, at jeg skulde

prøve paa at sætte de gamle Brødfade, til de skulle til at koge Tran; for de kunne jo ikke forstaae andet, end at Captainen vil paa Hvalfangst."

"Det er godt, Kof!" sagde Styrmanden, "inddel nu bare Provianten ordentligt. Hvorledes staaer det til med Bandet?"

"Ja jeg veed snart ikke, men ret meget er det vel ikke igjen."

Styrmanden nikkede langsomt med Hovedet. Han havde fuldendt sin simple Beregning og tog Kortet frem.

"Hvor ere vi egentlig, Hr. Styrmand?"

"Nu kan jeg ikke sige Dig det, Kof — imorgen skulle J faae det at vide," sagde Styrmanden afværgende — „gaa nu bare til Dit Arbeide og sorg for, at Folkene faae noget at spise. Siden funne vi vende."

"Ja, Gud give, vi maatte komme til det," brummede Manden og forlod Kahytten, medens Styrmanden skubbede sine Bøger og sin Tavle til side og endnu et Dieblif sad og rugede over Kortet. Derpaa reiste han sig og gif op paa Dækket, hvor Captainen som sædvanlig med langsomme Skridt gif op og ned.

"Naa, hvorledes staaer det til, Styrmand," sagde han, idet han blev staaende stille, da han faae sin Næstcommanderende, — „lidt bedre? — Ja men De seer dog endnu jammerlig ud."

"Ja, Hr. Captain," sagde Styrmanden, idet hans

Dine uvilklaarlig sogte op til Seilene, — „jeg er endnu fordømt svag. Hvad ligge vi an, John?“

„Nord-Nord-Ost.“ svarede Manden ved Rattet, til hvem Spørgsmaalet var henvendt.

„Nord-Nord-Ost.“ sagde Sømanden forbauset, og hans Blik faldt igjen paa Læseilene om Bagbord. Da traadte han hen til Captainen og sagde med dæmpet Stemme: „Men i Himmelens Navn, Hr. Captain, hvor seile vi egentlig hen?“

„Bryd Dem bare ikke om det, Styrmand!“ svarede Captainen, medens hans Bryn rynkede sig; — „Skibet er i gode Hænder. Vi ere blevne meget forsatte i vor Cours mod Syd.“

„Mod Syd? — vi havde i Middags 64 Graders nordlig Brede og maae i Aften komme til at passere Hviden af Nordkap paa Island. Hvor vil De hen?“

„Mr. Olbridge,“ sagde Captainen koldt, „det er mig, der er Fører af Skibet, og det er mig, der skal bestemme Coursen. Maa jeg derfor udbede mig, at De ikke blander Dem i Ting, som ikke vedkomme Dem.“

„Men Captain Powell,“ sagde Styrmanden bønlig, — „Rokken var for lidt siden nede hos mig; vores Forraad gaae med, og paa denne Maade seile vi jo ved den levende Gud helt op i Ishavet. Tænk dog paa, at vi have Passagerer ombord, og at vi skulle see at komme til Liverpool til rette Tid.“

„Naar jeg maa give Dem et godt Raad, Mr. Olbridge,“ sagde Captainen, „saa gaaer De igjen ned

i Dereſ Køie og lægger Dem tilſeŋgs; — Anſvaret for Skibet ſkal jeg nok tage paa mig. Har De forſtaaet mig?"

"Vel, Hr. Captain," ſagde Sømanden beſtyrtet, thi det kunde ikke undgaae ham, hvormeget hans Foresattes hele Væſen og Udvortes havde forandret ſig i den forte Tid. Manden var bleven dødbleg, hans Dine vare urolige og glødende af en uhøggelig Ild. Men hvad ſkulde han gjøre? Imod ſin Foresattes Willie turde han ikke handle, thi ombord beſidder Captainen uindſkærket Myndighed og maa have den.

(Forisættes.)

C. P. J. Krebs.

Bekjendtgjørelſe.

Til Optagelse ſom Medlemmer i Selſkabet ere foreſlaade:

Hr. Urtekræmmer Julius Meyer.

— Sadelmagermester H. C. Olsen.

— Bogbindermester A. F. Jürs.

Borger-Vennen.

Syv og halvfjerdstidsstyvende Aargang.

Nr. 45.

Løverdagen den 11te November 1865.

Udgivet af Understøttelses-Selskabet.

Trykt hos Universitetsbogtrykker J. H. Schultz.

Skibscaptainen.

(Fortsat.)

„Paa hvilken Længde befinde vi os, Captain Powell?“ sagde han efter en lille Pause.

„Overlad De fun Bestikket til mig,“ sagde Captainen undvigende — „til De er fuldkommen rast igjen.“

„Saa maa jeg idetmindste bede Dem om Logbogen.“

„Ja, naar Tiden kommer.“

„Captain Powell,“ sagde Styrmanden bevæget, „efter Skibsreglementet og ligeover for Rhederne skal Styrmanden føre Logbogen. — Jeg erklærer herved, at jeg er rast nok dertil.“

„Naar Tiden kommer,” gjentog Captainen, „jeg har allerede engang sagt, at jeg overtager Ansvarer.”

Styrmanden ryggede paa Hovedet — men hvad skulde han gjøre? Han vendte sig om og gik igjen ned i sin Kahyt.

Derved blev det; Skibet holdt sin Courøs, selv da Binden gik endnu mere om mod Syd, og Væseilene bleve satte paa begge Sider, saa at det ikke længere kunde være nogen Tvivl underkastet, at Captainen vilde op mod Nord — men hvorhen? det kunde ingen levende Sjæl gjætte?

Imidlertid blev ogsaa Mandskabet uroligt. Fra Manden ved Rattet udbredte det sig hurtigt mellem Folkene, at Overstyrmanden havde gjort Indvendinger, at Alt ikke var, som det skulde være. Matroserne brøde sig ikke videre om, at Reisen blev en Smule længere, men en Tour til Ishavet uden at være indrettede derpaa med Paaklædningen o. s. v. havde de dog ikke synderlig Lyft til. Og hvad skulde de saa deroppe? Fange Fisk eller slaae Robber ihjel kunde de jo ikke, da de ikke havde et eneste Fad ombord til at tage Tran i, ingen Harpuner eller Geværer -- det vilde jo være Vanvid. Og hvor underligt opførte Captainen sig ikke efter Samtalens med Styrmanden! Hele Timer igjennem gik han paa Dækket med mørke Miner, fægtende med Armene og af og til mumlende usforståelige Ord i Skjægget.

Med Damerne havde han aldeles ikke talt siden sin sidste Samtale med Kate. Han hilste imidlertid

stedse med yderlig Høfslighed paa dem, og undertiden, naar han troede sig ubemærket, dvælede hans mørke Blik paa Pigenes ungdommelige Skikkelse, men sænkede sig sieblikkeligt sky ned mod Jorden, naar Nogen vendte sig om imod ham.

Landagenten havde om Aftenen en lang Conference med Overstyrmanden, men syntes ikke at have udrettet noget. Mary Burton holdt stadig sin Cours, og da Mr. Olbridge næste Middag tog sin Breddeobservation — Længdegraden funde han ikke beregne, da Captainen havde lukket Chronometret inde i sin Rahyt — viste det sig, at de vare seilede $2\frac{1}{2}$ Grad op imod Nord. Men Kortet viste ham, at de under denne Breddegrad allerede maatte have Island langt bagved sig, og at de vare ved at løbe lige ind i Isshavet.

Mr. Olbridge var ikke nogen ung Mand mere, ellers havde han maaskee taget Sagen noget lettere; men hans Kone og Børn boede i Liverpool, og, hvormeget han end længtes efter at see dem, var dog denne Følesse ikke ubetydeligt forsøgt ved hans Sygdom. Og havde han Udsigt dertil med denne Seilads? Sandelig nei. Skibet ilede længere og længere henimod et ubekjendt Hav, til hvilket de ikke engang havde Søkort ombord, og hver Time, de vedbleve med denne Cours, funde kaste dem ind imod en ubekjendt Ryg eller en eller anden Ø. Som Næstkommanderende paa Skibet havde han endvidere den Pligt at sørge for det anbetroede Skibs Sikkerhed. Men saaledes

som det nu gif, seilede det utvivlsomt sin Undergang imøde, og det funde han dog ikke med Rolighed see paa.

Endnu engang opføgte han Captainen og bad ham om at lade vende. Men Captain Powell blev heftig og truede ham med at lægge ham i Lænker, hvis han endnu en eneste Gang gjorde Indvendinger mod, hvad han havde anordnet. Han førte Skibet, og først efter Ankomsten til Havnene funde en af Mandskabet — hvis han troede sig forurettet — søge Ópreisning. Tilsøes skulde de alle adlyde.

(Fortæssettes.)

C. P. J. Krebs.

Bekjendtgjørelse.

Til Optagelse som Medlemmer i Selskabet ere foreslaaede:

Hr. Snedkermester P. A. W. Bau.
— Værtshuusholder C. J. Fristrup.
Opvartningskone paa Garnisonshospitalet, Madame
C. F. Poulsen.
Hr. Cand. juris, Cancellist H. C. Halkjer.

Geſt u e t

af

fredie Svartals Regnſtab 1865,

oy

bei vorende Unterſtellee, Geſtah.

३१८

W. D. GIFT.

Sk.	Pr.	Sk.	Pr.
1. Ræsfebeholdning fra 2bet Qvarsel d. 31.	3131	1. Ræsfebeholdning fra 2bet Qvarsel d. 31.	3131
2. Gøbaartigt Contingent:	44	2. Gøbaartigt Contingent:	44
Ræfance fra forrige Qvarsel	472 Sk. 18	Ræfance fra forrige Qvarsel	472 Sk. 18
ambift for dette Qvarsel	21 — 48	ambift for dette Qvarsel	21 — 48
3. Ugentlige Indbetalinger for Bladet "Borgervennen" 77de		3. Ugentlige Indbetalinger for Bladet "Borgervennen" 77de	
Vartgang Mr. 26.—38	493 Sk. 66 ß.	Vartgang Mr. 26.—38	493 Sk. 66 ß.
Refanter ult. September 1865	151 — 92	Refanter ult. September 1865	151 — 92
Refanter ult. September 1865	341 Sk. 70 ß.	Refanter ult. September 1865	341 Sk. 70 ß.
4. Regater:		4. Regater:	
Gjældsdüsse for $\frac{1}{2}$ Skar til Gaan	500 Sk. " ß.	Gjældsdüsse for $\frac{1}{2}$ Skar til Gaan	500 Sk. " ß.
til Understeltefor	50 — " —	til Understeltefor	50 — " —
5. Ræfdrag paa Gaan:		5. Ræfdrag paa Gaan:	
Refanter fra forrige Qvarsel	1,322 Sk. 29 ß.	Refanter fra forrige Qvarsel	1,322 Sk. 29 ß.
ambift for dette Qvarsel	1,872 — " —	ambift for dette Qvarsel	1,872 — " —
6. Til Gøbaartigt ambift, men ikke udbetalt Ræfion for 2bet		6. Til Gøbaartigt ambift, men ikke udbetalt Ræfion for 2bet	
Qvarsel for Bladet "Borgervennen" Datter	6	Qvarsel for Bladet "Borgervennen" Datter	6
7. Røe Ilblaan:		7. Røe Ilblaan:	
Derdi et indkommet	1,853 — " —	Derdi et indkommet	1,853 — " —
Refanter ult. September 1865	1,341 Sk. 29 ß.	Refanter ult. September 1865	1,341 Sk. 29 ß.
8. Til Gøbaartigt ambift, men ikke udbetalt Ræfion for 2bet		8. Til Gøbaartigt ambift, men ikke udbetalt Ræfion for 2bet	
Qvarsel for Bladet "Borgervennen" Datter	6	Qvarsel for Bladet "Borgervennen" Datter	6
9. Ræsfebeholdning ult. September 1865	6,841	9. Ræsfebeholdning ult. September 1865	6,841
10. uafordrede ult. September 1865	74	10. uafordrede ult. September 1865	74
1. Ræfioner:		1. Ræfioner:	
uafordrede fra forrige Qvarsel	13 Sk. 72 ß.	uafordrede fra forrige Qvarsel	13 Sk. 72 ß.
ambift for dette Qvarsel	1,284 — " —	ambift for dette Qvarsel	1,284 — " —
	1,297 Sk. 72 ß.		1,297 Sk. 72 ß.
1. Ræfioner:		1. Ræfioner:	
aftaer modstaende Ræfion for Bladet "Borgervennen" Datter for Bladet "Borgervennen" Datter	6 Sk. 24 ß.	aftaer modstaende Ræfion for Bladet "Borgervennen" Datter for Bladet "Borgervennen" Datter	6 Sk. 24 ß.
ubetalte i Qvarset	1,266 — 48	ubetalte i Qvarset	1,266 — 48
	1,272 — 72		1,272 — 72
1. Ræfioner:		1. Ræfioner:	
2. Vænninger	505	2. Vænninger	505
3. Andre Administrationsomtofninge	82	3. Andre Administrationsomtofninge	82
4. Ugebladets Præsting	189	4. Ugebladets Præsting	189
5. Nationalbanken: Ræfdrag paa Gaan	3,000 Sk. " ß.	5. Nationalbanken: Ræfdrag paa Gaan	3,000 Sk. " ß.
6. Rentet af samme	16 — 42	6. Rentet af samme	16 — 42
	3,016		3,016
7. Røe Ilblaan	300	7. Røe Ilblaan	300
8. Til Gøbaartigt ambift, men ikke udbetalt Ræfion for 2bet		8. Til Gøbaartigt ambift, men ikke udbetalt Ræfion for 2bet	
Qvarsel for Bladet "Borgervennen" Datter	1474	Qvarsel for Bladet "Borgervennen" Datter	1474
9. Ræsfebeholdning ult. September 1865	87	9. Ræsfebeholdning ult. September 1865	87
10. uafordrede ult. September 1865	74	10. uafordrede ult. September 1865	74

D. Borgen,
Selskabets Råsferer.

Vereens stemmende med klasse-Controllen.

J. E. Zondrop.

C. 27. Dantzig.

C. Rother

C. Winge.
Bogholder.

Borger-Vennen.

Syv og halvfjerdindstydende Aargang.

Nr. 46.

Løverdagen den 18de November 1865.

Udgivet af Understøttelses-Selskabet.

Trykt hos Universitetsbogtrykker J. H. Schultz.

Adam Dehleßchlæger.*)

I.

Et Lys er slukt, som lued' klart i Norden
Og lyste Storhed over den paa Jordens.

To Læber tie, som den Tid, de talte,
En stor og herlig Fortid os afmalte.

Hvor var der vel en Røst, som sang saa smukt,
Som tegned' Hoiheden saa stor, saa herligt,
Som tyded' Benskabet saa djærvt, saa ærligt,
Og Kjærligheden i sin hoie Flugt?

---

*) Dette Digt er mig sendt til Optagelse i Borgervennen,
i Anledning af den 14de November, Dehleßchlægers Fødselsdag.

Som viste Trofastheden i sin Styrke,
Og Usselheden i sit fulle Morke?

Han meisled' Nordens Old med Aalandens Binger,
Og trende Lande lytted' til hans Rost;
Hvad før var skilt, ved Ordets Kraft han tvinger
Til et Føstbrødrelag i Sorg og Lyst.

Faa fødtes fun med slig en Digtersjæl!
Ung Ydun gav sit Ebble ham paa Bugge,
Skjøn Freia vugged' ham ved sine Sukke,
Og Mimer lod ham drikke af sit Væld.

Hans Liv det var en mægtig Kongeeg,
Som hvert et Aar skjod frødig friske Grene;
Det var et Ygdraafl, som mægtig steg
Til Himlen op mod Stjernehæren ene.

II.

Men Skjalden lever — hvad hans Aand har tolket
Af Stort og Herligt, aldrig kan forgaae:
Det har sin Rod, sit Liv i hele Folket,
Og det i Aar til senest Slægt skal staae.

Sku i hans Blif, hans Aand, læs af hans Ord
Og mørk, hvad neppe forhen Du har anet!
Solstraalen lig han selv sin Bei sig baned':
Han var den første fronte Skjald i Nord.
For Digterkongen vil vi Krandsen binde —
Held Adam Dehleßchlægers Minde!

Ludv. Bogel.

Skibscaptainen.

(Fortsat.)

Passagererne blev nu urolige, og før første Gang dukkede den Mistanke op iblandt dem, at Captain Powell funde være vanvittig og nu førte dem hen imod deres sikkre Undergang. Og hvad lod der sig gjøre herved? Overstyrmanden folte sig endnu altfor mat efter sin Sygdom til energisk at kunne træde op imod Captainen, og Mandskabet var altfor vant til Subordinationen, til at de skulde gribte til det yderste Middel, naar der ikke foretaa en bestemt, meget alvorlig Foranledning. Men i Dieblifiket seiledede deres Skib endnu i aaben Sø, og selv om de, hvad vel Ingen funde nægte for sig selv, vare ude af deres Cours, var dette ikke Grund nok til at skride ind.

Mr. Levison foreslog, at Damerne igjen engang skulde søge Captainen, prøve paa at gjøre deres Indflydelse gjældende og faae ham til at seile tilbage til England. Men Kate vægredede sig haardnakket ved at henvende, om det saa kun var et eneste Ord, til den Mand, hvem hun siden sin sidste Samtale med ham frygtede mere end alle Havets Rædsler.

Paa Dækket blev der efter slaaet „8 Glas“. Captainen havde Frivagt og kom ned, Understyrmanden tog Vagt paa Dækket. Endnu stadig holdt Skibet sin Cours, der førte det længere og længere op imod de nordlige Egnes øde Strækninger.

Landagenten var gaaet ind i Overstyrmandens Lukaf for at gjøre ham Forestillinger. Han fandt allerede Somanden færdig paa klædt.

„Mr. Olbridge,” sagde han med fast Stemme, „jeg kommer i samtlige mine Medpassagerers Navn for at gjøre Dem ansvarlig ikke alene for os, men ogsaa for Deres Rhederes Ejendom, isald De længere rolig seer paa, at en Banvittig fører os i Fordervelse. Matroserne ere paa vor Side — vi overlade Dem Førelsen af Skibet.“

„Mr. Nolten, De veed ikke, hvad De siger,” sagde Styrmanden mørk; — „det er en farlig Sag, som De har givet Dem i Lag med.“

„Jeg vilde ogsaa nødig til det,” sagde Amerikaneren — „men Noden twinger mig. Tommermanden var i dette Dieblik oppe tilveirs og paastaaer, at han deroppe fra har opdaget et Isbjerg forude; — vil De maaskee vente, til vi komme ind mellem Isen?“

„Et Isbjerg?“

„Spørg ham kun selv derom.“ Overstyrmanden svarede ikke et Ord, tog sin Hat paa og gif op paa Dækket. Understyrmanden gif op og ned af Dækket. Han tog Kikkerten, gif et Stykke op ad Vantet og saae dersrae længe opmærksomt forud. — En halv Time omtrent blev han staaende deroppe; endelig kom han langsomt ned.

„Bill,” sagde han til Kahytsdrengen, „gaa ned i Kahytten og hent Captainen.“

„Captainen sover,” sagde Drengen.

„Vel; — lad ham saa blive, hvor han er. —
Kald Folkene op paa Dækket.“

Drenge styrtede hurtig som et Lyn forud og raabte: „Alle Mand paa Dækket — til Styrmanden,“ og endnu var aldrig en Befaling blevet adlydt med den Hurtighed, thi Rygtet om Isbjerget havde snart udbredt sig imellem Folkene, og nu vidste de, at Skibet ikke gaae tabt, maatte der strax gjøres Noget. Tause flokkede de sig omkring Overstyrmanden, der bleg men determineret stod imellem dem.

„Folk!“ sagde han sagte, „vi seile nu med en Nord-Nord-Ost-Cours omtrent under 69 Graders nordlig Bredde, og, at vi ikke tidligere have stødt paa Isbjerge, er vist den sydlige Wind Skyld i. Nu have vi dem forude, og, hvad vi kunne vente os fra den Kant, vide J. Ville J adlyde mig?“

„Mr. Olbridge,“ sagde Styrmanden, „det er paa høie Tid, at De tager Commandoen i Deres Haand. Vi ere alle enige.“

„Vel saa, — ned med Læseilene!“ led Overstyrmandens rolige Befaling, „saa lidt Stoi som muligt.“

„Og vi staae Vast og Brast med Dem, Mr. Olbridge,“ sagde Landagenten, til hvem Lydskeren havde sluttet sig, „stol De kun rolig paa os.“

„Men i Guds velsignede Navn, — ingen Boldsomheder,“ bad Kate, der med øengstelig Spænding havde iagttaget Folkenes underlige, hemmelighedsfulde Afsærd.

„Miss,“ sagde Semanden rolig, „gjør mig den

Tjeneste at gaae ned i Deres Rahyt, og forlad den ikke, førend vi have givet Dem Underretning om, at Alt er i Orden — det er for Deres egen Sikkerheds Skyld. Vil De love mig det?"

"Men hvad har De da egentlig for?"

"At fore Mary Burton lykkeligt hjem til Liverpool, Forresten ikke noget," sagde Styrmanden, "men jeg maa indstændig bede Dem om at forlade Dækket; thi hvert Dieblif kan her blive det afgjørende."

Kate vilde endnu stride lidt mere imod, men hun forstod dog, at Manden havde Ret, og gif sjælvende ned til sin Moder i sin Rahyt, hvis Dør lukkede sig bagved hende.

Imidlertid havde Sofolkene med en ombord i en Roffardimand ukjendt Hurtighed udført Besalingen. Læseilene kom omrent samtidig ned, og ligesaa hurtig fulgte Ordren til at vende. Styrmanden traadte selv hen til Rattet, og Manden ved dette sik Ordre til at lade falde saa meget, som Seilene tillode det, forat de, saancær det lod sig gjøre, kunde løbe tilbage mod den Cours, af hvilken de vare komne. Kartøiet laa nu, medens Folkene endnu vare beskjæftigede med Bendingen, Syd-Syd-Ost til Ost, og hvor de end maatte befinde sig under den Breddegrad, var der i den Retning ingen Fare for, at de traf Land, inden de naaede den norske Kyst.

Alt dette havde naturligviis ikke funnet gaae af uden Larm. — Folkenes Stampen i Dækket og Tougenes og Seilenes Raslen hørtes ligesaa tydeligt i

Rahytten som paa Dækket, og i dette Dieblif viste Rahytsdrengen sig, ganske bleg i Ansigtet, og hviskede til Styrmanden:

„Den Gamle kommer!“

Landagenten og Lydsteren stode ikke langt fra Rattet og i Nærheden af den syge Styrmand, der dog ikke veg fra sin Post og roligt imødesaae det frygtede Dieblif.

I det næste Dieblif styrte Captain Powell op paa Dækket — uden Hat, ligesom han var sprunget op fra sit Leie, kun indhyllet i sin Kappe. Hans første forstyrrede Blik sloi op til Seilene, og med hæs Stemme raabte han:

„Hvor ligge vi an?“

„Syd-Ost, halv Ost, Sir!“ lød Matrosens Svar.

„Hvem har givet Ordre dertil?“ raabte Captainen som rænde, idet han sprang op ad de sidste Trin og foer med sin høire Haand ned i sin Brystlommme.

„Jeg, Captain!“ sagde Styrmanden rolig, „forude ere Isbjerge, og vi have Ingenting at gjøre ved 69 Graders Bredde.“

„Mytteri“, brolede den Rænde og uden at vente et Dieblif rev han Pistolen, som han havde holdt i Beredskab, ud af Lommen og trykkede den af imod Styrmanden. Saa hurtigt var det Hele gaaet for sig, at Ingen havde funnet forhindre det, og Styrmanden veg forstørret et Skridt tilbage, da han allerede folte en stikkende Smerte i den ene Side.

Samtidig med Knaldet før imidlertid Amerikaneren løs paa den Rasende.

„Til Hjælp!“ raabte han, og inden Captain Powell kunde vende sig om mod ham, tog han ham sat om Livet og fastede ham til Jorden, medens Thyskeren ligeledes styrtede over ham.

(Sluttes.)

C. P. J. Krebs.

Bekjendtgjørelse.

Til Optagelse som Medlemmer i Selskabet ere foreslaade:

Hr. Politibetjent J. A. Hansen.

Anna Marie Foussing, Enke efter Malermester Foussing.

Hr. Olhandler H. Hansen.

— Rgl. Fuldmægtig C. Borgesen.

 Forfatteren af en mig med Posten ufrankeret tilstillet Novelle „Skuespil i en Omnibus“ anmeldes om at afhente sit Manuskript, da Stykket ikke forekommer mig passende til Optagelse i Borgervennen.
R.

Borger-Vennen.

Syv og halvfjerdssindstyrvende Aargang.

Nr. 47.

Løverdagen den 24de November 1865.

Udgivet af Understøttelses-Selskabet.

Trykt hos Universitetsbogtrykker J. H. Schultz.

Skibscaptainen.

(Sluttet.)

„Mysteri!“ raabte Powell og skod det andet Løb af sin Pistol af imod Thyskeren, men Amerikaneren slog hans Arm i Beiret, og nu kom ogsaa flere Matroser til for at hjælpe de to Passagerer.

Captainen rafede, — Fraaden stod ham ud af Mundten, hans Dine væltede sig næsten ud af deres Huler, men forgjæves; han blev holdt af stærke Hænder, og Understyrmanden, der indtil dette Dieblik ikke havde taget den ringeste Deel i Kampen, men nu mærkede, hvorledes Sagen stod, traadte koldblodig hen til Ballpladsen, trak et Stykke Reb op af sin Lomme og bandt hans Hænder sammen paa Ryggen. Captainen

værgede sig endnu med næsten overmeneskelig Kraft og sparkede og bed om sig som et fanget, vildt Dyr, men imod Overmagten kunde han Intet udrette, og Arme og Been vare snart saa fast snorede, at han ikke kunde røre et Lem. Nu blev han rolig, lufkede Dinene i og laa, som om han var død.

Styrmanden havde imidlertid taget sin Frakke af og revet sin Skjorte itu for at see, hvorledes hans Saar saae ud. Heldigiis havde Auglen kun streifet ham, og da han var blevet forbundet, syntes enhver Fare borte. Og han hvilede heller ikke, førend han havde bragt Skibet fuldstændig i Orden i dets nye Cours, og Mary Burton kunde nu, liggende tæt op til Binden, holde Syd-Syd-Ost halv Syd. Først da gif han ned i Captainens Rahyt for at sikre sig Chronometrene, Logbogen og Kortene, og besalede nu, at Captainen skulde bringes ned i sin Rahyt og bevogtes paa det strengeste.

Først Kl. 3 om Eftermiddagen kunde han gjøre sit Bestik og saae at vide, paa hvilken Længdegrad de befandt sig, og det viste sig da, at den Cours, paa hvilken de allerede vare slaaede ind, saa noget nær var den rigtige, thi Observationen viste 8 Graders vestlig Længde og 69,13 Graders nordlig Bredde.

Hvad der havde funnet bevæge Captainen til, uden noget bestemt Maal eller Diemed, at seile op i Ishavet, forstod Ingen, med mindre man vilde søge Aarsagen i hans forstyrrede Sind. Og han var i den Grad rasende, at man ikke engang kunde lade ham

blive i sin Rahyt. Han forsøgte nemlig at overgnave det Reb, der bandt ham, og Overstyrmanden maatte derfor, for ikke at udsætte Passagererne for Fare, hvis han skulde rive sig løs, lade ham lægge i Jern og bringe ned i Lasten.

Det var forsvrigt paa den hoie Tid, at Commandoen over Skibet blev ham frataget, thi allerede den næste Dag blæste der en skarp Nordenwind op, og denne drev Isbjergene mod Syd. Men nu løb Skibet rask fra dem og fik 9 Dage efter Færøerne i Sigte.

Endnu vare deres Besværigheder ikke fuldstændig tilende, thi de maatte under den skotske Kyst ride en dygtig Storm af, men endelig efter 62 Dages Reise naaede de lykkelig Liverpool, hvor man allerede forlængst havde opgivet at faae Mary Burton mere at see.

Men Captain Powell kom sig aldrig mere; han blev strax bragt til en Sindssygeanstalt, og uagtet han der blev pleiet med den største Omhyggelighed, vedblev dog hans frygtelige Raseri næsten uophørligt, saa at hans Kræfter snart bleve udtemte. Han døde 3 Uger efter, og til Tak for at Overstyrmanden havde bevaret sin Rhederes Ejendom, og frelst Passagerers og Mandskabs Liv, erholdt han det Skib at føre, som han havde reddet fra den visse Undergang.

Om zoologiske Haver.

(Efter Dr. Brehm.)

Man hører tidt og mange Gange påstaae, at de zoologiske Haver, som anlægges rundt omkring i Nærheden af store Byer, funne takke Moden for deres Tilblivelse. Denne Anskuelse lader sig vel ikke fuldstændig afvise, men saa meget mere staaer det fast, at „denne Mode“ staaer i den allernøieste Forbindelse med vore moderne Anskuelser om Behandlingen af den zoologiske Videnskab.

Chineserne skulle være de første, som have lagt Grunden til og vedligeholdt Anstalter, der have større eller mindre Lighed med vore zoologiske Haver. Om denne Angivelse er rigtig eller falsk, maae vi lade staae hen, saameget mere som den ikke har nogen væsentlig Værdi for os, eftersom zoologiske Haver i vor Betydning først ere blevne indrettede i de sidste Aar. Dette bevise tydeligt nok alle de Anstalter af lignende Art, som stamme fra tidligere Tider og endnu den Dag idag blive vedligeholdte, men som ikke ere blevne uddannede videre efter Nutidens Fordringer.

Chineserne have rimeligvis holdt Dyrne alene for deres Hornselses Skyld i Haver, til hvis Prædelse de skulde tjene. De tidlige Aarhundreders Herrelere holdt forskjellige Skabninger, navnlig Rovdyr, sangne enten forat prale med dem eller forat pine de stakkels Dyr. Man anstillede efter romersk Skif Dyre-

kampe og havde ved Synet af disse omrent samme Hornsielse, som Spanierne den Dag idag nyde, naar de betragte deres affyelige Tyrefampe. Først senere kom man saavidt, at man indrettede Anstalter, der bedst funde sammenlignes med storartede Menagerier.

Vi gaae nu ud fra andre Anskuelser end tidligere. Det kommer os nuomstunder ingenlunde hovedsagenlig an paa at tilfredsstille en mere eller mindre berettiget Skuelyst; vi have meget mere det Diemed at belære Folk paa en let og behagelig Maade og desforuden saavidt muligt at gjøre Nytte.

Heri ligger Hovedforskellen mellem hine Menagerier og de zoologiske Haver. De bedste Menagerier funne paa en middelbar Maade gjøre Nytte, naar tilfældigvis en lerd og aandrig Mand forestaaer dem, en Mand, som senere meddeler sine Anskuelser til den videnskabelige Verden eller endog nedlader sig til at tale om sine Jagttagelser til den store Mængde.

Der har tidligere aldeles ikke været Mangel paa Undervisningsanstalter i Øryenes Naturhistorie. Aldeles afseet fra Højskolerne har enhver større By et Museum, hvor Masser af Naturgenstande af alle Arter paa en mere eller mindre tilfredsstillende Maade ere stillede tilskue. Tidligere vare den Slags Anstalter Raritetssamlinger og blevne meget flittigt besøgte, nu ere de blevne til Videnskabens Skatkamre. Men disse Skatkamre funne sammenlignes med en Gjerrigs Pengefasse: Skattene glæde egentlig kun rigtigt Kas-

sereren selv, som er ansat til at drage Omsorg for og passe paa det Opsamlede. Den store Mængde drager ikke saa megen Nytte af at besøge et Museum; thi den her opstablede Rigdom er for stor for Massen, den er den uoverkommelig. Man gaaer derhen een, maaskee to Gange, neppe oftere. De udstoppede Dyr staar jo rigtignok i den skjønneste Orden i deres Skabe, men de staar stive, uden Bevægelse foran Beskueren, og dersor tager denne vel et Indtryk af Massen men ikke af Enkelthederne med sig — maaskee enkelte Gjenstande fraregnede, der ere særdeles fremtrædende paa Grund af deres Form, Farve eller Størrelse. Spørg bare dem, som timevis have spadseret om i et naturvidenskabeligt Museum, hvad der har gjort Indtryk: Svaret gjælder regelmæssigt Gjenstandenes Mængde, ikke Enkelthederne.

I den zoologiske Have finder det modsatte Sted. Her fængsler idag en, imorgen en anden Enkelthed, hver paa sin Maade, og dersor tage Folk ogsaa altid noget med sig fra deres Besøg i Haven. Det er det enkelte Exemplar, der her gjør Fordring paa Folks Opmærksomhed, og det er vedkommende Dyr's Liv, som formaaer at fængsle dem.

Det maa indrømmes, at den Belæring, som Folk faae i den zoologiske Have, mere ligner den, som Børnene faae i deres Lege, end den, der er Resultatet af alvorligt Studium. Det kan nemlig ikke nægtes, at de allersærreste af de Besøgende ere sig bevidst, at de modtage nogen Belæring eller overhovedet foretage

sig noget Nyttigt. Man gaaer ud forat see paa Folk, forat trække frisk Luft udenfor Porten, forat faae Hast paa en kjedelig Helligdag, forat lade sig see i sine nære nye Klæder, forat drikke et Glas Öl, forat høre paa Musikken, eller — fordi det er en Modesag. „Man maa tage sig en Abonnementsbillet til Haven; der er man altid sikker paa at træffe Beaumonden“, siger den unge Hr. Petersen, som saa gjerne vil „være med“, naar der er Tale om sine Folk. Og den gamle Hr. Sørensen mener, at det dog i Grunden er den billigste Fornøjelse, fordi — „Musikken faaer man jo aldeles gratis.“ Contorchefen er en lidenskabelig Andeven, der regelmæssig hver Eftermiddag fodrer sine snadrende Venner af med Brødkrummer; det veed hans unge Volontør, og han veed ogsaa, at Contorchefens kjonne Datter følger med Faderen, og han har jo saaledes Anledning nok til morsommeligt at sammenkrabe den nødvendige Mont til et Abonnementskort. Bevægrunde af den Art kunne opregnes i Dusinviis; sand Deeltagelse for Haven er ulige sjeldnere tilstede. Tværtimod ikke faa finde Dyrene ligefrem kjedelige: Loverne sove for meget; der er ikke Tale om Dressur eller Konster, og hundrede andre Mangler fortjene den allerstrengeste Paatale. Jo mere uvidende En er, jo færre Kundskaber han har, desmere føler han sig kaldet til at opframme sin store Viisdom; og Functionairerne ved en zoologisk Have vide ret vel, at visse Besøgandes Brovl er langt mere generende end samtlige de vilde Dyr's Brol og Skrig tilsammen.

Men uagtet alle disse Misligheder, gaae Folk dog i de zoologiske Haver, de besøge dem gjentagne Gange og tilfidst regelmæssigt. Enke og alene deri ligger Betydningen af disse Indretninger: den regelmæssige Besøger maa, enten han vil eller ei, lære Noget. Mange Besøgende seer man staae tæt sammenhobede omkring enkelte Bure eller Indhegninger og dvæle længst her. Det er de meest uhelbredelige med Hensyn til Belæringen; de omtalte Bure ere Abernes, Rovdyrenes og især Bjørnenes.

(Sluttes.)

C. P. J. Krebs.

Bekjendtgjørelse.

Til Optagelse som Medlem i Selskabet er foreslaaet:

R. M. Riberholdt, Enke efter Baterskout Riberholdt.

Borger-Vennen.

Syv og halvfjerdsindstyrrende Aargang.

Nr. 48.

Løverdagen den 2de December 1865.

Udgivet af Understøttelses-Selskabet.

Trykt hos Universitetsbogtrykker J. H. Schulz.

Bekjendtgjørelse.

Torsdagen den 21de December 1865, Eftermiddag kl. 6, afholder Selskabet en Repræsentantsforsamling i Efterslægtselskabets Gaard paa Østergade Nr. 54 for at foretage Valg af:

en Administrator,

en Revisor,

og 3 Repræsentanter til at foretage det lovbefalede Kasseeftersyn,

samt Behandling af Førslag om Forandring i Lovenes § 15, m. m.

Til hvilket Møde Dhr. Repræsentanter herved indbydes.

Administrationen for det forenede Understøttelses-Selskab,
den 28de November 1865.

J. C. Bondrop. C. N. Lantrup. C. Nothe.

C. Winge.

Om zoologiske Haver.

(Sluttet.)

Det er meget let forklarligt. Den store Mængde forlanger stærke Indtryk forat føle sig underholdt og fængslet, og saadanne frembyde Aberne og Rovdyrene i rigere Maal end nogen af Havens andre Fanger. Abernes naragtige Luner, deres exempellose Frækhed og Uforskammethed opmuntrer Mange, og opmærksom Jagttagelse af disse Brængebilleder af Menskeset erhverver dem Deltagelse selv hos de mere Dannede. Om Bjernene kan man sige noget lignende, og Rovdyrene paavirke navnlig de Besøgendes Phantasi ved at gjenkalde i Grindringen alle de grusomme Fortællinger om blodige Handlinger, udøvede af Dyr af samme Art. Først langt senere gaaer den regelmæssige Besøger over til at betragte de i de andre Indhugninger indkvarterede Bæsener, og først til allersidst faaer han Diet op for de Dyr, der tidt og mange Gange ere Havens Stolthed, idet de, skjondt lidet iolinefaldende, i andre Henseender besidde Egenhæaber, der give dem langt større Interesse. Men tidligere eller senere kommer Enhver, der virkelig søger Dannelse ved sine Besøg, saavidt, at han ogsaa skjønker selv det beskedneste Dyr sin Opmærksomhed, eller med andre Ord, han studerer dem. Derved er det Bigtigste opnaaet af hvad der overhovedet kan opnaaes af en zoologisk Have.

Naturvidenskaben tilbyder ikke sine Dyrkere bestemte Regler for deres Maade at studere paa. Den forlanger fremfor Alt eget Arbeide og egen Forsken. Enhver Læresætning kan ved en eneste modsigende Jagtagelse blive omstridt, og Enhver, den Lærde som den Ikke-Lærde, er berettiget og forpligtet til at gjøre selvstændige Jagtagelser. Jo mere Jagtagerens Kreds udvider sig, desto mere nærmer Videnskaben sig sit Maal, at blive Alles fælles Ejendom, og derhen rette alle Forskere deres Bestræbelser, naar de agte og elste deres Folk. Det er i Grunden ligegeyldigt, hvilken Gren af Naturvidenskaben Begynderen kaster sig over, thi den ene Gren fører ham ligesaa vidt som den anden: enhver indgyder ham i høieste Grad Interesse for de øvrige, og saaledes bliver det Hele fremmet, omendskjønt der tilsyneladende kun handles om en ringe Deel. Kort sagt, den vigtigste Opgave for en zoologisk Have er den at fremme Videnskaben.

Men foruden den Betydning, som de zoologiske Haver have ved at støtte Videnskaben Venner og Dyrkere blandt Publikum, have de et andet Maal, der af Mange ansees for langt vigtigere. Der er nemlig en Bestræbelse, der i den nyere Tid har vundet megen Interesse, og som gaaer ud paa at støtte Dyr fra andre Lande og Jordbelter Indfødsret hos os, det vil sige at akklimatisere dem. Enkelte zoologiske Haver ere gaaede saa vidt i denne Bestræbelse, at de have kaldt sig Akklimatisationshaver, og at de have opgivet alle de Dyr, der alene skulde tjene til at tilfredsstille Skue-

lysten, og kun givet Rum for saadanne, om hvilke man havde det Haab, at de kunde overslyttes til og trives i det Land, hvor Haven var. Hvor interessante disse Forsøg end ere, have de dog i de allersærreste Tilfælde nogen rigtig praktisk Betydning. Thi hvorvel det har vist sig, at de klimatiske Forhold i særdeles mange Tilfælde ikke lægge synderlige Hindringer i veien for Dyrenes Overslyttelse, er det andre Forhold, - der langt oftere gjøre sig gjældende, men ikke desmindre hyppigt oversees, og det er de rumlige Forhold. I vores stærkt befolkede Egne, hvor vort eget hjemmesøde Jagtvildt Dag for Dag mere maa give Plads for den stærke Opdyrkning og Cultur, er det vanskeligt at tænke sig, at fremmede Dyrarter skulle faae blivende Sted, og selv hvad Huusdyrene angaaer, hvor Afklimatisationen dog ellers synes mest at være paa sin Plads, kommer man oftere til det Resultat, at Landets egne Dyr dog ere dem, der i enhver Henseende ere bedst stikkede til den Brug, man vil gjøre af dem. Et flaaende Exempel i saa Henseende er det Forsøg, man i sin Tid gjorde med at afklimatisere Lamaet i Europa. Man kom til det Resultat: det var dyrere at fodre, vanskeligere at behandle og kunde kun bære Halvdelen af hvad vedkommende Landes almindelige Lastdyr kunde; det eneste Fortrin, det havde fremfor disse, og som det delte med Mennesket, var at kunne — spytte.

Men afseet fra den Interesse, som Liebhavere og rige Folk kunne have af at befolke deres Marker og

Skove med saadanne eiendommelige Dyrearter, har Sagen en anden Side, fra hvilken den ogsaa kan beslagtes, og det er den videnstabelige. Man har her det skønneste Materiale til Studiet af, hvilke Betingelser der ere nødvendige for de forskjellige Dyrearters Liv, og efterat man her har gjort sine mere specielle Jagttagelser, vil man deraf kunne drage sine Slutninger om Betingelserne for Livet overhovedet. Vi kunne her drofte Spørgsmaalet om kunstig Opdrætning, om Krydsning af Racerne og om Bastarder, disse eiendommelige Dyreformer, der ere Afskom af Repræsentanter for forskjellige, men nærliggende Arter.

Dg paa denne Maade komme vi atter tilbage til de praktiske Formaal. Thi Culturens Fremskridt stiller den Fordring til os, at vi ikke alene skulle søge at forsøge Jordbundens Productionskraft i Henseende til Frembringelserne af Planteriget, men vi skulle ogsaa stræbe at opdrætte saadanne Dyr, der udvikle sig i den fortest mulige Tid, og af hvilke der i deres Levetid paa forskjellig Maade kunde drages den største Nytte.

Dg disse Ting hænge i Virkeligheden nse sammen med hinanden og med Betingelserne for et Lands materielle Velvære. Thi ligesom man har opfundet en Mængde Creditanstalter og andre Indretninger til at forsøge den tilstedeværende Capital og gjøre den mere frugtbringende ved en forsøgt Omsætning, saaledes gaaer det ogsaa med Dyre- og Plantelivet. Naar vi kunde opfinde nye Methoder til at dyrke

Jorden paa, saa at vi ikke behøvede at lade den ligge brak, naar vi funde opelstte Planter, der vokede og modnede hurtigere end andre, naar vi funde opdrætte Dyr, der i Løbet af et Aar fik den samme Størrelse og Fedme som andre i tre, saa havde vi derved forsøgt den Grundkapital, af hvilke vi leve, og gjort den mere frugtbringende.

Og at botaniske og zoologiske Haver kunne gøre væsentlige Tjenester til at bringe os henimod dette Maal, vil vel Ingen kunne nægte.

Der staaer nu blot tilbage at erindre Læseren om, at der, ved disse Betragtninger over zoologiske Haver, i det Væsentlige er tænkt paa Udlandets store Anstalter. Vor egen er endnu saa meget i sin Barndom og har i de fleste Henseender saa smaa Midler til sin Raadighed, at man ikke kan stille store Forderinger til den. Men den er altid en Begyndelse. Og ligesom det er Statens Sag med dens større Hjælpefilder at opmunstre den Slags Foretagender, saaledes er det paa den ene Side Eierens Sag at benytte de Midler, der staae til hans Raadighed, med Dygtighed og Uegennyttighed, men paa den anden Side er det navnlig Publikums Pligt at vise Sagen Interesse ved hyppige Besøg og vel erindre, at det er denne Interesse, der skal sikre Haven dens fremtidige Bestaaen og Opblomstring.

Polske Anekdoter.

Da Munkeordenerne blev oprettet, tilfaldt Skovene Eremiterne, Bjergene Benedictinerne, Dalene Cistercienserne, Engene og Markerne Norbetanerne, o. s. v. Da Alt allerede var uddelt, kom den hellige Franciscus; han fik Befaling til at tigge. Allersidst kom endelig den hellige Ignatius, og man sagde til ham: „Snap, hvad Du kan!“ — og hans Sonner have forstaet at benytte sig af denne Lære.

Stanislaw Stadnicki, som havde Tilmavnet Djævelen, en stor Spektakelmager og desuden Protestant, havde engang, da han spillede Kort, lutter Herreblade paa Haanden; han sagde da: „Hos mig er der fuldt op af Billeder, som i en katholisk Kirke.“ Herpaa svarede Piotr Smolik, en Hofmand hos Kong Stefan Batory, der spillede med ham: „Men hos mig, skjondt jeg er Katholik, er der tomt, som i en lutherisk Forsamling.“ Saaledes gav han Svar paa Tiltale.

En Polak, som reiste i Italien for at studere, blev der ikke Vinteren over, men kom ganske uventet hjem, da Sommeren var forbi. Da hans Fader spurgte ham om Grunden hertil, sagde han: „Da de i hele Sommeren have fodret mig med Græs, var jeg bange for, at de til Vinteren skulle give mig Hø.“

Kong Stefan Batory sagde, da man raadede ham til at twinge Dissidenterne til den katholske Confession: „Jeg hersker over Folket, Gud over Samvittighederne; thi tre ere de Ting, som Gud har forbeholdt sig: af Intet at gjøre Noget, at kjende Fremtiden, at herske over Samvittigheden.“

C. P. J. Krebs.

Bekjendtgjørelse.

Til Optagelse som Medlemmer i Selskabet ere foreslaaede:

Hr. Inspecteur, ved den mosaiske Synagoge, J.
P. Christensen Borum.

Frsken Vilhelmine Christiane Stenderup, Datter
af Bogholder R. M. Stenderup.

Hr. Meelhandler Chr. W. Sørensen.

Trykfeil i Nr. 47.

S. 383. Linie 3. faae Hast paa, læs: faae Has paa.

Borger-Vennen.

Syv og halvfjerdindstyrrende Aargang.

Nr. 49.

Lørdagen den 9de December 1865.

Udgivet af Understøttelses-Selskabet.

Druft hos Universitetsbogtrykker J. H. Schultz.

Bekjendtgjørelse.

Torsdagen den 21de December 1865, Eftermiddag
Kl. 6, afholder Selskabet en Repræsentantforsamling i
Efterslægtselskabets Gaard paa Østergade Nr. 54 for
at foretage Valg af:

en Administrator,

en Revisor,

og 3 Repræsentanter til at foretage det lovbefalede
Kasseeftersyn,

samt Behandling af Forslag om Forandring i Lovenes
§ 15, m. m.

Til hvilket Mode Dhr. Repræsentanter herved
indbydes.

Administrationen for det forenede Understøttelses-Selskab,
den 28de November 1865.

J. C. Bondrop. C. N. Lautrup. C. Nothe.

C. Winge.

Bæverlærlingen Osborne.

(En Fortælling af A. Brechvogel.)

Hin gamle, vidt berømte Bro, der af Schillers Marie Stuart betegnes som alle Oprøreres Skræf, gjorde først i Begyndelsen af vort Aarhundrede Plads for den saakaldte nye Londonnerbro. Man havde fra Begyndelsen af bygget den gamle Bro som et Bolværk mod fjendtlige Overfald tillands og tilvands, og denne Opgave har den til forskjellige Tider løst paa den hæderligste Maade. Den hvilede paa atten store, temmelig lave Buer, der kun tillode Fisserbaade, Korn- og Kulpramme, samt saadanne Seilsskibe, der kunde lægge deres Master ned, fri Passage; større fremmede Fartsier, navnlig Krigsskibene, fandt ved den af Forsvarere besatte Bro en haardnakket Modstand og kom gjerne i en ubehagelig Stilling mellem den og Fæstningen Tower. For imidlertid at funne gjøre det muligt for indenlandske Transport- og Krigsskibe at lægge til vest for Brøen, var dens Længde paa tre Steder afbrudt af saa store Aabninger, at de største af Datidens Skibe kunde komme igjennem, naar de kjæmpestore Klapbroer, der forbant Broens forskjellige Afdelinger, vare trukne op. Foruden denne saakaldte Londonnerbro førte dengang ingen anden over Themsen, og Samkvemmet mellem de forskjellige Dele af Byen holdtes vedlige enten ved Baade paa Floden eller ved den smalle mørke Gjennemgang, som Broen

ydede. Den var nemlig bebygget med høie Stenhuse, der stode i regelmæssige Firkanter, og som, naar Broerne vare trukne op, blevé forvandlede til 9 stærke Fæstninger, af hvilke de to midterste, ligesom Øer, alene hviledé paa Bropillerne. Fra Tinderne af disse Mure til Bandspeilet skal der have været en Høide af hundrede fod.

I Henrik den Ottendes Tid, da Handel, Kunst og Industri begyndte at blomstre, Sæder og Skifte blevé mere fredelige og afslebne, ophørte Londonnerbroen at vere Fæstning og afgav istedetfor Bolig for rolige og rihavende Borgere. Da var den mellemste, største og rigtigste af de omtalte Bygningsfirkanter i Bæveren Sir William Hewets Besiddelse. Hans flanderske Jæverstole, hans Kontorer og Pakhusे opfyldte hele Bygningen; ingen daværende Kjøbmand var hans lige i Rigdom, og hans Skibe krydsede langs hele kysten fra Dower til Sicilien. Saavel paa Grund f sin Rigdom som formedeist den Trostlab, hvormed an i gode som onde Dage havde understøttet det da eggerende Tudorske Hus, var allerede Sir Williams jader blevet adlet, men det Hewetske Hus syntes nu t skulle til at uddø, thi dets fremtidige Bestaaen ar alene knyttet til Sir Williams eneste, svagelige Barn, den lille, femaarige Kate. At mange gamle delige Slægter rettede deres Blikke mod dette Barn i dets tilkommende fyrtelige Formue, var naturligt øf; men Sir William var og blev en jævn Mand,

der mindre satte sin Stolthed i Penge og Vaaben-skjolde end i sit eget og sine Forsædres Arbeide.

I Aaret 1536 var der efter en usædvanlig streng, snefuld Vinter saa pludseligt indtraadt mildt For-aarsveir, at Vandet i alle Floder havde naaet en usædvanlig Høide og rundt om anrettede mange Øde-læggelser. Ogsaa Themsen svulmede høit op over sine sædvanlige Bredder og satte Southwarks lave, sun-pede Strækninger, navnlig bagved Lambeth og omkring Surreyhoiene, under Vand.

Aftensolen begyndte rødmende at synke ned imo Horizonten, men endnu fusede den Hewetske Fabriki femhundrede Bæverstole i fuldt Hastværk, som on de vilde tage den dobbelte Nutte af Resten af den svindende Dag, medens Themsens brusende Bølger styrtede sig gjennem de mørke Brobuer og her mødte den stigende Flod, der voxede frem fra Havet, standsede Bølgerne i deres Hart og fastede dem tilbage i saa vild Hvirvel, at Broen, Husene og alle Ting paa og i disse ryttede i deres Sammensætninger.

Sir William Hewet, der sad i Kontoret nærved sin Bolig, bekymrede sig kun lidet om Vandets rasende Leg: han regnede og gjorde sine Spekulationer, og iovrigt sloi Bogholderens og de flittige Skriveres Penne henad de hvide Flader, thi store Forsendelser forestode i de følgende Dage. Millionærens Hustru derimod var steget op paa Husets flade Tag eller rettere den smalle Gang, der i en Bredde af 4 Fod strakte sig omkring Taget, og som var den eneste

Spadseretur i det Frie, som den rige Frue kunde nyde godt af i de nærmeste Omgivelser af sit Hjem. Hende fulgte Peggy Wilverton, en solid yorkshirsk Tjenestepige, der paa sin Arm bar den lille Miss Kate, Husets Lykke og Haab.

Medens de langsomt gik omkring langs den firfantede Gang, idet de nu og da dvelede ved en ny, smuk Udsigt, glædede de sig ved den smukke Solnedgang og mærkede ikke, at de vare Gjenstand for ængstelig Jagttagelse og usædvanlig Bekymring.

I en af de forskjellige Arbeidssale, som dannede Bestsiden af Fabrikken, sad nemlig Edmund Osborne ved sin Bæverstol ved Binduet og fulgte de paa Galleriet spadserende Kvinder med sine Blifke, saa ofte de kom indenfor hans Synskreds. Osborne, omrent 15 Aar gammel og en af Fabrikkens mange Lærlinge, var eneste Son af en gammel, sygelig Enke. Sir Hewet havde taget ham ud af St. Paul-Fattigskolen og, væsentlig paa Grund af hans ørlige Ansigt og hans muntre, floge, brune Dine, havde han taget ham i Lære, og nu lod Drengen ved sin Flid, Troskab og store Taknemmelighed aldrig sin Principal angre, at denne havde gjort det muligt for ham ikke alene at hjælpe sig selv, men endog nu og da at understøtte sin gamle Moder. Men til Edmunds Taknemmelighed imod Hewet knyttede sig endnu en næsten tilbedende Erbødighed ligeoversor den adelige Krøsus, ved hvis Bord Landets største Mænd glædede sig ved at spise, og disse barnlige Hølelser formaaede han ikke paa

nogen anden Maade at skaffe Udtryk end ved at kaste den mest trofaeste Kjærighed paa den lille, blege Kate, sin Herres Datter. Hvorsomhelst han mødte hende, kyssede han hemmeligt hendes smaa Hænder, udtaenkste alle mulige smaa Overraskelser, og hele den Dygtighed og Phantasi, han i sin Fritid funde udvikle, benyttede han til at forsejelige alskens Legetøj, som han meente funde glæde hende. Men denne Interesse blev heller ikke uden Opmuntring, thi naar-
somhelst den lille Pige saae ham, raabte hun jublende paa hans Navn og strakte sine smaa Hænder ud for at tage ham om Halsen. Og Forældrene lagde ogsaa snart Mærke til dette venskabelige Forhold mellem Børnene, og tillode af og til Edmund om Søndagen efter Kirketid at komme op og lege med Kate.

Derfor dvælede nu ogsaa idag hans Dine ved Galleriet og led sagede bestandig hans lille Belynderinde. Hans Arbeide gif langsommere og daalrigere end sædvanligt fra Haanden, Traadene gif hvert Dieblik istykker, Knuderne bleve ikke rigtig knyttede, og selve Væven kom snart i en saadan Tilstand, at Angstens Sved traadte frem paa hans Pande, og han blev endnu mere confus end tidligere. Men hvad var da det, der gjorde Drengen saa urolig, der drog hans Opmærksomhed bort fra Arbeidet og lod hans Dine dvæle med en sæl som Frygt ved de spadserende Kvinder? Han havde aldrig nogensinde hørt Themsen bruse saaledes som denne Aften under Binduerne, og for et Par Diebliske siden havde han hørt Værkstedssfor-

manden yttre til en af Arbeiderne: „Gud skal vide, om den gamle Bro kan holde sammen, hvis Høvandet stiger mere?“ Denne henkastede Bemærkning fremkaldte frygtelige Tanker hos Drengen, og da han saae sin Herres Frue vandre sorglos deroppe og Pigen, med Catharine paa Armen, med ubesindig Nysgjerrighed hælde sig ud over Rækværket, paakom der ham en usforklarlig Rædsel: han passede sit Snit, da Værkstedsformanden var gaaet et Dieblik bort, sprang op, ilede ud af Værkstedet og, uden at være sig bevidst, hvad der drev ham frem, skyndte han sig op ad Trappen til Taget. I det Dieblik, han fik Die paa Gruppen, gled noget af Gesimsen ned i Strømmen. Et høit Skrig undslap samtidig den tumlende Pige og den ulykkelige Moder: Catharine var styrtet ned i Strømmen!

Døsbornes Hjerte stod stille, han styrtede sig hen til Damens Side, stirrede ned i Afgrunden og der — fun et Sekund efter — saae han Barnets Hoved over Bølgerne.

„Herre, tag min Sjæl!“ raabte han og sprang ned i de brusende Bølger, der lukkede sig over dem begge.

Endnu engang kom deres Legemer tilsyne, flyngede sammen i inderlig Forening, og da var der ikke mere noget at see af dem.

Fru Hewet var som sønderknust. Pigen raabte med fortvivlede Skrig om hjælp, Hewet og Kontoristerne, hvis Binduer Døborne, idet han sprang ned,

havde formørket som en pilsnar Skygge, styrtede frem og Fabrikken stod i et Dieblik stille.

„Miss Kate Hewet er druknet!“ raahte Arbeiderne og strømmede strax ned til Strandbredden ved City og Southwark, alle Hænder kom i Bevægelse for dog i det Mindste at finde den ulykkelige lille Biges døde Legeme. Da Edmund Osborne tænkte ikke et Menneske.

(Fortsættes.)

C. P. J. Krebs.

Bekjendtgjørelse.

Til Optagelse som Medlemmer i Selskabet ere foreslaade:

- Hr. Stolemagermester C. Perach.
- Overpolitiskejent F. F. Malm.
- Tømrer C. E. Wilken.
- Urtekræmmer L. W. Købke.
- Tapetserer A. T. Kühl.

Borger-Vennen.

Syv og halvfjerdsindstyrrende Aargang.

Nr. 50.

Løverdagen den 16de December 1865.

Udgivet af Understøttelses-Selskabet.

Trykt hos Universitetsbogtrykker J. H. Schulz.

Bekjendtgjørelse.

Torsdagen den 21de December 1865, Eftermiddag
Kl. 6, afholder Selskabet en Repræsentantsførsamling i
Efterslægtselskabets Gaard paa Østergade Nr. 54 for
at foretage Valg af:

en Administrator,

en Revisor,

og 3 Repræsentanter til at foretage det lovbefalede
Kasseeftersyn,
samt Behandling af Forslag om Forandring i Lovenes
§ 15, m. m.

Til hvilket Mode Dhr. Repræsentanter herved
indbydes.

Administrationen for det forenede Understøttelses-Selskab,
den 28de November 1865.

J. C. Bondrop. G. M. Lautrup. C. Nothe.

C. Winge.

Bæverlærlingen Osborne.

(Fortsat.)

Der stod Millionairen, Londons første Kjøbmand, hvis Hus glædede sig ved at være overstraaled af Kongelig Maade, hvis Kartoyer svømmede om paa alle Have, bleg, med stift Blik, holdt sin afmægtige Hustru i sine Arme og mumlede som vanvittig: „Jeg har mistet min eneste Lykke, mit Barn!“

Hele London blev allarmeret. Matroserne fastede sig i Baade, Folk stode i tætte Masser paa begge Bredder, og de fornemme Folk, Lord-Mayoren og Aldermans ilede ved den skæffelige Efterretning til de ulykkelige Forældres Hus. Alt forgjæves. — Aftenen sank, den tætte Londonner-Taage indhyllede Stad og Flod i sit blygraae Slør, Natten brod frem, og gjennem Mørket saae man fun hist og her glimte ligesom Lygtemænd med deres Fakler, der troligt vedbleve med den frugtesløse Søgen. — Catharine Hewet var forsvundet!

Den blege Moder laa i Feberphantasier og vaagnede fun op af sin Afmagt, for Dieblikket efter at falde tilbage i den igjen; Hewet sad ved hendes Leie blandt sine Venner uden at mæle et Ord. — Livet havde for ham tabt sit Maal; han aandede vel, men hans Sjæl folte ikke mere. — Ingen formaaede at angive, hvorledes Ulykken var gaaet til, selv Peggy, som Øvrigheden strax havde ladet kaste i Hængsel i

Newgate, havde tabt enhver Grindring om det skjæbnesvængre Dieblif. Kong Henrik den 8de gav Befaling til, at Broen i denne Nat ikke skulde lukkes, og havde udsendt sin Livgarde forat holde Orden mellem den bolgende Folkemasse.

Det var Midnat; Stilhed hvilede over det store, rige Huus, der var opfyldt af stum Fortvivlelse, da der i det Hjerne lod en dump Larm som Hurraraab fra tusinde Struber. Hertugen af Dorset rev strax et Vindue op.

„Hun er reddet! Leve Osborne!“ tonede det først i det Hjerne, dernæst nærmere og nærmere ned.

„Osborne — hvem er det, Hewet? Man har fundet Eders Barn, min Ven, fat Eder! Det lader til, at denne Osborne har fundet hende.“

„Osborne? Edmund Osborne!“ spurgte Hewet som i Dromme. „Af! det er min Værling, den stakkels Rakes Yndling.“ Pludselig stod han op og styrtede hen til Binduet.

„Hun lever! — de leve begge! — Værlingen lever! Hurra — Hurra for gamle England!“ brusede Raabene fra Tusinder af Stemmer gjennem Luftten, og som en mørk Sky, gjennemglimtet af Lyngstraaler, bølgede den sorte Folkemængde, oplyst af Hækernes Skin, hen til Londonnerbroen, hvor den nordlige Port maatte tillukkes af den kongelige Vagt for at afværge Trængselen.

Vel hørte Hewet den jublende Efterretning, men hans Hjerte troede ikke rigtig paa det Umulige. „Fra

Graven komme de Døde ikke mere tilbage, Floden giver aldrig sine Øffere levende fra sig igjen."

Da traadte Edmund Osborne ind i Horgemakket med Dorset i Haanden, ledsaget af Matroser, Soldater og nogle Embedsmænd, bærende paa sin anden Arm den lille, blege, udmattede, men endnu levende Catherine, der, ængstelig for de mange Mennesker, puttede sit Hoved ind imod hans Bryst; da hun gjenkjendte sin næsten livløse Moder, gav hun sig bitterlig til at græde.

"Evige, alvise Gud! kan du i din Raade tillade saadant et Mirakel?" hviskede Hewet, der ikke troede paa sine Dine, idet han hævede sine Arme mod Himlen.

Edmund ilede hen til sin Herskerindes Leie og lagde det hulkende Barn i hendes Arme; derpaa faldt han paa Knæ for Hewet, greb hans Hænder, kyssede dem og sagde stammende:

"Tilgiv mig, fjære Herre, at jeg idag har ødelagt hele den smukke Bæv for Eder."

"Tal ikke om Bæven, Dreng! Jeg beder Dig ..." raabte Sir William; „men, mine Venner, værer saa barmhjertige at hjælpe paa mine stakkels Sandser! Hvorledes gif dog Ulykken til, hvorledes blev mit Barn reddet?"

"Høt Eder, min dyrebare Ven," tog Hertugen af Dorset bevæget Ordet, „næst Gud kan J takke denne fattige Dreng for Eders Barns Redning. Disse tre brave Somænd befandt sig, strax efterat Ulykken skete,

øst for Tower ved Green-Bank, hvor de løssede Kul. En af dem havde tabt en Baadshage i Vandet, og for ikke at miste den sik han sine Kammerater hurtig med sig ned i en Baad. De vilde just til at støde fra Land, da der hævede sig først tvende Hoveder, dernæst en Arm over Vandfladen."

"Og saa, Sir Hewet!" faldt Matrosen ham i Talen, „lode vi med Deres Hoiheds Villadelse Baads-hagen seile ad Hælvede til og gave os til at fiske efter Menneskene. Og i en Snup havde vi Hold i dem, sik dem halede op, og der skulde Deres Hoihed have seet denne blege Dreng, hvor han holdt dette lille, blege Barn flamret op til sit Bryst som en Katte-filling. Vi troede nu, at de begge to varre dode, men vor Herre Martin Dwynt, han forstod sig bedre paa den Ting, han sik Liv i dem, og vær saa artig, her har De dem."

„Mit Barn! Jeg har faaet mit Barn igjen — Du gode Gud!" jubleder Hewet og sank paa Knæ ved sin Hustrus Seng. Denne var ved den Lilles Kys og Taarer atter faldt tilbage til Livet og bad stammende. Da den første overvældende Glæde var forbi, spurgte Hewet, for hvem endnu det Hele stod som en Drom: „Men Edmund, hvorledes gif da egentlig Ulykken til, hvorledes funde Du komme til at redde mit Barn?"

„Af, Herre, jeg veed selv ikke rigtig, hvorledes det gif til; men jeg sad og havde bestandig Tanken om Barnet i Hovedet. Om Aftenen bruste Vandet saa stærkt, Deres Frue var oppe paa Galleriet, og Pigen

har Miss Kate. Da kom der en saa frygtelig Angst over mig, at jeg ødelagde hele det Stykke, jeg skulde væve paa. Der var noget, som drev mig afsted, jeg maatte op til hende, og jeg løb derop næsten uden at vide af det. Da jeg kom op til Galleriet, hørte jeg et frygteligt Skrig, jeg saae noget falde og Miss Kate var borte. Jeg gav min Ejæl Gud i Bold, løb derhen, styrtede mig ned, fik fat paa hendes Arme og trykkede hendes Legeme fast op til mig. Nu kommer det an paa mig, tænkte jeg, Gud give mig Styrke! — og jeg arbeidede og arbeidede — men saa tabte jeg min Samling!"

"Og da den rasse Gut kom til sig selv igjen!" sagde Matrosen, mens Taarerne trillede ned ad hans Kinder, „var hans første Ord „Miss Kate," og hans Dine søgte strax hen til hende."

Hewet trykkede Lærlingen taus til sit Bryst. Efter en Pause sagde han: „Jeg kan ikke gjøre Dig Gjengjeld for hvad Du har gjort for mig; det kan ene og alene Vorherre. Men min Skyld skal det ikke være, hvis Du ikke kommer til at nyde al den jordiske Lykke hernede, som Din Daad fortjener. Min ædle Hertug, maa jeg bede Eder at lade udbetaale hver af disse brave Søfolk hundrede Pund Sterling, og Londons Fattige skulle ligeledes have hundrede Pund, forat de længe kunne beholde den lykkelige Ulykkesdag i Tankerne."

Zublende bortførnede de rigtbegavede Mennesker sig og vendte tilbage til de ventende Skarer. —

"Leve Bæveren og hans Lærling!" raahte Folket og spredte sig ad. Kun en gammel Kone blev tilbage; hun bad bævende om at blive bragt hen til sin Dreng. Det var Enken Osborne, Edmunds Moder. — — —

Tiderne havde forandret sig. England var i Aaret 1551 ganske anderledes end for 16 Aar siden. Efter den strenge, tyranniiske, men rigtbegavede Henrik den Ottende fulgte hans charakterløse uduelige Son Edvard den Sjette, der var et Legetøj i Hænderne paa sine Raadgivere og Formyndere. Den falske Sommerset og den hævngerrige Dudley, Greven af Warwik, den hyklerske Cardinal Bethune, og den stive, protestantiske Bisshop Cranmer, stredes voldsomt om Herredommet over Land og Rige, og syntes at være paa Veie til at hidfore en ny Kamp mellem den hvide og rode Rose. Men medens selv den gode Sir Hewet under Henrik den Ottende neppe engang frygtsomt turde tilstaae, at han var reformeret, saa havde nu den nye Tro trindt om slaaet dybe Rodder. Kampen om Magten over Herreerne var nemlig tillige en Kamp mellem Rom og Calvin, og da Eduard den Sjette selv i Hjertet var hengiven til den nye Lære, maatte Sommerset med sit Hoved bode for sin Ergjerrighed, og Bethune tage Flugten, medens Warwik og Cranmer fæde ved Moret i England saavel hvad Politikken som Religionen angik. Hewets Bæverstole raslede nu heller ikke længere paa Londonner-Broen, han havde strax

efter den førommeldte Tildragelse leiet Huset til Maalemageren Crowse*), og en ny, mere stille, men ikke mindre glindende Industrigren blev nu drevet her. Derimod havde Sir William taget et nyt Hus i Besiddelse, der laa mere østlig nærværd Tower, og hvilto Sidesloie vendte hen imod Floden og indesluttede mellem sig et Anløbssted, hvor hans Skibe pleiede at lægge til og indtage deres Ladning.

*) Opfinderen af de nuværende engelske Staalskynale. Han blev senere under Dronning Elisabeth begavet med store Privilegier.

(Forstået.)

G. P. J. Krebs.

Bekjendtgjørelse.

Til Optagelse som Medlemmer i Selskabet ere foreslaaede:

Hr. Factor J. V. Valentin.

Dorthea Helene Sendrup, Enke efter Kanoneer Sendrup i Marinen.

Borger-Vennen.

Syv og halvfjerdstidsstyvende Aargang.

Nr. 51.

Løverdagen den 23de December 1865.

Udgivet af Understøttelses-Selskabet.

Trykt hos Universitetsbogtrykker J. H. Schultz.

Bæverlærlingen Øsborne.

(Fortsat.)

Hans Formue ligesom den Agtelse, han nød, var tiltaget betydeligt, og hans Datter var vojet op til den yndigste tyveaarige Pige, som Gammelengland nogensinde havde frembragt. Ogsaa Edmund Øsborne spillede nu en ganske anden Rolle end for sexten Aar siden.

Hewet havde strax taget hans gamle Moder til sig i sit Hus, havde faaet ham selv ud af den strenge Lærlingetjeneste, og nu var Mister Øsborne sin Herres Kasserer og Disponent; Hundredetusinder gik daglig gjennem hans Hænder, og Hewet havde sagt til ham,

i alle sine Folks Nærværelse, da han satte ham ind i denne Stilling: „Mr. Edmund, saasuart jeg er kommen saa vidt, at min Datter er blevet gift, vil jeg trække mig ud af Forretningerne, og saa skal I styre det Altsammen.“ Hvor stærk Sir Williams Taknemmelighedsfølelse ligeoversor den unge Mand var, saae man ogsaa deraf, at han havde ladet opstille det „fordærvede Stykke Bæv“, som Drengen Edmund havde arbeidet paa hin uheldsvangre Aften, i et Glasskab, der som et Tegn paa Troskab og Mod havde sin Plads i Principalens Stadsesgne. Men endnu stærkere og mindre egoistisk var den stille, dybe Kjærlighed, som den opblomstrende Miss Kate bar til den fordums Lærling. Hverken hendes Hjemss Glands og Rigdom eller den Skare af hoiadelige Friere, som hjemsgotte den londoniske Krosus's Hus, vare istand til at udslukke denne Kjærlighed. Hvad der gifte sig i Osbornes Indre ved at være Bidne til alle disse Frieres Besøg, behøver vel ikke at nævnes; havde han allerede elsket det femaarige Barn saa høit, hvorledes maatte han da ikke nu elsker den unge Pige i al hendes Mundighed. Osborne havde imidlertid Charakter og denne stille, men kraftige Børdfighed, som saa godt veed, hvad der sommer sig.

„Jeg har ved Guds Barmhjertighed reddet hans Barn for ham, og han har lønnet den fattige Dreng dersor som en Ærste, nei endnu langt ødlere, som en Fader. Jeg gav ham ikke hans Barn tilbage, for fort

Tid efter at tage det fra ham igjen!“ — og hans Mund forblev stum, hans Øje beskedent. Hvor hjertelig endog Catherine var i sine Samtaler med ham, han overskred dog aldrig Benskabets Grænse. Men da hun en Dag smilende fortalte ham: „Edmund, igaar friede den unge Lord Cavendish til mig, og jeg viste ham Binterveien!“ da rodmøde Osborne dybt, kyssede hurtigt hendes Haand og havde ondt ved at tilbageholde en Glædestaare.

Men det skulde ikke altid blive ved at være saaledes. — Den unge elegante Talbot, Greve af Shrewsbury, eneste Son af Grev Archimbold, den rige, ødle og ivrige Protestant, havde længe havt sin Gang i Hewets Huus, og en Dag modtog Sir William et ceremonielt Brev fra den gamle Lord, i hvilket han forlod sig med: „at han den næste Dag havde ifinde at indfinde sig hos Sir Hewet med sit Følge for paa høitidelig Maade at anholde om hans Datters Haand for sin Son o. s. v., o. s. v.“ — Sir William lukkede ved Modtagelsen af denne Skrivelse sine Værsteder med den Bemærkning, at alle Arbeiderne ikke destomindre skulde have deres fulde Løn og en Foræring ovenikjøbet, og at de den næste Dag skulde møde i hele Deres Stads, thi han vilde da forlove sin Datter bort. Eigeledes anordnede han strax, med hvilke Festligheder Greven og hans Son skulde modtages. Miss Catherine og Edmund havde en sevnlos Rat! Thi hvormegen Magt end Catherine havde over

sin Fader, saa vidste hun dog, at han var en streng Mand, der aldrig nogensinde tog nogen Beslutning tilbage, som han engang havde taget.

Den næste Dag forsamlede Hewets Folk sig i den indre, idag blomstertykke Gaard i Fabrikken. De Skibe, der tilfældigvis vare tilstede, flagede, og knyttede til hverandre i to lange Rækker med et Rum imellem sig dannede de ligesom et Stræde, gjennem hvilket Sir Hewet, ledsaget af den blege Osborne, der i al sin Pynt saae saa bedrøvet ud, til en bestemt Tid seiledes ud paa den solbeskinnede Flod i sin med himmelblaat Klæde pyntede Stadsbaad. Hans Slægtinge og Venner, der seiledte i andre Kartoyer, dannede hans Resvagt. Saaledes drog man opad Strommen henimod Westminster og opdagede snart Lord Shrewsbury's glimrende Tog, der kom dem imøde under Paukers og Trompeters Klang.

Hidindtil havde Hewet ikke henvendt et eneste Ord til sine Omgivelser. Nu vendte han sig om til Osborne, der sad bag ved ham, og hviskede til ham: „Edmund, har Du slet ikke noget at sige til mig idag?“

„Herre,“ sagde Osborne med en Stemme, der bævede som et hænsoende Echo, „hvad skulde jeg vel have Andet at sige til Eder end: Gud bevare alle Eders Ønsker!“

„Amen,“ sagde Hewet fort. Snart efter træf de to smaa Baade og Flotillen sammen.

Efter en ceremoniel hiljen tog Hewet Blads imellem Fader og Son med ubedækket Hoved, og tilbage gik det til Hewet-House.

„Men, hvad siger I til vort Besøg og Diemedet dermed, min kjære Sir William?“ begyndte den gamle Greve muntert.

„Selv om jeg ogsaa onsker at vente med det egentlige Svar indtil selve den høitidelige Act, saa kan jeg dog forsikre begge Eders Herligheder om, at min Beslutning kun bliver en saadan, som saa ædle og højhjertede Mænd som Eders Herligheder ville finde retfærdig og billig!“

Den unge Talbot blegnede og blev eftertænksom. Man naaede det festlige Hus, hilset af Matroser og Arbeidere med dundrende Tilraab. Hewet, med en af de twende Grever ved hver Haand, gik høitelig imellem Klyngerne af de forsamlede Arbeidere, op ad den brede Egetrappe, ind i sin Gallasal, hvor — forunderligt nok — Værlingens ødelagte Bæv stod omkranset med Myrter i sit gammeldags Skab. Grevens Cavallerer, Hewets Slægtninge og Venner og hans Folk, saa mange der var Blads til, fulgte med ind i Salen.

Til samme Tid traadte Lady Maria Hewet ind gjennem en Sidedør, med sin Datter ved Haanden; og Silkekjolen og det hvide Brudeslør var ikke hvidere end Catharines blege Ansigt.

Grev Archimbold tog sin Æjerhat af, traadte frem

med et dybt Buf, med sin Son ved sin Side, og holdt Friertalen. „Alt min Son, Sir Hewet, af ren Kjærlighed til Eders ædle Barn er blevet hendes Friar,” sluttede han, „kan min Formue ligesaavel som min Rang bevise Eder. Hvis min Formue blot er en Penning mindre end Eders, maa I afgive mig som en uhæderlig Mand, og skjondt min Rang efter de almindelige Regler er høiere end Eders, saa er I, som en Fader for de Hattige, som tro Undersaat, som et forbillede paa gammelengelsk Borgerdyd, fuldkomment min Lige.“

„Min ædle, oplyste Greve, I unge Lord Talbot, I ædle Herrer, som elsker det gamle Shrewsbury'ske Hus, og ogsaa I, mine kjære Slægtninge og gode Venere! hører paa mit Svar med oprigtigt Hjerte, thi min Samvittighed er tung! Netop paa den Dag, hvor jeg for stedse skulde begrunde mit Hus's Lykke, min eneste Datters Fremtid, hvor min Sjæl altsaa skulde vende sig til Himmel i Uaknemmelighed, paa den Dag er den mørk og alvorlig, og jeg har tilbragt hele Natten i Sorg og Smerte for den kommende Dags Skyld! Jeg skal give min Datter bort, og kan ikke gjøre det uden at knuse et Hjerte og netop der at være mest utaknemlig, hvor Skæbnen formaned mig til at vise den største Hengivenhed. Seer I det smykkede Skab der? — det indeholder et grovt, graat Stykke Lø, og Baevningen er saa slet, at jeg ikke engang vilde give det til de Hattige til Bedækning.

Men dette Stykke Toi skal, det svor jeg for 16 Aar siden, være min Datters Brudedragt, thi paa det var det, min brave Lærling, Edmund Osborne, vævede hin mærkelige Aften, da han reddede mit Barn fra Them-sens fraadende Bolger. Catherine, mit Barn, træd frem! Vil Du lydig tage den Mand, som Din Fader har bestemt for Dig?"

Der var en frygtelig Stilhed rundt omkring. — „Ja, Fader!" stammede den Baklende. — Da hørte man et Suk i en fjern Krog; det var Osborne.

„I seer, ædle Greve," sagde Hewet, „at hun vil adlyde, naar jeg besaler hende at tage Eders Son til Egtesælle. Men overvei i Eders Hjerte, om hun gjør det med et glad Sind, overvei, om hun ikke fører et brudt Hjerte til Alteret under dette graae Stykke Klæde. Aldrig har Edmund Osborne vovet at have sine Dine til sin Herres Barn, til det Barn, hvem han i sin Kjærlighed tilbød sit Liv. Vi Fædre ere begge frie; dom nu, Greve af Shrewsbury! dom selv, Lord Talbot! — sig, hvad skal Bæveren gjøre?"

Den gamle Shrewsbury boede i mørke Tanker i Hoved til Jorden, han taug.

„Dommen er klar, som Guds Billie!" raabte Talbot. „Osborne har reddet hende, hun tilhører Osborne!"

„Hun tilhører Osborne!" sagde Hewet, og hans Ansigt glødede af Glæde.

„Leve Øsborne, Hewets Svigersøn!“ drønede det igjennem hele Huset, og næsten afmægtig af Salighed sank det lykkelige Par i hinandens Arme.

Miss Kate Hewet gik virkelig til Alteret i „det ødelagte Stykke Bæv“; den gamle Greve af Shrewsbury var Brudefører, og Lord Talbot førte smilende Øsborne, Brudgommen. — —

(Sluttet.)

C. P. J. Krebs.

Bekjendtgjørelse.

Til Optagelse som Medlemmer i Selskabet ere foreslaaede:

Hr. Børtschuuholder J. A. Reichenbach.

— Slagter Jens Peter Jensen.

— Gartner E. Buch.

— Handskemager C. N. Racelis.

Sofie Rosa Mahler. Datter af Slagtermester Mahler.

Borger-Vennen.

Syv og halvfjerdstindstyvende Aargang.

Nr. 52.

Løverdagen den 30te December 1865.

Udgivet af Understøttelses-Selskabet.

Trykt hos Universitetsbogtrykker J. H. Schultz.

Bæverlærlingen Osborne.

(Sluttet.)

Det unge Egtepars Lykke var fuldstændig og velfortjent. Saae Osborne tilbage paa sin Livsbane, og tænkte han paa, hvorledes han fra en staakels fattig Dreng var blevet til Londons første Kjøbmand og Fabrikant, kunde han vel sammenligne sig med den berømte Sir Richard Wittington med Katten. Men hans Egjerrighed var ikke tilfreds med den Lykke, han ned ved sin skjonne Hustrus Side, og den Dygtighed og Windskibelighed, han kunde udviske i sin borgerlige Stilling; et ridderligt Sindelag vaagnede i ham og ansporede ham til ogsaa i andre Forhold at vise sig værdig til sin Lykke, og Skæbnen begunstigede ham

deri. Den forte Glandsperiode, som Huset Dudley havde tiltvunget sig, og for hvilken Jehanna Grey faldt som et uskyldigt Offer, bevirgede ham først til at optræde paa den politiske Skueplads. Som en Mand med streng Retsfærdighed stemmede han for Prindsesse Maria, da Thronen var ledig, uagtet hun var Katholik. Han optraadte mod Northumberland og forsvarede i Epidsen for Borgerne Londonnerbroen mod Wyats op-rorske Overfald. Dronning Marias Tak for denne Troskab var imidlertid kun negativ, den bestod i Skaansel; thi Familien Hewet-Osborne var den eneste, hos hvilken Dronningen saae igjennem Fingre med „Kjetteriet“, medens hun forviste Latimer og Ridley, og hendes Regjering bragte blodig Troesforsolgelse ind over England. At Osbornes og Hewets Hjerter brændte af Uwillie herover, at de angrede, at de havde gjort saa meget for Marias Skyld, var kun altfor sikkert, men hvad der engang var skeet, stod ikke til at ændre. Ved disse Forsolgeler blev imidlertid Modstanden mod hende forstærket, og Folkets Had steg, navnlig da hun havde kastet sin Stedsøster, Prindsesse Elisabeth, i Hængsel i Tower. Intetsteds var imidlertid dette Had saa dybt og glødende, og intetsteds blev det hemmeligt næret saameget som blandt de talrige tydske og flanderske Arbeidere i de Hewet-Osborneske og de Crowseske Fabrikker. Edmund Osborne begyndte at bevæbne sine Folk og sine Fartsier og fandt sin Trost i at haabe paa Retsfærdighedens Dag, som ikke funde udeblive. Hemmeligheden blev uagtet de mange Medvidere trofast

bevaret, og selv den nærboende Commandant i Tower, Lord Arundel, der var en god Ven og Velynder af det Hewetske Huns, anede Intet.

Den 17de November 1558, Befrielsens Dag, kom. Et Bud fra Sir Talbot fra Hampton-Court meldte hemmeligt Osborne om Morgenen, at den i den sidste Tid sygelige Dronning Maria var opgivet, men at hun havde besalet den dybeste Laushed angaaende sin Tilstand, indtil Thronfolgen var blevet ordnet til Førdel for de skotske Stuarters katholske Hus. Ministrene, Generaler og Admiraler vare samlede om hendes Leie.

Strax ved Modtagelsen af denne Efterretning beväbnede Osborne sine Arbeidere og Matroser, paabød den største Rolighed og indbød høitideligt den Intet anende Lord Arundel til sig til Middag. Towers Kommandant tilligemed nogle af sine Officerer mødte. Han blev strax afvænnet, erklæret for Fange og maatte aflevere Noglen til „Førræderporten“. Samtidig havde Hewets Arbeidere og Crowses Maalemagersvende besat Londonnerbroen og lukket Portene i. Adgangen til London saavel tillands som tilvands var herved stoppet.

„Fremad Folk! Til Skibene! Til Tower! Det gjælder vor retmæssige Dronning, Kong Henriks Datter, Prinsesse Elisabeth!“

„Elisabeth, Elisabeth!“ lød Feltraabet, og de kampdygtige Bœvere strømmede til Skibene, just som Talbot Shrewsbury paa en skummende Hest kom ja-

gende nedad Strand*) under Raabet: „Hun er død!“

Den lille Flaade med Øsborne, fuldtruet og med dræget Sværd, i den første Baad, roede hurtigt som Lynet til Tower. Forræderporten blev aabnet, og den forskräckede Besætning blev som lynslaaet ved Raabet: „Maria er død; leve Elisabeth!“

I et Dieblik vare Laasene brudte og Gellen aabnet. Paa sine Knæ ydede Bæveren Øsborne Elisabeth sin Hyldest som hendes første Undersaat. Derpaa ferte han hende i Triumph ud over Towerhill til Guildhall, hvor Shrewsbury havde sammenkaldt Lord-Major, Sheriffer og Aldermen. Hele London var allerede under Baaben: „Elisabeth, Elisabeth!“ lod Mængdens Raab, der jublende bølgede hen til Westminster, hvor Rigets fornemste Adel var forsamlet. Da Marias Ministre naaede derhen fra Hampton-Court, var Elisabeth allerede kaaret af Folket, og der var Intet for dem at gjøre uden at underkaste sig.

Kroningen var forbi. Elisabeth mødte i Guildhall til Borgerstabet's store Festmaaltid og blev her modtaget af Sir William Hewet, den nye Lord-Mayor.

„Inden vi sætte os tilbords hos Eder, Lord-Mayor, Sheriffer og Aldermen,“ var hendes Svar paa Modtagelseshilsenen, „have vi ifinde i Eders Nærverelse at fuldbyrde en kongelig Dom. Værer

---

*) En Gade i London, der løber langs med Themsen paa dennes nordlige Side.

Bidner, I Londons Borgere! og I, Fætter Talbot til Shrewsbury, laan os Jert Sværd. Edmund Osborne, træd nærmere!"

Osborne sank paa Knæ.

"I Guds og hans sande Læres Navn opløfte vi, Elisabeth, Dronning af England og Irland, dette vort Dommersværd, og slaae Dig, Edmund Osborne, forhen Fattigskoledreng fra St. Paul, til Ridder. Sir William Osborne, saaledes være Du kaldet for Din Bestledenheds Skyld! — Ved dette andet Slag gjøre vi Dig til vor Lord og Basal af Kronen! Lord William, Greve af Osborne være Du for Din Trostløbs Skyld! — Ved dette sidste Slag indsætte vi Dig som en Grundpille ved vor Throne, som Støtte for Guds Lære, Dig, Lord William, Greve af Osborne, Hertug af Leeds!" — — —

Bæverlærlingens Slægt, Hertugerne af Osborne og Leeds og deres mægtige Hus blomstrer endnu den Dag idag.

Det nye Observatorium.

Om Isaak Newton, den berømte engelske Mathematiker, Physiker og Astronom, født 1642 og død 1727, har man følgende Anekdot. Han vilde en Dag gjøre en længere Fodtour, og ligeudensfor Byen kom han forbi en Røgter, der kjendte ham. „Tag Dem iagt, Herre!“ raabte denne; „inden en Time har vi

Regn!" — „Sniksnak!" svarede Newton, da himlen var aldeles skyfri, og gif videre. Han var imidlertid neppe gaaet en halv Time, förend Regnen skyldede ned, og Newton blev vaad indtil Skindet. „Det var som Pøkker, at en Røgter skulde være en saa sikker Beirprophet:" tænkte han, „jeg maa dog tale med den Mand!" Gjennemblødt som han var, gaaer han hen til Røgteren, som sad i sin Hytte. „Hør engang, Du!" sagde Newton; „jeg vil give Dig en Guinee, dersom Du vil forklare mig, hvorledes Du med saa stor Sikkerhed kan vide Beiret forud." — „Gjerne, Herre!" svarede Røgteren. „Seer De: naar min gamle blakkede Ko der vender Agterenden lige stik imod Binden, saa faae vi altid Regn inden en Time — det slaaer aldrig feil!" — „Men for Pøkker! saa maa jeg jo, for at kunne vide Beiret forud, blive staaende her og vente, indtil Din blakkede Ko vender sig?" — Naturligvis, Herre! paa anden Maade gaaer det ikke!" — „Der har Du Din Guinee — men Fanden tage Dit Observatorium!" — Med disse Ord gif Philosophen smilende hjem.

Den polske Kronprætendent.

Bed Keiserinde Annas Hof opboldt sig en Polak Nowicki, en udmærket Guitarspiller. Da han havde faaet Underretning om den polske Konges Død, lavede han sig til at reise. „Hvorhen reiser De, og i hvad Hensigt?" spurgte Hoffolkene. — „Jeg er en polsk

Adelsmand," svarede han, „har altsaa Ret til Thronen og kan blive valgt." — „Dg naar De nu ikke bliver valgt?" — „Saa vil jeg ganske rolig vende tilbage hertil, og paany spille lige saa muntre Stykker som hidtil."

Cambyses og Prexaspes.

Da Kong Cambyses var over al Maade hengiven til Drif, erindrede en af hans Venner, Prexaspes, ham om at holde Maade, idet han sagde, at Drukkenskab var noget Hæsligt navnlig for en Konge, paa hvem Alles Dine og Ører vogtede. Hertil svarede Cambyses: „For at Du kan vide, hvor langt jeg er fra at glemme mig selv, skal jeg nu vise Dig, at hverken Haand eller Øje svigter mig, efterat jeg har drukket." Med disse Ord giver han sig til at drikke endnu umaadeligere end sædvanligt; og, da han var blevet beruset, befaler han Prexaspes's Son at komme indenfor Døren og stille sig der med den venstre Haand hævet over Hovedet. Derpaa spænder han sin Bue og skyder det unge Menneske lige i Hjertet; dette var nemlig hans Maal, havde han sagt. Han lader derefter Brystet opstjære og viser, at Pilspidsen sad lige i Hjertet; og idet han vendte sig om til den Dræbtes Fader, siger han: „Seer Du: min Haand er sikker!" — „Bisselig", — svarede Faderen; „Apollo selv havde ikke funnet skyde sikkere!"

En barbarisk Dom.

Seneca, som har fortalt foranstaende Historie om Cambyses's raa Grusomhed, har meddelt en anden ret interessant Fortælling om en romersk Generals barbariske Disciplin. Under Keiser Tiberius beklædte En. Piso en Generalspost ved den romerske Armee udenfor Hovedstaden. Da engang af to for en kort Tid permitterede Soldater ifkun den ene vendte tilbage, gav Piso Befaling til, at den tilbagevendende Soldat strax skulde henrettes, fordi han ikke havde sin Kammerat hjem med sig, men rimeligiis havde dræbt ham. Den ulykkelige Dødsdomte fik ikke, uagtet de indstændigste Bonner, Tilladelse til at opsoge sin Kammerat, men blev sieblikkeligens ført udenfor Volden for at henrettes. Victoren havde allerede hævet det dræbende Sværd, da i det samme Soldaten, som ansaaes for tabt, kommer løbende. Centurionen, som havde Commando ved Executionen, befaler Victoren at stikke Sværdet i Skeden og fører begge Baabenbrødrene under almindelig Jubel tilbage til Piso. Men denne bestiger rasende sit Tribunal og affiger følgende Dom: „J. skulle alle tre henrettes! Du, fordi Du engang er blevet dømt dertil; — Du, fordi Du var Skyld i, at Din Kammerat blev dømt; — Du, fordi Du ikke har adlydt Din Generals Befaling om at lade ham der henrette.“

C. P. J. Krebs.